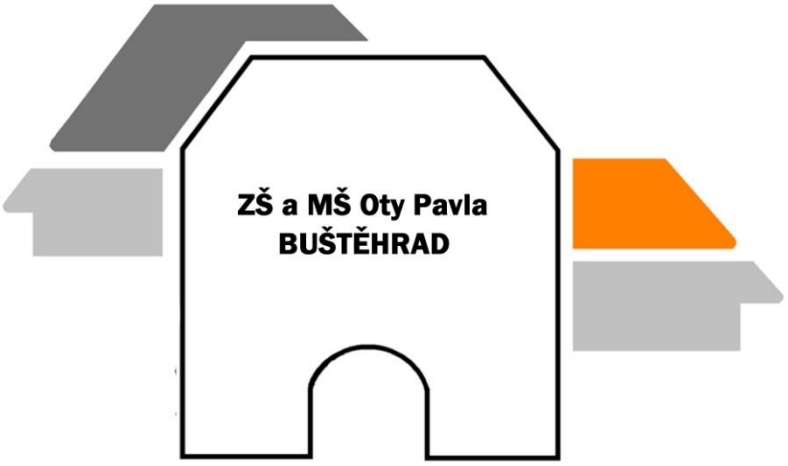

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP)

„Vzdělání pro budoucnost“

č. j. ZŠMŠB 506/2022

zpracovaný dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

(RVP verze platná od 1. 9. 2021)

V Buštěhradě dne 3. 8. 2022

Účinnost dokumentu: od 1. 9. 2022

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ... 3

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY ... 4

2. 1 Úplnost a velikost školy ... 4

2. 2 Charakteristika pedagogického sboru ... 4

2. 3 Dlouhodobé projekty ... 4

2. 4 Podmínky školy ... 5

2. 5 Spolupráce s rodiči a jinými organizacemi ... 6

2. 6 Charakteristika žáků ... 6

2. 7 Vlastní hodnocení školy ... 7

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ... 8

3. 1 Zaměření školy ... 9

3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 10

3. 3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 13

3. 4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 15

3. 5 Začlenění průřezových témat ... 17

4. UČEBNÍ PLÁN ... 25

4. 1 Učební plán 1. stupně ... 25

4. 2 Volitelné předměty 1. stupně ... 27

4. 3 Učební plán 2. stupně ... 28

4. 4 Volitelné předměty 2. stupně ... 30

5. UČEBNÍ OSNOVY ... 31

Předměty pro 1. stupeň ... 32

Český jazyk a literatura ... 32

Anglický jazyk ... 53

Matematika ... 65

Informatika ... 79

Prvouka ... 88

Přírodověda ... 104

Vlastivěda ... 112

Hudební výchova ... 120

Výtvarná výchova ... 135

Tělesná výchova ... 142

Pracovní výchova ... 166

Rozvoj anglického jazyka *174*

PŘEDMĚTY PRO 2. STUPEŇ 182

Český jazyka a literatura *182*

Anglický jazyk *193*

Německý jazyk *210*

Matematika *222*

Informatika *239*

Dějepis *253*

Občanská výchova *265*

Fyzika *275*

Chemie *287*

Přírodopis *296*

Zeměpis *311*

Hudební výchova *327*

Výtvarná výchova *335*

Výchova ke zdraví *341*

Tělesná výchova *359*

Praktické činnosti *388*

Alternativní péče o zdraví *393*

Anglická konverzace *399*

Čtenářský klub *403*

Environmentální výchova *408*

Dramatická výchova *413*

Fyzikální a chemické pokusy *415*

Vaření *420*

Příprava na testy *425*

Dílny *428*

Sportovní hry *432*

Mediální výchova *436*

Měkké dovednosti *442*

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP) Vzdělání pro budoucnost

č. j. ZŠMŠB 506/2022 zpracovaný dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP verze platná od 1. 9. 2021)

Údaje o škole:

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Oty Pavla Buštěhrad, okres Kladno
Adresa školy:	Buštěhrad, Tyršova 77, PSČ 273 43
Jméno ředitele:	Mgr. Václav Barták
Koordinátor ŠVP:	Ing. Blanka Nožičková
Kontakty:	telefon: 312 250 530
	e-mail: info@zsbustehrad.cz
	webové stránky: www.zsbustehrad.cz
	IČO – 618 942 73
	IZO – 102 102 350

Zřizovatel:

Název zřizovatele:	Město Buštěhrad
Adresa zřizovatele:	Buštěhrad, Revoluční 1, PSČ 273 43
Kontakty:	telefon: 312 250 301
	fax: 312 278 030
	e-mail: meu@mestobustehrad. cz
	webové stránky: www.mestobustehrad.cz

Účinnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Datum: 31. 8. 2022

ŠVP byl schválen pedagogickou radou dne 31. 8. 2022

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2. 1 Úplnost a velikost školy

Škola je příspěvkovou organizací, je organizována jako úplná základní škola s devíti ročníky. Část prvního stupně a školní družina sídlí v budově, která je asi 120 let stará. V těsné blízkosti je budova z padesátých let 20. století, rekonstruované v roce 2016, ve které sídlí zbytek prvního stupně, školní družina a celý druhý stupeň. Součástí právního subjektu školy je i mateřská škola, která sídlí v samostatném objektu v centru města. Kapacita školy, je stanovena od 1. 9. 2022 na 570 žáků. Převážná většina žáků je z Buštěhradu, avšak školu navštěvují i žáci z okolních oblastí Lidic, Makotřas, Dřetovic, Zájezda, Stehelčevse atd.

2. 2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má v současné době okolo 50 učitelů a cca 25 asistentek pedagoga. Věkový průměr se snížil. Pedagogický sbor se stabilizuje, postupně se doplňuje o nové pedagogy převážně z důvodu kapacitního naplňování prvního i druhého stupně, mateřské a rodičovské dovolené. Pedagogové si doplňují vzdělání kvalifikační, rozšiřující i specializační, dochází k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků dle aktuální potřeby školy a pedagogů. Do výuky jsou zaváděny nové výukové metody. Na škole se pracuje s prvky programu „Začít spolu“, vyučuje se matematika s prvky podle profesora Hejného a v první třídě se čte genetickou metodou. Ve škole je aktuálně školní psycholožka, škola má jednu výchovnou poradkyni pro 1. a 2. stupeň, metodika prevence, koordinátora ŠVP, kariérního poradce a koordinátora EVVO. V tuto chvíli má škola zabezpečeny všechny specializované činnosti. Podle potřeby ve třídách pracují také asistenti pedagoga. Školní družina má sedm oddělení s kapacitou 210 žáků a 7 vychovatelek.

2. 3 Dlouhodobé projekty

Škola pracuje na několika projektech, z nichž dlouhodobě je podporována oblast EVVO např. projekt Recyklohraní, mezi další patří např. Noc s Andersenem. Tradičně se osvědčují celoroční práce pro 9. třídu. Žáci pod vedením učitele zpracovávají téma podle svého zájmu a na konci školního roku jej prezentují formou obhajob před komisí z řad učitelů a vedení školy. Projektová vyučování jsou obohacením o další aktuální problémy a světová témata, uskutečňují se dvakrát ročně na prvním i druhém stupni a probíhají formou mezitřídních projektů.

Do této oblasti začleňujeme i pravidelné akce:

Dopravní výchova – probíhá s podporou Policie ČR ve třídách prvního stupně, a to ve škole i na dopravním hřišti.

Plavecký výcvik – je pravidelně zařazován ve druhém ročníku pro všechny žáky.

Lyžařský výcvik – je nabízen žákům druhého stupně, probíhá pod vedením kvalifikovaných lektorů v lyžařském středisku v Rakousku.

Sportovní turnaje – škola se pravidelně zúčastňuje meziškolních soutěží a závodů v atletice, přespolním běhu, míčových hrách (fotbal, florbal apod.) Ve škole působí klub školní florbalové ligy proti drogám, který trénuje dvakrát týdně a účastní se všech soutěží této ligy.

V posledních letech pokračuje spolupráce s Lidickou galerií i obcí Lidice. Škola se také účastní celé řady aktivit pořádaných obcí Buštěhrad.

2. 4 Podmínky školy

Základní škola v Buštěhradě sídlí ve 2 budovách. Část prvního stupně a školní družina sídlí v budově, která je asi 120 let stará. V těsné blízkosti je budova z padesátých let, ve které sídlí zbytek prvního a celý druhý stupeň. Budovy jsou opravené a přiměřeně udržované. V podkroví staré budovy jsou 4 byty pro zaměstnance školy. Nová budova byla zateplena a nově opláštěna. Všechny budovy jsou obklopeny zahradou a zelení.

Škola má moderní vybavení a dále se modernizuje. Nové pomůcky a vybavení se kupují dle potřeby. V posledních letech se maximálně využívá počítačová učebna a internet, který je rozveden do všech učeben 1. i 2. stupně a obou sboroven. V prvním patře nové budovy ZŠ jsou odborné učebny fyziky, chemie, laboratoř a tabletová učebna. Zde se nachází velké množství moderních pomůcek, tabletů, digitální displej, 3D tiskárny, senzory Pasco, robotické stavebnice, ozoboti apod. Velká část byla pořízena z projektu IROP. Pro případ potřeby disponujeme schodolezem. Škola má v každé třídě interaktivní dataprojektor a stolní počítač. Učitelé dále využívají cca 50 tabletů a wifi routery. Žáci mají k dispozici škálu výukových programů, které jsou ve všech předmětech pravidelně využívány. V létě 2015 byla kompletně přebudována počítačová učebna, která nyní obsahuje 30 počítačů a dataprojektor. Počítače jsou nainstalované do všech tříd a od září 2014 se využívají elektronické třídní knihy a elektronické žákovské knížky. Škola postupně vybavuje školní dílny. Ve škole je k dispozici cvičná kuchyňka, keramická dílna a skleník. Škola dále vlastní keramickou pec.

Většina tříd je vybavena novým nábytkem a průběžně jsou doplňovány další úložné prostory. Novým nábytkem byly vybaveny i třídy školní družiny.

V roce 2016 byla z dotačních prostředků za podpory města Buštěhrad provedena rekonstrukce jednoho křídla nové budovy ZŠ. Zde vznikly zcela nové čtyři učebny (fyzika, chemie, přírodopis, laboratoř) a dva kabinety. Od září 2020 se začíná využívat přízemí staré budovy ZŠ také pro účely výuky v kombinaci s odpolední družinou. Škola disponuje jednou tělocvičnou se standardním vybavením, ve které je od roku 2014 nová odpružená podlaha a malá nářaďovna. Dále má škola k dispozici nové víceúčelové a dobře vybavené hřiště. Některé hodiny tělesné výchovy musí probíhat kvůli velkému množství hodin v nedaleké sokolovně. V atriu školy je možno využívat venkovní učebnu. V areálu školy postupně dokupujeme nové herní prvky. Vzhledem k rozšířené kapacitě kmenových učeben proběhlo od ledna 2016 do podzimu 2016 také rozšíření a modernizace školní kuchyně. Jídelna se zvětšila o 32 míst a kuchyň byla zcela zrekonstruována. Ve školní jídelně je nainstalovaný čipovací systém na objednávání obědů. Při této přestavbě byly také zcela zmodernizovány jedny toalety pro žáky a učitele, vybudovalo se WC pro invalidy a další sprcha pro učitele. Díky těmto rozsáhlým změnám má škola zajištěn dostatek výukových prostor pro nadcházející roky, kdy očekáváme silné ročníky.

Další hygienické vybavení je dostačující, WC na 1. i 2. stupni jsou postupně rekonstruována dle potřeb. Velmi slušné jsou i šatny a WC u tělocvičny, v rámci rekonstrukce podlahy v tělocvičně došlo i k rekonstrukci sprch. Na WC je teplá voda. Do oken na jižní straně obou budov byly nainstalovány žaluzie. Díky zateplení a izolaci podkroví splňuje škola vyhláškou stanovené teploty chodeb i tělocvičny.

2. 5 Spolupráce s rodiči a jinými organizacemi

Rodiče dostávají informace o žácích prostřednictvím třídních schůzek, triád, konzultačních dnů, elektronických žákovských knížek, telefonicky, při osobních pohovorech.

Zákonní zástupci žáků mají možnost zúčastnit se (po dohodě s vyučujícím) výuky. Rodiče se účastní různých akcí školy: slavnostního zahájení školního roku a vítání prvňáčků, vánoční besídky a vánočních trhů, letní zahradní slavnosti spojené s předáváním pamětních listů žákům 9. třídy. V neposlední řadě jsou školou pořádány vánoční a velikonoční keramické dny, kde si rodiče spolu se svými dětmi vyrábějí keramické výrobky. Do školy přicházejí i rodiče předškolních dětí a to několikrát do roka na akci „Škola před školou“ a „Předškolák“. Zatímco se děti seznamují s prostředím školy, mají rodiče možnost diskutovat s vedením školy i pedagogy o všem, co je ve škole zajímá.

Velmi úzká spolupráce je mezi vedením školy a městem. Škola se na zástupce města obrací s problémy týkajícími se nejen zajištění běžného provozu školy, ale zejména při vzniku mimořádných situací jako jsou drobné havárie, větší údržba, účast vedení města na akcích školy atd. Vedení města vždy vychází škole vstříc a přednostně se zabývá jejími problémy.

Spolupráce se Školskou radou probíhá formou jednání, která se konají v souladu se zákonem minimálně 2x ročně. Zápisy z jednání jsou zveřejňovány na webových stránkách školy.

Výborně spolupracujeme se SPC a PPP Koloběžka. Díky této spolupráci se daří včas identifikovat a řešit problémy, ale i nadání žáků.

2. 6 Charakteristika žáků

Většina žáků je přímo z Buštěhradu. Do buštěhradské školy však chodí i žáci z nejbližšího okolí - Lidic, Dřetovic, Makotřas, Stehelčevse a jednotlivě jsou to i žáci z Kladna. Ve městě žije několik sociálně slabších rodin, jejichž děti také navštěvují základní školu. Škole se daří zapojit tyto žáky do učebního procesu tak, že nejsou vnímáni mezi ostatními spolužáky jako odlišní.

Ve škole nejsou mezi dětmi výrazné sociální rozdíly. Velmi častým jevem jsou děti žijící po rozvodu rodičů v nové rodině. Tyto děti mívají zpočátku problémy v prospěchu i chování. Obecně lze charakterizovat žáky jako běžnou populaci bez výrazných rozdílů. Ve škole jsou žáci s nadprůměrným i podprůměrným intelektem, cizinci, žáci s Aspergerovým syndromem, a jinými zdravotními komplikacemi. Integrace všech těchto dětí je většinou bezproblémová. V poslední době dochází v Buštěhradu k velké výstavbě rodinných domků, do kterých se stěhují převážně mladé rodiny. Děti z těchto rodin ve většině případů přicházejí do naší školy. Rodiny se stěhují nejvíce z Prahy a mají na školu vysoké požadavky. Škola proto musí pružně reagovat na nároky těchto rodičů a neustále usilovat o vysokou kvalitu své práce.

2. 7 Vlastní hodnocení školy

Cílem evaluační činnosti školy je získat, shromáždit a provádět rozbory informací, které škole pomohou ke zkvalitnění a zefektivnění procesu výuky. Z tohoto důvodu jsme si stanovili oblasti, cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení evaluačních činností.

Oblasti autoevaluace

Vize školy (přiměřenost a srozumitelnost, soulad vize s ŠVP, cíle školy jsou v souladu s očekáváním a potřebami žáků a zákonných zástupců).

Podmínky ke vzdělávání (kvalifikace pracovníků, vybavení školy, finanční zabezpečení).

Školní vzdělávací program (charakteristika žáků, přiměřenost k podmínkám školy, klíčové kompetence, realizace ŠVP, organizace vzdělávacího procesu).

Průběh vzdělávání (vhodnost metod výuky a hodnocení žáků, přiměřenost stanovených cílů, rozsah využívání pomůcek, techniky a učebnic, využívání vhodných forem práce, aktivita a zapojení žáků do výuky, využívání týmové práce a sebehodnocení).

Kultura školy (podpora rozvoje všech žáků podle jejich individuálních potřeb, vzájemně respektující prostředí mezi všemi žáky a zaměstnanci školy, spolupráce se zákonnými zástupci, spolupráce všech členů školního poradenského pracoviště, práce třídních učitelů).

Řízení školy (plánování, organizace školy, vedení lidí, kontrolní činnosti).

Zajišťování kvality školy (plánování a provádění vlastního hodnocení školy, systematičnost, úspěšnost využívaných metod, výběr priorit, realizace aktivit).

Výsledky vzdělávání (zjišťování výsledků vzdělávání, hodnocení výsledků vzdělávání).

Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům (využívání lidských zdrojů, materiálních zdrojů a finančních zdrojů). Výše uvedené oblasti vlastního hodnocení pomáhají odpovědět na otázku: Je naše škola úspěšná?

Cíle a kritéria autoevaluace

Hlavním cílem vlastního hodnocení je zhodnocení stavu, tj. získání informací o tom, jak se osvědčil školní vzdělávací program, jak funguje škola jako celek, jaké je ve škole pracovní prostředí apod. Po zjištění stávajícího stavu budou navazovat kroky, které povedou ke zkvalitnění výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Pro každou oblast má škola stanovena kritéria, podle kterých jednotlivé oblasti hodnotí.

K těmto kritériím patří např.: míra souladu cílů školy s očekáváním žáků a jejich zákonných zástupců, stupeň odbornosti a aprobovanosti učitelů, stupeň vybavení školy, míra přiměřenosti cílů ŠVP k možnostem žáků, stupeň koordinace klíčových kompetencí, kvalita školního řádu a rozvrhu hodin, úroveň využívání didaktické techniky, pomůcek a vhodných metod, stupeň využívání samostatné a týmové práce žáků, míra odpovědnosti žáka za své učení, stupeň motivace žáků, úroveň vzájemných vztahů mezi žáky, kvalita vztahu učitelů a žáků, míra vzájemné spolupráce učitelů, úroveň podpory učitelů při zavádění změn ve škole, úroveň dalšího vzdělávání učitelů, hloubka a systematičnost kontrolní činnosti, míra úspěšnosti používaných metod a forem práce, efektivita nástrojů využívaných ke zjišťování výsledků

vzdělávání, míra spokojenosti rodičů s prací školy, úroveň individuální péče o jednotlivé žáky apod.

Nástroje autoevaluace

Nástroje vlastního hodnocení umožňují měřit jednotlivé oblasti, na které se autoevaluce zaměřuje. Je možné je rozdělit na následující okruhy:

- školní dokumentace (třídní knihy, tematické plány…)
- žákovské práce (pravidelné písemné práce, výkresy, dlouhodobé projekty a výstupy z nich, domácí úkoly, výrobky z různých oblastí)
- testy vlastní, případně převzaté od jiných právních subjektů (SCIO, KALIBRO)
- rozhovory se žáky, s učiteli a dalšími zaměstnanci, se zástupci veřejnosti a se zákonnými zástupci
- hospitace a vzájemné hospitace a jejich vyhodnocení
- systematické sledování práce učitele (plánování práce učitele, stanovování cílů a jejich naplňování apod.)
- dotazníkové šetření mezi rodiči, žáky i učiteli

Všechny tyto, případně i jiné nástroje, je nutné používat promyšleně a plánovitě tak, aby jejich využití bylo efektivní, a aby poskytovaly dostatek pokud možno objektivních informací o kvalitě výchovné a vzdělávací práce školy.

Časové rozvržení evaluačních činností

Evaluační činnost je možné rozvrhnout na čtyři etapy, z nichž každá má své specifické poslání:

V první etapě tvoříme školní vzdělávací program (ať už nový či upravený podle aktuální legislativy). Ve druhé etapě půjde o průběžné sledování práce učitelů a žáků, o ověřování ŠVP v běžné práci školy a případně o korigování tohoto programu.

Ve třetí etapě bude škola hodnotit výsledky na konci určitého období např. na konci třetího ročníku, případně na konci pátého ročníku atd. Bude se hodnotit např. efektivita ŠVP, dopad ŠVP na klima školy, přístup učitelů k žákům, chování žáků atd.

Čtvrtá etapa je završením autoevaluačních činností školy, dochází v ní k celkovému hodnocení, případně k přehodnocení školního vzdělávacího programu. V této etapě bude možné upravit ŠVP tak, aby odpovídal měnícím se podmínkám výchovy a vzdělání dětí.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vytváří na úrovni jednotlivých ročníků a předmětů předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Jedná se o kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a nově také kompetence digitální.

3. 1 Zaměření školy

Základní škola Oty Pavla je školou, která nemá specifické zaměření. Ve svém vzdělávacím programu však vychází ze specifik regionu i moderních trendů ve výchově a vzdělání.

Škola se zaměřuje zejména na:

- jazykovou vybavenost žáků (alespoň jeden světový jazyk na komunikační úrovni a druhý cizí jazyk na základní úrovni)
- gramotnosti – čtenářskou, matematickou, jazykovou, ekologickou, etickou, informační
- zdravý životní styl
- tělesnou zdatnost
- rozvoj matematických a technických dovedností
- vnímání umění
- pochopení základních přírodních zákonů

Zaměření školy vychází z výchovných a vzdělávacích potřeb žáků, z kvalifikovanosti pedagogického sboru, ze vzdělávacích tradic školy a je v souladu se vzdělávacími cíli vymezenými Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Těmito cíli jsou:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
- podněcovat žáky k tvořivému a kritickému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva, ale respektovali i běžné povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Zájmová činnost školy

Škola nabízí žákům různé druhy zájmových činností nad rámec výuky. V rámci družiny se žáci mohou zapojit do bezplatných kroužků organizovaných družinou. Škola dále nabízí i placené kroužky, jejichž skladba se každý rok mění dle aktuálních možností pedagogů a zájmu žáků.

3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence se různými způsoby prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Základní škola a Mateřská škola Oty Pavla Buštěhrad, okres Kladno se snaží být školou pro všechny žáky, tzn. pro žáky průměrné, žáky s SPU i žáky nadané. Škola vede žáky k úctě k životu, přírodě a ke kvalitním životním hodnotám. Začleňuje projektová vyučování - rozvíjí klíčové kompetence. Od první třídy se používají metody programu „Step by step“, ale i další metody méně tradičních směrů - kritické myšlení, matematika profesora Hejného, formativní hodnocení, prvky Montessori pedagogiky. Dbáme na rozvíjení spolupráce s rodinou.

V této části charakteristiky ŠVP škola předkládá všechny zásadní postupy, které povedou k utváření a naplňování klíčových kompetencí žáků. Tyto strategie jsou uplatňovány všemi jejími pedagogy u všech žáků ve všech vyučovacích předmětech. Výchovné a vzdělávací strategie jsou formulovány prostřednictvím společně realizovaných a upřednostňovaných postupů, metod a forem práce, případně aktivit, příležitostí či pravidel.

Kompetence k učení

- Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem.
- Zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
- Vedeme žáky k sebekontrole a sebehodnocení.
- Zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí domácí úkoly a práce.
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací z různých zdrojů.
- Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty.
- Podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích.
- Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce a prezentaci výsledků své práce.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme a zadáváme pro žáky problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy.
- Snažíme se vést žáky k hledání různých variant řešení a k obhájení správnosti řešení.

- Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů a využití praktických dovedností z různých oblastí.
- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názoru druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje a k pomoci druhému.
- Realizujeme projekty, které vedou k řešení problémů.
- Učíme žáky asertivnímu chování.
- Umožňujeme žákům pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy a vytvářet hypotézy
- Spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo ně (problémy s kázní, nedodržování pravidel, komunikace s jinými lidmi, konflikty mezi žáky)
- Dáváme možnost žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení.
- Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem školy.
- Umožňujeme žákům se podílet na všech fázích činností - přípravě, realizaci, hodnocení i plánování.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k ústnímu i písemnému vyjadřování.
- Vytváříme ve třídě atmosféru bezpečné a přátelské komunikace.
- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i s ostatními a to ve škole i mimo ni.
- Učíme žáky obhajovat vlastní názor a argumentovat vhodnou formou.
- Vedeme žáky k naslouchání názoru druhých.
- Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme internet.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- Vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při třídnických hodinách a v netradičních metodách práce.
- Jednání s rodiči vedeme ve formách třídních schůzek, triád či konzultací.
- Podporujeme komunikaci s dalšími organizacemi, školami a poradenskými zařízeními.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme společně pravidla vzájemného soužití a vyžadujeme od žáků zodpovědnost za jejich plné dodržování.
- Seznamujeme žáky i rodiče se školním řádem.
- Budujeme pozitivní klima školní i třídní.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, povzbuzují se, oceňují či jinak kooperují.
- Podporujeme týmovou práci a přijímání různých rolí ve skupině.
- Zadáváme individuální úkoly tak, aby všichni žáci zažili úspěch.

Kompetence občanská

- Důsledně dbáme na dodržování dohodnutých pravidel.
- Vedeme třídnické hodiny a naplňujeme je podle aktuální situace ve třídě.
- Zadáváme žákům konkrétní úkoly z každodenního života.
- Žáky vedeme ke spolupráci při vytváření pravidel chování ve třídě.
- Hledáme s žáky kompromisy při urovnávání pozitivního klimatu ve třídě.
- Škola pořádá a podporuje různé kulturní a sportovní akce pro veřejnost.
- Nabízíme zájmové kroužky, exkurze, adaptační kurzy, kulturní akce, které vedou k pozitivně strávenému času.
- Vedeme žáky k ochraně životního prostředí.
- Podporujeme toleranci a respekt k druhým, pomoc slabším a starším občanům, úctu k životu.
- Seznamujeme žáky s významnými osobnostmi, jinými kulturami.
- Zařazujeme činnosti reprezentující město (kulturní vystoupení, soutěže apod.).

Kompetence pracovní

- Zařazujeme činnosti k ovládnutí a manipulaci různých nástrojů a materiálů.
- Vedeme žáky k co nejvíce rozmanitým praktickým činnostem.
- Vedeme žáky k smysluplnému využití informačních technologií.
- Vyžadujeme, aby žáci dokázali zhodnotit práci svou i ostatních, vedeme je k hledání návrhu zlepšení.
- Umožňujeme žákům podílet se na výrobě a tvorbě pomůcek do výuky, upomínkových předmětů.
- Vedeme žáky v odpovědné volbě budoucího povolání.
- Profesní orientaci rozvíjíme nabídkou volitelných předmětů a zájmových útvarů.
- Vyžadujeme dokončení práce ve stanovené kvalitě a čase.

Kompetence digitální

- Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Ukazujeme žákům, jak získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, jaké k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Vysvětlujeme žákům, jak se vytváří a upravuje digitální obsah, jak kombinovat různé formáty, jak se vyjadřovat za pomoci digitálních prostředků.
- Učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

- Vedeme žáky, aby chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání.
- Vyžadujeme, aby žáci předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.

3. 3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zabezpečení vzdělávání těchto žáků se vychází ze školského zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů (novela školského zákona č. 82/2015 Sb.) a Vyhlášky o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných č. 248/ 2019 Sb.

Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou žákům poskytovány PO a úpravy vzdělávacího procesu. Žáci jsou dle doporučení poradny zařazováni do reedukační péče.

S žáky pracuje speciální pedagog nebo pedagog s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky. Žáci jsou do reedukačního programu zařazováni se souhlasem rodičů.

Pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum určí rozsah PO, případně doporučí vypracovat individuální vzdělávací plán (dále jen IVP), podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. IVP bude vypracován dle schválené vyhlášky 248/2019 Sb. Škola má jednotný formulář, se kterým se všichni pedagogové obeznámili. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. S IVP se po vypracování seznámí zákonní zástupci žáka, všichni pedagogové učící daného žáka, školní poradenské pracoviště a pracovník ŠPZ. V pololetí a na závěr školní roku se IVP vyhodnocuje a aktualizuje. S vyhodnocováním a aktualizací se vždy seznamují všichni výše vyjmenovaní. V případě potřeby, v souladu s právními předpisy, umožní škola žákovi, na základě doporučení, asistenta pedagoga ve třídě.

V případě podpůrných opatření (dále jen PO) pro žáky se SVP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na metodickém portále www.rvp.cz.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který koordinuje jeho činnost, školním psychologem, školním metodikem prevence a speciálním pedagogem.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako PO pro žáky se SVP, jsou na naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory především:

1. v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

2. v organizaci výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové práce
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případném doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- dle doporučení PPP/SPC zajištění funkce asistenta pedagoga do třídy, ve které se vzdělává žák se SVP

3. zařazení předmětů speciální pedagogické péče:

- jako podpůrná opatření pro žáky se SVP budou na naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciální pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů bude přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP a zároveň pedagogickým možnostem školy.

Předmět PSPP je možno zařadit:

a) jako vyučovací předmět od 2. stupně podpůrných opatření, je realizován z disponibilních hodin. V tomto případě bude předmět hodnocen slovně.

b) jako „nápravy“ od 2. stupně podpůrných opatření, PSPP v této formě nemá osnovy, není uveden na vysvědčení, nehodnotí se, je realizován z disponibilních hodin nebo nad rámec

výuky při dodržení maximálního počtu povinných vyučovacích hodin. PSPP může vyučovat na I. stupni učitel/ka, který/á získal/a kvalifikaci.

Pro tento předmět bude sloužit disponibilní časová dotace v jednotlivých ročnících či hodinová dotace nad rámec povinné do maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem.

3. 4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při zabezpečení vzdělávání těchto žáků se vychází ze školského zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů (novela školského zákona č. 82/2015 Sb.) a Vyhlášky o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků č. 248/2019 Sb

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) žáka nadaného nebo mimořádně nadaného.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 248/2019 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané mimořádně nadané žáky:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který koordinuje jeho činnost, školní psycholožkou a speciálním pedagogem, který je pověřen spoluprací se školním poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

- nabídka účasti v Klubu logických a deskových her, ve kterých se žáci zaměřují na rozvoj logického myšlení pomocí her a kvízů, rozvíjí různé oblasti osobnosti.
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- v mimořádném případě je možné přeřadit žáka do vyššího ročníku.

Zařazení nadaných nebo mimořádně nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V jednotlivých vyučovacích oblastech škola pracuje s nadanými nebo mimořádně nadanými žáky následujícím způsobem:

1. **Matematika**
   V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy). Na základě doporučení z PPP/SPC může být žák přeřazen do vyššího ročníku na hodiny matematiky.

2. **Naučné a jazykové předměty**

   V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky…), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Žáci jsou připravováni na olympiády z jednotlivých předmětů, jejich práce jsou odesílány do soutěží (literární soutěže, dějepisné soutěže, logická olympiáda pořádaná Mensou ČR apod.)

3. **Hudební výchova**

   Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině - mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívávat píseň. Prostor získávají při veřejných školních vystoupeních na akcích pro veřejnost.

4. **Výtvarná výchova**

   Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce - volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, jsou motivování k práci na dílech, která se odesílají do soutěží. Žáci se aktivně podílejí na výzdobě společných prostor školy.

5. **Technické činnosti, pracovní činnosti**

   Žáci nadaní technicky a manuálně zruční jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou. Při samotné výuce bývají nadaní žáci pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

6. **Tělesná výchova**

   Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu v různých soutěžích a olympiádách.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

3. 5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Abychom této možnosti využili co nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů, popř. realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Přehled průřezových témat a jejich zkratek v tabulkách:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- Multikulturní výchova (MKV)
- Environmentální výchova (EV)
- Mediální výchova (MEV)

Osobnostní a sociální výchova – jejím specifikem je, že se učivem stává sám žák (se svými individuálními potřebami i odlišnostmi), stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Výchova demokratického občana – má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získávání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Podporuje ve vědomí a jednání žáků

tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Multikulturní výchova – umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

Environmentální výchova – vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí (z hlediska ekologického, ekonomického, vědeckotechnického, politického a občanského, časového i prostorového). Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Mediální výchova. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje osvojení si některých základních poznatků o existenci a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování) a o získání dovedností k zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr.

Formy zařazení průřezových témat v předmětech

Průřezová témata jsou do předmětů integrována. Do volitelných předmětů jsou rovněž zařazena průřezová témata, avšak v tabulce nejsou uvedená, aby bylo zřejmé, že každý žák školy v průběhu vzdělávání na 1. i 2. stupni se se všemi průřezovými tématy seznámí. Vzhledem k měnícím se aktuálním problémům a potřebám, škola obměňuje svá projektová témata, do kterých jsou nad rámec zařazována i průřezová témata.

Vysvětlivky zkratek předmětů k následujícím tabulkám:

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ZKRATKA PŘEDMĚTU
Český jazyk a literatura	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Německý jazyk	NJ
Matematika	M
Informatika	INF
Prvouka	PR
Přírodověda	PŘ
Vlastivěda	VL
Dějepis	D
Občanská výchova	OV
Fyzika	F
Chemie	CH
Přírodopis	P
Zeměpis	Z
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Výchova ke zdraví	VKZ
Tělesná výchova	TV
Pracovní výchova	PV
Praktické činnosti	PČ
Dílny	D
Vaření	V
Příprava na testy	PNT
Rozvoj anglického jazyka	RAJ
Anglická konverzace	AK
Sportovní hry	SH
Fyzikální a chemické pokusy	FCH

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

OSV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopnosti poznávání	M VV PV	M VV PV	ČJ AJ VV	AJ PV	AJ PV	ČJ M F, AJ	ČJ M, D NJ	ČJ M	F
Sebepoznání a sebepojetí	PR	PR	PR	PŘ				VV	ČJ
Seberegulace a sebeorganizace	PR, TV HV VV PV	VV, TV PV HV	ČJ, TV VV HV	M PV	AJ PV	ČJ, AJ VV TV	NJ M TV	TV	ČJ M TV VKZ
Psychohygiena	TV	PV PR TV	PR TV	HV TV PV, ČJ	PŘ, TV HV, PV	HV		M	M
Kreativita	PV	PV	ČJ PV	PV	ČJ PV, AJ M	AJ HV VV	NJ F, VV HV	HV	HV
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	PV HV	M PV HV	PR HV		AJ	AJ	NJ OV	HV	D
Mezilidské vztahy	PV TV	TV	PR M TV	TV	AJ TV	AJ	ČJ NJ		
Komunikace	ČJ PV HV	PV HV	ČJ PR HV	AJ HV ČJ	AJ HV	ČJ F AJ	ČJ NJ	ČJ	
Kooperace a kompetice		PV	M		AJ M	ČJ M TV	NJ M TV	ČJ M TV	ČJ M TV

Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PV	PV	PR PV	M	M		ČJ		VKZ
Hodnoty, postoje, praktická etika			PR		ČJ				VKZ OV

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

VDO	1. stupeň					2. stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Občanská společnost a škola	ČJ	PR	ČJ PR	VL	ČJ		OV		
Občan, občanská společnost a stát			ČJ		ČJ VL				VKZ OV
Formy participace občanů na pol. životě			PR	VL			OV		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			PR		ČJ VL	D			D

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (EGS)

EGS	1. stupeň					2. stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Evropa a svět nás zajímají	PV	ČJ	ČJ PR	PV	VL PV	AJ	NJ AJ	HV	Z AJ
Objevujeme Evropu a svět			PR		VL	Z	OV Z	VV	Z
Jsme Evropané		PV ČJ	PR		VL	D	NJ, AJ D PČ Z	AJ	D Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MK)

MKV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kulturní diference			ČJ	VV	VV	ČJ HV AJ	ČJ OV Z	ČJ NJ	ČJ F HV
Lidské vztahy				PV	PV	AJ D HV	D HV VV	NJ OV HV	HV
Etnický původ		ČJ PV				AJ VKZ	OV Z	NJ	D VKZ
Multikulturalita			ČJ			AJ D		NJ AJ	D, VV F, VKZ HV
Princip sociálního smíru a solidarity					ČJ VL		OV		

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

EV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy			PR PV	PŘ		P PČ	P		
Základní podmínky života		PV	PR PV	PV	PV	P PČ		CH P	F CH P
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PR PV	PR	PR PV	PV	PV VL		D P	CH P Z PČ	F, Z CH P, HV OV
Vztahy člověka k prostředí									F, P CH

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)

MEV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Tematické okruhy receptivních činností									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ	ČJ		ČJ	ČJ		ČJ VKZ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					INF	ČJ	ČJ	ČJ	OV
Stavba mediálních sdělení							ČJ	ČJ INF	
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ			ČJ HV		ČJ
Fungování a vliv médií na společnost					ČJ PŘ		ČJ OV	INF	NJ D OV

Tematické okruhy produktivních činností									
Tvorba mediálního sdělení					INF	ČJ VV		INF D	VV
Práce v realizačním týmu			PV	VV	VV	ČJ			ČJ VV VKZ

4. Učební plán

4. 1 Učební plán 1. stupně

V učebním plánu školy pro 1. stupeň jsou uvedeny povinné předměty, jejich názvy, zkratky a týdenní hodinová dotace v jednotlivých ročnících. V přehledné tabulce je patrné, ze kterých vzdělávacích oblastí dané předměty vycházejí a jak byly využity disponibilní hodiny. Škola nabízí na 1. stupni volitelné předměty.

Učební plán 1. stupně Základní školy a Mateřské školy Oty Pavla Buštěhrad, okres Kladno										
Vzdělávací oblast	Předmět	Zkratka předmětu	ROČNÍK					Celkem hodin	minimum	Využ. disp. dotace
			1	2	3	4	5			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	8	9	8	6	6	37	33	4
	Anglický jazyk	AJ	-	-	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	5	5	5	5	24	20	4
Informatika	Informatika	INF	-	-	-	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	PR	2	2	2	-	-	5	11	2
	Přírodověda	PŘ	-	-	-	2	2	4		
	Vlastivěda	VL	-	-	-	2	2	4		
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	5	12	2
	Výtvarná výchova	VV	2	1	2	2	2	9		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	1	1	1	1	1	5	5	0
Volitelné předměty			0	1	1	1	1	4	0	4
Průřezová témata		Integrována do předmětů								
CELKEM			20	22	25	26	26	118	102	16

4. 2 Volitelné předměty 1. stupně

Ročník	Název předmětu	Zkratka předmětu	Týdenní hodinová dotace
1.-5. ročník	Rozvoj anglického jazyka	RAJ	1

Škola nabízí na 1. stupni volitelné předměty. O otevření volitelných předmětů rozhoduje ředitel školy. Ředitel školy při svém rozhodování vychází ze zájmu zákonných zástupců a organizačních možností školy. Vždy bude otevřen alespoň jeden povinně volitelný předmět a bude naplněna určená časová dotace.

4. 3 Učební plán 2. stupně

V učebním plánu školy pro 2. stupeň jsou uvedeny povinné předměty, jejich názvy, zkratky a týdenní hodinová dotace v jednotlivých ročnících. V přehledné tabulce je patrné, ze kterých vzdělávacích oblastí dané předměty vycházejí a jak byly využity disponibilní hodiny. Škola nabízí na 2. stupni volitelné předměty.

Učební plán 2. stupně ZŠ a MŠ Oty Pavla Buštěhrad									
Vzdělávací oblast	Předmět	Zkratka předmětu	ROČNÍK				Celkem hodin	minimum	Využití disp. dotace
			6	7	8	9			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	5	4	5	4	18	15	3
	Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	12	12	0
	Německý jazyk/Španělský jazyk	NJ/ ŠPJ	0	2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	M	5	5	5	5	20	15	5
Informatika	Informatika	INF	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	D	1	2	2	2	7	10	0
	Občanská výchova	OV	0	0	2	1	3		
Člověk a příroda	Fyzika	F	2	2	2	1	7	20	5
	Chemie	CH	-	-	2	2	4		
	Přírodopis	P	2	2	2	1	7		
	Zeměpis	Z	2	2	1	2	7		
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	2	1	0	0	3	9	0
	Výtvarná výchova	VV	2	2	0	2	6		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VKZ	1	0	0	1	2	10	0
	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	PČ	1	0	1	1	3	3	0
Volitelné předměty		-	-	1	2	2	5	-	5
Průřezová témata		Integrována do předmětů							
CELKEM		-	29	29	32	32	122	104	18

4. 4 Volitelné předměty 2. stupně

Škola nabízí na 2. stupni volitelné předměty. O otevření volitelných předmětů rozhoduje ředitel školy, který vychází ze zájmu zákonných zástupců a organizačních možností školy, avšak vždy bude alespoň jeden volitelný předmět otevřen a bude naplněna určená časová dotace.

Ročník	Název předmětu	Zkratka předmětu	Týdenní hodinová dotace
7. - 9. ročník žák vybírá jeden volitelný předmět	Alternativní péče o zdraví	APZ	1
	Anglická konverzace	AK	1
	Čtenářský klub	ČK	1
	Dramatická výchova	DR	1
	Environmentální výchova	ENV	1
	Fyzikální a chemické pokusy	FCH	1
	Vaření	V	1
	Příprava na testy	PNT	1
	Sportovní hry	SH	1
	Dílny	D	1
	Mediální výchova	MV	1
	Měkké dovednosti	MD	1

5. Učební osnovy

Učební osnovy jsou zpracovány pro jednotlivé předměty a pro jednotlivé ročníky učebního plánu do ročníkových výstupů. Vycházejí ze snahy rozvíjet klíčové kompetence a z cílů základního vzdělávání. Na prvním stupni se snažíme o to, abychom usnadnili přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do pravidelného a systematického vzdělávání. Na druhém stupni pomáháme žákům získávat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které směřují k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana České republiky i Evropské unie.

Osnovy jsou rozděleny na 1. a 2. stupeň.

Na prvním stupni se jedná o následující předměty: Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova a Pracovní výchova.

Na druhém stupni se jedná o tyto povinné předměty: Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Další cizí jazyk - Německý jazyk, Matematika, Informatika, Dějepis, Občanská výchova, Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova a Praktické činnosti.

Volitelné předměty jsou:

Na prvním stupni se jedná o Rozvoj anglického jazyka, Pohybovou výchovu a Uměleckou výchovu.

Na druhém stupni jde o Anglickou konverzaci, Environmentální výchovu, Alternativní péči o zdraví, Rozvoj anglického jazyka, Čtenářský klub, Dramatickou výchovu, Fyzikální a chemické pokusy, Vaření, Přípravu na testy, Sportovní hry a Dílny.

Předměty pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Český jazyk, jako jazyk mateřský, je stále jedním z nejdůležitějších předmětů, neboť je používán ve všech oblastech běžného života i v pracovním procesu. Základem je znalost gramatiky a čtení s porozuměním. Na prvním stupni by měly být základní gramatické pojmy probrány a upevněny. Další důležitou součástí českého jazyka je literatura. Žáky vedeme k tomu, aby se z nich stali čtenáři. Nejen, že se tak obohatí jejich život, získají spoustu informací, upevní se gramatika, zlepší se vyjadřovací schopnosti, ale v neposlední řadě se četba stává kvalitním koníčkem i v době internetu a nových informačních technologií. Při literární výchově využíváme prvky dramatické výchovy. Zde mají žáci možnost využít i jiný způsob komunikace nežli je slovo, učí se být bezprostřední. V některých případech se odstraňuje obava z vlastního vystoupení. Hodiny literatury zpestřujeme návštěvami knihoven, zejména místní městské, besedami. Každoročně se účastníme akce „Noc s Andersenem“. V rámci této akce se žáci formou výstavky seznamují navzájem s čtenářskými deníky. Důraz klademe na seznámení s díly spisovatelů, mající vztah ke zdejšímu regionu. V části slohové klademe důraz nejen na znalost slohových útvarů, ale na pestrost vyjadřování ústní i písemné. Využíváme témata, která jsou žákům blízká. Zdařilé práce posíláme do různých soutěží.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je na prvním stupni vyučován samostatně ve všech ročnících.

Výuka je realizována především ve třídách, dle možností je využívána počítačová učebna s výukovými programy. Součástí výuky jsou i návštěvy kulturních akcí, knihoven a besed.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	8	9	8	6	6

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají podstatné informace z různých typů tištěných a elektronických textů
- vedením čtenářského deníku, sledují pokrok ve svém čtenářství a rozvíjí svůj pozitivní vztah k literatuře
- při práci s chybou si uvědomují, na co se zaměřit při učení

Učitel:

- vede žáky k porozumění významu a smyslu podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů
- motivuje žáky, aby si vedli čtenářský deník, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit
- podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích i soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- záznamy z řešení úloh využívají při argumentaci a obhajobě řešení
- využívají, co nejvíce individuálních dovedností a schopností

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení
- cíleně zapojuje žáky do řešení školních projektů a to ve všech fázích projektu

Kompetence komunikativní

Žáci:

- volí vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- si navzájem sdělují své zážitky z četby

Učitel:

- navozuje různé modelové komunikační situace, a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivuje neformální projevy žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- získávají sebedůvěru při vystupování na veřejnosti

Učitel:

- zařazováním práce s ICT do výuky vede žáky k bezpečnému používání i využívání internetu a dodržování net – etikety
- čtenářských zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému

- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a rodiči vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti

Kompetence občanská

Žáci:

- využívají osobní zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur

Učitel:

- využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity

Kompetence pracovní

Žáci:

- rozlišují různou obtížnost úkolů a rozvrhují si časově efektivně práci

Učitel:

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce
- vede žáky k dohodnuté kvalitě a postupu práce

Kompetence digitální

Žáci:

- zvládají základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- využívají digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení
- vyhledávají základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnávají informace z různých zdrojů
- využívají vybrané formy elektronické komunikace, respektují pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Učitel:

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učí žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	**první**
Žák: ▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova ▪ člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	**Zvuková stránka jazyka** ▪ sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči ▪ tempo, intonace, přízvuk	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ▪ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ▪ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ▪ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ▪ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ▪ kontroluje vlastní písemný projev	**Čtení** ▪ praktické čtení ▪ technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu; věcné čtení ▪ čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova **Naslouchání** ▪ praktické naslouchání ▪ zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem; věcné naslouchání ▪ pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	*VDO – Občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole* *OSV – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků*
Žák: ▪ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky	**Písemný projev** ▪ základní hygienické návyky ▪ správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení	

▪ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ▪ kontroluje vlastní písemný projev	s grafickým materiálem; technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu **Formy společenského styku** ▪ pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání, pozdrav z prázdnin	
Žák: ▪ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	**Mluvený projev** ▪ základy techniky mluveného projevu ▪ dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, vyjadřování závislé na komunikační situaci ▪ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; ▪ základní komunikační pravidla ▪ oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování ▪ mimojazykové prostředky řeči ▪ mimika, gesta	*OSV – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	▪ poslech literárních textů ▪ zážitkové čtení a naslouchání **Tvořivé činnosti s literárním textem** ▪ přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu,	

▪ odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ▪ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ▪ základní literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	

Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	**druhý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova ▪ člení slova na hlásky ▪ odlišuje krátké a dlouhé samohlásky ▪ odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ▪ odůvodňuje a píše správně ú/ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologických šev	**Zvuková stránka jazyka** ▪ slovo, hláska, písmeno ▪ sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči ▪ tempo, intonace, přízvuk ▪ souhlásky měkké, tvrdé, obojetné ▪ u, ú, ů ▪ souhlásky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ▪ souhlásky znělé a neznělé uvnitř a na konci slov ▪ dělení slov na konci řádku ▪ abeceda – abecední pořádek	
Žák: ▪ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená ▪ vyhledává v textu slova příbuzná	**Slovní zásoba a tvoření slov** ▪ slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	
Žák: ▪ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ▪ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	**Tvarosloví** ▪ slovní druhy, tvary slov	

▪ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		
Žák: ▪ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ▪ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	**Skladba** ▪ věta jednoduchá a souvětí ▪ druhy vět	
Žák: ▪ odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat a místních pojmenování	**Vlastní jména** ▪ rozlišení vlastních a obecných jmen	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ▪ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	**Čtení** ▪ praktické čtení ▪ technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu ▪ věcné čtení ▪ čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova **Naslouchání** ▪ praktické naslouchání ▪ zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem ▪ věcné naslouchání ▪ pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	

Žák: ▪ dýchá správně v krátkých mluvených projevech ▪ volí vhodné tempo řeči ▪ vyslovuje pečlivě a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ▪ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ▪ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	**Mluvený projev** ▪ základy techniky mluveného projevu ▪ dýchání, tvoření hlasu, výslovnost ▪ vyjadřování závislé na komunikační situaci ▪ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu ▪ základní komunikační pravidla ▪ oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování ▪ mimojazykové prostředky řeči ▪ mimika, gesta	
Žák: ▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky ▪ kontroluje vlastní písemný projev ▪ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ▪ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	**Písemný projev** ▪ základní hygienické návyky ▪ správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem ▪ technika psaní ▪ úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu ▪ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy ▪ přihláška, dotazník, vypravování	

Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	▪ poslech literárních textů ▪ zážitkové čtení a naslouchání	
Žák: ▪ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších ▪ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností ▪ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	**Tvořivé činnosti s literárním textem** ▪ přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod **Základní literární pojmy** ▪ literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka ▪ pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení	*EGS – Jsme Evropané – tradice, zvyky a život dětí v Evropě*

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	třetí
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	**Stavba slova** ▪ kořen, část předponová a příponová, koncovka	
Žák: ▪ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova ▪ vyhledává v textu slova příbuzná	**Slovní zásoba a tvoření slov** ▪ význam slov ▪ slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	*MKV – Multikulturalita – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost*
Žák: ▪ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ▪ určí a rozliší slovní druhy ohebné a neohebné v textu ▪ seznámení s - číslo, rod, pád podstatných jmen ▪ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	**Tvarosloví** ▪ slovní druhy, tvary slov ohebné a neohebné ▪ mluvnické kategorie u pods. jmen - číslo, rod, pád podstatných jmen	
Žák: ▪ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ▪ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	**Skladba** ▪ věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice	
Žák: ▪ vyhledává v textu slova příbuzná ▪ odůvodňuje a píše správně i/ý po tvrdých a měkkých	**Pravopis** ▪ lexikální - vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z	*OSV – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení*

souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech ▪ odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		*dovedností zapamatování, řešení problémů*
Žák: ▪ pečlivě vyslovuje ▪ opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	**Zvuková stránka jazyka** ▪ modulace souvislé řeči ▪ tempo, intonace, přízvuk ▪ správná výslovnost samohlásek a souhlásek, souhláskových skupin	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	**Čtení** ▪ praktické čtení ▪ technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu; ▪ věcné čtení ▪ čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova **Naslouchání** ▪ praktické naslouchání ▪ zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem; ▪ věcné naslouchání ▪ pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	*MEV - Kritické čtení a vnímání mediální sdělení – hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a závěrů), identifikování základních orientačních prvků v textu*
Žák: ▪ využívá vhodně verbální i nonverbální prostředky	**Mluvený projev** ▪ základy techniky mluveného projevu	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly,*

řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	▪ dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, ▪ vyjadřování závislé na komunikační situaci; ▪ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, ▪ dialog na základě obrazového materiálu; ▪ základní komunikační pravidla ▪ oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, ▪ mimojazykové prostředky řeči ▪ mimika, gesta	*sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle* *OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení neverbálním sdělováním)* *MKV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti*
Žák: ▪ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, ▪ píše věcně i formálně jednoduchá spojení ▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ▪ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	**Písemný projev** ▪ základní hygienické návyky ▪ správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem ▪ technika psaní ▪ úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu ▪ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy, vypravování	*OSV - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích* *VDO – Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjadřuje své pocity	▪ zážitkové čtení a naslouchání	*OSV – Rozvoj schopností poznávání*

k obsahu přečteného textu ▪ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností ▪ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ▪ čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřenému věku	▪ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ▪ dramatizace pohádky, povídky nebo básně, ▪ domýšlení a obměna příběhu ▪ základy literární teorie ▪ poezie – báseň, rým, sloka, verš ▪ základní literární pojmy - literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka ▪ spisovatel, básník, kniha, čtenář ▪ divadelní představení, herec, režisér ▪ verš, rým, přirovnání	*– cvičení dovedností zapamatování, řešení problémům, dovednosti pro učení a studium* *VDO – Občan, občanská společnost a stát – principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktu)* *EGS – Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích* *EGS - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy*

Minimální výstupy z předmětu

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	čtvrtý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ▪ ve svém mluveném projevu ▪ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	**Zvuková stránka jazyka** ▪ modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk	*OSV - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, schopnost vidět věci jinak, dotahovat nápady do reality – tvořivá práce s textem, výtvarný doprovod k textům*
Žák: ▪ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ▪ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ▪ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ▪ vysvětluje význam vícevýznamových slov	**Slovní zásoba a tvoření slov** ▪ význam slova ▪ stavba slova – kořen, část předponová a příponová, koncovka ▪ slova příbuzná ▪ antonyma, homonyma, synonyma	
Žák: ▪ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	**Tvarosloví** ▪ slovní druhy – ohebné, neohebné ▪ tvary slov – skloňování, časování ▪ určování pádů	
Žák: ▪ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ▪ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ▪ užívá vhodných	**Skladba** ▪ věta jednoduchá a souvětí ▪ základní skladební dvojice	*VDO – Občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické*

spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje		*vztahy ve škole – respektování názoru druhých, možnost vyjádřit se svobodně k tématu*
Žák: ▪ na základě poznatků uvědoměle používá i – y ▪ zdokonaluje se v psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech k nim příbuzných ▪ zdokonaluje se v psaní i/y v koncovkách a ve shodě PO s PŘ ▪ provádí vlastní kontrolu pravopisu ▪ píše diktáty, doplňovací cvičení ▪ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ▪ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	**Pravopis** ▪ lexikální - i/y v základu slova ▪ základy morfologického - koncovky podstatných jmen ▪ syntaktického - shoda přísudku s holým podmětem -seznámení	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ▪ domýšlí příběhy ▪ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ▪ píše záznamy z četby ▪ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ▪ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	**Čtení** ▪ věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova **Naslouchání** ▪ věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	*MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování informativního, zábavného a reklamního sdělení – rozbor reklamy*
Žák:	**Mluvený projev**	*OSV – Komunikace*

▪ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ▪ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	▪ základy techniky mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost ▪ vyjadřování závislé na komunikační situaci ▪ komunikační žánry: oslovení, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu ▪ základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování ▪ mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta	*– aktivní naslouchání, verbální i nonverbální sdělování, přednes a vypravování*
Žák: ▪ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ▪ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	**Písemný projev** ▪ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, vypravování	*OSV – Psychohygiena – uvolnění a relaxace před a během psaní, jako nástroj předcházení stresu*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ▪ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ▪ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ▪ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** **Tvořivé činnosti s literárním textem** ▪ přednes vhodných literárních textů ▪ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ▪ dramatizace ▪ vlastní výtvarný doprovod **Základní literární pojmy** ▪ pohádka ▪ báseň, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha	*MEV – vnímání autora mediálního sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názoru, dramatizace* *VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád,*

	▪ čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	*norma, zákon, právo, morálka) – rozbor textů a následná diskuze na toto téma MKV – Princip sociální smíru a solidarity - nekonfliktní život v multikulturní společnosti – diskuze nad texty s multikulturní tematikou*

Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	**pátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje slova spisovná a jejich spisovné a nespisovné tvary ▪ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	**Zvuková stránka jazyka** ▪ modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ▪ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	**Slovní zásoba a tvoření slov** ▪ slova a pojmy ▪ význam slov ▪ slova jednoznačná a mnohoznačná ▪ antonyma, synonyma, homonyma ▪ stavba slova - kořen část předponová a příponová, koncovka	
Žák: ▪ určí u podstatných jmen pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru ▪ Určuje slovní druhy plnovýznamových slov	**Tvarosloví** ▪ slovní druhy ▪ tvary slov	

a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu		
Žák: ▪ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ▪ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	**Skladba** ▪ věta jednoduchá a souvětí ▪ základní skladební dvojice	
Žák: ▪ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	**Pravopis** ▪ lexikální, základy morfologického - koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých ▪ základy syntaktického - shoda podmětu s holým přísudkem	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ▪ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ▪ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ▪ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ▪ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ▪ rozpozná manipulativní	**Čtení** ▪ věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova **Naslouchání** ▪ věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami **Mluvený projev** ▪ základy techniky mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost. Vyjadřování závislé na komunikační situaci ▪ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	*VDO – Občan, občanská společnost, a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své činy, angažovat se a být zainteresovaný v rámci celku) - rozbor aktualit a z běžného života, práva a povinnosti žáků* *MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti - role*

komunikaci v reklamě ▪ volí náležitou intonaci přízvuku, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ▪ píše právně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ▪ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vyjádří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	▪ základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování ▪ mimojazykové prostředky řeči - mimika, gestika **Písemný projev** ▪ členění textu – úvod, hlavní část, závěr, nadpis ▪ sestavování osnovy **Žánry písemného a mluveného projevu** ▪ vypravování, vzkaz, inzerát, pozvánka, pozdrav z prázdnin, omluvenka, opis, dopis, tiskopisy, přihláška, dotazník	*médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování – povídání o filmovém zpracování, aktuality z běžného života a jejich mediální podání*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ▪ reprodukuje volně text podle svých schopností ▪ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ▪ používá při jednoduchém rozboru literárních textů elementární literární pojmy	**Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** **Tvořivé činnosti s literárním textem** ▪ přednes vhodných literárních textů ▪ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ▪ dramatizace ▪ vlastní výtvarný doprovod **Základní literární pojmy - literární druhy a žánry** ▪ báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha ▪ čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	*OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí – rozbor textů s mezilidskou tematikou a diskuze nad nimi*

Minimální výstupy z předmětu

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk se stal hlavním mezinárodním komunikačním prostředkem lidí ve světě. Z hlediska fungování mezinárodních vztahů, cestovního ruchu a obchodu je dnes nezbytně nutné ovládat základy tohoto cizího jazyka. Osvojování cizího jazyka napomáhá k překonávání bariér komunikačních v mezilidských vztazích, kulturních a obchodních. Na naší škole je proto angličtina vyučována jako hlavní nástroj pro komunikaci se světem.

Výuka je obsahově zaměřena tak, aby žáci zvládli komunikaci v běžných životních situacích při vycestování z naší republiky, ale i při setkání s cizincem u nás doma. Obsah učiva rozvíjí v žácích zdravé multikulturní smýšlení. Žáci se učí komunikovat o historii a kultuře naší země a seznamují se s historií, kulturou a zvyklostmi lidí v cizích zemích.

Výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky, dialogy a reprodukce textů v písemné i ústní podobě jsou doplňovány samostatnou prací žáků se slovníky a jiným vyhledáváním informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, dramatizace a výukové programy na PC. Efektivní výuka angličtiny je doplněna bohatými obrazovými a poslechovými materiály a pomůckami. V průběhu vyučování je kladen důraz na co největší použití jazyka ze strany učitele.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je na prvním stupni vyučován samostatně ve třech ročnících.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	3	3	3

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk je realizována Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků, poznávají smysl a cíl učení
- posuzují výsledky svého učení

Učitel:

- umožňuje, aby se žáci podíleli na hodnocení své činnosti
- motivuje k upevnění učiva a stanovuje cíle
- kladně hodnotí i malý úspěch žáka
- vede žáka k pochopení anglického jazyka jako prostředku k dorozumění ve světě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni pochopit problém, umí vyhledat vhodné informace
- ve slyšeném i čteném textu rozpoznávají známá slova, snaží se označit a odstranit chyby

Učitel:

- se zajímá o názory žáka, sleduje jeho postupy a pokroky
- vede žáka k pravidelnosti a vytrvalosti
- klade vhodné otázky
- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- opakovaně vyslechnou, co říkají jeho spolužáci
- hovoří v dialogu i samostatně

Učitel:

- zadává různé náměty, které se žáka dotýkají a o něž se zajímá
- vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem
- vede žáky k poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- vede žáky ke spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- se snaží tolerovat druhé
- pracují v týmu, podřizují se a domlouvají v neobvyklých situacích
- získávají sebedůvěru při vystupování na veřejnosti

Učitel:

- umožňuje žákům zažít úspěch a řídí rozdělování úkolů
- vede žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- motivuje ke kultivovanosti jako prostředku prosazení sebe sama

Kompetence občanská

Žáci:

- se snaží vnímat některé kulturní a historické tradice
- porovnávají život svůj s životem vrstevníků v několika zemích světa
- usilují o hodnocení své práce ve vztahu k ostatním

Učitel:

- stanovuje jasná pravidla pro hodnocení, podle kterých žák posuzuje svoji práci

- vede žáky k respektování tradic a kulturních hodnot

Kompetence pracovní

Žáci:

- používají doporučené textové i další materiály a pomůcky
- si utváří pracovní návyky

Učitel:

- povzbuzuje žáka, aby používal znalosti z ostatních vyučovacích předmětů
- zadává úkoly, které inspirují žáka k tomu, aby používal odbornou literaturu, slovníky, noviny, aby experimentoval a manipuloval s dalšími pomůckami, vede žáka k plnění svých povinností

Kompetence digitální

Žáci:

- používají digitální technologie při vyhledávání a ověřování informací
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Učitel:

- vede žáky k vytváření digitálního obsahu
- využívá ve výuce informační technologie
- vede žáky k třídění a kritickému hodnocení informací, nabízí příklady důvěryhodných zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Anglický jazyk**	**třetí**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: **Řečové dovednosti** ▪ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ fonetické znaky (pasivně) ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova	*OSV - Rozvoj schopností poznávání - zapamatuje si nová slova a slovní spojení vnímá rozdíly mezi grafickou a mluvenou podobou slov v cizím jazyce*
Žák: **Řečové dovednosti** ▪ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	**Mluvnice** ▪ základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). **Úvod do gramatiky** ▪ množné číslo podstatných jmen (pasivně) ▪ pozdravy, tvoření základních frází ▪ osobní zájmena (pasivně) ▪ přivlastňovací zájmena (pasivně) ▪ čísla od 1 do 10 ▪ tvoření otázek a odpovědí, pokyny ve třídě ▪ osobní údaje, základní informace ▪ předložky in/on/under ▪ stavba věty: základní, slovosled ve větě (pasivně) ▪ vyjádření libosti/nelibosti použitím I like…/I don't like… ▪ sloveso Have got…/ Has got…v kladné, záporné a tázací větě + krátké	

	odpovědi ▪ časování a aktivní použití sloveso TO BE (zápor, otázka + krátká odpověď) ▪ určitý člen the + neurčitý člen a/an ▪ použití There is…/There are…+ tvoření otázek Is there…? / Are there…? + odpovědi ▪ přítomný čas prostý (pasivně) ▪ přítomný čas průběhový (pasivně) ▪ čísla od 11 do 20 ▪ sloveso CAN v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi ▪ navrhování aktivit pomocí Let' s (go to the beach) …	
Žák: **Řečové dovednosti** ▪ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ▪ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	**Tematické okruhy** ▪ zahájení komunikace při prvním setkání, pozdravy, představování, pokyny, přátelé, rodina, barvy, čísla, lidské tělo, domov, škola, zvířata, jídlo, volný čas, oblékaní, roční období, měsíce, kalendářní rok, typické svátky, dovolená, počasí, dny v týdnu	
Žák: **Řečové dovednosti** ▪ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	**Slovní zásoba** ▪ základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	

Minimální výstupy z předmětu

Řečové dovednosti
▪ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Jazyk a jazyková komunikace	**Anglický jazyk**	**čtvrtý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: **Poslech s porozuměním** ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) ▪ říkadla k nácviku výslovnosti ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	*MKV – Multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání vnímání rozdílů mezi jazykovými kulturami a zvláštností jazyků* *OSV - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání cvičení posilující pozornost a soustředění, hry využívající smyslové vnímání a pozornost: "Poslouchej a předveď, poslouchej a nakresli".*
Žák: **Čtení s porozuměním** ▪ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ▪ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **Psaní**	**Mluvnice** ▪ základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). **Úvod do gramatiky**	

▪ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ▪ vyplní osobní údaje do formuláře	▪ věta jednoduchá: tvorba otázky, záporu, krátké odpovědi ▪ stavba věty, základní slovosled ve větě (pasivně) ▪ použití There is…/There are…k popisu obrázku ▪ otázky a odpovědi použití času + časových předložek ▪ přítomný čas prostý 3. osoba jednotného čísla (kladná věta, zápor, otázka + krátká odpověď) ▪ určitý člen the + neurčitý člen a/an (pasivně) ▪ modální sloveso would v otázce (pasivně) ▪ použití some/any ve větách (pasivně) ▪ přivlastňovaní pomocí podstatného jména s apostrofem + s (Peter's car) ▪ zjišťovací otázky pomocí Is there any…? /Are there any…? ▪ tvoření vět se slovesem ▪ have got…/ has got… v kladné, záporné a tázací větě + krátká odpověď ▪ osobní zájmena ▪ přivlastňovací zájmena ▪ čísla do 100 (pasivně) ▪ sloveso TO BE (být) časuje a aktivně používá sloveso TO BE (kladná věta, zápor, otázka + krátká odpověď) ▪ přídavná jména ▪ předložky místa ▪ přítomný čas průběhový k popisu momentálních aktivit ▪ modální sloveso CAN k vyjádření dovedností a aktivit	

Žák: **Mluvení** ▪ se zapojí do jednoduchých rozhovorů	**Tematické okruhy** ▪ domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, oblékání, určování času, zvířata, příroda, známá místa ve městě, nákupy, jídlo, nábytek a vybavení pokoje/třídy/domu, popis obličeje, vyjádření pocitů, doprava a různé způsoby dopravy, dopravní prostředky, sporty a pohybové aktivity, kalendářní rok, dny v týdnu, měsíce v roce, roční období, hodiny (pouze základní), známé svátky, dovolená/prázdniny a plány na volný čas	*OSV-komunikace v různých situacích, adekvátní reakce na otázky, aplikace nových slov v rozhovoru, vyjádření souhlasu či nesouhlasu.*
Žák: **Mluvení** ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	**Slovní zásoba** ▪ základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	

Jazyk a jazyková komunikace	**Anglický jazyk**	**pátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: **Poslech s porozuměním** ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ▪ rozumí slovům	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ základní pravidla fonetiky, fonetické znaky (pasivně) ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	*OSV - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* *OSV -*

a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		*Seberegulace a sebeorgnizace – plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení* *OSV – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů* *OSV - poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě/skupině - práce ve dvojicích* *OSV - mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc* *OSV - komunikace - řeč těla, zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální komunikace v různých situacích, dialog* *OSV - kooperace a kompetice - rozvoj individuálích a sociálních dovedností pro kooperaci, práce ve skupinkách.*
Žák: **Čtení s porozuměním** ▪ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ▪ rozumí jednoduchým	**Mluvnice** ▪ základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují	

krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **Psaní** ▪ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ▪ vyplní osobní údaje do formuláře	smysl sdělení a porozumění). **Úvod do gramatiky** ▪ přítomný čas + Přítomný čas průběhový ▪ čísla do 100 ▪ tvoření vět se slovesem Have got…/ Has got … ▪ použití some/any ve větách ▪ frekvenční příslovce ▪ určování času a použití časových předložek ▪ použití more/less ▪ předložky (opposite, near, above,below) ▪ minulý čas slovesa BÝT (was/were) ▪ stupňování přídavných jmen ▪ minulý čas pravidelných a nepravidelných ▪ plány do budoucnosti pomocí – going to ▪ minulý čas: Slovesa was/were + had ▪ člen určitý a neurčitý: a/ an + the ▪ vazba: There is…/ There are… (opakováni) ▪ osobní a přivlastňovací zájmena ▪ přivlastňovací pád ▪ sloveso: Have got…/ Has got… ▪ čas + místní a časové předložky ▪ modální sloveso: Can ▪ modální sloveso: Must ▪ předložky: předložky místa ▪ řadové číslovky + datum ▪ ukazovací zájmena: this / that + these / those ▪ whose… - otázky	
Žák: **Mluvení**	**Tematické okruhy** ▪ záliby/koníčky, volný čas,	

▪ se zapojí do jednoduchých rozhovorů	škola, jídlo a způsoby stravování, určování času, denní povinnosti a zvyklosti, známá místa ve městě, příroda, podmořský svět a jeho život, moderní technologie a vynálezy, zdraví a zdravý životní styl, svět - různé země a národnosti, svátky v různých zemích, počasí a aktivity s ním spojené	
Žák: **Mluvení** ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	**Slovní zásoba** ▪ základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem, hodiny (čtvrt, půl, třičtvrtě atd.) ▪ práce se slovníkem: abecední slovník učebnice, běžně dostupné slovníky na internetu ▪ důležité svátky v kalendářním roce (Halloween, Vánoce, Velikonoce), jejich popis, zvyky a tradice ▪ odlišnosti v jednotlivých anglicky mluvících zemích	

Minimální výstupy z předmětu

Poslech s porozuměním

Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností;
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

Žák:

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním

Žák:

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

Žák:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

U žáků jsou rozvíjeny vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logika, tvořivost a schopnost řešit problém. Výuka je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro použití matematiky v reálných situacích.

Důraz je kladen na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Během hodiny žáci i učitelé využívají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Vyučovací předmět Matematika je na prvním stupni vyučován samostatně ve všech ročnících.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	4	5	5	5	5

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Matematika je realizována Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánují, organizují a řídí vlastní učení, projevují ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, provádějí rozbor a zápis při řešení úloh a zdokonalují grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně vysvětluje a stanovuje dílčí vzdělávací cíle, v souladu s cíli vzdělávacího programu, vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívají při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřují prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Učitel:

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně
- účinně se zapojují do disluze, obhajují svůj názor a vhodně argumentují

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přizpívájí k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby pokytnou pomoc nebo o ni požádají

- srozumitelně a věcně argumentují prostřednictvím řešení matematických problémů

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- podněcuje žáky k argumentaci, dodává žákům sebedůvěru, vede žáky v různorodých skupinkách ke spolupráci

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace, poskytnou dle svých možností účinnou pomoc a chovají se zodpovědně
- hodnotí svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu

Učitel:

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívají znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonalují grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně vysvětluje a stanovuje dílčí vzdělávací cíle, v souladu s cíli vzdělávacího programu, vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívají je při učení i při zapojení života školy a do společnosti
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Učitel:

- podporuje žáky k využívání digitálních technologií, k vyhledávání informací vedoucí k různým pracovním postupům
- využívá ve výuce informační technologie
- vede žáky k třídění a kritickému hodnocení informací, nabízí příklady důvěryhodných zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	**Matematika**	**první**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ používá přirozená čísla 0 – 20 k modelování reálných situací ▪ počítá předměty v daném souboru ▪ vytváří soubory s daným počtem prvků ▪ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 ▪ užívá lineární uspořádání ▪ zobrazí číslo na číselné ose ▪ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ▪ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	**Přirozená čísla v oboru 0 - 20** ▪ zápis čísla v desítkové soustavě, jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) **Vlastnosti početních operací s čísly 0 - 20** ▪ písemné algoritmy početních operací (porovnávání čísel, sčítání a odčítání)	*OSV – Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 ▪ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**Tabulky** ▪ zápis do tabulky ▪ závislosti a jejich vlastnosti	*OSV – Rozvoj schopností poznávání, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problému.*

Konkretizovaný výstup	Učivo GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	Průřezová témata
Žák: ▪ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary ▪ pojmenuje jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	**Základní útvary v rovině** ▪ bod, lomená čára, obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh	

Matematika a její aplikace	Matematika	druhý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ používá přirozená čísla 0 – 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru ▪ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ▪ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 ▪ rozumí a vysvětlí vztah mezi jednotkami, desítkami a stovkami ▪ užívá lineární uspořádání ▪ zobrazí číslo na číselné ose ▪ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ▪ provádí činnosti vedoucí k pochopení násobilky ▪ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ▪ čte a zapisuje čísla, číselnou řadu ▪ orientuje se na číselné ose do 100 ▪ seřadí čísla vzestupně	**Přirozená čísla v oboru 0-100** ▪ počítání do 20 a do 100 ▪ číslo a číslice ▪ číselná osa ▪ vlastnosti početních operací s čísly ▪ písemné algoritmy početních operací **Násobilka** **Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění** ▪ číselná osa ▪ teploměr ▪ model **Zaokrouhlování**	*OSV – Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problému, samostatné řešení problému.* *OSV – Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě – práce v třídním kolektivu, respektování práce druhých, respektování třídních pravidel*

i sestupně ▪ zaokrouhluje čísla na desítky		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ orientuje se v čase ▪ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ▪ doplňuje tabulky, schémata ▪ posloupnost čísel	**Čas** **Závislosti a jejich vlastnosti** **Tabulka** ▪ tabulky, grafy	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ narýsuje úsečku, přímku, polopřímku a lomenou čáru dané délky ▪ měří úsečku na cm, mm ▪ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa ▪ porovnává velikost útvarů ▪ odhadne délku úsečky na cm ▪ měří délku úsečky v cm ▪ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině ▪ nachází v realitě jejich reprezentaci	**Základní útvary v rovině** ▪ lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh **Základní útvary v prostoru** ▪ kvádr, krychle **Délka úsečky, jednotky délky** ▪ jednotky délky mm, cm, m **Vzájemná poloha dvou přímek v rovině** **Osově souměrné útvary**	

Matematika a její aplikace	**Matematika**	**třetí**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ porovnává a odhadne délku	**Jednotky délky a hmotnosti, času**	*OSV – kooperace a kompetice.*

v cm, mm, m ▪ odhadne a porovnává hmotnost v kg, g ▪ dokáže měřit délku, hmotnost, čas ▪ používá přirozená čísla 0-1000 k modelování reálných situací ▪ zobrazí číslo na číselné ose ▪ alternativně užívá lineární uspořádání ▪ čte, porovnává a zapisuje přirozená čísla do 1000 ▪ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ▪ rozumí a vysvětlí vztah mezi jednotkami, desítkami, stovkami a tisíci ▪ zaokrouhluje čísla na desítky ▪ zaokrouhluje trojciferná čísla ▪ provádí činnosti vedoucí k pochopení malé a velké násobilky ▪ řeší slovní úlohy pro pochopení pojmů několikrát více, méně ▪ porovnává soubory přirozených čísel ▪ vypočítá zadané příklady a provede vlastní kontrolu ▪ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ▪ tvoří a řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	**Přirozená čísla, zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění** ▪ číselná osa, teploměr, model ▪ přirozená čísla v oboru 0-1000 **Zaokrouhlování** **Násobilka** ▪ násobení a dělení v oboru čísel 0-10 **Početní operace, písemné algoritmy početních operací** ▪ vlastnosti početních operací s čísly **Slovní úlohy**	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ orientuje se v jednoduchých schématech, tabulkách, grafech	▪ závislosti a jejich vlastnosti ▪ tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády ▪ čas	

▪ doplňuje tabulky do 1000, schémata, posloupnosti čísel ▪ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času ▪ popisuje jednoduché závislosti z praktického života		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ počítá obvod obrazců ▪ rozlišuje kruh a kružnici ▪ rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa ▪ nachází v realitě jejich reprezentaci ▪ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky ▪ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	▪ základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh ▪ vzájemná poloha dvou přímek v rovině ▪ základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec ▪ osově souměrné útvary ▪ jednotky délky a jejich převody ▪ délka úsečky ▪ obvod obrazců	*OSV – Mezilidské vztahy – pohled na svět očima druhého.*

Minimální výstupy z předmětu

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

Matematika a její aplikace	Matematika	čtvrtý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá při pamětném i písemném počítání 0 – 1 000 000 komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ▪ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 0 – 1 000 000 ▪ zaokrouhluje přirozená čísla 0 – 1 000 000, ▪ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ▪ modeluje a určí část celku ▪ používá zápis ve formě zlomku	▪ přirozená čísla 0 – 1 000 000 ▪ zlomky ▪ zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) ▪ násobilka ▪ vlastnosti početních operací s čísly do 1 000 000 ▪ písemné algoritmy početních operací	*OSV - Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia – zadání úkolu s omezeným časem, domácí práce*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyhledává, sbírá a třídí data ▪ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	▪ závislosti a jejich vlastnosti ▪ diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	*OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – vyhledávání informací v tabulkách, grafech a řádech*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary ▪ užívá jednoduché	**Základní útvary v rovině** ▪ lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec,	

konstrukce ▪ určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ▪ provádí převody jednotek délky ▪ sestrojí rovnoběžky a kolmice ▪ určí obvod čtverce ▪ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	▪ vzájemná poloha dvou přímek v rovině ▪ jednotky a délky a jejich převody ▪ délka úsečky **Základní tvary v prostoru** ▪ kvádr, krychle	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	▪ slovní úlohy	

Matematika a její aplikace	**Matematika**	**pátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ▪ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ▪ zaokrouhluje přirozená čísla ▪ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ▪ řeší a tvoří úlohy, ve	**Čísla větší než 1 000 000** ▪ zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění ▪ písemné algoritmy početních operací ▪ vlastnosti početních operací s čísly	*OSV - kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní*

kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel		*linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)*
Žák: ▪ vysvětlí postup porovnávání, sčítání a odčítání zlomků ▪ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	**Zlomky** ▪ porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	
Žák: ▪ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	**Desetinná čísla** ▪ zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	
Žák: ▪ porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	**Celá čísla** ▪ orientace na číselné ose	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyhledává, sbírá a třídí data ▪ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	**Práce s daty, závislosti, vztahy** ▪ závislosti a jejich vlastnosti ▪ diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	*OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – vyhledávání informací v tabulkách, grafech a řádech*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ sčítá a odčítá graficky úsečky ▪ určí obsah obrazců pomocí čtvercové sítě ▪ narýsuje a určí osu a střed úsečky ▪ rozpozná a znázorní ve	**Geometrie v rovině** ▪ grafické sčítání a odčítání úseček ▪ obsah rovinných obrazců ve čtvercové síti ▪ osa úsečky, střed úsečky ▪ osově souměrné útvary ▪ trojúhelník, čtverec,	

čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru ▪ správně identifikuje jednotlivé útvary ▪ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary trojúhelníku, čtverce, obdélníku a kružnice ▪ užívá jednoduché konstrukce ▪ určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ▪ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu ▪ pojmenuje jednotky, seřadí je podle velikosti ▪ vybaví si tvary jednotlivých prostorových útvarů	obdélník, kruh, kružnice, čtyřúhelník, mnohoúhelník ▪ jehlan, koule, kužel, válec ▪ obvod a obsah obrazce ▪ jednotky délky - mm, cm, dm, m, km ▪ jednotky času - s, min, h, den, týden, rok ▪ jednotky obsahu - mm², cm², dm², m², km² **Geometrie v prostoru** ▪ základní útvary v prostoru – jehlan, koule, kužel, válec	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy** ▪ slovní úlohy ▪ číselné a obrázkové řady ▪ magické čtverce ▪ prostorová představivost	*OSV - Kreativita – cvičení pro rozvoj nových nápadů nebo jiných možností řešení*

Minimální výstupy z předmětu

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák:

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Vzdělávací obor Informatika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Data, informace a modelování
- Algoritmizace a programování
- Informační systémy
- Digitální technologie

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy.

Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Cílem výuky je pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života. Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

ROČNÍK	4.	5.
Časová dotace	1	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Informatika je realizována Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- samostatně objevují možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- umožňuje samostatné pozorování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- zjišťují, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- nalézají řešení, prakticky ho provádí a dotahují do konce

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Žáci:

- využívají pro komunikaci na dálku vhodné technologie
- dodržují vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků
- umožňuje samostatné zhodnocení výsledků práce žáka
- vede žáky k reakci na hodnocení ostatních, argumentaci a přijmutí kritiky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- jsou při práci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram
- kolegiálně pracují a hodnotí vlastní práci i práci spolužáků

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem, snahu
- vede žáky při vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu

Kompetence občanská

Žáci:

- se seznamují s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...),
- při zpracovávání informací kriticky přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování informační etiky, autorských práv a ochrany duševního vlastnictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají ICT pro hledání důležitých informací

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- upozorňuje na dodržování bezpečnosti při pohybu na internetu

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají na základní úrovni nejběžněji používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy; rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- na základní úrovni vytváří a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

- chápou, že jeden problém může mít více řešení, porovnávají jejich výhody a nevýhody při snaze vybrat nejlepší z nich, jsou schopni věcné argumentace

Učitel:

- pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií
- vede žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- povzbuzuje žáky k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- vhodnou volbou činností pomáhá žáky dovést ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- vede žáky k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- povzbuzuje k vytrvalosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- navozuje atmosféru otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informatika	**Informatika**	**čtvrtý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ přímo a pomocí příkazů ovládá postavu/robota a vede ji k cíli ▪ vytvoří postup pro postavu/robota ke splnění úkolu ▪ hledá různé postupy vedoucí k cíli ▪ hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků ▪ hledá vhodný postup za daných pravidel ▪ posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu ▪ vytváří různé postupy ke splnění téhož úkolu ▪ vyhledá a opraví chybu v postupu ▪ používá posloupnost	**Základy algoritmizace - výukový software Emil** ▪ přímé řízení postavy, čtení a interpretace záznamu pohybu ▪ pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy ▪ pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků ▪ stav postavy, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů ▪ program a jeho vlastnosti, jeho vytváření, vykonání, úprava, oprava	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita*

příkazů ▪ rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy, používá opakování příkazů ▪ používá podprogramy		
Žák: ▪ sestaví robota podle návodu ▪ sestaví program pro robota ▪ oživí robota, otestuje jeho chování ▪ najde chybu v programu a opraví ji ▪ upraví program pro příbuznou úlohu ▪ pomocí programu ovládá světelný výstup a motor	**Základy robotiky se stavebnicí** ▪ sestavení programu a oživení robota ▪ ovládání světelného výstupu ▪ ovládání motoru	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvede různé příklady využití digitálních technologií ▪ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ▪ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ▪ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ▪ u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst ▪ v textu rozpozná osobní údaje ▪ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	**Práce ve sdíleném prostředí** ▪ využití digitálních technologií v různých oborech ▪ ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ▪ práce se soubory ▪ propojení technologií, internet ▪ sdílení dat, cloud ▪ technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) ▪ uživatelské jméno a heslo ▪ osobní údaje	*OSV: osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání* *OSV: morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti*

Žák: ▪ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ▪ pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí ▪ edituje digitální text, vytvoří obrázek ▪ přehraje zvuk či video ▪ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ▪ používá krok zpět, zoom ▪ řeší úkol použitím schránky ▪ dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	**Ovládání digitálního zařízení** ▪ druhy a použití digitálních zařízení ▪ zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace, ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) ▪ ovládání myši ▪ orientace na klávesnici, editace textu ▪ kreslení čar, vybarvování ▪ kreslení bitmapových obrázků ▪ práce se soubory ▪ přehrávání zvuku, videa	*OSV: osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ sdělí informaci obrázkem ▪ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ▪ zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ▪ zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ▪ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**Úvod do kódování a šifrování dat a informací** ▪ piktogramy, emodži ▪ kód ▪ přenos na dálku, šifra ▪ pixel, rastr, rozlišení ▪ tvary, skládání obrazce	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita*

Informatika	**Informatika**	**pátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící	**Základy programování - Scratch** ▪ příkazy, jejich spojování a opakování	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita* *OSV: sociální rozvoj - kooperace*

chování postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ▪ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ▪ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů ▪ používá události ke spuštění činnosti postav ▪ ovládá více postav pomocí zpráv ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	▪ vlastní bloky, jejich vytváření a kombinace ▪ pevný počet opakování ▪ spouštění pomocí událostí ▪ čtení a modifikace programů, ladění, hledání chyb ▪ kreslení čar ▪ pohyb a razítkování ▪ animace střídáním obrázků ▪ změna vlastností postavy pomocí příkazu ▪ ovládání pohybu postav ▪ vysílání zpráv mezi postavami	*a kompetice*
Žák: ▪ sestaví robota podle návodu ▪ sestaví program pro robota ▪ oživí robota, otestuje jeho chování ▪ pomocí programu ovládá motor, světelný výstup, senzory ▪ používá události ke spouštění programu	**Základy robotiky se stavebnicí** ▪ sestavení programu a oživení robota ▪ ovládání světelného výstupu, motoru ▪ ovládání pomocí senzorů ▪ programování činnosti robota, ovládání klávesnicí – události	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita* *OSV: sociální rozvoj - kooperace a kompetice*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ▪ pomocí obrázku znázorní	**Úvod do modelování pomocí grafů a schémat** ▪ graf, hledání cesty ▪ schémata, obrázkové	*OSV: osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání*

jev ▪ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	modely ▪ model	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INFORMAČNÍ SYSTÉMY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ▪ určí, jak spolu prvky souvisí	**Úvod do informačních systémů** ▪ systém, struktura, prvky, vztahy	*OSV: osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání*
Žák: ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ doplní posloupnost prvků ▪ umístí data správně do tabulky ▪ doplní prvky v tabulce ▪ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	**Úvod do práce s daty** ▪ data, druhy dat ▪ doplňování tabulky a datových řad ▪ kritéria kontroly dat ▪ řazení dat v tabulce ▪ vizualizace dat v grafu	

Minimální výstupy z předmětu

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák:

- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák:

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT dělíme na 1. stupni na tyto předměty:

- **Prvouka**
- **Přírodověda**
- **Vlastivěda**

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým integrovaným obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávací obsah prvouky z oblasti Člověk a jeho svět je rozdělen do pěti tématických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – zde se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k našší zemi.
- **Lidé kolem nás** – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět.
- **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Chceme u žáků vyvolat zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.
- **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.
- **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají především sebe. Poznávají zdraví jako stav bio-psych- sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů, atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Žáci si postupně uvědomují, jakou zodpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	-	-

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a co můžou v budoucnu využít
- se orientují ve světě informací
- si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- se seznamují s časovým a místním propojováním kulturních, historických a místních informací
- samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají
- jsou motivováni pro celoživotní učení

Učitel:

- žáky vhodně motivuje
- využívá práce s chybou
- využívá vhodné moderní metody, plánuje postupy
- vede žáky k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- si upevňují dovednosti při řešení nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, se kterými se mohou setkat – ohrožení vlastního zdraví, bezpečnosti i zdraví druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost, samostatně řeší problémy
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Učitel:

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- pomáhá při získávání poznatků z různých informačních zdrojů
- vede žáky k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- vede žáky k poznání vhodnosti chování a zodpovědnému konání, aby se vyhnuli ohrožení zdraví svého i druhých

Kompetence komunikativní

Žáci:

- si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k sebevědomému a samostatnému vystupování a jednání, k bezproblémové, bezkonfliktní a efektivní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti ve vlastních projevech, názorech a zachycují je ve vlastních výtvorech
- vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci vlastních názorů a myšlenek, kladení otázek k věci a vzájemnému naslouchání
- vede žáky k porozumění různých typů textů a záznamů
- zapojuje žáky do diskuse
- vede žáky k obhajobě vlastních názorů a vhodné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- efektivně spolupracují, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základně ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- respektují názory druhých, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebe důvěru a samostatný rozvoj
- věcně argumentují a přispívají k diskusi

Učitel:

- vede žáky k oceňování svých názorů i názorů druhých
- podporuje vzájemnou pomoc a spolupráci
- vede žáky k diskuzi a vhodné argumentaci
- využívá moderních forem práce

Kompetence občanská

Žáci:

- uplatňují svá práva a plní své povinnosti
- respektují druhé i sami sebe, učí se poskytnout pomoc
- jsou zodpovědní za své činy a chování
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Učitel:

- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel, práv a povinností

Kompetence pracovní

Žáci:

- si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- chrání své zdraví a dbají o bezpečnost svoji i ostatních
- správně využívají materiály, nástroje i techniky

Učitel:

- vede žáky k poznávání různých materiálů, nástrojů a vybavení
- zohledňuje současný stav technického rozvoje
- vede žáky k vážení si práce a jejich výsledků u sebe i ostatních
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v jiných oborech

Kompetence digitální

Žáci:

- se seznamují se základy práce s počítačem, s vyhledáváním informací
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi a smysluplně je využívají
- se vyvarují rizik (sociální sítě, GDPR), kyberšikana

Učitel:

- vede žáky k používání digitálního zařízení, aplikace a služby
- zohledňuje současný stav digitálního rozvoje
- vede žáky k vážení si práce a jejich výsledků u sebe i ostatních
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v jiných oborech
- upozorňuje žáky na rizika spojená se sociálními sítěmi, GDPR a kyberšikanou

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	**Prvouka**	**první**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ KOLEM NÁS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ▪ odvodí význam a potřebu různých povolání a různých činností	**Rodina** ▪ postavení jedince v rodině ▪ role členů rodiny ▪ příbuzenské a mezigenerační vztahy ▪ život a funkce rodiny ▪ fyzické a duševní práce, zaměstnání	*OSV- Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, pravidla chování* *OSV - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i používání organizace vlastního času, plánování učení*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ROZMANITOST PŘÍRODY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	▪ rostliny a živočichové - životní potřeby a projevy, výživa ▪ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ochrana rostlin a živočichů	*EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vliv na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	▪ lidské tělo - stavba těla, životní potřeby člověka ▪ péče o zdraví - denní režim, správná výživa, pitný režim ▪ přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou	

▪ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek adekvátně svému věku ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	linku ▪ mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), IZS (integrovaný záchranný systém)	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ A ČAS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ▪ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	▪ orientace v čase a časový řád, kalendáře, denní režim, roční období ▪ Současnost a minulost v našem životě, průběh lidského života	

Člověk a jeho svět	Prvouka	druhý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MÍSTO, KDE ŽIJEME**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	▪ domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště ▪ škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace ▪ obec (město) - její části, význačné budovy, dopravní síť	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ KOLEM NÁS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ▪ odvodí význam a potřebu různých povolání a různých činností	▪ soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie ▪ chování lidí vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	*VDO – Občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve škole – povinnosti i práva*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ A ČAS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ▪ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	▪ orientace v čase a časový řád, kalendáře, denní režim, roční období, určování času, ▪ Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny	

Konkretizovaný výstup	Učivo ROZMANITOST PŘÍRODY	Průřezová témata
Žák: ▪ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ▪ roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ▪ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek	▪ rostliny, živočichové a houby - životní potřeby a projevy, výživa, průběh a způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ▪ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ochrana rostlin a živočichů	*EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologická zátěž a ochrana přírody, recyklace v praxi – třídění odpadu*
Žák: ▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ▪ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek adekvátně svému věku ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	▪ lidské tělo - stavba těla, životní potřeby člověka, základní funkce a projevy, základy lidské reprodukce ▪ péče o zdraví - denní režim, správná výživa, pitný režim, zdravý životní styl, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních ▪ přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku ▪ mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), IZS (integrovaný záchranný systém) ▪ péče o zdraví, zdravá výživa, osobní nebezpečí a krizové situace ▪ nemoci přenosné a nepřenosné	

▪ pojmenuje části lidského těla ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ▪ zapamatuje si důležitá telefonní čísla – 112, 155, 150, 158, 156 ▪ popíše přivolání záchranné služby ▪ uvede seznam povinností řidičů a chodců ▪ určí rozdíl mezi nemocí a úrazem ▪ vyjmenuje body první pomoci ▪ zdramatizuje scénky na téma šikana, agresor - oběť	▪ drobné úrazy a poranění ▪ prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních ▪ šikana, týrání, brutalita v médiích	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ▪ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory	▪ lidské tělo - stavba těla, životní potřeby člověka, základní funkce a projevy, základy lidské reprodukce ▪ péče o zdraví - denní režim, správná výživa, pitný režim, zdravý životní styl, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních ▪ přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku ▪ mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), IZS (integrovaný záchranný	*OSV – Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě*

tísňových linek adekvátně svému věku ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	systém	
Žák: ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ▪ zapamatuje si důležitá telefonní čísla – 112, 155, 150, 158, 156 ▪ popíše přivolání záchranné služby ▪ uvede seznam povinností řidičů a chodců ▪ určí rozdíl mezi nemocí a úrazem ▪ vyjmenuje body první pomoci ▪ zdramatizuje scénky na téma šikana, agresor - oběť	**Péče o zdraví, zdravá výživa, osobní nebezpečí a krizové situace** ▪ nemoci přenosné a nepřenosné ▪ drobné úrazy a poranění ▪ prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních ▪ šikana, týrání, brutalita v médiích	*OSV – Psychohygiena – hledání pomoci při potížích, základy první pomoci*

Člověk a jeho svět	**Prvouka**	**třetí**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MÍSTO, KDE ŽIJEME**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ▪ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí obci (městě)	▪ domov prostředí domova, orientace v místě bydliště ▪ škola prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace ▪ obec (město), místní krajina poloha v krajině, minulost a současnost obce (města)její části, význačné budovy, dopravní síť, naše vlast - domov, krajina, státní symboly	*OSV – Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem* *OSV – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě* *VDO – Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy*

		VDO – Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí *EGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu* *VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)* *EGS – objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly - mapa* *EGS – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa* *EV – ekosystémy – lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ A ČAS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá časové údaje při	**Orientace v čase a časový řád** ▪ orientace v čase a časový	*EGS – Evropa a svět nás zajímá –*

řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ▪ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost ▪ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	řád, kalendáře, denní režim, roční období, určování času, ▪ současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny	*lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy, život dětí v jiných zemích* *EGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje Evropské civilizace*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ROZMANITOST PŘÍRODY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ▪ roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ▪ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	▪ látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek ▪ voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život ▪ nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam ▪ vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období ▪ rostliny, houby, živočichové – znaky života, průběh a způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ▪ životní podmínky – rozmanitost podmínek	*EV – Vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé – třídění odpadu* *OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, atd.* *EV – Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ekosystémy,*

	života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí ▪ rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ▪ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí	*energie, přírodní zdroje* *EV – Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, kulturní krajina* *EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturních památek, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ▪ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě	▪ lidské tělo - stavba těla,základní životní potřeby člověka, základní funkce a projevy, základy lidské reprodukce ▪ péče o zdraví - denní režim, správná výživa, pitný režim, zdravý životní styl, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních ▪ přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku ▪ mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku	*OSV – Psychohygiena – hledání pomoci při potížích* *OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci* *OSV – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika*

požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek adekvátně svému věku ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	požárů, ochrana a evakuace při požáru), IZS (integrovaný záchranný systém)	*(temperament, postoje, hodnoty)* *OSV – Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě* *OSV – Psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích* *OSV – Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, prostředí a zdraví*

Minimální výstupy z předmětu

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

- se orientuje v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

Žák:

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc

pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT dělíme na 1. stupni na tyto předměty: **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda**

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým integrovaným obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávací obsah přírodovědy z oblasti Člověk a jeho svět je rozdělen do dvou tématických okruhů:

- **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.
- **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají především sebe. Poznávají zdraví jako stav bio-psych- sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů, atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Žáci si postupně uvědomují, jakou zodpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	-	2	2

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a co můžou v budoucnu využít
- se orientují ve světě informací
- si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí

- se seznamují s časovým a místním propojováním kulturních, historických a místních informací
- samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají
- jsou motivováni pro celoživotní učení

Učitel:

- žáky vhodně motivuje
- využívá práce s chybou
- využívá vhodné moderní metody, plánuje postupy
- vede žáky k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- si upevňují dovednosti při řešení nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, se kterými se mohou setkat – ohrožení vlastního zdraví, bezpečnosti i zdraví druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost, samostatně řeší problémy
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Učitel:

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- pomáhá při získávání poznatků z různých informačních zdrojů
- vede žáky k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- vede žáky k poznání vhodnosti chování a zodpovědnému konání, aby se vyhnuli ohrožení zdraví svého i druhých

Kompetence komunikativní

Žáci:

- si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k sebevědomému a samostatnému vystupování a jednání, k bezproblémové, bezkonfliktní a efektivní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti ve vlastních projevech, názorech a zachycují je ve vlastních výtvorech
- vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci vlastních názorů a myšlenek, kladení otázek k věci a vzájemnému naslouchání
- vede žáky k porozumění různých typů textů a záznamů
- zapojuje žáky do diskuse

- vede žáky k obhajobě vlastních názorů a vhodné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- efektivně spolupracují, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základně ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- respektují názory druhých, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebe důvěru a samostatný rozvoj
- věcně argumentují a přispívají k diskusi

Učitel:

- vede žáky k oceňování svých názorů i názorů druhých
- podporuje vzájemnou pomoc a spolupráci
- vede žáky k diskuzi a vhodné argumentaci
- využívá moderních forem práce

Kompetence občanská

Žáci:

- uplatňují svá práva a plní své povinnosti
- respektují druhé i sami sebe, učí se poskytnout pomoc
- jsou zodpovědní za své činy a chování
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Učitel:

- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel, práv a povinností

Kompetence pracovní

Žáci:

- si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- chrání své zdraví a dbají o bezpečnost svoji i ostatních
- správně využívají materiály, nástroje i techniky

Učitel:

- vede žáky k poznávání různých materiálů, nástrojů a vybavení
- zohledňuje současný stav technického rozvoje
- vede žáky k vážení si práce a jejich výsledků u sebe i ostatních
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v jiných oborech

Kompetence digitální

Žáci:

- se seznamují se základy práce s počítačem, s vyhledáváním informací
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi a smysluplně je využívají
- se vyvarují rizik (sociální sítě, GDPR), kyberšikana

Učitel:

- vede žáky k používání digitálního zařízení, aplikace a služby
- zohledňuje současný stav digitálního rozvoje
- vede žáky k vážení si práce a jejich výsledků u sebe i ostatních
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v jiných oborech
- upozorňuje žáky na rizika spojená se sociálními sítěmi, GDPR a kyberšikanou

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	**Přírodověda**	**čtvrtý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ROZMANITOST PŘÍRODY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a zdůvodní výsledky pokusu ▪ porovnává na základě poznávání základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy a některé přírodniny do správných skupin podle nápadných určujících znaků, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy ▪ zkoumá základní společenstva v lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	**Látky a jejich vlastnosti** ▪ látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek ▪ voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život **Živé a neživé složky prostředí** ▪ rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů,	*EV - ekosystémy - les: význam lesa, les v našem prostředí, jeho okolí - pole: význam, způsoby hospodaření - vodní zdroje: lidské aktivity, důležitost pro krajinnou ekologii*

	význam v přírodě a pro člověka ▪ nerosty a horniny, půda: některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam **Ekosystémy a jejich ochrana** ▪ rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ▪ ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	**Ochrana zdraví** ▪ osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu – dopravní značky a situace v dopravě a dopravních prostředcích	*OSV - Sebepoznání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí – péče o zdraví*

Člověk a jeho svět	Přírodověda	pátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ROZMANITOST PŘÍRODY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka	**Živá a neživá příroda** ▪ nerosty a horniny, půda: některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam ▪ životní podmínky: rozmanitost podmínek	

▪ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ▪ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí ▪ Země a vesmír: sluneční soustava, den a noc, roční období	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ▪ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, a orientuje se ve vývoji dítěte před i po jeho narození ▪ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ▪ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ▪ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	**Lidské tělo** ▪ lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince **Ochrana zdraví** ▪ osobní bezpečí, krizové situace: bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích ▪ péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	*MEV - fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu člověka, ukázky a jejich rozbor* *OSV - psychohygiena – dobrá organizace času, denní režim*

	Návykové látky ▪ návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	

Minimální výstupy z předmětu

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT dělíme na 1. stupni na tyto předměty: **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda**

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým integrovaným obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávací obsah vlastivědy z oblasti Člověk a jeho svět je rozdělen do tří tématických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – zde se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k našší zemi.
- **Lidé kolem nás** – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět.
- **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Chceme u žáků vyvolat zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	-	2	2

Průřezová témata

Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a co můžou v budoucnu využít
- se orientují ve světě informací

- si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- se seznamují s časovým a místním propojováním kulturních, historických a místních informací
- samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají
- jsou motivováni pro celoživotní učení

Učitel:

- žáky vhodně motivuje
- využívá práce s chybou
- využívá vhodné moderní metody, plánuje postupy
- vede žáky k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- si upevňují dovednosti při řešení nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, se kterými se mohou setkat – ohrožení vlastního zdraví, bezpečnosti i zdraví druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost, samostatně řeší problémy
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Učitel:

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- pomáhá při získávání poznatků z různých informačních zdrojů
- vede žáky k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- vede žáky k poznání vhodnosti chování a zodpovědnému konání, aby se vyhli ohrožení zdraví svého i druhých

Kompetence komunikativní

Žáci:

- si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k sebevědomému a samostatnému vystupování a jednání, k bezproblémové, bezkonfliktní a efektivní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti ve vlastních projevech, názorech a zachycují je ve vlastních výtvorech
- vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci vlastních názorů a myšlenek, kladení otázek k věci a vzájemnému naslouchání

- vede žáky k porozumění různých typů textů a záznamů
- zapojuje žáky do diskuse
- vede žáky k obhajobě vlastních názorů a vhodné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- efektivně spolupracují, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základně ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- respektují názory druhých, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebe důvěru a samostatný rozvoj
- věcně argumentují a přispívají k diskusi

Učitel:

- vede žáky k oceňování svých názorů i názorů druhých
- podporuje vzájemnou pomoc a spolupráci
- vede žáky k diskuzi a vhodné argumentaci
- využívá moderních forem práce

Kompetence občanská

Žáci:

- uplatňují svá práva a plní své povinnosti
- respektují druhé i sami sebe, učí se poskytnout pomoc
- jsou zodpovědní za své činy a chování
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Učitel:

- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel, práv a povinností

Kompetence pracovní

Žáci:

- si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- chrání své zdraví a dbají o bezpečnost svoji i ostatních
- správně využívají materiály, nástroje i techniky

Učitel:

- vede žáky k poznávání různých materiálů, nástrojů a vybavení
- zohledňuje současný stav technického rozvoje

- vede žáky k vážení si práce a jejich výsledků u sebe i ostatních
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v jiných oborech

Kompetence digitální

Žáci:

- se seznamují se základy práce s počítačem, s vyhledáváním informací
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi a smysluplně je využívají
- se vyvarují rizik (sociální sítě, GDPR), kyberšikana

Učitel:

- vede žáky k používání digitálního zařízení, aplikace a služby
- zohledňuje současný stav digitálního rozvoje
- vede žáky k vážení si práce a jejich výsledků u sebe i ostatních
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v jiných oborech
- upozorňuje žáky na rizika spojená se sociálními sítěmi, GDPR a kyberšikanou

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	**Vlastivěda**	**čtvrtý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MÍSTO, KDE ŽIJEME**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ▪ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ▪ rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky ▪ vyhledává typické regionální zvláštnosti	▪ domov - orientace v místě bydliště ▪ obec (město) - místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města) ▪ okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany ▪ regiony ČR - Praha	*VDO – Formy participace občanů ve společenském životě - obec, základní správní jednotka*

přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ▪ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	a vybrané oblasti ČR ▪ naše vlast – národ, základy státního řízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly ▪ mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ A ČAS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy ▪ vypráví báje a pověsti o českých významných rodech ▪ využívá knihoven, muzeí a galerií jako zdroje informací o minulosti	▪ pověsti, historická skutečnost (minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj) ▪ orientace v čase a časový řád – čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace ▪ pravěk ▪ středověk	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ KOLEM NÁS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjádří na základě vlastní zkušenosti vztahy mezi lidmi ▪ dodržuje pravidla soužití v rodině i ve škole ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	▪ právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy) ▪ chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování ▪ soužití lidí – komunikace, principy demokracie	*VDO – Občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická škola, práva a povinnosti žáků – školní řád*

Člověk a jeho svět	**Vlastivěda**	**pátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MÍSTO, KDE ŽIJEME**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách	**Česká republika** ▪ okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd,	*EV – Vztah člověka k prostředí - naše obec* *EGS – Objevujeme Evropu a svět -*

a sídlištích lidí na mapách naší republiky ▪ vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ▪ rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy ▪ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany ▪ regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR ▪ mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky **Evropa a svět** ▪ kontinenty, evropské státy, cestování ▪ Evropská unie ▪ mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	*naše vlast a Evropa* *EGS – Jsme Evropané - evropská integrace* *EGS – Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé* *MKV – Princip sociálního smíru a solidarity - multikulturní společnost, nekonfliktní život* *VDO – Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení problémů*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ KOLEM NÁS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která už nelze tolerovat ▪ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	▪ právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy ▪ vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet; příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz; způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	*VDO – Občan, občanská společnost a stát - občan, odpovědný člen společnosti*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDÉ A ČAS**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ časové údaje využívá pro pochopení vztahů mezi jevy ▪ srovnává a hodnotí na ukázkách způsob života a práci předků na našem	▪ současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života ▪ regionální památky – péče o památky, lidé a obory	

území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ▪ využívá knihoven, muzeí a galerií jako zdroje informací o minulosti	zkoumající minulost ▪ báje a mýty ▪ středověk ▪ novověk	

Minimální výstupy z předmětu

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- se orientuje na mapě České republiky, určí světové strany
- se řídí zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

LIDÉ A ČAS

Žák:

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

V předmětu Hudební výchova u žáků vytváříme kladný vztah k hudbě, rozvíjíme jejich hudebnost, podporujeme schopnost hudbu emocionálně prožít a poskytujeme vhled do hudební kultury. Ve škole probíhají třídní a školní kola pěveckých soutěží, různá hudebně pohybová vystoupení. Žáci pravidelně vystupují při kulturních mimoškolních akcích s pásmy recitace, zpěvu a tance. V této oblasti probíhá spolupráce především se školní družinou a Základní uměleckou školou v Buštěhradě. Tímto způsobem podporujeme růst sebevědomí dětí a přispíváme k odolnosti vůči stresu a trémě. Hudební činnosti podporují rozvoj individuálních hudebních dovedností.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř oblastí:

- **vokální činnosti** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu, uplatňování a posilování správných pěveckých návyků, práce s grafickým záznamem vokální hudby
- **instrumentální činnosti** – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci, grafický záznam instrumentální hudby
- **hudebně pohybové činnosti** – ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
- **poslechové činnosti** – aktivní vnímání hudby, poznávání stylů, žánrů a hudebních forem, učí se hudbu analyzovat a interpretovat

Vyučovací předmět Hudební výchova je na prvním stupni vyučován samostatně ve všech ročnících.

Výuka probíhá ve třídách. Součástí výuky jsou i vystoupení a návštěva kulturních akcí.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova je realizována Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- používají základní hudební termíny, znaky a symboly
- získávají správnou hlasovou výchovu
- se orientují v jednoduchém hudebním zápisu skladby

Učitel:

- vede žáky k poznávání smyslu kontaktu s hudbou

- vede žáky ke správnému užívání hudební terminologie

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- rozlišují různé hudební směry
- rozpoznávají hudbu instrumentální, vokální a vokálně-instrumentální

Učitel:

- vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- vede žáky k rozpoznávání hudby
- vede žáky k rozlišování hudebních směrů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- naslouchají hudební produkci druhých lidí a vhodně na ni reagují
- rozšiřují svou slovní zásobu a správně využívají výslovnost

Učitel:

- vede žáky k využívání získaných hudebních komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- podporuje žáky, aby reagovali pohybem na hudbu
- vede žáky k neverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty
- tolerují méně hudebně nadané žáky
- se zapojují do skupinových hudebních aktivit

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky ke spolupráci ve skupině a k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vede žáky k toleranci méně hudebně nadaných žáků
- zapojuje žáky do skupinových hudebních aktivit

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují a chrání naše tradice a kulturní dědictví
- se aktivně zapojují do kulturního dění

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí
- vede žáky k pozitivnímu postoji a ocenění uměleckých děl a kulturního dědictví a ke smyslu pro kulturu
- vede žáky k chápání role posluchače
- umožňuje žákům zažívat úspěch

Kompetence pracovní

Žáci:

- používají bezpečně hudební nástroje a hudební vybavení podle vymezených pravidel
- plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné pracovní podmínky

Učitel:

- vede žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých
- vede žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Učitel:

- podporuje žáky k využívání digitálních technologií a k vyhledávání informací
- seznamuje žáky s novými digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	**Hudební výchova**	**první**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VOKÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zpívá v jednohlase	**Pěvecký a mluvní projev** ▪ pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv ▪ hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, ¾, 4/4 taktu** **Vokální improvizace** ▪ hudební hry - ozvěna, otázka-odpověď, apod. **Záznam vokální hudby** ▪ zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření ▪ nota jako grafický znak pro tón	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly – komunitní hry, diskuze*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ▪ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**Hra na hudební nástroje** ▪ reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten a keybordů. **Rytmizace** ▪ hudební doprovod - akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu ▪ hudební hry - ozvěna, otázka - odpověď	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu	**Taktování - dvoudobý takt** **Pohybový doprovod znějící hudby**	*OSV - Poznávání lidí – vnímání odlišností, hledání*

▪ pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	▪ taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** ▪ pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Orientace v prostoru** ▪ utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	*výhod v odlišnostech- komunitní kruh, diskuze, rozhovor*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **POSLECHOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ▪ rozlišuje jednotlivé kvality tónů ▪ rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ▪ odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně intrumentální	**Kvality tónu** ▪ délka, síla, barva, výška **Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj** **Interpretace hudby** ▪ slovní vyjádření - jaká je to hudba a proč je taková	*OSV – Komunikace – aktivní naslouchání – komunitní kruh*

Umění a kultura	**Hudební výchova**	**druhý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VOKÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zpívá v jednohlase	**Pěvecký a mluvní projev** ▪ pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv ▪ hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **Dvojhlas - kánon** **Hudební rytmus** ▪ realizace písní ve 2/4, ¾, 4/4 taktu **Vokální improvizace** ▪ hudební hry - ozvěna,	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly – komunitní hry, diskuze*

	otázka - odpověď, apod. **Záznam vokální hudby** ▪ zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, např. linky ▪ nota jako grafický znak pro tón	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ▪ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**Hra na hudební nástroje** ▪ reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten a keybordů. **Rytmizace** ▪ hudební doprovod - akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu ▪ hudební hry - ozvěna, otázka-odpověď	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu ▪ pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Taktování** ▪ dvoudobý takt **Pohybový doprovod znějící hudby** ▪ taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** ▪ pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Orientace v prostoru** ▪ utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	*OSV - Poznávání lidí – vnímání odlišností, hledání výhod v odlišnostech - komunitní kruh, diskuze, rozhovor*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **POSLECHOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**

Žák: ▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ▪ rozlišuje jednotlivé kvality tónů ▪ rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ▪ odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně intrumentální	**Kvality tónu** ▪ délka, síla, barva, výška **Hudební výrazové prostředky** ▪ rytmus, melodie, pohyb melodie - melodie vzestupná a sestupná. Rytmické a dynamické změny v hudebním proudu **Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj** **Hudební styly a žánry** ▪ hudba taneční, pochodová, ukolébavka, apod. **Interpretace hudby** ▪ slovní vyjádření - jaká je to hudba a proč je taková	*OSV – Komunikace – aktivní naslouchání – komunitní kruh*

Umění a kultura	**Hudební výchova**	**třetí**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VOKÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zpívá v jednohlase	**Pěvecký a mluvní projev** ▪ pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv ▪ hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **Dvojhlas - kánon** **Hudební rytmus** ▪ realizace písní ve 2/4, ¾, 4/4 taktu **Vokální improvizace** ▪ hudební hry - ozvěna, otázka-odpověď, apod. **Intonace** ▪ diatonické postupy v durových tóninách - I.,III, V. stupeň **Záznam vokální hudby** ▪ zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření ▪ nota jako grafický znak pro	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly – komunitní hry, diskuze*

	tón ▪ zápis rytmu jednoduché písně	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ▪ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**Hra na hudební nástroje** ▪ reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten a keybordů **Rytmizace** ▪ hudební doprovod - akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu ▪ hudební hry - ozvěna, otázka-odpověď ▪ záznam instrumentální melodie - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu ▪ pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Taktování** ▪ dvoudobý, třídobý takt **Pohybový doprovod znějící hudby** ▪ taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** ▪ pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Orientace v prostoru** ▪ utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	*OSV - Poznávání lidí – vnímání odlišností, hledání výhod v odlišnostech-komunitní kruh, diskuze, rozhovor*

Konkretizovaný výstup	Učivo POSLECHOVÉ ČINNOSTI	Průřezová témata
Žák: ▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ▪ rozlišuje jednotlivé kvality tónů ▪ rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ▪ odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně intrumentální	**Kvality tónu** ▪ délka, síla, barva, výška **Hudební výrazové prostředky** ▪ rytmus, melodie, kontrast a gradace, pohyb melodie, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu **Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj** **Hudební styly a žánry** ▪ hudba taneční, pochodová, ukolébavka, apod.	*OSV – Komunikace – aktivní naslouchání – komunitní kruh*

Minimální výstupy z předmětu

Vokální činnosti
▪ zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
Instrumentální činnosti
▪ hospodárně dýchá a zřetelně vysluvuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
hudebně-pohybové činnosti
▪ reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
Poslechové činnosti
▪ rozliší sílu zvuku ▪ pozorně vnímá jednoduché skladby

Umění a kultura	Hudební výchova	čtvrtý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VOKÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ▪ na základě svých dispozic zpívá sborově i v jednohlase ▪ rozlišuje písně umělé a lidové	**Pěvecký a mluvní projev** ▪ pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv ▪ hlasová hygiena ▪ rozšiřování hlasového rozsahu **Hudební rytmus** ▪ realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu **Dvojhlas a vícehlas** ▪ kánon **Intonace a vokální improvizace** ▪ diatonické postupy v durových tóninách - V., III. a I. stupeň ▪ hudební hry - ozvěna, otázka-odpověď apod. **Záznam vokální melodie** ▪ zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření ▪ nota jako grafický znak pro tón – hudební abeceda vzestupně i sestupně, repetice ▪ hudební doprovod – akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu - ostinato, prodleva	*OSV - Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	**Hra na hudební nástroje** ▪ reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, popř. keyboardů apod. **Záznam instrumentální melodie**	

	▪ hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, popř. keybordů ▪ hudební doprovod - akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva ▪ hudební hry - ozvěna, otázka–odpověď ▪ jednodílná písňová forma a–b ▪ záznam instrumentální melodie ▪ čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	▪ taktování ▪ pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt ▪ taneční hry se zpěvem ▪ jednoduché lidové tance ▪ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků ▪ orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **POSLECHOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpozná hudební formu	▪ kvality tónů – délka, síla, barva, výška	

jednoduché písně či skladby	▪ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ▪ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ▪ hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. ▪ hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace ▪ interpretace hudby – slovní vyjádření - jaká je to hudba a proč je taková	

Umění a kultura	**Hudební výchova**	**pátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VOKÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zpívá v jednohlase či dvojhlase či dvojhlase v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti, rytmizuje, doprovází jednoduché písně ▪ k doprovodu využívá rytmické nástroje a pomůcky a hru na tělo ▪ vytváří doprovodný rytmus	**Pěvecký a mluvní projev** ▪ pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv ▪ hlasová hygiena ▪ rozšiřování hlasového rozsahu **Hudební rytmus** ▪ realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu **Dvojhlas a vícehlas** ▪ kánon, prodleva, lidový dvojhlas apod.	*OSV – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků*

	Intonace a vokální improvizace ▪ diatonické postupy v durových a mollových tóninách ▪ volné nástupy VIII. a spodního V. stupně ▪ hudební hry - ozvěna, otázka-odpověď apod. **Záznam vokální melodie** ▪ zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření ▪ nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně ▪ zápis rytmu jednoduché písně	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností - zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou - jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not ▪ vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	**Hra na hudební nástroje** ▪ reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. ▪ rytmizace, melodizace a hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně ▪ hudební doprovod - ostinato, prodleva, jednodílná písňová ▪ záznam instrumentální melodie ▪ čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby ▪ využití notačních programů	

Konkretizovaný výstup	**Učivo** **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace ▪ v proudu hudby rozezná hudební nástroje	▪ taktování ▪ pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt ▪ taneční hry se zpěvem	*OSV – Komunikace - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **POSLECHOVÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	▪ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ▪ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu ▪ interpretace hudby – slovní vyjádření - jaká je to hudba a proč je taková ▪ hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace	

Minimální výstupy z předmětu

Vokální činnosti
Žák: ▪ zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
hudebně-pohybové činnosti
Žák: ▪ propojí vlastní pohyb s hudbou
Instrumentální činnosti
Žák: ▪ doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
Poslechové činnosti
Žák: ▪ odliší tóny podle výšky, síly a barvy ▪ pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb ▪ správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci pronikají vizuálně do světa lidské existence. Utváří si tvořivý přístup při tvorbě, vnímání a interpretaci dosavadních zkušeností. Uplatňují jedinečné pocity a prožitky. Pomocí nástrojů výtvarné výchovy se žáci podílí na způsobu přijímání a zapojení se do procesu komunikace. Rozvíjí vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a intuici. Tvůrčí činnost a experimentování vede žáky k odvaze a chuti uplatnit svoji individualitu.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se zákonitostmi při používání tradičních i netradičních technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob komunikace a poznání
- učí užívat umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého cítění, vnímání, prožívání

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	1	2	2	2

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova je realizována Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
- pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnu

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- vede k samostatnému pozorování a vnímání reality

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- kombinují samostatně vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření

- přemýšlí o různých interpretacích téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- využívají při vlastní tvorbě získaná poznání
- sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů

Učitel:

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- vede žáky k řešení výtvarných problémů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- porovnávají vizuálně obrazné elementy, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- rozumí obrazovým materiálům, přemýšlí o nich a reaguje na ně

Učitel:

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
- vede žáky k respektování názoru jiných
- vede žáky k vyjádření sama sebe

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- tvořivě pracují ve skupině
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření a možnost alternativního přístupu

Učitel:

- učitel vede žáky k vzájemné pomoci
- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- vede žáky k podílení se na výsledku společné práce
- vede žáky k ohleduplnosti k druhým
- vede žáky respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření

Kompetence občanská

Žáci:

- chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Učitel:

- pomáhá žákům vytvářet postoj k výtvarným dílům
- vede žáky k poznání a respektování estetických požadavků na životní prostředí

Kompetence pracovní

Žáci:

- užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla

Učitel:

- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- vede žáky k práci podle návodu
- vede žáky k samostatnosti při chystání a uklízení pomůcek
- vede žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vede žáky k samostatnému využívání vizuálně obrazné techniky

Kompetence digitální

Žáci:

- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí

Učitel:

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	**Výtvarná výchova**	**první–třetí**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpoznává: linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ ▪ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ▪ vnímá události různými smysly a vyjadřuje je	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** ▪ linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury ▪ jejich jednoduché vztahy: podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků** ▪ uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** ▪ vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** ▪ umělecká výtvarná tvorby, fotografie film, tiskoviny televize, elektronická média, reklama	*OSV- Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - samostatná práce, skupinová práce*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace	**Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** ▪ manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění	*OSV- Seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání,*

porovnává se svou dosavadní zkušeností ▪ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ▪ učí se pracovat s různými kresebnými materiály, učí se zvládat výtvarné výrazové prostředky v oblasti kresby ▪ projevuje své vlastní zkušenosti, učí se manipulovat s přírodními materiály, experimentuje s jejich kombinováním a dotvářením ▪ využívá své fantazie založené na smyslovém vnímání ▪ pokouší se organizovat vlastní výtvarnou tvorbu	v prostoru, akční tvar malby a kresby **Typy vizuálně obrazných vyjádření** ▪ jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** ▪ hledisko jejich vnímání: vizuální, haptické, statické, dynamické ▪ hledisko jejich motivace: fantazijní, založené na smyslovém vnímání	*regulace vlastního jednání, prožívání a vůle -rozhovor, skupinová práce, komunitní kruh*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pokouší se výtvarnými výrazovými prostředky vyjádřit svůj vztah ke světu lidí ▪ své výtvarné vyjádření využívá ke komunikaci a sdělení ▪ porovnává v rámci skupiny vlastní interpretaci vizuálně obrazného vyjádření	**Osobní postoj v komunikaci** ▪ utváření, zdůvodňování a porovnávání svého výtvoru v rámci skupiny **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** ▪ tvorba podle schopností a zaměření žáka, prezentace ve veřejném prostoru **Proměny komunikačního obsahu** ▪ záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	*OSV - Rozvoj schopností poznávání dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí- samostatná práce, diskuse, komunitní kruh*

Umění a kultura	Výtvarná výchova	čtvrtý–pátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů ▪ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** ▪ linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků** ▪ uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** ▪ umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny televize, elektronická média, reklama	*MKV - Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního prostředí*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je	**Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** ▪ manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	

v plošné, objemové i prostorové tvorbě ▪ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	**Typy vizuálně obrazných vyjádření** ▪ jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** ▪ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ▪ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**Osobní postoj v komunikaci** ▪ jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** ▪ v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **Proměny komunikačního obsahu** ▪ záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	*MEV - Práce v realizačním týmu utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin, komunikace a spolupráce v týmu. Práce ve skupině, projekt, komunitní kruh, diskuse.*

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Tělesná výchova je povinný vyučovací předmět v 1.-9. ročníku ZŠ.

Součástí výuky je ve 2. a 3. ročníku plavecký výcvik. Základní výuka plavání se realizuje v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin, a to buď formou samostatných lekcí v průběhu roku, které jsou smluvně zajištěny u plavecké školy nebo formou intenzívního vícedenního souvislého kurzu ve smluvně zajištěném objektu s bazénem.

Na 1. stupni se vyučovací předmět Tělesná výuka vyučuje koedukovaně. Výuka probíhá s ohledem na značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tematických bloků, které se opakují a postupně rozšiřují. V běžných hodinách na druhém stupni výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy.

K rozvíjení tělesné zdatnosti velkou měrou přispívají i pobyty na školách v přírodě, zážitkové kurzy a školní výlety. Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, diskuze, závod, soutěž, turnaj, kurz.

Místa realizace: velká tělocvična, malá tělocvična (sokolovna), venkovní multifunkční hřiště, doskočiště pro skok daleký, školní dvůr, přírodní terén.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	2	2

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV - obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV - schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy
- EMV - vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MEV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním tým

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel:

- vytváří prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- zařazováním vhodných sportovních aktivit posiluje u žáků sebekontrolu a sebeovládání
- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- pomáhá žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií)

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni, osvojují si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, okamžitě řeší otázky šikany, přístupu osobnímu a školnímu majetku
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, které podporují sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel:

- důrazem na dodržování pravidel vede žáky ke hře v duchu „fair – play“
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim

- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Žáci:

- jsou prostřednictvím videonahrávek (mobilní telefon) vedeni k hodnocení a sebehodnocení pohybového výkonu (rovina pohybová i emočně-komunikační)
- aktivně používají běžné i digitální nástroje (aplikace) pro měření/odpočet času
- orientují se v nabídce aplikací pro monitoring osobního tréninkového procesu či využití volného času
- si vyzkouší hodinu vedenou tutoriálem mobilní aplikace (kompenzační cvičení, dechová cvičení, meditace, kognitivní trénink atd.)
- účastní se celoškolní pohybové výzvy, jež je spravována centrální cloudovou formou
- se seznámí a v praxi vyzkouší využití QR-kódů ve sportovních či jiných volnočasových aktivitách (orientační běh, únikové hry atp.)
- jsou při práci s internetovým obsahem prezentujícím sportovní trénink (youtube kanály, podcasty, webové stránky) vedeni ke kritickému myšlení

Učitel:

- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	**první**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvědomuje si význam pohybu pro zdraví člověka ▪ dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru ▪ uvědomuje si nezbytnost přípravy před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínacích a protahovacích cvičení ▪ dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže ▪ dbá na hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech ▪ používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu ve cvičebním prostoru, v šatnách a umývárnách ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek	▪ Význam pohybu pro zdraví ▪ Příprava organismu ▪ Zdravotně zaměřené činnosti ▪ Hygiena při TV ▪ Bezpečnost při pohybových činnostech	*OSV-Psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ umí na povel odstartovat z polovysokého startu ▪ dle svých možností zvládá základní techniku běhu	**Základy atletiky** ▪ běh ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti	

▪ umí vydat pokyny pro start ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ koordinuje pohyb částí svého těla při skoku z místa ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ dle svých možností zvládá techniku hodu míčkem z místa ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb	▪ polovysoký start ▪ rychlý běh na 20 až 30 m ▪ motivovaný běh v terénu (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) ▪ skok ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti ▪ odraz z místa ▪ skok do dálky z místa ▪ hod ▪ průpravná cvičení pro hod míčkem ▪ hod míčkem z místa	
Žák: ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ dle svých možností provede bezpečně kotoul vpřed ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností - bezpečně kontroluje svůj pohyb na trampolínce ▪ vyskočí na několik dílů švédské bedny do vzporu dřepmo odrazem z trampolínky ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ snaží se zvládnout estetické držení a pohyb těla a jeho částí při chůzi po kladince	**Základy gymnastiky** **Akrobacie** ▪ základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed ▪ kotoul vpřed **Přeskok** ▪ průpravná cviční pro nácvik gymnastického odrazu ▪ skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky ▪ výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny ▪ lavička (kladinka) - chůze s dopomocí	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, používání vůle*
Žák: ▪ dokáže se soustředit na hudební a rytmický doprovod, vnímat a prožívat rytmus, tempo a melodii ▪ uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností	**Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** ▪ základy estetického pohybu těla ▪ rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem	

▪ ovládá krok poskočný a přísunný ▪ pokouší se vyjádřit melodii a rytmus pohybem		
Žák: ▪ dodržuje pravidla sportovních her (za pomoci učitele) ▪ zvládá elementární herní činnosti jednotlivce ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ uvědomuje si význam spolupráce ve hře ▪ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát je se spolužáky i mimo školu ▪ využívá v pohybové hře i hračky a předměty denní potřeby ▪ umí využít přírodní prostředí k bezpečným pohybovým aktivitám (samostatně nebo s podporou učitele)	**Základy sportovních her** ▪ přihrávka obouruč (trčením) ▪ chytání míče obouruč ▪ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu) ▪ základní přihrávky rukou ▪ průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel **Pohybové hry** ▪ variace her jednoho druhu ▪ využití přírodního prostředí pro pohybové hry ▪ využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá aktivně základní pojmy související s osvojovanými činnostmi ▪ bezpečně se pohybuje ve známém prostředí ▪ dodržuje zásady fair play	▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá aktivně základní pojmy související s osvojovanými činnostmi ▪ bezpečně se pohybuje ve známém prostředí ▪ dodržuje zásady fair play ▪ dodržuje stanovená pravidla	*OSV – Mezilidské vztahy - respektování, podpora a pomoc*

▪ dodržuje stanovená pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	
Žák: ▪ dokáže porovnat svůj výkon jak podle individuální, tak podle skupinové vztahové normy ▪ umí vyhledat informace o sportovních činnostech	▪ dokáže porovnat svůj výkon jak podle individuální, tak podle skupinové vztahové normy ▪ umí vyhledat informace o sportovních činnostech	

Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	**druhý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvědomuje si význam pohybu pro zdraví ▪ dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru ▪ uvědomuje si nezbytnost přípravy před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínacích a protahovacích cvičení ▪ dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže	▪ Význam pohybu pro zdraví ▪ Příprava organismu ▪ Zdravotně zaměřené činnosti	*OSV- Psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému*
Žák: ▪ dbá na hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech ▪ používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu ve cvičebním prostoru,	▪ Hygiena při TV ▪ Bezpečnost při pohybových činnostech	

v šatnách a umývárnách ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu ▪ dle svých možností zvládá základní techniku běhu ▪ umí vydat pokyny pro start ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ koordinuje pohyb částí svého těla při skoku z místa ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ dle svých možností zvládá techniku hodu míčkem z místa nebo z chůze ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb	**Základy atletiky** **běh** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti ▪ základy nízkého a polovysokého start - rychlý běh do 30 m ▪ motivovaný běh v terénu (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) **Skok** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti ▪ odraz z místa ▪ skok do dálky z místa **Hod** ▪ průpravná cvičení pro hod míčkem ▪ hod míčkem z místa ▪ hod míčkem z chůze	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, používání vůle*
Žák: ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ dle svých možností provede bezpečně kotoul vpřed ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností - bezpečně kontroluje svůj pohyb na trampolínce ▪ vyskočí na několik dílů	**Základy gymnastiky** **akrobacie** ▪ základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed ▪ kotoul vpřed **Přeskok** ▪ průpravná cviční pro nácvik gymnastického odrazu ▪ skoky prosté odrazem	

švédské bedny do vzporu dřepmo odrazem z trampolínky ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ snaží se zvládnout estetické držení a pohyb těla a jeho částí (chůzi, poskoky, obraty atd.) ▪ zvládne odraz a chycení tyče pro příraz obounož ▪ pokusí se vyšplhat do výšky 2 metrů s dopomocí	snožmo z trampolínky ▪ výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny **Lavička** (kladinka) ▪ chůze s dopomocí (různé obměny chůze) **Šplh na tyči** ▪ průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož ▪ šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí	
Žák: ▪ dokáže se soustředit na hudební a rytmický doprovod, vnímat a prožívat rytmus, tempo a melodii ▪ uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností ▪ ovládá krok poskočný a přísunný ▪ pokouší se vyjádřit melodii a rytmus pohybem ▪ adaptuje se na vodní prostředí ▪ dodržuje hygienu	**Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** ▪ základy estetického pohybu těla ▪ rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem	
Žák: ▪ ovládá základní plavecké dovednosti ▪ osvojí si alespoň jeden plavecký způsob (plaveckou techniku) ▪ využívá prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**Plavání** ▪ základní plavecká výuka	
Žák: ▪ dodržuje pravidla sportovních her (za pomoci učitele) ▪ zvládá elementární herní činnosti jednotlivce ▪ reaguje na pokyny vedoucí	**Základy sportovních her** ▪ přihrávka obouruč (trčením) ▪ chytání míče obouruč ▪ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu)	

k odstranění vlastních chyb ▪ zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ uvědomuje si význam spolupráce ve hře ▪ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát je se spolužáky i mimo školu ▪ využívá v pohybové hře i hračky a předměty denní potřeby ▪ umí využít přírodní prostředí k bezpečným pohybovým aktivitám (samostatně nebo s podporou učitele)	▪ základní přihrávky rukou ▪ průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel **Pohybové hry** ▪ variace her jednoho druhu ▪ využití přírodního prostředí pro pohybové hry ▪ využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá aktivně základní pojmy související s osvojovanými činnostmi ▪ bezpečně se pohybuje ve známém prostředí ▪ dodržuje zásady fair play ▪ dodržuje stanovená pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	▪ Komunikace v TV ▪ Organizace při TV ▪ Zásady jednání a chování	*OSV-Psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému*
Žák: ▪ dokáže porovnat svůj výkon jak podle individuální, tak podle skup. vztahové normy ▪ umí vyhledat informace o sportovních činnostech	▪ Měření a posuzování pohybových dovedností ▪ Zdroje informací o pohybových činnostech	

Člověk a zdraví	Tělesná výchova	třetí
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvědomuje si význam pohybu pro zdraví ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ uvědomuje si nezbytnost přípravy před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínacích a protahovacích a relaxačních cvičeních ▪ dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže	▪ Význam pohybu pro zdraví ▪ Příprava organismu ▪ Zdravotně zaměřené činnosti	*OSV- Psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému*
Žák: ▪ dbá na hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech ▪ používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu ve cvičebním prostoru, v šatnách a umývárnách ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - umí se bezpečně pohybovat v přírodě	▪ Hygiena při TV ▪ Bezpečnost při pohybových činnostech	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládá základní techniku nízkého a polovysokého	**Základy atletiky** **Běh** ▪ průpravná cvičení pro	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace –*

startu ▪ dle svých možností zvládá základní techniku běhu ▪ umí vydat pokyny pro start ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ dle svých možností zvládá techniku skoku do dálky ▪ umí upravit doskočiště ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ dle svých možností zvládá techniku hodu míčkem z chůze i z rozběhu ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb	ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - nízký a polovysoký start ▪ rychlý běh do 50 m ▪ vytrvalostní běh v terénu (do 10 minut dle výkonnosti žáků) ▪ vytrvalý běh na dráze do 400 m **Skok** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti ▪ skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50) **Hod** ▪ průpravná cvičení pro hod míčkem ▪ hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) ▪ hod míčkem s rozběhem ▪ spojení rozběhu s odhodem	*cvičení sebekontroly, používání vůle*
Žák: ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ bezpečně kontroluje svůj pohyb na trampolínce - přeskočí několik dílů švédské bedny odrazem z trampolínky ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ snaží se zvládnout estetické držení a pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.) ▪ pokusí se vyšplhat do výšky 4 metrů s dopomocí ▪ zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném a přísunném - pokouší se vyjádřit melodii a rytmus pohybem	**Základy gymnastiky** **Akrobacie** ▪ kotoul vpřed a jeho modifikace **Přeskok** ▪ průpravná cviční pro nácvik gymnastického odrazu z můstku ▪ přeskok 2 - 4 dílů bedny s odrazem z trampolínky **Lavička** (kladinka) ▪ chůze bez pomoci (různé obměny chůze) **Šplh na tyči** ▪ šplh do výšky 4 metrů s dopomocí **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** ▪ základy estetického pohybu těla ▪ tvořivé vyjádření rytmu pohybem	

▪ zatančí jednoduché tance ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností	▪ základní tance založené na kroku poskočném a přísuvném **Průpravné úpoly**	
Žák: ▪ adaptuje se na vodní prostředí ▪ dodržuje hygienu ▪ ovládá základní plavecké dovednosti ▪ osvojí si alespoň jeden plavecký způsob (plaveckou techniku) ▪ využívá prvky sebezáchrany a bezpečnosti	▪ plavání - základní plavecká výuka	
Žák: ▪ dodržuje pravidla sportovních her (za pomoci učitele) ▪ zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ snaží se o správnou techniku manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ uvědomuje si význam spolupráce ve hře ▪ zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření ▪ snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her ▪ umí využít přírodní prostředí a netradiční náčiní k bezpečným pohybovým aktivitám (samostatně nebo s podporou učitele)	**Základy sportovních her** ▪ přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) ▪ chytání míče jednoruč a obouruč ▪ vedení míče driblingem ▪ střelba jednoruč a obouruč na koš ▪ pohyb s míčem a bez míče, zastavení ▪ průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel **Pohybové hry** ▪ variace her jednoho druhu ▪ využití přírodního prostředí pro pohybové hry	

Minimální výstupy z předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Člověk a zdraví	Tělesná výchova	čtvrtý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvědomuje si význam pohybu pro zdraví ▪ chce zvyšovat svoji tělesnou zdatnost ▪ uvědomuje si vliv užívání návykových látek na tělesnou zdatnost člověka ▪ uvědomuje si nezbytnost přípravy před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínacích a protahovacích cvičení ▪ chce zvyšovat svoji tělesnou zdatnost, pohyblivost, sílu a koordinaci ▪ dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže ▪ dokáže procvičovat rizikové partie těla	▪ Význam pohybu pro zdraví ▪ Příprava organismu ▪ Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ▪ Zdravotně zaměřené činnosti	*OSV-Psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému*
Žák: ▪ používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu ve cvičebním prostoru, v šatnách a umývárnách ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek	▪ Hygiena při TV ▪ Bezpečnost při pohybových činnostech	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POH. DOVEDNOSTÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládá základní techniku nízkého a polovysokého	**Základy atletiky** **Běh** ▪ průpravná cvičení pro	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace –*

startu ▪ dle svých možností zvládá základní techniku běhu ▪ umí vydat pokyny pro start ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ koordinuje pohyb částí svého těla při skoku z místa ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ dle svých možností zvládá techniku hodu míčkem z místa nebo z chůze ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností	ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti ▪ základy nízkého a polovysokého start - rychlý běh do 30 m ▪ motivovaný běh v terénu (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) **Skok** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti ▪ odraz z místa ▪ skok do dálky z místa **Hod** ▪ průpravná cvičení pro hod míčkem ▪ hod míčkem z místa ▪ hod míčkem z chůze	*cvičení sebekontroly, používání vůle*
Žák: ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ dle svých možností provede bezpečně kotoul vpřed ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností - bezpečně kontroluje svůj pohyb na trampolínce ▪ vyskočí na několik dílů švédské bedny do vzporu dřepmo odrazem z trampolínky ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ snaží se zvládnout estetické držení a pohyb těla a jeho částí (chůzi, poskoky, obraty atd.) ▪ zvládne odraz a chycení tyče pro příraz obounož ▪ pokusí se vyšplhat do výšky 2 metrů s dopomocí	**Základy gymnastiky** **Akrobacie** ▪ základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed ▪ kotoul vpřed **Přeskok** ▪ průpravná cviční pro nácvik gymnastického odrazu ▪ skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky ▪ výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny **Lavička** (kladinka) ▪ chůze s dopomocí (různé obměny chůze) **Šplh na tyči** ▪ průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož ▪ šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí	

Žák: ▪ dokáže se soustředit na hudební a rytmický doprovod, vnímat a prožívat rytmus, tempo a melodii ▪ uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností ▪ ovládá krok poskočný a přísunný ▪ pokouší se vyjádřit melodii a rytmus pohybem ▪ adaptuje se na vodní prostředí ▪ dodržuje hygienu ▪ ovládá základní plavecké dovednosti ▪ osvojí si alespoň jeden plavecký způsob (plaveckou techniku) ▪ využívá prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** ▪ základy estetického pohybu těla ▪ rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem **Plavání** • základní plavecká výuka	
Žák: ▪ dodržuje pravidla sportovních her (za pomoci učitele) ▪ zvládá elementární herní činnosti jednotlivce ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ uvědomuje si význam spolupráce ve hře ▪ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát je se spolužáky i mimo školu ▪ využívá v pohybové hře	**Základy sportovních her** ▪ přihrávka obouruč (trčením) ▪ chytání míče obouruč ▪ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu) ▪ základní přihrávky rukou ▪ průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel **Pohybové hry** ▪ variace her jednoho druhu ▪ využití přírodního prostředí pro pohybové hry ▪ využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám	

i hračky a předměty denní potřeby ▪ umí využít přírodní prostředí k bezpečným pohybovým aktivitám (samostatně nebo s podporou učitele)		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá aktivně základní pojmy související s osvojovanými činnostmi ▪ bezpečně se pohybuje ve známém prostředí ▪ dodržuje zásady fair play ▪ dodržuje stanovená pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	▪ Komunikace v TV ▪ Organizace při TV ▪ Zásady jednání a chování	*OSV – Mezilidské vztahy - respektování, podpora a pomoc*
Žák: ▪ dokáže porovnat svůj výkon jak podle individuální, tak podle skup. vztahové normy ▪ umí vyhledat informace o sportovních činnostech	▪ Měření a posuzování pohybových dovedností ▪ Zdroje informací o pohybových činnostech	

Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	**pátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvědomuje si význam pohybu pro zdraví ▪ chce zvyšovat svoji tělesnou zdatnost ▪ uvědomuje si vliv užívání návykových látek na tělesnou zdatnost člověka	▪ Význam pohybu pro zdraví ▪ Příprava organismu ▪ Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ▪ Zdravotně zaměřené činnosti	*OSV- Psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému*

▪ uvědomuje si nezbytnost přípravy před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínacích, protahovacích a relaxačních cvičení ▪ aktivně rozvíjí svoji tělesnou zdatnost ▪ dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže		
Žák: ▪ používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu ve cvičebním prostoru, v šatnách a umývárnách ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - umí se bezpečně pohybovat v přírodě	▪ Hygiena při TV ▪ Bezpečnost při pohybových činnostech	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu ▪ dle svých možností zvládá základní techniku běhu ▪ umí vydat pokyny pro start ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ dle svých možností zvládá techniku skoku do dálky ▪ umí upravit doskočiště ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ dle svých možností zvládá techniku hodu míčkem	**Základy atletiky** **Běh** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - nízký a polovysoký start ▪ rychlý běh do 50 m ▪ vytrvalostní běh v terénu (do 10 minut dle výkonnosti žáků) ▪ vytrvalý běh na dráze do 400 m **Skok** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, používání vůle*

z chůze i z rozběhu ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb	▪ skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50) **Hod** ▪ průpravná cvičení pro hod míčkem ▪ hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) ▪ hod míčkem s rozběhem ▪ spojení rozběhu s odhodem	
Žák: ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností - správně provede kotoul vpřed ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ bezpečně kontroluje svůj pohyb na trampolínce - přeskočí několik dílů švédské bedny odrazem z trampolínky ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ snaží se zvládnout estetické držení a pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.) ▪ pokusí se vyšplhat do výšky 4 metrů s dopomocí	**Základy gymnastiky** **Akrobacie** ▪ kotoul vpřed a jeho modifikace **Přeskok** ▪ průpravná cviční pro nácvik gymnastického odrazu z můstku ▪ přeskok 2 - 4 dílů bedny s odrazem z trampolínky **Lavička** (kladinka) ▪ chůze bez pomoci (různé obměny chůze) **Šplh na tyči** ▪ šplh do výšky 4 metrů s dopomocí	
Žák: ▪ zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném a přísunném - pokouší se vyjádřit melodii a rytmus pohybem ▪ zatančí jednoduché tance ▪ aktivně se zapojuje do pohybových činností ▪ adaptuje se na vodní prostředí ▪ dodržuje hygienu	**Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** ▪ základy estetického pohybu těla ▪ tvořivé vyjádření rytmu pohybem ▪ základní tance založené na kroku poskočném a přísuvném **Průpravné úpoly** **Plavání** • základní plavecká výuka	

▪ ovládá základní plavecké dovednosti ▪ osvojí si alespoň jeden plavecký způsob (plaveckou techniku) ▪ využívá prvky sebezáchrany a bezpečnosti		
Žák: ▪ dodržuje pravidla sportovních her (za pomoci učitele) ▪ zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání ▪ reaguje na pokyny vedoucí k odstranění vlastních chyb ▪ snaží se o správnou techniku manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ uvědomuje si význam spolupráce ve hře ▪ zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření ▪ snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her ▪ umí využít přírodní prostředí a netradiční náčiní k bezpečným pohybovým aktivitám (samostatně nebo s podporou učitele)	**Základy sportovních her** ▪ přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) ▪ chytání míče jednoruč a obouruč ▪ vedení míče driblingem ▪ střelba jednoruč a obouruč na koš ▪ pohyb s míčem a bez míče, zastavení ▪ průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel **Pohybové hry** ▪ variace her jednoho druhu ▪ využití přírodního prostředí pro pohybové hry	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá aktivně základní pojmy související s osvojovanými činnostmi	▪ Komunikace v TV ▪ Organizace při TV ▪ Zásady jednání a chování	*OSV – Mezilidské vztahy - respektování, podpora a pomoc*

▪ bezpečně se pohybuje ve známém prostředí ▪ dodržuje zásady fair play ▪ dodržuje stanovená pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží		
Žák: ▪ dokáže porovnat svůj výkon jak podle individuální, tak podle skupinové vztahové normy ▪ umí vyhledat informace o sportovních činnostech	▪ Měření a posuzování pohybových dovedností ▪ Zdroje informací o pohybových činnostech	

Minimální výstupy z předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák:

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák:

- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- používají vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci v běžném životě

Učitel:

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- průběžně pozoruje pokrok u všech žáků a napomáhá k sebeobjevování pokroků žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- se snaží rozvíjet u žáků tvořivost
- vede žáky k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- popisují postup práce

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie
- umožňuje žákům prezentovat své práce

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupině
- vytváří společnou práci, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výrobku

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- dodává žákům sebedůvěru
- umožňuje žákům zažít úspěch

Kompetence občanská

Žáci:

- si vytváří pozitivní vztah k práci
- jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- na základě jasných kritérií hodnotí své výsledky

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce
- vychovává žáky k chápání základních ekologických souvislostí

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Učitel:

- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny
- vyžaduje pro specifickou práci ochranné pomůcky

Kompetence digitální

Žáci:

- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Učitel:

- podporuje žáky k využívání digitálních technologií, k vyhledávání informací vedoucí k různým pracovním postupům
- seznamuje žáky s novými digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	**Pracovní výchova**	**první**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ▪ pracuje podle slovního návrhu a předlohy	▪ vlastnosti materiálu – papír, karton, přírodniny, textil, modelovací hmota ▪ pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla	*OSV- Kreativita– originalita, pružnost nápadů* *OSV – Poznávání lidí – vzájemné poznávání lidí ve skupině* *OSV – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	▪ stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční ▪ sestavování modelů	*OSV - Komunikace – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem* *OSV – Řešení problémů – dovednosti pro řešení problémů*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pečuje o nenáročné rostliny ▪ provádí pozorování přírody ▪ zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	▪ základní podmínky pro pěstování rostlin ▪ pěstování pokojových rostlin ▪ pěstování rostlin ze semen v místnosti	*EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, voda, ovzduší, půda (základní význam a vztahy)*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PŘÍPRAVA POKRMŮ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování ▪ chová se vhodně při stolování	▪ pravidla správného stolování	*EGS- Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy* *OSV – Rozvoj schopnosti*

		poznávání – cvičení pozornosti a soustředění na danou práci *OSV – Seberegulace a sebeorganizace– cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání*

Člověk a svět práce	**Pracovní výchova**	**druhý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pracuje podle slovního návrhu a předlohy ▪ vytváří jednoduché postupy, různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	▪ vlastnosti materiálu – papír, karton, přírodniny, textil, drát, modelovací hmota ▪ pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla	*OSV - Kreativita– originalita, pružnost nápadů* *OSV – Poznávání lidí – vzájemné poznávání lidí ve skupině* *OSV - Komunikace – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem* *EGS – Jsme Evropané -zvyky a tradice národů Evropy* *OSV - Psychohygiena - dobrá organizace času*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	▪ stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční ▪ sestavování modelů ▪ práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem	*OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů*

		OSV – Kooperace a kompetice – dovednost odstoupit od vlastního nápadu, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ provádí pozorování přírody, ▪ zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování, ▪ pečuje o nenáročné rostliny	▪ základní podmínky pro pěstování rostlin, ▪ pěstování pokojových rostlin, ▪ pěstování rostlin ze semen v místnosti ▪ rostliny jedovaté	*EV - Základní podmínky života – půda zdroj výživy*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PŘÍPRAVA POKRMŮ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování ▪ chová se vhodně při stolování	▪ základní vybavení kuchyně, ▪ výběr, nákup a skladování potravin, ▪ jednoduchá úprava stolu, ▪ pravidla správného stolování	*OSV – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění na danou práci* *OSV – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání* *MKV – Etnický původ – různé způsoby života- potraviny z různých částí světa*

Člověk a svět práce	Pracovní výchova	třetí
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ▪ pracuje podle slovního návodu a předlohy	▪ vlastnosti materiálu – papír, karton, přírodniny, textil, drát, modelovací hmota ▪ pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla	*OSV- Kreativita - pružnost nápadů, originality* *OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	▪ stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční ▪ sestavování modelů věcí - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ provádí pozorování přírody ▪ zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování	▪ základní podmínky pro pěstování rostlin ▪ pěstování rostlin na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina)	*EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí* *EV – Ekosystémy - pole, vodní zdroje* *EV – Základní podmínyk života - voda, půda, ovzduší (význam pro život na Zemi)*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PŘÍPRAVA POKRMŮ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování	▪ základní vybavení kuchyně ▪ technika v kuchyni - historie a význam ▪ výběr, nákup a skladování potravin	*MEV - Práce v realizačním týmu – komunikace a spolupráce v týmu*

	Pracovní výchova	čtvrtý–pátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ▪ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ poskytne první pomoc při úrazu ▪ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ▪ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k použitému materiálu	▪ vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) ▪ pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití ▪ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla	*OSV - seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle* *MKV - lidské vztahy - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi – skupinová práce*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ▪ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	▪ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů ▪ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	*OSV - rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění na danou práci*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede	▪ základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	*EV - základní podmínky života- voda, ovzduší, půda (význam pro*

jednoduché pokusy a pozorování ▪ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ▪ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	▪ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) ▪ pěstování pokojových rostlin ▪ rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	*život na Zemi) - výtvor* *EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PŘÍPRAVA POKRMŮ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ orientuje se v základním vybavení kuchyně ▪ připraví samostatně jednoduchý pokrm ▪ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ▪ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	▪ základní vybavení kuchyně ▪ technika v kuchyni – historie a význam ▪ výběr, nákup a skladování potravin ▪ jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolo	*OSV - psychohygiena - organizace vlastního času, plánování činnosti* *OSV - kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality)* *EGS - Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa*

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Rozvoj anglického jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

V tomto předmětu je kladen důraz na procvičování základů cizího jazyka – anglického jazyka. Žáci prohlubují a procvičují učivo získané z výuky cizího jazyka, jedná se o základní gramatické struktury, slovní zásobu v určitých tematických okruzích, samostatný mluvený a psaný projev v cizím jazyce, poslech.

Žákům je zdůrazňována jejich vlastní aktivní role v komunikaci v cizím jazyce. Jsou vedeni k uvědomění, že schopnost komunikace v cizím jazyce – anglickém jazyce, má vliv na jejich budoucí uplatnění ve společnosti, že anglický jazyk se stal hlavním mezinárodním komunikačním prostředkem lidí ve světě.

Žáci jsou dále vedeni k uvědomění si významu anglického jazyka pro dnešní společnost z hlediska fungování mezinárodních vztahů, cestovního ruchu a obchodu. Osvojování si cizího jazyka napomáhá k překonávání komunikačních bariér v mezilidských, kulturních a obchodních vztazích. Předmět doplňuje, rozšiřuje a procvičuje základní učivo anglického jazyka, žáci prakticky procvičují naučené dovednosti, gramatiku, slovní zásobu.

Formou a obsahem práce se předmět snaží v žácích rozvíjet zájem o studium angličtiny na dalších stupních našeho vzdělávacího systému. Hloubka i rozsah je plynule přizpůsobován psychomotorickému vývoji a zájmu žáků.

Cílem předmětu je prohloubení znalostí z předmětu anglický jazyk, je kladen důraz na konverzaci a poslech v anglickém jazyce. Žák získává trvalejší praktické zkušenosti, kterou ho vedou k samostatnosti v používání cizího jazyka. Komunikuje ve skupině v cizím jazyce, prohlubuje si slovní zásobu v cizím jazyce. Žák komunikuje v modelových situacích, které mohou nastat při vycestování z ČR, při setkání s cizincem.

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- propojují získané poznatky do širších celků, poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutují o nich, pracují s chybou
- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie

- vede žáky k samostatnému používání získaných dovedností
- vede žáky k nalézání souvislostí
- umožňuje, aby se žáci podíleli na hodnocení své činnosti
- motivuje žáky k upevnění učiva a stanovuje cíle
- kladně hodnotí i malý úspěch žáků
- vede žáky k chápání cizího jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- reagují na mluvené, psané slovo
- ve slyšeném i čteném textu rozpoznávají známá slova, snaží se označit a odstranit chyby
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že v cizím jazyce se budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno
- správné řešení
- jsou schopni pochopit problém, vyhledávají vhodné informace

Učitel:

- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- se zajímá o názory žáka, sleduje jeho postupy a pokroky
- vede žáka k pravidelnosti a vytrvalosti
- klade vhodné otázky
- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se učí správnému postupu při práci
- při komunikaci používají naučené dovednosti z gramatiky, slovní zásoby
- využívají informační zdroje k získání nových poznatků
- žáci opakovaně vyslechnou, co říká jejich spolužák
- hovoří v dialogu i samostatně
- svůj projev formulují v mluvené i psané formě

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, přijmout kritiku
- zadává různé náměty, které se žáků dotýkají a zajímají se o ně
- hodnotí často a oceňuje pokroky žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupinách, spolupracují při řešení problémů, podřizují se v neobvyklých situacích přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat
- tolerují druhé a získávají sebedůvěru při vystupování na veřejnosti

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem, snahu a citlivé postoje ke spolužákům
- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- motivuje žáky ke kultivovanosti jako prostředku prosazení sebe sama

Kompetence občanská

Žáci:

- porovnávají život svůj s životem vrstevníků v různých zemích světa
- respektují pravidla při práci
- chápou většinu souvislostí, chrání a oceňují kulturní tradice a historické dědictví
- usiluje o hodnocení své práce ve vztahu k ostatním

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí myslet v souvislostech, vysvětlovat a zdůvodňovat principy kulturní tradice a historického dědictví
- vede žáky k respektování multikulturních odlišností
- vede žáky k pochopení práv a povinností souvisejících s ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používají bezpečné a účinné nástroje, vybavení, materiály, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- utváří si pracovní návyky
- využívají své znalosti v běžné praxi
- používá doporučené materiály a pomůcky

Učitel:

- povzbuzuje žáka, aby používal znalosti z ostatních vyučovacích předmětů
- zadává úkoly, které inspirují žáky k používání odborné literatury, slovníků, novin, časopisů, aby experimentovali a manipulovali s dalšími pomůckami

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

Žáci:

- používají digitální technologie při vyhledávání a ověřování informací
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Učitel:

- vede žáky k vytváření digitálního obsahu
- využívá ve výuce informační technologie
- vede žáky k třídění a kritickému hodnocení informací, nabízí příklady důvěryhodných zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Rozvoj anglického jazyka**	**první–třetí**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reprodukuje a aplikuje slova a slovní spojení, se kterými se setkal ▪ osvojuje si výslovnostní návyky ▪ používá anglickou abecedu ▪ používá v mluveném projevu osobní, přivlastňovací zájmena ▪ sdělí jednoduchými větami základní informace, které se týkají jeho samého ▪ reprodukuje a aplikuje slova a slovní spojení, se kterými se setkal ve čteném textu a poslechu autentických textů ▪ který je pronášen pomalu s pomocí vizuální opory	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ základní výslovnostní návyky ▪ říkadla k nácviku výslovnosti ▪ abeceda **Mluvnice** ▪ osobní zájmena ▪ přivlastňovací a ukazovací zájmena ▪ sloveso to be ▪ jednoduchý rozhovor **Slovní zásoba a tematické okruhy** ▪ barvy, čísla, domov, rodina, škola, pokyny ve třídě ▪ přídavná jména	

▪ sdělí jednoduchými větami základní informace, které se týkají jeho samého, jeho rodiny a školy ▪ dokáže napsat slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy ▪ reprodukuje a aplikuje slova a slovní spojení, se kterými se setkal ve čteném textu a poslechu autentických textů ▪ vybaví si význam jednoduchých pokynů a otázek učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje ▪ reprodukuje a aplikuje slova a slovní spojení, se kterými se setkal ve čteném textu a poslechu autentických textů ▪ dokáže porozumět obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu s pomocí vizuální opory	▪ pozdrav, komunikace při prvním setkání ▪ představení se ▪ poděkování, souhlas, nesouhlas	

Jazyk a jazyková komunikace	Rozvoj anglického jazyka	čtvrtý
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ▪ foneticky správně vyslovuje anglická slova ▪ rozlišuje jinou formu psané a mluvené formy slov ▪ dokáže postihnout obsah jednoduchého krátkého psaného textu s pomocí vizuální opory ▪ dokáže porozumět obsahu jednoduchého krátkého zřetelně vyslovovaného	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ říkadla, písničky, básničky k nácviku výslovnosti ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Mluvnice** ▪ věty jednoduché, otázka, zápor ▪ vazba There is/ There are ▪ místní předložky ▪ sloveso to have, to be, prostý čas ostatních sloves (přítomný čas)	

mluveného textu, který je pronášen pomalu s pomocí vizuální opory ▪ popíše obrázek (dům, pokoj…) jednoduchými větami pomocí vazby "There is/There are" ▪ používá slovník ▪ dokáže napsat slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, pomalu, s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje ▪ reprodukuje a aplikuje slova a slovní spojení, se kterými se setkal ve čteném textu a poslechu autentických textů ▪ učí se rozumět jednoduchému poslechovému textu ▪ použije slova a slovní spojení týkající se osvojovaných témat ▪ čte jednoduché texty k uvedeným tématům a vyhledává v nich potřebné informace ▪ dokáže tvořit i sepsat jednoduché věty týkající se domova, rodiny a školy ▪ napíše jednoduchý text o svých koníčcích, událostech z běžného života ▪ kategorizuje jednotlivé druhy jídla a pití do příslušných skupin (ovoce, zelenina, mléčné výrobky)	▪ kladné, záporné věty, otázky, odpovědi ▪ přivlastňování ▪ can - kladné a záporné věty, otázky ▪ ukazovací zájmena this, that, these, those ▪ sloveso like - kladné, záporné věty, otázky ▪ gerundium ▪ množné číslo i s výjimkami **Tematické okruhy a slovní zásoba** ▪ hračky, dům, nábytek v domě, rodina, pokyny ve třídě, lidské tělo, jídlo, nakupování, zvířata, příroda, dopravní prostředky, koníčky, sporty, hudební nástroje, svátky (Vánoce) **Jednoduchá sdělení** ▪ zahájení komunikace při prvním setkání, pozdravy ▪ představování, pokyny, adresa, dopis, recept	

Jazyk a jazyková komunikace	Rozvoj anglického jazyka	pátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje cizojazyčnou fonetiku poslechem ▪ dokáže správně anglicky vyslovovat běžná slova ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov ▪ rozumí skladbě věty ve větě oznamovací kladné a záporné a ve větě tázací ▪ časuje pravidelná slovesa v přítomném čase prostém ▪ časuje pravidelná slovesa v přítomném čase průběhovém ▪ správně tvoří otázku a zápor v obou přítomných časech ▪ rozlišuje užívání obou přítomných časů ▪ používá tázací zájmena pro tvorbu tázacích vět ▪ používá základní místní a časové předložky ▪ rozumí tvaru „gerundia“ a je obeznámen s různými způsoby užívání gerundia ▪ definuje modální slovesa „can“ a „must“, rozumí jejich významu a použití ve větě ▪ rozumí krátkým textům z běžného života, hlavně pokud má vizuální oporu ▪ odpovídá na otázky (vybraná témata) učitele, spolužáků, otázky sám pokládá a zjišťuje informace od spolužáků ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu hobby a koníčky ▪ seznámí se s volnočasovými aktivitami v různých	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ základní pravidla fonetiky, fonetické znaky (pasivně) ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Mluvnice** ▪ přítomný čas prostý, skladba věty, tvorba otázky a záporu ▪ přítomný čas průběhový, skladba věty, tvorba otázky a záporu ▪ odlišnost obou přítomných časů v užívání (akční/neakční slovesa) ▪ tázací zájmena (where, why, when, who, what) ▪ vazba there is/ there are, tvorba otázek a záporu ▪ základní místní a časové předložky ▪ gerundium ▪ modální slovesa „can“ a „must“, tvorba otázky a záporu **Tematický okruh a slovní zásoba – hobby a koníčky** ▪ volnočasové aktivity, sport, sportovní vybavení, oblečení, počasí, popis ročních období, měsíce **Tematický okruh a slovní zásoba – škola** ▪ vyjmenování základních školních pomůcek, popis rozvrhu hodin a školních předmětů, určování času **Tematický okruh a slovní zásoba – lidé** ▪ názvy některých zemí a měst, názvy jazyků,	

ročních obdobích ▪ popíše oblečení, které si lidé pro jednotlivé aktivity, sporty oblékají ▪ krátce pohovoří o svých zájmech, co k tomuto hobby potřebuje a jak se obléká ▪ vyjmenuje měsíce v roce a názvy ročních období ▪ hovoří o počasí během jednotlivých ročních období ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu škola ▪ popíše základní školní pomůcky, které ve výuce používá, popíše svůj rozvrh hodin ▪ určí čas a ptá se, kolik je hodin ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu lidé ▪ vyjmenuje některé země, jazyky ▪ zeptá se, odkud kdo pochází a jakým jazykem hovoří ▪ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k danému tématu ▪ vyjmenuje a používá názvy dnů v týdnu ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu svátky ▪ pojmenuje některé svátky v roce ▪ rozumí jednoduchému autentickému poslechovému textu s vizuální oporou ▪ práce se slovníkem	povolání a popis pracovní náplně, osobní dotazník **Tematický okruh a slovní zásoba – svátky a dny v týdnu** ▪ dny v týdnu ▪ názvy důležitých svátků v kalendářním roce (Halloween, Vánoce, Velikonoce), jejich popis, zvyky a tradice ▪ odlišnosti v jednotlivých anglicky mluvících zemích, autentický poslech	

Předměty pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Český jazyka a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Předmět je syntézou složky jazykové, literární, komunikační a slohové. Uvedené složky jsou v jednotlivých ročnících zastoupeny rovnoměrně a žáci se s nimi seznamují ve vzájemných vazbách.

Dovednosti, které žáci v tomto vzdělávacím oboru získávají, jsou důležité nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale umožňují žákům úspěšné osvojování poznatků i v dalších vzdělávacích oborech. Další formou naplňování cílů předmětu je tvorba školního časopisu, návštěvy knihoven, práce s knihou a s texty na internetu, využití mediálního materiálu, aktivní účast v soutěžích, návštěvy kulturních představení.

Hlavním cílem je zvýšení kultivace jazykových dovedností a jejich využívání jako nedílné součásti všech vzdělávacích oblastí - rozvoj schopnosti správného vnímání různých jazykových sdělení, porozumění, přiměřeného a vhodného vyjadřování a používání získaných vědomostí a dovedností v praxi.

Výuka rovněž směřuje k rozvoji logického myšlení, prohlubování obecných intelektových dovedností a aplikaci různorodých myšlenkových operací.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je na druhém stupni vyučován samostatně ve všech ročnících.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	5	4	5	4

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je realizována Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- systematicky vedou a ukládají získané informace
- rozlišují kvalitní literaturu od brakové a manipulativní, své tvrzení vysvětlí a zdůvodní
- plní úkoly v termínu
- sami zhodnotí svou práci podle předem daných kritérií, zhodnotí i práci svých spolužáků
- třídí informace, pracují s nimi, osvojují si základní jazykové a literární pojmy

Učitel:

- vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vytváří spolu s žáky kritéria a indikátory dobře odvedené práce
- vede žáka ke kritice literárních textů
- sleduje při výuce rozvoj vědomostí žáků, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu a znalostech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky, k vyhledávání informací a k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- záznamy z řešení úloh využívají při argumentaci a obhajobě řešení
- využívají co nejvíce individuálních dovedností a schopností

Učitel:

- zadává vhodné úlohy zaměřené na řešení jazykových problémů
- vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení
- cíleně zapojuje žáky do řešení školních projektů a to ve všech fázích projektu
- zadává úkoly tak, aby si každý žák mohl zvolit způsob, který mu pro řešení nejlépe vyhovuje
- vede žáka k práci s chybou jako prostředkem učení
- umožňuje používáním různých pramenů k témuž problému poznat různorodost práce

Kompetence komunikativní

Žáci:

- volí vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- si navzájem sdělují své zážitky z četby
- dodržují pravidla diskuse, jsou schopni sami diskusi moderovat
- prostřednictvím práce s texty obohacují svoji slovní zásobu
- hovoří kultivovaně, ovládají své nonverbální projevy
- dokáží naslouchat spolužákům

Učitel:

- vede žáky k výstižné argumentaci, učí je, aby se vzájemně respektovali
- vede žáky k dodržování pravidel diskuse, např. tím, že si na začátku roku pravidla sepíší
- prostřednictvím práce s texty rozšiřuje slovní zásobu žáků
- zadává přípravu řečnických cvičení a povzbuzuje kultivované vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- se snaží vytvořit dobrý třídní kolektiv, podílí se sami svým chováním na jeho stmelování

- zaujímají roli při skupinové práci, přijímají zodpovědnost za její plnění
- jsou schopni si vybrat knihu dle svého zájmu, svůj výběr zhodnotí
- si vybírají téma referátu, které je blízké jejich zálibám
- při rozboru uměleckého i mediálního textu hledají záměr autora
- v případě potřeby dokáží požádat o pomoc

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel (především slušného chování)
- zařazuje skupinovou práci
- vede žáky k rozdělení si rolí a jejich zodpovědnému plnění
- přistupuje k žákům individuálně, doporučuje jim knihy dle jejich zájmu
- vede žáky při rozboru literárního textu k určení autorského záměru
- povzbuzuje žáky, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanská

Žáci:

- jsou otevřeni k mimoevropským kulturám (tj. spatřují konkrétní klady i zápory)
- písemně i ústně se vyjadřují k různým aktuálním tématům
- respektují názory spolužáků
- se zajímají o aktivity, které probíhají ve škole (např. soutěže)

Učitel:

- na textech mimoevropské a evropské literatury ukazuje různorodé vidění světa
- vede žáky k úctě k odlišným postojům a náboženstvím, učí je poznávat netolerantní postoje a odlišit názorovou odlišnost od netolerantních postojů
- zadává písemné (i ústní) úkoly na různá aktuální tématavyužívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur

Kompetence pracovní

Žáci:

- se snaží běžně používat a využívat svoje znalosti
- dodržují hygienická pravidla pro čtení a psaní
- řádně připravují a udržují učební prostor
- respektují a dodržují bezpečnostní pravidla

Učitel:

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- dbá na dodržování a upevňování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- požaduje řádnou přípravu a udržování učebního prostoru
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (ať ve škole i mimo školu)

Kompetence digitální

Žáci:

- odlišují v písemných a mluvených projevech a v textech v digitální podobě subjektivní a objektivní sdělení
- odlišují v písemných a mluvených projevech fakta od názorů a hodnocení, informace vždy ověřovat pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji
- všímají si obsahové vyváženosti informací, které získali a využívají je k utváření postojů a názorů, které sdělují dál
- rozpoznávají prvky záměrné manipulace v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci a zaujímat k ní kritický postoj
- zapojují se aktivně a odpovědně do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór, diskusi řídí, snaží se porozumět názorům partnerů v komunikaci, respektovat jejich různost
- vyhledávají informace za pomoci klíčových slov nebo jiných vhodných strategií, posuzují spolehlivost informací, zachycují myšlenky z informačních zdrojů strategiemi, které jsou pro daný úkol či záměr vhodné a odpovídají i žákovu učebnímu stylu
- využívají argumentace z různých zdrojů při konstruování sdělení ostatním (například formou mluvních cvičení, referátů) nebo sdílení ve třídě či jiném pracovním týmu (informační portfolio či jiné digitální prostředí pro spolupráci, které je v dané škole užíváno)
- při vlastní autentické, tvořivé, psané nebo mluvené komunikaci adekvátně a vědomě užívají prostředky spisovného jazyka, ale také dialektu, obecné češtiny nebo sociolektů, a to podle prostředí, komunikačního záměru a situace
- zdůvodnit užití různých jazykových prostředků ve svém mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

Učitel:

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyka a literatura**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny (SSČ) a Pravidly českého pravopisu (+ dalšími slovníky a příručkami) ▪ spisovně vyslovuje česká slova a běžně užívaná cizí slova ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ▪ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché	▪ **Obecné poučení o jazyce:** čeština – jazyk národní, jazyk mateřský ▪ **Jazyk a komunikace:** jazykové příručky ▪ **Tvarosloví:** slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ▪ **Skladba:** Stavba věty a souvětí, přímá a nepřímá řeč ▪ **Zvuková podoba jazyka:** zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči – přízvuk slovní a větný ▪ **Pravopis:** lexikální, morfologický a syntaktický	*OSV: rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ▪ v připraveném mluveném projevu vhodně užívá verbálních prostředků řeči ▪ využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky ▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému	▪ **Mluvený projev:** zásady dorozumívání –komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu, technika mluveného projevu ▪ **Komunikační žánry:** připravený projev na základě poznámek, vypravování, popis, výpisek, pozvánka, dopis, vlastní tvořivé psaní ▪ **Písemný projev:** na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech	*OSV: komunikace - řeč těla, cvičení pozorování a aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování specifické komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích MV: vnímání mluveného a psaného projevu,*

písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		*osvojování škály výrazových prostředků a základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uceleně reprodukuje přečtený text ▪ jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	▪ **Tvořivé činnosti s literárním textem:** přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům ▪ **Literární žánry:** pohádka, báje, bajka, pověst	*MV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu*

Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyka a literatura**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje a příklady v textu dokládá zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický (ve větě jednoduché i v souvětí) ▪ správně třídí slovní druhy	▪ **Obecné ponaučení o jazyce:** skupiny jazyků – slovanské – především slovenština a jiné jazyky menšinové ▪ **Tvarosloví:** slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ▪ **Skladba:** výpověď a věta, rozvíjející větné členy, souvětí – vedlejší věty ▪ **Slovní zásoba a tvoření slov:** synonyma, homonyma, antonyma, význam slova, způsoby tvoření slov ▪ **Pravopis:** lexikální, morfologický, syntaktický	*MKV: multikulturalita, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin — užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání*

Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji ▪ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ▪ v mluveném projevu improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ▪ vytváří výtah textu	▪ **Čtení:** praktické – pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orient. prvků v textu ▪ **Naslouchání:** praktické – výchova k empatii, podnět k jednání, věcné soustředěné, aktivní, kritické zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové ▪ **Mluvený projev:** prostředky neverbální a paralingvální ▪ **Komunikační žánry:** nepřipravený projev na základě poznámek i bez poznámek, výklad, charakteristika, líčení vypravování ▪ **Písemný projev:** vyjádření postoje ke sdělování obsahu	*OSV: komunikace dovednosti pro verbální a neverbální sdělování, výraz, technika řeči, specifické komunikační dovednosti - monolog a dialog, komunikace v různých situacích* *MV: rozvoj dovednosti komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulních skupin*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ▪ tvoří vlastní lit. text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ▪ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor a dokládá a argumenty	▪ **Základy literární teorie a historie:** struktura literárního díla – námět, motivy a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, jazyk literárního díla – obrazná pojmenování, zvukové prostředky ▪ **Poezie**: rým, rytmus, volný verš ▪ **Literatura umělecká a věcná:** populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry, pohádka, báje, pověst	*OSV: kreativita, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnost dostat nápady do reality)* *MV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v realizačním týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti ovlivňující práci v týmu*

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyka a literatura	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje a příklad v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	▪ **Obecné poučení o jazyce:** rozvrstvení národního jazyka, spisovné, nespisovné útvary a prostředky ▪ **Tvarosloví:** slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ▪ **Skladba:** pořádek slov ve větě, souvětí ▪ **Zvuková podoba jazyka:** členění souvislé řeči – pauzy, frázování, intonace ▪ **Slovní zásoba a tvoření slov:** slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, obohacování slovní zásoby ▪ **Pravopis:** lexikální, morfologický, syntaktický	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ▪ samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	▪ **Čtení:** věcné – studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávací ▪ **Naslouchání:** kritické – objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zážitkové naslouchání ▪ **Komunikační žánry a písemný projev:** referát, teze, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, objednávka	*OSV: sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně), co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje učení*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je	▪ **Literární druhy, formy a žánry:** poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách	

i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ▪ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ▪ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i ve filmovém zpracování ▪ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	času ▪ **Hlavní vývojová období národní a světové literatury**: od počátku do 1. světové války – typické žánry a jejich představitelé, způsoby interpretace literárních a jiných děl	

Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyka a literatura**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ používá znalosti o jazykové normě, tvoří vhodné jazykové projevy při vhodných situacích ▪ rozumí systému IE jazyků a chápe postavení češtiny v něm ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický (ve větě jednoduché i souvětí)	▪ **Obecné poučení o jazyce:** jazyk a komunikace – jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny ▪ **Tvarosloví:** slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ▪ **Skladba:** stavba textu, procvičování probrané látky, příprava na přijímací zkoušky ▪ **Pravopis:** lexikální, morfologický, syntaktický	*VMES: nástroj učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení sdělení a komunikační záměr	▪ **Čtení:** kritické – analytické, hodnotící, prožitkové ▪ **Komunikační žánry a písemný projev:** diskuse, úvaha, strukturovaný	*VMEGS: Evropa a svět nás zajímá-rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy*

partnera v hovoru ▪ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ▪ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytváří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	životopis, motivační dopis, objednávka, žádost, soukromý a úřední dopis	*MV: rozvoj komunikačních schopností při veřejném vystupování a stylizace psaného a mluveného textu*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich výrazné představitele ▪ uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře ▪ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ▪ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích ▪ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	▪ **Literární druhy, formy a žánry:** poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času ▪ **Hlavní vývojová období národní a světové literatury:** Meziválečná tvorba až 21. století – typické žánry a jejich představitelé ▪ **Způsoby interpretace literárních a jiných děl**	

Minimální výstupy z předmětu

Komunikační a slohová výchova

Žák:

- čte plynule s porozuměním a reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti, podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost, popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup, vypráví podle předem připravené osnovy, s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Jazyková výchova

Žák:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Literární výchova

Žák:

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk se stal hlavním mezinárodním komunikačním prostředkem lidí ve světě. Z hlediska fungování mezinárodních vztahů, cestovního ruchu a obchodu je dnes nezbytně nutné ovládat základy tohoto cizího jazyka. Na naší škole je proto angličtina vyučována jako hlavní nástroj pro komunikaci se světem.

Výuka je obsahově zaměřená tak, aby žáci zvládli komunikaci v běžných životních situacích při vycestování z naší republiky, ale i při setkání s cizincem u nás doma. Obsah učiva rozvíjí v žácích zdravé multikulturní smýšlení. Žáci se učí komunikovat o historii a kultuře naší země a seznamují se s historií, kulturou a zvyklostmi lidí v cizích zemích.

Formou a obsahem práce se cíleně snažíme v žácích rozvíjet zájem o studium angličtiny na dalších stupních našeho vzdělávacího systému. Na naší škole je používána nejefektivnější metoda postupného rozšiřování slovní zásoby od nejpoužívanějších pojmů po ty další. Gramatika pro zvládnutí základních obratů je postupně doplňována gramatikou pro zvládnutí i obtížnějších situací.

Z těchto důvodu se nelze striktně držet látky podle učebnic. Učebnice angličtiny jsou chápány jako doplňkový prostředek pro dosažení cílů stanovených tímto ŠVP. Efektivní výuka angličtiny je doplněna bohatými obrazovými a poslechovými materiály. V průběhu vyučování je kladen důraz na co největší použití jazyka ze strany učitele. Výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky, dialogy a reprodukce textů v písemné i ústní podobě je doplňován samostatnou práci žáků se slovníky a jiným vyhledáváním informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, dramatizace, výukové programy na PC a tematicky zaměřené krátkodobé projekty.

Žáci se účastní jazykových olympiád a navazují mezinárodní spolupráci se školami v zahraničí.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	3	3	3	3

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- se snaží na základě svých dispozic a jazykové zralosti vyslovovat, číst a hovořit foneticky i gramaticky správně
- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- posuzují výsledky svého učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a vyhodnocování informací a jejich využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vede žáky k uvádění věcí do souvislostí a vytváření komplexnějšího pohledu na svět
- vede žáky k výběru a uplatnění různých metod a strategií efektivního učení
- vede žáky k hodnocení vlastních pokroků
- vede žáky k plánování a organizaci vlastního učení

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- si pomocí slovníku ověřují správnost
- ve slyšeném i čteném textu rozpoznávají známá slova, snaží se označit a odstranit chyby

Učitel:

- se zajímá o názory žáka, sleduje jeho postupy a pokroky
- vede žáka k pravidelnosti a vytrvalosti

Kompetence komunikativní

Žáci:

- opakovaně vyslechnou, co říkají jejich spolužáci
- hovoří v dialogu i samostatně

Učitel:

- vede žáky ke vhodným reakcím na promluvy druhých
- vede žáky k účinné komunikaci s okolím
- vede žáky k naslouchání ostatním a adekvátním reakcím
- vede žáky k vyjadřování se výstižně a souvisle

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- se snaží tolerovat druhé
- pracují v týmu, podřizují se a domlouvají v neobvyklých situacích
- získávají sebedůvěru při vystupování na veřejnosti

Učitel:

- umožňuje žákům zažít úspěch a řídí rozdělování úkolů
- vede žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- motivuje ke kultivovanosti jako prostředku prosazení sebe sama

Kompetence občanská

Žáci:

- se snaží vnímat kulturní a historické tradice
- porovnávají život svůj s životem vrstevníků v několika zemích světa
- usilují o hodnocení své práce ve vztahu k ostatním

Učitel:

- stanovuje jasná pravidla pro hodnocení, podle kterých žák posuzuje svoji práci

Kompetence pracovní

Žáci:

- používá doporučené textové i další materiály a pomůcky
- si utváří pracovní návyky

Učitel:

- povzbuzuje žáka, aby používal znalosti z ostatních vyučovacích předmětů
- zadává úkoly, které inspirují žáka k tomu, aby používal odbornou literaturu, slovníky, noviny, aby experimentoval a manipuloval s dalšími pomůckami

Kompetence digitální

Žáci:

- používají digitální technologie při vyhledávání a ověřování informací
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Učitel:

- vede žáky k vytváření digitálního obsahu
- využívá ve výuce informační technologie
- vede žáky k třídění a kritickému hodnocení informací, nabízí příklady důvěryhodných zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Anglický jazyk**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: **Poslech s porozuměním** ▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu	**Poslech s porozuměním** **Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti ▪ rozvíjení schopnosti	*OSV - Rozvoj schopností poznávání - zapamatuje si nová slova a slovní spojení vnímá*

▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka ▪ ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	*rozdíly mezi grafickou a mluvenou podobou slov v cizím jazyce*
Žák: **Psaní** ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ napíše texty týkající se jeho samotného, rodiny,školy, volného času a dalších osvojených témat ▪ reaguje na písemné sdělení **Čtení s porozuměním** ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech ▪ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ▪ rozumí slovům a větám, které se týkají osvojených tématických okruhů	**Mluvnice** Základní gramatické struktury Úvod do gramatiky ▪ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména ▪ přítomný čas prostý v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi ▪ přítomný čas průběhový v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi ▪ řadové číslovky + datum ▪ tázací výrazy-Wh (What do you like…?) ▪ čísla do 1000 ▪ přivlastňovací zájmena ▪ pravidelná množná čísla ▪ člen určitý a neurčitý: a/ an + the ▪ použití There is…/There are… ▪ nepravidelná množná čísla ▪ lot of…k vyjádření množství ▪ ukazovací zájmena this/that/these/those ▪ předložky místa (behind, in, in front of, near, next to, opposite, on, under) ▪ určování času + použití before/after ▪ předložky času in/at (in the morning, at night…) ▪ modální sloveso CAN v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi ▪ slovesa like/love/hate + ing ▪ frekvenční příslovce ▪ modální sloveso MUST v kladné a záporné větě	*MKV – Multikulturalita – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky z odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání - diskuze*

	▪ osobní zájmena v předmětu ▪ pádové číslovky ▪ použití a/an/some/any ▪ rozdíly mezi How much…?/How many…? ▪ vyjádření množství pomocí lots of/not much/many ▪ minulý čas prostý ▪ pravidelná a nepravidelná slovesa- Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
Žák: **Mluvení** ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situací ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci za svého každodenního života ▪ odpoví na otázky, které se týkají jeho osoby ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	**Tematické okruhy** ▪ zájmy a záliby, různé země a národnosti, domov, každodenní povinnosti, rodina, domácí práce, povolání, cestování, jídlo a nápoje, v restauraci, zvířata a příroda, počasí, péče o zdraví, tradice a mezinárodní svátky, příroda a město, cestování, rezervace dovolené, dovolená/prázdniny a plány na volný čas, bydlení, škola, volnočasové aktivity, sport, povinnosti ve škole, české školství.	*MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti – autentické texty*
Žák: **Mluvení** ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situací ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci za svého	**Slovní zásoba** ▪ země a národnosti, dny v týdnu, měsíce v roce, každodenní fráze, čísla 1 – 1000, řadové číslovky, volnočasové aktivity a záliby, osobní předměty, telefonní čísla, místnosti a vybavení v domě, nábytek a vybavení ve škole, rodina a rodinní příslušníci, přídavná jména k popisu osob, každodenní povinnosti doma a ve škole, sporty, typy povolání, školní	*KV – Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik - sebereflexe*

každodenního života	předměty, jídlo a nápoje, oblečení při různých příležitostech, zvířata a jejich mláďata, typy počasí, zajímavá místa, porovnání českých škol a škol v anglicky mluvících zemích, typy cestování a země okolo nás, plány na prázdniny nebo dovolenou. ▪ žáci si osvojí a umí používat aktuální slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí je používat v komunikačních situacích.	

Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	sedmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: **Poslech s porozuměním** ▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu ▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	**Poslech s porozuměním** **Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti ▪ rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka ▪ ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	*OSV - Rozvoj schopností poznávání - zapamatuje si nová slova a slovní spojení vnímá rozdíly mezi grafickou a mluvenou podobou slov v cizím jazyce*
Žák: **Psaní** ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ napíše texty týkající se jeho samotného, rodiny,školy, volného času a dalších osvojených témat ▪ reaguje na písemné sdělení **Čtení s porozuměním** ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech ▪ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ▪ rozumí slovům a větám, které se týkají osvojených tématických okruhů	**Mluvnice** Základní gramatické struktury: Úvod do gramatiky: ▪ popis pomocí: There is…/There are… (opakování) ▪ slovesa: Have got v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi (opakování) ▪ modální sloveso: Must v kladné a záporné větě (opakování) ▪ frekvenční příslovce (opakování) ▪ přítomný čas prostý ▪ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména ▪ výrazy too much/too many k vyjádření množství ▪ přítomný čas průběhový ▪ rozdíly mezi Přítomný čas prostý X Přítomný čas průběhový ▪ modální sloveso: Can v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi ▪ použití very, really, quite ▪ minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves ▪ minulý čas prostý v kladné, záporné a tázací větě +	*MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti – autentické texty*

	krátké odpovědi ▪ přítomný čas průběhový k vyjádření blízké budoucnosti + plány na blízkou budoucnost ▪ předložky času (čas, den, části dne, měsíce, roky, svátky…) ▪ přítomný čas prostý X Minulý čas prostý ▪ popis pomocí: There was…/There were… ▪ modální sloveso: Could v kladné a záporné větě ▪ přídavná jména + podstatná jména (opakování) ▪ stupňování přídavných jmen: 2st. + 3st. + as…as/ not as…as ▪ použití would like(to) ▪ doplňovací otázky pomocí Wh- (Where are you from?) ▪ modální slovesa: May/might ▪ rozdíly: May/might X Přítomný čas průběhový ▪ rozdíly: Must X Have to ▪ základní předpony -un pro vytvoření záporu přídavných (unhappy, unsafe…) ▪ modální sloveso: Should v kladné a záporné větě ▪ rozkazovací způsob a jeho použití ▪ přídavná jména končící na -ing/-ed ▪ budoucí čas: Will (pasivně) ▪ budoucí čas: Going to (pasivně) ▪ minulý čas průběhový (pasivně) ▪ člen určitý a neurčitý: the + a/ an ▪ minulý čas prostý x Minulý čas průběhový (pasivně)	

Žák: **Mluvení** ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situací ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci za svého každodenního života ▪ odpoví na otázky, které se týkají jeho osoby ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	**Tematické okruhy** ▪ škola, rodina, vzhled, oblečení, popis osob, životní styl, domácí práce, způsoby dopravy, cestování, dnešní cestování a cestování v budoucnosti, vynálezy dnešní doby, kvízy a záhady, problémy dnešní doby, létaní a situace spojené s tímto způsobem dopravy, zvířata a jejich výskyt, příroda a zeměpisné údaje, katastrofy a přírodní živly, pocity lidí v různých situacích, hrdinové a legendy, obchody, televizní programy a zábava, moderní technologie, plány na prázdniny/dovolenou.	*MKV – Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik - sebereflexe*
Žák: **Mluvení** ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situací ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci za svého každodenního života	**Slovní zásoba** ▪ školní předměty, aktivity a pravidla ve škole, osobní údaje a koníčky, denní zvyklosti, místnosti a věci v domě, kategorizace a popis domácích prací, popis osob a běžných činností, způsoby dopravy a jejich výhody/nevýhody, světové rekordy a známá fakta, příroda a přírodní katastrofy, zvířata a jejich život, organizace na ochranu životního prostředí, na letišti.	

Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: **Poslech s porozuměním** ▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu ▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	**Poslech s porozuměním** **Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti ▪ rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka ▪ ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	*OSV- Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – skládání vět podle děje*
Žák: **Psaní** ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ napíše texty týkající se jeho samotného, rodiny,školy, volného času a dalších osvojených témat ▪ reaguje na písemné sdělení **Čtení s porozuměním** ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech ▪ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ▪ rozumí slovům a větám, které se týkají osvojených tématických okruhů	**Základní gramatické struktury** Úvod do gramatiky ▪ minulý čas prostý v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi (opakování) ▪ minulý čas-pravidelná a nepravidelná slovesa (opakování) ▪ stupňování přídavných jmen 3 st. (opakování) ▪ I'd ike to…(opakování) ▪ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména (opakování) ▪ předložky času (čas, den, části dne, měsíce, roky, svátky…) – opakování ▪ minulý čas průběhový v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi (opakování) ▪ způsobová příslovce a jejich použití ▪ minulý čas prostý X Minulý čas průběhový + when ▪ minulý čas průběhový + Minulý čas prostý + when/while ▪ modální sloveso: Must v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi (opakování) ▪ modální sloveso: Have to	*MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti – autentické texty* *MKV – Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik - sebereflexe*

	v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi (opakování) ▪ rozdíly: Must X Have to ▪ příslovce definitely/probably a jejich použití ▪ modální sloveso: Might v kladné a záporné větě ▪ budoucí časy: Going to X Will ▪ předpřítomný čas prostý + for/since ▪ rozdíly: Předpřítomný čas prostý X Minulý čas prostý ▪ minuý čas způsobových sloves: Had to/ Didn't have to + Could/ Couldn't ▪ předpřítomný čas: been x gone ▪ předpřítomný čas prostý + just/already/yet ▪ neurčitá zájmena (nothing, nowhere…) ▪ přídavná jména: s koncovkou - ed / - ing ▪ vyjádření zvyků v minulosti slovesem: Used to/ Didn't use to (pasivně) ▪ přídavná jména + too/ enough ▪ výrazy too much/too many k vyjádření množství	
Žák: **Mluvení** ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situací ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci za svého	**Tematické okruhy** ▪ zážitky z prázdnin/dovolené, fakta o přírodě a životním prostředí, historie a minulost, různé typy sdělení, zaměstnání, domov a rodina, přátelé, vynálezy v budoucnosti, hudební svět, počasí a klimatické změny, budoucnost a svět kolem nás, moderní technologie a její význam v každodenním životě, péče o zdraví a zdravý životní styl, volný	*MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti – autentické texty* *MKV – Kulturní diference - poznávání vlastního*

každodenního života ▪ odpoví na otázky, které se týkají jeho osoby ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	čas a volnočasové aktivity, životní styl v minulosti, svátky a důležité události, povinnosti a pravidla ve škole/doma, vzdělávání, ekologie a recyklování, pohybové aktivity a sporty, nakupování a způsoby nakupování, znalosti a dovednosti dnešních mladých lidí, aktuální dění v České republice a v anglicky mluvících zemích, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, společnost a její problémy, prezentace a komunikační dovednosti, kreativní sdělení výsledků.	*kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik - sebereflexe*
Žák: **Mluvení** ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situací ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci za svého každodenního života	**Slovní zásoba** ▪ svátky a důležitá data/období, přírodní úkazy a jevy, celosvětově známá místa, fakta a důležité události v minulosti, inzeráty a způsoby mediálního sdělení, život v minulosti a současnosti, zaměstnání a typy pracovních pozic, hudební nástroje a kategorizace stylů hudby, přírodní zdroje a jejich ekologické využití v domácnostech/institucích, moderní technologie a její klady/zápory, porovnávání běžných povinností lidí v dnešní době a v minulosti, tradice a významná fakta, běžné povinnosti a pravidla v každodenním životě, školní sytém a porovnávání vzdělávání v České republice a v anglicky mluvících zemích, ekologické stavby a využití přírodních zdrojů, pohyb a zdravý životní styl, nemoci a zdravotní	*OSV- Seberegulace a sebeorganizace – plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení*

	problémy, fyzické aktivity a odpočinek, základní dovednosti a vybavení při outdoorových aktivitách, typy obchodů/nakupování a způsoby platby, lidé a způsoby sdělování informací, výměny názorů a vyjadřování pocitů, cestování a výhody dnešního cestování, památky ve spojených státech amerických, prezentace pomocí grafů/tabulek a čísel.	

Jazyk a jazyková komunikace	**Anglický jazyk**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: **Poslech s porozuměním** ▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu ▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	**Poslech s porozuměním** **Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti ▪ rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka ▪ ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	*EGS – Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice jiných národů Evropy*
Žák: **Psaní** ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ napíše texty týkající se jeho samotného, rodiny,školy, volného času a dalších osvojených témat ▪ reaguje na písemné sdělení **Čtení s porozuměním** ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech ▪ rozumí krátkým a jednoduchým textům,	**Základní gramatické struktury** Úvod do gramatiky: ▪ přítomný čas průběhový (opakování) ▪ osobní zájmena v podmětu a předmětu (opakování) ▪ přivlastňovací zájmena (opakování) ▪ minulý čas prostý - pravidelná a nepravidelná slovesa (opakování) ▪ předpřítomný čas prostý v kladné, záporné a tázací větě + krátké odpovědi (opakování)	*MKV – Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik - sebereflexe*

vyhledá v nich požadované informace ▪ rozumí slovům a větám, které se týkají osvojených tématických okruhů	▪ předpřítomný čas prostý + for/since ▪ předpřítomný čas x Minulý čas (opakování) ▪ budoucí čas: pomocí pomocného slovesa Will (opakování) ▪ budoucí čas: pomocí pomocného slovesa Going to (opakování) ▪ budoucí čas: Will x Going to ▪ podmínkové věty: typu 0 + typu 1 (aktivně) ▪ podmínkové věty: typu 2 (pasivně) ▪ vztažné věty a vztažná zájmena (who/which/that/what) ▪ nepřímá řeč ve všech gramatických časech ▪ minulý čas prostý x Minulý čas průběhový ▪ rozdíly: say X tell ▪ otázky: yes/no - questions (Were they travelling together? (Yes, they were.) ▪ podmínkové věty: typu 2 (aktivně) ▪ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména – vyjádření malého množství pomocí: a little/a few ▪ trpné rody: ve tvaru PŘÍTOMNÉM, ve tvaru MINULÉM (aktivně) ▪ trpný rod: ve tvaru BUDOUCÍM (pasivně) ▪ přítomný čas prostý a tázací dovětky (opakování) ▪ doplňovací otázky pomocí Wh- (What does she do there?) (opakov.) ▪ vyjádření zvyků v minulosti slovesem: Used to/ Didn't use to ▪ modální slovesa: should,	

	might (pasivně) ▪ but/ however (pasivně) ▪ There is…+ ing / There are…+ ing (pasivně) ▪ rozdíly: have to/ be able to ▪ přídavná jména: s koncovkou - ed / - ing (opakování) ▪ frázová slovesa (pasivně) ▪ so do I…/ Nor do I… (pasivně) ▪ rozdíly: will be able to/ will have to ▪ podstatná + přídavná jména (fame + famous, happiness + happy…) ▪ předpřítomný čas prostý: been X gone	
Žák: **Mluvení** ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situací ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci za svého každodenního života ▪ odpoví na otázky, které se týkají jeho osoby ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	**Tematické okruhy** ▪ léto a ekologické farmy, letní brigády, online hry a aktivity, život a životní etapy, angličtina a její použití v našich životech, typy onemocnění a druhy zranění, chování typické pro různé generace, lidská práva, šikanování/kyberšikana a typické projevy, talentové soutěže a osobnosti, ve světě filmového průmyslu, kriminalita v dnešním světě, společnost a její dopad na mladé lidi, zaměstnání a pracovní prostředí, sociální problémy, emoce a pocity, město a venkov, známá místa ve městě, země a jejich hlavní města, mezinárodní vlajky, moderní technologie a její využití, sociální sítě a virtuální vztahy, základní informace o Austrálii, pracovní a studijní příležitosti v zahraničí, komunikace v každodenních situacích, reálie zemí příslušných jazykových	*MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti – autentické texty*

	oblastí, cestování a plány na prázdniny/dovolenou.	
Žák: **Mluvení** ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situací ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci za svého každodenního života	**Slovní zásoba** ▪ svátky a důležitá data/období, přírodní úkazy a jevy, celosvětově známá místa, fakta a důležité události v minulosti, inzeráty a způsoby mediálního sdělení, život v minulosti a současnosti, zaměstnání a typy pracovních pozic, hudební nástroje a kategorizace stylů hudby, přírodní zdroje a jejich ekologické využití v domácnostech/institucích, moderní technologie a její klady/zápory, porovnávání běžných povinností lidí v dnešní době a v minulosti, tradice a významná fakta, běžné povinnosti a pravidla v každodenním životě, školní systém a porovnávání vzdělávání v České republice a v anglicky mluvících zemích, ekologické stavby a využití přírodních zdrojů, pohyb a zdravý životní styl, nemoci a zdravotní problémy, fyzické aktivity a odpočinek, základní dovednosti a vybavení při outdoorových aktivitách, typy obchodů/nakupování a způsoby platby, lidé a způsoby sdělování informací, výměny názorů a vyjadřování pocitů, cestování a výhody dnešního cestování, památky ve spojených státech amerických, prezentace pomocí grafů/tabulek a čísel.	

Minimální výstupy z předmětu

Poslech s porozuměním
Žák: ▪ rozumí pokynům učitele, které jsou sdělovány ▪ rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal ▪ rozumí výrazům frázím pro daný okruh témat
Mluvení
Žák: ▪ popíše své zážitky a poznatky ▪ sdělí podrobné informace na dané téma ▪ reaguje a odpovídá na otázky
Čtení s porozuměním
Žák: ▪ rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal
Psaní
Žák: ▪ je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Německý jazyk je zařazen jako druhý jazyk v rámci vzdělávání oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Hlavním záměrem výuky cizího jazyka je vybavit žáka schopnostmi komunikovat a dorozumívat se s cizincem v běžných situacích a hovořit o základních tématech. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k dosažení úrovně A2 (podle *Společného evropského referenčního rámce pro jazyky*). V tomto jazyce jsou rozvíjeny všechny řečové dovednosti: poslech a čtení s porozuměním, mluvený i psaný projev. Při výuce pracuje žák ve dvojicích i skupinách. Při práci ve skupinách si osvojuje základní komunikační dovednosti. Nedílnou součástí výuky je i poznávání reálií německy mluvících zemí. Zde žák uplatňuje své znalosti v rámci mezipředmětových vztahů se zeměpisem, dějepisem, českým jazykem atd.

Německý jazyk je zaměřen převážně na:

- komunikativní kompetence žáků v oblasti řečových dovedností, dovedností poslechu s porozuměním a ústního vyjadřování,
- poskytnutí jazykového základu pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa,
- snížení jazykové bariéry,
- možnosti poznávat život jiných lidí a jejich kulturní tradic,
- důrazu na motivaci a názornost.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	2	2	2

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodný způsob a metody pro efektní učení
- propojují získané poznatky do širších celků

Učitel:

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žák vyhledává a kombinuje informace

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni vyhledat problém, vyhledají vhodné informace

Učitel:

- klade vhodné otázky,
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- naslouchají komunikaci druhých lidí a vhodně na ni reagují

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří prostor pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být individuálně, ve dvojicích i skupinách

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině,
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory ostatních
- se rozhodují zodpovědně podle dané situace

Učitel:

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

Žáci:

- používají doporučené textové i další materiály a pomůcky
- jsou schopni efektivně organizovat svoji práci

Učitel:

- napomáhá při cestě ke správnému řešení

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Žáci:

- napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk
- vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Německý jazyk**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje cizojazyčnou fonetiku poslechem ▪ dokáže správně německy vyslovovat běžná slova ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov ▪ rozumí krátkým poslechovým textům, reaguje na ně	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ základní pravidla fonetiky ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MLUVNICE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ počítá od 1 do 1000 ▪ rozumí skladbě věty ve větě oznamovací a tázací ▪ časuje silná slovesa „sein“ a „haben“ ▪ časuje pravidelná slovesa v přítomném čase ▪ seznamuje se se systémem pádů a skloňuje osobní zájmena ▪ používá členy při	▪ základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	*OSV- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - hry* *OSV- Seberegulace a sebeorganizace – plánování učení a studia, stanovování osobních cílů*

konverzaci a uvědomuje si jejich funkci v gramatice ▪ chápe závislost přivlastňovacích zájmen na podstatném jménu ▪ užívá formu vykání a tykání a rozlišuje, kde je jaká forma vhodná ▪ tvoří otázky a zápor ▪ používá přivlastňovací zájmena ▪ správně používá zápory „nicht“ a „kein“ ▪ používá základní místní a časové předložky ▪ reaguje v jednoduchých rozhovorech ▪ reaguje na pokyny učitele ▪ odpovídá na položené otázky ▪ rozumí jednoduchému textu, používá k porozumění vizuální podporu ▪ vyhledá v textu potřebnou informaci		*a kroků k jejich dosažení – plánování činností* *OSV – Kreativita – cvičení*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TÉMATICKÉ OKRUHY – POZDRAVY, SEZNAMOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ reaguje na oslovení, pozdraví a představí se, poděkuje ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a přátel ▪ je schopen odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládat ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se	▪ pozdravy: různé typy pozdravů při příchodu a odchodu, vykání, tykání ▪ představování: seznamovací fráze, poděkování	*OSV – Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, - dialog, komunikace v různých situacích*

jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – RODINA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu rodina ▪ popíše přátele a členy rodiny ▪ hovoří o domácích mazlíčcích, co mají rádi, co rádi dělají ▪ při popisu používá přídavná jména ▪ ptá se ostatních na jejich rodinu a přátele ▪ odpovídá na otázky, které se týkají rodiny	**Tematický okruh a slovní zásoba – rodina** ▪ rodina: popis přátel a rodinných členů, domácí mazlíčci, přátelé	*OSV – Koopearce a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci – práce ve skupinách*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA - DOMOV**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu domov ▪ zeptá se na informace, které se týkají adresy a státu, z kterého pochází ▪ popíše vlastní byt, dům, jednotlivé pokoje ▪ sdělí, odkud pochází, kde žije a jak vypadá jeho domov ▪ pracuje se slovníkem	**Tematické okruhy a slovní zásoba - domov** ▪ domov: popis domova (město vs. venkov), jednotlivých pokojů a zařízení v domě	

Konkretizovaný výstup	Učivo TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA – BYDLIŠTĚ	Průřezová témata
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu bydliště ▪ seznámí se základními českými a německými reáliemi ▪ vyjmenuje některé země, jazyky ▪ odpovídá na otázky, které se týkají jeho bydliště ▪ pracuje se slovníkem	**Tematické okruhy a slovní zásoba – bydliště** ▪ bydliště: názvy některých zemí a měst, názvy jazyků, základní německé a české reálie	

Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje cizojazyčnou fonetiku poslechem ▪ dokáže správně německy vyslovovat běžná slova ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov ▪ rozumí krátkým poslechovým textům, reaguje na ně	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ základní pravidla fonetiky ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	*EGS – Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice jiných národů Evropy – autentické texty EGS – Jsme Evropané – instituce Evropské unie a jejich fungování – krátké audio*
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA – JÍDLO A PITÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní	▪ jídlo: vyjmenování oblíbených jídel a nápojů,	*EGS – Evropa a svět nás zajímá –*

zásobu z tematického okruhu jídlo a pití ▪ vyjmenuje své oblíbené potraviny, jídla a nápoje ▪ hovoří o tom, co snídá, obědvá a večeří ▪ se orientuje v jídelním lístku ▪ je schopen se zeptat na cenu a objednat si jídlo v kiosku, restauraci či kavárně ▪ pracuje se slovníkem	stravování během dne, objednávání jídla v restauraci, orientace v jídelním lístku	*zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice jiných národů Evropy – autentické texty EGS – Jsme Evropané – instituce Evropské unie a jejich fungování – krátké aud*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – ŠKOLA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu škola ▪ popíše základní školní pomůcky, které ve výuce používá ▪ seznámí se s německým systémem vzdělávání ▪ napíše jednoduchý text, který se týká jeho samého, rodiny, volného času ▪ odpovídá na otázky, které se týkají školy ▪ pracuje se slovníkem	**Tematický okruh a slovní zásoba – škola** ▪ škola: vyjmenování základních školních pomůcek, porovnání systému vzdělávání v ČR a Německu, popis rozvrhu hodin a školních předmětů	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA – HOBBY A KONÍČKY, ZVÍŘATA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu hobby a koníčky ▪ seznámí se s volnočasovými aktivitami	**Tematické okruhy a slovní zásoba – hobby a koníčky, zvířata** ▪ hobby a koníčky: volnočasové aktivity, sport, sportovní vybavení,	

▪ vyjmenuje různé sporty a sportovní vybavení nezbytné pro vykonávání sportu ▪ popíše oblečení, které si lidé pro jednotlivé aktivity oblékají ▪ odpovídá na otázky, které se týkají volnočasových aktivit ▪ pracuje se slovníkem	oblečení, domácí mazlíčci	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA – DOVOLENÁ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu dovolená ▪ vyjmenuje některé země a jazyk, kterým se v dané zemi hovoří ▪ rozumí jednoduchým nápisům, pokynům, turistickým informacím ▪ pracuje se slovníkem	**Tematické okruhy a slovní zásoba – dovolená** ▪ dovolená: názvy některých zemí a měst, názvy jazyků, jak tráví lidé dovolenou, počasí, předpověď počasí, popis ročních období, měsíce, příroda a typy krajiny	*MKV – Multikulturalita – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky z odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání - scénky*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA – SVÁTKY A OSLAVY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu svátky a oslavy ▪ pracuje se slovníkem	**Tematické okruhy a slovní zásoba – svátky a oslavy** ▪ svátky a oslavy: letopočty a data narození, plánování narozeninové oslavy, typické dárky na oslavu, gratulace k narozeninám a jiným významným událostem	

Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk	devátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje cizojazyčnou fonetiku poslechem ▪ dokáže správně německy vyslovovat běžná slova ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov ▪ rozumí jednoduchý poslechům, které se týkají osvojených témat ▪ používá vizuální podporu k poslechu	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ základní pravidla fonetiky ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA – LIDSKÉ TĚLO**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu lidské tělo ▪ dokáže popsat, co ho bolí, jaké jsou příznaky onemocnění nebo jaký měl úraz ▪ objedná se k lékaři, kterému popíše své problémy	**Tematické okruhy a slovní zásoba – lidské tělo** ▪ lidské tělo: části lidského těla, nemoci a úrazy, sjednání schůzky u lékaře, konzultace s lékařem, způsob léčby, přání brzkého uzdravení	*MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na postoje a chování, vliv médií na kulturu – autentické texty*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – PÉČE O ZDRAVÍ A NAKUPOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu péče o zdraví a nakupování ▪ osvojí si názvy potravin ▪ poradí si při nákupech v supermarketu i v malém	**Tematický okruh a slovní zásoba – péče o zdraví a nakupování** ▪ zdraví a nakupování: názvy potravin, jejich nákup v supermarketu a v malém obchůdku, určení množství surovin, sestavení jednoduchého receptu,	

obchůdku ▪ používá množné číslo potravin a výrazy označující jejich množství ▪ vyjádří, co mu chutná a sestaví jednoduchý recept na vaření ▪ popisuje zdravou životosprávu ▪ určuje zdravou a nezdravou stravu ▪ dokáže vyjmenovat činnosti, které lidskému tělu škodí a které jsou mu naopak prospěšné ▪ dává doporučení pro zdravý život ▪ pracuje se slovníkem	zdravá a nezdravá strava, sportovní aktivity	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA – ORIENTACE VE MĚSTĚ, OBEC, DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu orientace ve městě ▪ dokáže se zorientovat v cizím městě a v názvech institucí ▪ ptá se - pracuje se slovníkem předložky místa ▪ popíše, jak a čím je jeho pokoj vybaven ▪ rozumí jednoduchým nápisům, pokynům, turistickým informacím- pracuje se slovníkem	**Tematické okruhy a slovní zásoba – orientace ve městě, obec, dopravní prostředky** ▪ orientace ve městě: názvy budov, místa ve městě, dopravní prostředky, popis cesty, dotaz na cestu, vybavení pokoje	

Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA – POVOLÁNÍ A VZDĚLÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu povolání a vzdělání ▪ vyplní základní údaje ve formuláři ▪ pracuje se slovníkem	**Tematické okruhy a slovní zásoba – povolání a vzdělání** ▪ povolání: povolání a náplň práce, předpoklady pro budoucí profesi a vzdělání, které je nutné dosáhnout, sestavení životopisu	

Minimální výstupy z předmětu

Lidské tělo

Žák:

- získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu lidské tělo
- objedná se k lékaři, kterému popíše své problémy
- nabídne kamarádovi pomoc a popřeje mu brzké uzdravení- pracuje se slovníkem

Péče o zdraví a nakupování

Žák:

- získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu péče o zdraví a nakupování
- osvojí si názvy potravin
- poradí si při nákupech v supermarketu i v malém obchůdku
- používá množné číslo potravin a výrazy označující jejich množství
- vyjádří, co mu chutná a sestaví jednoduchý recept na vaření
- popisuje zdravou životosprávu
- určuje zdravou a nezdravou stravu
- dokáže vyjmenovat činnosti, které lidskému tělu škodí a které jsou mu naopak prospěšné
- dává doporučení pro zdravý život
- pracuje se slovníkem

Orientace ve městě, obec, dopravní prostředky

Žák:

- získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu orientace ve městě
- dokáže se zorientovat v cizím městě a v názvech institucí
- ptá se - pracuje se slovníkem předložky místa
- rozumí jednoduchým nápisům, pokynům, turistickým informacím- pracuje se slovníkem

Povolání a vzdělání

Žák:

- získá a používá slovní zásobu z tématického okruhu povolání a vzdělání
- vysvětlí náplň jednotlivých povolání a vzdělání, jehož je třeba dosáhnout
- vytvoří inzerát na nabídku a poptávku práce
- napíše a naučí se strukturovat vlastní životopis

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty. Žáci získávají vědomosti a dovednosti, které využijí v reálném životě. Postupně získávají matematickou gramotnost. Důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky. Žáci si osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití. Učí se v rámci zaměření předmětu využívat vhodných prostředků výpočetní techniky.

Vzdělávací obor MATEMATIKA je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- matematiky v reálných situacích, vnímání složitosti reálného světa, jeho porozumění
- osvojení pojmů, vzorců, matematických postupů
- rozvíjení paměti
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kombinatorické myšlení, kritické usuzování
- vytváření zásoby matematických nástrojů
- efektivní využívání osvojených postupů
- provádění rozboru problému, plánu řešení, volbu správného postupu, vyhodnocení
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti při řešení úloh
- přesné, jasné a stručné vyjadřování
- zdokonalování grafického projevu
- závislosti, vztahy, práci s daty
- předmět matematika je úzce spjat s dalšími předměty, žáci jsou zde vedeni k využívání svých znalostí (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty chemie - řešení rovnic, převody jednotek...)

Během hodin jsou využívány frontální výuka, práce ve skupinách, práce v centrech. Žáci se učí využívat výpočetní techniku a další pomůcky. Zdokonalují se v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výuka je realizována především ve třídách, dle možností je využívána počítačová učebna s výukovými programy a tablety.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	5	5	5	5

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Matematika je realizována Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- si vytváří zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod učení a řešení úloh)
- si uvědomí své slabé a silné stránky, kladou si reálné cíle
- chybu chápou jako příležitost ke zlepšení
- využívají prostředků výpočetní techniky

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- snaží se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci:

- zdůvodňují matematické postupy, vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni
- slušně obhajují svůj názor na řešení problému
- pracují na zlepšení porozumění psanému textu a matematické symbolice

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření bezpečné atmosféry v týmu a třídě
- se učí věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci:

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce, osvojují si pravidla duševní hygieny

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žáci:

- analyzují a řeší jednoduché problémy, modelují konkrétní situace, účelně používají digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- vyhodnocují a porovnávají soubory dat, prezentují a interpretují výsledky i za pomoci digitálních technologií
- účelně používají geometrický software, sestrojí obrazy jednoduchých útvarů v rovině i modely těles

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	**Matematika**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A PROMĚNNÁ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla ▪ provádí početní operace s přirozenými čísly (zpaměti i písemně) ▪ provádí odhady a kontrolu výpočtů ▪ zaokrouhluje ▪ zobrazuje přirozené číslo na číselné ose ▪ užívá a rozlišuje pojem přímka, polopřímka, úsečka ▪ rýsuje lineární útvary ▪ vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku ▪ vypočítá obsah čtverce a obdélníku ▪ převádí jednotky délky	**Shrnutí a opakování učiva z 5. ročníku** ▪ přirozená čísla ▪ početní výkony s přirozenými čísly ▪ zobrazení na číselné ose ▪ zaokrouhlování ▪ čtení a zápis čísla v desítkové soustavě	
Žák: ▪ čte a zapisuje desetinné číslo ▪ zobrazí desetinné číslo na číselné ose ▪ porovnává desetinná čísla ▪ zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností ▪ provádí početní operace s desetinnými čísly ▪ provádí odhady s danou přesností ▪ vypočítá aritmetický	**Desetinná čísla** ▪ desetinná čísla, čtení a zápis v desítkové soustavě ▪ zobrazení na číselné ose ▪ porovnávání ▪ zaokrouhlování ▪ sčítání, odčítání, násobení, dělení ▪ vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly ▪ převádění jednotek – délky, obsahu, hmotnosti ▪ aritmetický průměr	

průměr- zaokrouhluje ▪ používá kalkulátor ▪ převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti	▪ užití kalkulátoru ▪ řešení úloh z praxe	
Žák: ▪ užívá a vysvětlí pojem zlomek ▪ rozlišuje mezi jmenovatelem, čitatelem ▪ určuje společného jmenovatele ▪ chápe souvislost mezi zlomkem a desetinným číslem a vzájemně je převádí ▪ rozšiřuje a krátí zlomek daným číslem ▪ převádí na základní tvar zlomku pomocí krácení	**Zlomky** ▪ opakování porovnávání zlomků se stejným základem ▪ opakování a rozšíření sčítání a odčítání zlomků se stejnými jmenovateli ▪ zlomek a desetinné číslo ▪ rozšiřování a krácení zlomků ▪ základní tvar zlomku	*OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - autodiktát*
Žák: ▪ vysvětlí pojem násobek a dělitel ▪ používá znaky dělitelnosti ▪ určí prvočíslo, číslo složené ▪ rozloží číslo na součin prvočísel ▪ určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele ▪ řeší situace s využitím dělitelnosti	**Dělitelnost přirozených čísel** ▪ násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené ▪ znaky dělitelnosti ▪ rozklad na prvočinitele ▪ společný násobek, společný dělitel	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ užívá a rozlišuje pojem přímka, polopřímka, úsečka ▪ rýsuje lineární útvary ▪ vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku ▪ vypočítá obsah čtverce	**Shrnutí a opakování učiva z 5. ročníku** ▪ geometrie - rovinné útvary (bod, rovina, přímka, vzdálenost bodu od přímky, vzájemná poloha přímek v rovině, úsečka, polopřímka, konstrukce	

a obdélníku ▪ označí strany čtverce a obdélníku ▪ sestrojí čtverec a obdélník ▪ s porozuměním užívá vzorce pro výpočet obvodu obsahu ▪ rozeznává základní rovinné útvary a jmenuje jejich základní vlastnosti	kružnice a kruhu) ▪ obdélník, čtverec – konstrukce, výpočty podle vzorců (obvod a obsah čtverce, obdélníku, obvod trojúhelníku) ▪ jednotky délky, obsahu	
Žák: ▪ určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a vymezí jejich vlastnosti ▪ pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhel) ▪ sestrojí těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku ▪ využívá při analýze praktické úlohy náčrtky	**Trojúhelník** ▪ trojúhelník, rozdělení trojúhelníků podle vnitřních úhlů, podle stran ▪ trojúhelníková nerovnost ▪ vnitřní a vnější úhly trojúhelníku ▪ příčky v trojúhelníku – těžnice, střední příčky, výšky	
Žák: ▪ sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou i vepsanou	**Kružnice trojúhelníku opsaná, vepsaná** ▪ sestrojení kružnice opsané a vepsané trojúhelníku	*OSV – Kooperace a kompetice - Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – práce ve dvojicích*
Žák: ▪ užívá a vysvětlí pojem ▪ narýsuje a změří daný úhel ▪ přenáší graficky úhel, sestrojí osu úhlu ▪ rozezná a pojmenuje druhy úhlů ▪ provádí početní operace s velikostmi úhlů (stupně, minuty) ▪ provádí grafické sčítání a odčítání velikostí úhlů ▪ pozná dvojice vedlejších, vrcholových, souhlasných a střídavých úhlů, využívá jejich vlastnosti k určování jejich velikostí	**Úhel a jeho velikost** ▪ úhel, rýsování, přenášení, osa úhlu ▪ velikost úhlu, jednotky, měření velikosti úhlu ▪ druhy úhlů - přímý, ostrý, tupý, pravý ▪ vedlejší, vrcholový, souhlasný, střídavý ▪ početní operace s úhly ▪ grafické sčítání, odčítání úhlů	

▪ využívá matematickou symboliku ▪ řeší geometrické úlohy početně		
Žák: ▪ pozná shodné útvary ▪ užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách ▪ sestrojí trojúhelník z daných prvků ▪ dbá na kvalitu a přesnost rýsování	**Shodnost trojúhelníků** ▪ věty sss, sus, usu, ssu ▪ trojúhelníková nerovnost ▪ konstrukce trojúhelníků podle vět	*OSV - Kooperace a kompetice- Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – práce ve skupině s modely*
Žák: ▪ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, středové souměrnosti ▪ vysvětlí a pozná útvary osově a středově souměrné	**Osová souměrnost a středová souměrnost** ▪ osová souměrnost, středová souměrnost ▪ osově a středově souměrné útvary	
Žák: ▪ charakterizuje jednotlivá tělesa ▪ načrtne i narýsuje síť, vymodeluje ze sítě těleso ▪ sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání ▪ vypočítá povrch krychle, kvádru ▪ užívá jednotky obsahu i plochy a převádí je ▪ užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí ▪ - vypočítá objem krychle, kvádru	**Objem a povrch kvádru, krychle** ▪ kvádr, krychle – síť, stěnová, tělesová úhlopříčka ▪ zobrazování těles ▪ jednotky obsahu - jednotky čtvereční, jednotky plochy (ar, hektar) ▪ jednotky objemu – jednotky krychlové, jednotky objemové (l, dl, hl. . .) ▪ povrch a objem krychle, kvádru	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ hledá netradiční způsoby řešení praktických úloh	**Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie**	

▪ používá logické myšlení při řešení složitějších úloh ▪ nachází možná řešení situace ▪ řeší úlohy na prostorovou představivost, kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí		

Matematika a její aplikace	Matematika	sedmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ používá své matematické znalosti k práci se zlomky, desetinnými čísly a celými čísly ▪ prokáže znalosti z geometrie při sestrojování úhlu, trojúhelníku, krychle a kvádru ▪ rozlišuje mezi středovou a osovou souměrností ▪ čte zlomek, určí základní tvar zlomku ▪ rozšiřuje a zkracuje zlomek podle osvojených pravidel	**Opakování 6. ročníku** ▪ aritmetika – desetinná čísla, dělitelnost, celá čísla ▪ geometrie – osová a středová souměrnost, úhel, ▪ trojúhelník, krychle, kvádr ▪ opakování čtení a zápisu zlomků, zlomek a desetinné číslo, základní tvar zlomku, rozšiřování a krácení	*OSV - Seberegulace a sebeorganizace - Cvičení sebekontroly – kontrola vlastní práce*
Žák: ▪ modeluje a zapisuje zlomkem část celku ▪ převádí zlomky na desetinná čísla a naopak ▪ krátí, rozšiřuje zlomek, určí jeho převrácenou hodnotu, užívá smíšená čísla a převádí je na zlomek a zpět ▪ porovnává zlomky ▪ provádí početní operace se zlomky ▪ používá složený zlomek, upraví ho na zlomek	**Zlomky** ▪ převrácený zlomek ▪ porovnávání zlomků s různými jmenovateli, rovnost ▪ početní operace se zlomky, společný jmenovatel, převrácené číslo ▪ smíšená čísla ▪ složený zlomek	

jednoduchý		
Žák: ▪ určí 1 % ▪ užívá základní pojmy procentového počtu ▪ vyjádří část celku pomocí procent ▪ řeší slovní úlohy, i když je procentová část větší než celek ▪ řeší slovní úlohy	**Procenta** ▪ procento ▪ procentová část, základ, počet procent ▪ využití v praktických úlohách	*OSV - Rozvoj schopností poznávání - Dovednosti pro učení a studium – vyhledávání správných dvojic příkladů a výsledků*
Žák: ▪ užívá základní pojmy poměru ▪ vyjádří základní poměr ▪ rozdělí a mění číslo v daném poměru ▪ rozlišuje přímou a nepřímou úměrnost ▪ vhodně užívá trojčlenky ▪ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem ▪ pracuje s měřítky map	**Poměr** ▪ poměr ▪ přímá, nepřímá úměrnost ▪ měřítko ▪ úměra, trojčlenka ▪ závislosti a data ▪ diagramy, grafy, tabulky	
Žák: ▪ chápe rozdíl mezi kladným a záporným číslem a dokáže ho umístit na číselnou osu ▪ zvládne matematické operace i se zápornými čísly ▪ řeší početní operace s kladnými i zápornými racionálními čísly ▪ řeší jednoduché úlohy v oboru celých čísel ▪ popíše konkrétní situace s využitím racionálních čísel	**Celá čísla** ▪ kladná i záporná, čísla opačná ▪ číselná osa – uspořádání záporných čísel ▪ porovnávání celých čísel ▪ jednoduché počítání s celými čísly ▪ složitější úlohy na sčítání a odčítání celých čísel ▪ - násobení a dělení celých čísel **Záporná desetinná čísla** ▪ početní operace s kladnými a zápornými racionálními čísly	

Konkretizovaný výstup	Učivo GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	Průřezová témata
Žák: ▪ rozezná a pojmenuje hranol ▪ načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině ▪ vypočítá povrch a objem hranolu	**Hranol** ▪ kolmý hranol ▪ objem a povrch hranolu, pravidelný čtyřboký	
Žák: ▪ odvodí vlastnosti rovnoběžníků ▪ zvládne vypočítat obsah ▪ sestrojí rovnoběžník ▪ vypočítá obsah trojúhelníku ▪ sestrojí lichoběžník a vypočítá jeho obvod a obsah	**Rovnoběžníky** ▪ jejich vlastnosti ▪ obsah rovnoběžníku **Trojúhelníky** ▪ výpočet obsahu trojúhelníku **Lichoběžník** ▪ výpočet obvodu, obsahu, konstrukce	*OSV - Rozvoj schopností poznávání – Rozvoj dovedností pro učení a studium – odvozování, využívání vědomostního základu*

Matematika a její aplikace	Matematika	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ prokáže znalost z tematického celku zlomky, procenta, poměr ▪ používá znalosti o shodnosti trojúhelníků a hranolech	**Opakování 7. ročníku** ▪ opakování tematického celku zlomky, procenta, poměr ▪ opakování tematického celku shodnost trojúhelníků a hranoly	
Žák: ▪ užívá a vysvětlí pojem promile ▪ určí 1 ‰ ▪ vyjádří část celku pomocí procent ▪ rozlišuje procento a promile	**Promile**	
Žák: ▪ určí druhou mocninu výpočtem, pomocí tabulek a kalkulačky ▪ určí druhou odmocninu	**Mocnina a odmocnina** ▪ pojem mocnina a odmocnina ▪ čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin	

pomocí tabulek a kalkulačky ▪ používá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech ▪ vysvětlí pojem reálné číslo ▪ zapíše číslo ve tvaru a*10n	▪ výpočet druhých mocnin - zpaměti, tabulky, kalkulátory ▪ desetinný rozvoj racionálního čísla ▪ výpočet druhé odmocniny – tabulky, kalkulátory ▪ pojem reálného čísla	
Žák: ▪ provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	**Mocniny s přirozeným mocnitelem** ▪ čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem ▪ operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	
Žák: ▪ aplikuje pojem výraz ▪ matematizuje jednoduché reálné situace s užitím proměnných ▪ určí hodnotu číselného výrazu ▪ dosazuje do výrazu s proměnnou dané hodnoty ▪ provádí početní operace s výrazy ▪ sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorů a vytýkáním	**Výrazy** ▪ číselný výraz, jeho hodnota ▪ proměnná ▪ výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen ▪ úpravy výrazů ▪ algebraické vzorce	*OSV - Rozvoj schopností poznávání - Dovednosti pro učení a studium – vyvození pravidel*
Žák: ▪ užívá a zapisuje vztah rovnosti ▪ řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav ▪ provádí zkoušku řešení	**Lineární rovnice** ▪ rovnost ▪ ekvivalentní úpravy lineárních rovnic ▪ kořen (řešení) rovnice, zkouška	
Žák: ▪ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ▪ řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou, graficky aj.) ▪ zdůvodní zvolený postup	**Řešení slovních úloh pomocí rovnice** ▪ základní slovní úlohy o společné práci	

▪ ověří výsledek řešení ▪ nalézá různé postupy		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozliší odvěsnu a přeponu ▪ vysvětlí odvození vzorce Pythagorovy věty ▪ používá poznatků při výpočtu délek v pravoúhlém trojúhelníku ▪ aplikuje poznatky při řešení slovních úloh ▪ využívá polohové a metrické vlastnosti k řešení geometrických úloh	**Pythagorova věta** ▪ pravoúhlý trojúhelník ▪ výpočet neznámé strany v pravoúhlém trojúhelníku – odvěsna, přepona ▪ užití Pythagorovy věty - řešení úloh z praxe	
Žák: ▪ určí vzájemnou polohu přímky a kružnice (kruhu) ▪ určí vzájemnou polohu dvou kružnic ▪ vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice ▪ charakterizuje válec ▪ vypočítá povrch a objem válce	**Kruh, kružnice, válec** ▪ vzájemná poloha přímky, kružnice a kruhu ▪ vzájemná poloha dvou kružnic ▪ délka kružnice, obvod a obsah kruhu ▪ válec – síť, objem a povrch	*OSV - Psychohygiena - Dobrá organizace času – časové rozvrhnutí práce v hodině*
Žák: ▪ rozlišuje polohy přímek v rovině (rovnoběžky, kolmice, různoběžky, mimoběžky, totožné přímky) ▪ načrtne rovnoběžníky, lichoběžník ▪ vypočítá obvod a obsah rovnoběžníků, lichoběžníka ▪ sestrojí pravidelné mnohoúhelníky (pětiúhelník, šestiúhelník, sedmiúhelník, osmiúhelník, dvanáctiúhelník)	**Čtyřúhelníky a pravidelné mnohoúhelníky** ▪ vzájemná poloha přímek v rovině ▪ rovnoběžníky, lichoběžník – vlastnosti, obvod a obsah ▪ pravidelné mnohoúhelníky a jejich konstrukce	

Žák: ▪ vypočítá povrch a objem těles	**Koule** ▪ povrch, objem	
Žák: ▪ sestrojí jednoduché polohové a nepolohové konstrukce ▪ vysvětlí pojem množiny bodů dané vlastnosti ▪ využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice aj.) v konstrukčních úlohách	**Konstrukční úlohy** ▪ množiny bodů dané vlastnosti – osa úsečky, úhlu ▪ Thaletova kružnice ▪ konstrukce trojúhelníků	*OSV - Kooperace a kompetice - Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – práce ve skupině*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí ▪ používá logické myšlení při řešení složitějších úloh ▪ nachází možná řešení situace s využitím osvojeného matematického aparátu	**Logické a netradiční geometrické úlohy** ▪ početní a geometrické úlohy ▪ logické geometrické úlohy	

Matematika a její aplikace	**Matematika**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ prokáže znalost z oblasti mocnin, odmocnin a mocnin s přirozeným mocnitelem ▪ vhodně aplikuje Pythagorovu větu na slovní úlohy ▪ prokáže schopnost pracovat s výrazy a lineárními rovnicemi	**Opakování 8. ročníku** ▪ opakování mocnin, odmocnin, a mocnin s přirozeným mocnitelem ▪ procvičování užití Pythagorovy věty a Thaletovy kružnice ▪ lineární rovnice, slovní úlohy na rovnice ▪ opakování výrazů	

▪ řeší slovní úlohy na rovnice ▪ určí obvod a obsah kružnice, válce, čtyřúhelníků ▪ vybaví si postup při rýsování Thaletovy kružnice a její využití		
Žák: ▪ rozkládá výraz na součin pomocí vytýkání ▪ rozkládá výraz na součin pomocí vzorců ▪ užívá při rozkladu v daných výrazech vytýkání (-1)	**Rozklad mnohočlenů na součin** ▪ vytýkání před závorku ▪ rozklad podle vzorců ▪ vytýkání (-1)	*OSV Seberegulace a sebeorganizace - Organizace vlastního času, plánování učení a studia – naplánování si činností v hodině*
Žák: ▪ určí podmínky existence lomeného výrazu ▪ provádí početní operace s lomenými výrazy	**Lomený výraz** ▪ podmínky ▪ rozšiřování, krácení, společný jmenovatel ▪ početní operace s lomenými výrazy	
Žák: ▪ řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech	**Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli**	
Žák: ▪ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací)	**Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými**	
Žák: ▪ řeší slovní úlohy pomocí lineární rovnice, soustavou rovnic	**Řešení slovních úloh rovnicemi a soustavou rovnic** ▪ slovní úlohy	*OSV - Psychohygiena - dobrá organizace času*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic ▪ osvojí si pojem funkce ▪ sestaví tabulku a zakreslí	**Funkce** ▪ pravoúhlá soustava souřadnic ▪ pojem funkce, definiční obor	*OSV – Kooperace a kompetice - Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – práce*

graf dané funkce ▪ užívá funkční vztahy při řešení úloh ▪ porovnává soubory dat ▪ zadaná data zpracuje do tabulky, grafu a vyjádří vztah mezi nimi ▪ odvodí jednoduché funkční vztahy ▪ matematizuje jednoduché reálné situace	▪ závislá, nezávislá proměnná ▪ graf funkce, tabulky ▪ lineární funkce - přímá, nepřímá úměrnost **Četnost znaků, diagramy, grafy, schémata, tabulky, nákresy** ▪ aritmetický průměr	*ve skupinkách*
Žák: ▪ rozumí pojmům DPH, daň, úrok, úroková míra, penále, roční úroková míra a jistina	**Procenta** ▪ jednoduché úrokování	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ charakterizuje jednotlivá tělesa ▪ narýsuje síť a vymodeluje z ní těleso ▪ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles ▪ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti	**Jehlan, kužel** ▪ sítě těles ▪ povrch, objem	
Žák: ▪ rozliší shodné a podobné útvary ▪ užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách, vhodně jimi odůvodňuje řešení	**Podobnost** ▪ podobnost, poměr podobnosti ▪ podobnost trojúhelníků	

Minimální výstupy z předmětu

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém.

Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozuměnízákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Vzdělávací obor Informatika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Data, informace a modelování
- Algoritmizace a programování
- Informační systémy
- Digitální technologie

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií.

Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Praktická činnost spojená s tvorbou různých typů dat a používáním aplikací je prostředkem k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Žáci jsou povzbuzováni k nalézání vlastních řešení, jejich testování a srovnávání, chyba je považována za přirozenou součást procesu učení. Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

Do výuky jsou zařazovány základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší nebo tabletech, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s tablety či notebooky, s připojením k internetu. Některá témata jsou realizována bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho zařízení, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Informatika je realizována Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- je zadávanými úkoly veden k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu aplikací, literaturu apod.
- tím, že mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s digitálními technologiemi

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky ke spolupráci se spolužáky
- vede žáky k využívání efektivních postupů práce s informačními technologiemi
- vede žáky k aplikaci získaných dovedností v jiných vyučovacích předmětech

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- je veden zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více, bude schopen zhodnotit jejich výhody a nevýhody
- je veden nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

- podporuje postoj k pozitivnímu využití chyby jako zdroje pro nalezení správného postupu

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- se při komunikaci učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).
- si uvědomuje rozdíly mezi online a osobní komunikací, je si vědom zodpovědnosti za to, co publikuje v online prostředí, chápe nutnost chránit svá osobní data

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat
- upozorňuje žáky na nutnost chránit svá osobní data, být si vědom možných úskalí anonymity internetu

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- je při práci veden ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- je přizván k hodnocení prací – učí se hodnotit svou práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem, snahu

Kompetence občanská

Žáci:

- je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)
- při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami, umí použít metody ověřování informací a posoudit relevanci informačního zdroje

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování informační etiky, autorských práv a ochrany duševního vlastnictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- zachází s výpočetní technikou šetrně a podle vymezených pravidel

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- upozorňuje na dodržování bezpečnosti při pohybu na internetu

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- chápe, že jeden problém může mít více řešení, porovnává jejich výhody a nevýhody při snaze vybrat nejlepší z nich, je schopen věcné argumentace

Učitel:

- pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií
- vede žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj, k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- povzbuzuje žáky k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci, vede je posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- vhodnou volbou činností pomáhá žáky dovést ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- vede žáky k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- vhodnými příklady ukazuje výhody standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

- povzbuzuje k vytrvalosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- navozuje atmosféru otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informatika	**Informatika**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpozná zakódované informace kolem sebe ▪ zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady ▪ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ▪ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ▪ zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů ▪ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ▪ ke kódování využívá i binární čísla	**Kódování a šifrování dat a informací** ▪ přenos informací, standardizované kódy ▪ znakové sady ▪ přenos dat, symetrická šifra ▪ identifikace barev, barevný model ▪ vektorová grafika ▪ zjednodušení zápisu, kontrolní součet ▪ binární kód, logické A a NEBO	*OSV: osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání* *OSV: osobnostní rozvoj - kreativita*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INFORMAČNÍ SYSTÉMY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ▪ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ▪ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ▪ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ▪ navrhne tabulku pro záznam dat ▪ propojí data z více tabulek či grafů	**Práce s daty** ▪ data v grafu a tabulce ▪ evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ▪ kontrola hodnot v tabulce ▪ filtrování, řazení a třídění dat ▪ porovnání dat v tabulce a grafu ▪ řešení problémů s daty	

Žák: ▪ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ▪ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**Informační systémy** ▪ informační systém používaný ve škole a jeho prvky ▪ uživatelé, činnosti, práva	*OSV: osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ▪ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ▪ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ▪ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování ▪ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ▪ diskutuje různé programy pro řešení problému ▪ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**Programování - Scratch - opakování a vlastní bloky** ▪ vytvoření programu ▪ opakování ▪ podprogramy	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ se naučí správně psát a formátovat texty buď vytvořené v textovém editoru nebo do něho překopírované z jiného zdroje ▪ si osvojí základní, univerzálně použitelná typografická pravidla	**Textový editor** ▪ základy formátování textu, nadpisy, odstavce, význam a použití stylů ▪ fonty, barva písma a pozadí, barevný kontrast ▪ typografická pravidla ▪ vložení obrázku, tabulky ▪ záhlaví, zápatí, číslování	

▪ bude umět do textu vložit obrázek nebo tabulku ▪ bude chápat význam použití stylů a bude umět použít a částečně modifikovat předdefinované styly editoru ▪ bude umět použít záhlaví a zápatí, vložit čísla stránek	stránek	
Žák: ▪ se naučí ovládat základní funkce prezentačního software, pracovat se snímky, s motivy ▪ bude umět kombinovat textový a obrazový materiál na snímcích ▪ se seznámí s příklady dobré i špatné praxe v prezentování informací a bude mít možnost je porovnat a zhodnotit ▪ vytvoří a předvede prezentaci	**Prezentační software** ▪ základy tvorby prezentací, slidy, jejich formátování, vkládání různých typů obsahu ▪ sestavení a předvedení prezentace	*OSV: sociální rozvoj - komunikace*

Informatika	**Informatika**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ▪ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ▪ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ▪ používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ▪ používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna	**Programování - Scratch** **Podmínky, postavy a události** ▪ opakování s podmínkou ▪ události, vstupy ▪ objekty a komunikace mezi nimi **Větvení, parametry a proměnné** ▪ větvení programu, rozhodování ▪ grafický výstup, souřadnice ▪ podprogramy s parametry ▪ proměnné	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita* *OSV: sociální rozvoj - kooperace a kompetice*

▪ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ▪ používá souřadnice pro programování postav ▪ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ▪ používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ▪ vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ▪ diskutuje různé programy pro řešení problému ▪ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ▪ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ▪ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ▪ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ▪ pomocí orientovaných grafů řeší problémy ▪ vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	**Modelování pomocí grafů a schémat** ▪ standardizovaná schémata a modely ▪ ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu ▪ orientované grafy, automaty ▪ modely, paralelní činnost	*OSV: osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ nainstaluje a odinstaluje aplikaci ▪ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální	**Počítače** ▪ datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ▪ správa souborů, struktura	*OSV: osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání* *OSV: morální rozvoj - řešení*

soubory ▪ vybere vhodný formát pro uložení dat ▪ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ▪ porovná různé metody zabezpečení účtů ▪ spravuje sdílení souborů ▪ pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ▪ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	složek ▪ instalace aplikací ▪ domácí a školní počítačová síť ▪ fungování a služby internetu ▪ princip e-mailu ▪ metody zabezpečení přístupu k datům ▪ role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) ▪ postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	*problémů a rozhodovací dovednosti*

Informatika	**Informatika**	**osmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota ▪ upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol ▪ vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost ▪ přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ▪ ovládá výstupní zařízení a senzory robota ▪ vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	**Programování robotické stavebnice** ▪ sestavení a oživení robota ▪ sestavení programu s opakováním, s rozhodováním ▪ používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) ▪ používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) ▪ čtení programu	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita* *OSV: sociální rozvoj - kooperace a kompetice*
Žák: ▪ sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej ▪ přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ▪ používá opakování,	**Programování hardwarové desky** ▪ Sestavení programu a oživení Micro:bitu ▪ Ovládání LED displeje ▪ Tlačítka a senzory náklonu	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita* *OSV: sociální rozvoj - kooperace a kompetice*

rozhodování, proměnné ▪ ovládá výstupní zařízení desky ▪ používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ▪ vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	▪ Tvorba hudby	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INFORMAČNÍ SYSTÉMY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ▪ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ▪ řeší problémy výpočtem s daty ▪ připíše do tabulky dat nový záznam ▪ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ▪ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ▪ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	**Hromadné zpracování dat** ▪ Relativní a absolutní adresy buněk ▪ Použití vzorců u různých typů dat ▪ Funkce s číselnými vstupy ▪ Funkce s textovými vstupy ▪ Vkládání záznamu do databázové tabulky ▪ Řazení dat v tabulce ▪ Filtrování dat v tabulce ▪ Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

Informatika	**Informatika**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ řeší problémy sestavením algoritmu ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program	**Programovací projekty - Scratch** ▪ Programovací projekt a plán jeho realizace ▪ Popsání problému ▪ Testování, odladění,	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita* *OSV: sociální rozvoj - kooperace a kompetice*

k vyřešení problému ▪ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ▪ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ▪ diskutuje různé programy pro řešení problému ▪ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ▪ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ▪ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ▪ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	odstranění chyb ▪ Pohyb v souřadnicích ▪ Ovládání myší, posílání zpráv ▪ Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu ▪ Nástroje zvuku, úpravy seznamu ▪ Import a editace kostýmů, podmínky ▪ Návrh postupu, klonování. ▪ Animace kostýmů postav, události ▪ Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné ▪ Výrazy s proměnnou ▪ Tvorba hry s ovládáním, více seznamů ▪ Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	
Žák: ▪ sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej ▪ přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ▪ používá opakování, rozhodování, proměnné ▪ ovládá výstupní zařízení desky ▪ používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ▪ připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá ▪ vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	**Programování hardwarové desky** ▪ Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru ▪ Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově ▪ Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	*OSV: osobnostní rozvoj - kreativita* *OSV: sociální rozvoj - kooperace a kompetice*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ▪ vysvětlí rozdíl mezi	**Hardware a software** ▪ složení počítače a principy fungování jeho součástí ▪ operační systémy: funkce,	*OSV: osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání*

programovým a technickým vybavením ▪ diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ▪ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ▪ popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ▪ na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ▪ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ▪ diskutuje o cílech a metodách hackerů ▪ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ▪ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	typy, typické využití ▪ komprese a formáty souborů ▪ fungování nových technologií v našem okolí **Sítě** ▪ typy, služby a význam počítačových sítí ▪ fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ▪ struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ▪ princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Web** ▪ web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL **Bezpečnost** ▪ bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ▪ zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** ▪ digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ▪ fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	*OSV: morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti* *OSV: morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika* *MEV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*

Minimální výstupy z předmětu

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák:

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti
- určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému
- používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák:

- popíše účel informačních systémů, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Postupný náběh výuky nové Informatiky

Ročník	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2027/28	2028/29
4	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP
5	starý ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP
6	nový ŠVP bn	nový ŠVP bn	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP
7	nový ŠVP bn	návaznost na 6	návaznost na 6	nový ŠVP	nový ŠVP	nový ŠVP
8	starý ŠVP	návaznost na 7	návaznost na 6, 7	návaznost na 6, 7	nový ŠVP	nový ŠVP
9	starý ŠVP	starý ŠVP	návaznost na 7, 8	návaznost na 6, 7, 8	návaznost na 6, 7, 8	nový ŠVP

	Dobíhající výuka dle původního RVP ZV z roku 2017
	Výuka kompletně podle RVP ZV z roku 2021. Informatika se učí kompletně podle nově zpracovaných osnov, které navazují po ročnících a zahrnují všechny obsahy nové Informatiky.
	Výuka částečně podle RVP ZV z roku 2021, starší žáci neabsolvují menší část nové Informatiky v předchozích ročnících. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou podle nových osnov.
	Přechodná fáze, kdy někteří žáci v takto označených ročnících neprojdou celým obsahem nové informatiky a výuka je zahajována bez návaznosti na předchozí ročníky. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

V 8. a 9. ročníku je důraz kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Zejména v těchto ročnících pracují žáci s audiovizuálními médii. Žáci se učí interpretovat a efektivně využívat ikonický archivní materiál. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace.

Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Žáci v hodinách pracují s moderními informačními zdroji, rozvíjejí samostatné myšlení a uvažování, zaměřují se na vyvozování historických souvislostí. Při práci ve dvojicích i skupinách se učí analyzovat historická fakta a na jejich základě obhajovat vlastní názory. Využívá se i mezipředmětových přesahů např. s literaturou a výtvarnou výchovou.

Vzdělávací obsah předmětu:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí sounáležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních

- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství

Výuka je realizována především ve třídách.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	2	2	2

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Dějepis je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádějí věci do souvislostí
- propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářejí komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují poznatky z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné pro řešení problémů, nacházejí jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit

Učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV-technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešení
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují svoje myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje diskusi do výuky
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává sebedůvěru žákům
- pomáhá žákům dle jejich potřeb

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, mají smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky ke zkoumání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních

- pěstuje kladný vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Učitel:

- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v praxi
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality práce

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Učitel:

- vede žáky k vytváření digitálního obsahu
- využívá ve výuce informační technologie
- vede žáky k třídění a kritickému hodnocení informací, nabízí příklady důvěryhodných zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	**Dějepis**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČLOVĚK V DĚJINÁCH**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ▪ uvede příklady zdrojů informací o minulosti ▪ pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ▪ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí	**Historiografické prameny** ▪ historické prameny ▪ význam zkoumání dějin ▪ získávání informací o dějinách ▪ historický čas a prostor	

hlavní historické epochy v chronologickém sledu ▪ chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ▪ objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	**Pravěk** ▪ člověk a lidská společnost v pravěku	*MKV – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **NEJSTARŠÍ CIZILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ▪ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ▪ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství ▪ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	**Starověk** ▪ nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ▪ antické Řecko ▪ antický Řím ▪ střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	*VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - principy demokracie* *EGS - Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace*

Člověk a společnost	Dějepis	sedmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	**Středověk** ▪ nový etnický obraz Evropy ▪ utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj ▪ islám a islámská říše ovlivňují Evropu (Arabové, Turci)	*OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech* *MKV – Multikulturalita multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti*
Žák: ▪ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	**Středověk na Velké Moravě a v Čechách** ▪ Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
Žák: ▪ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ▪ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	**Světový středověk – obecně** ▪ kultura středověké společnosti – románské umění ▪ křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy ▪ struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev ▪ gotické umění a vzdělanost	*EGS – Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace* *MKV – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami* *EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí- ochrana přírody a památek*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve ▪ seznámí se se začátky	**Novověk** ▪ husitství a jeho šíření Evropou ▪ český stát a velmoci v 15. – 16. století ▪ italská renesance	

renesance v Evropě ▪ vymezí význam husitství pro český politický a kulturní život ▪ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		

Člověk a společnost	Dějepis	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ▪ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ▪ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	**Renesance a baroko** ▪ renesance a humanismus, reformace a jejich šíření Evropou ▪ zámořské objevy, počátky dobývání světa ▪ velmoci a český stát v 16. – 17. století ▪ doba baroka – kultura	
Žák: ▪ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnost	**Osvícenství** ▪ osvícenství ▪ velmoci a český stát v 17.-18. století ▪ vznik Spojených států amerických	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MODERNIZACE SPOLEČNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě ▪ vysvětlí rozdílné tempo	**Novověk - kolonialismus, modernizace společnosti** ▪ Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět ▪ národní hnutí velkých a malých národů ▪ utváření novodobého	

modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla ▪ charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií ▪ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	českého národa ▪ konflikty mezi velmocemi ▪ kolonialismus ▪ revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů ▪ politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva ▪ kulturní rozrůzněnost doby, industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MODERNÍ DOBA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ▪ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	**První světová válka** ▪ první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky ▪ vznik Československa a jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	*MEV – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové medium*

Člověk a společnost	**Dějepis**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MODERNÍ DOBA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ▪ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět	**Situace mezi válkami Evropě a Československu** ▪ mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech 20. století ▪ vývoj Československa mezi válkami (hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní menšiny)	*VDO – Principy demokracie jako způsob vlády a způsobu rozhodování demokracie jako protiváha diktatury a anarchie* *OSV – Poznávání*

▪ rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	▪ totalitní režimy - nacismus, fašismus, komunismus ▪ důsledky totalitních režimů pro Československo i svět ▪ nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	*lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech*
Žák: ▪ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ▪ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	**Druhá světová válka** ▪ druhá světová válka, holocaust ▪ situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj ▪ politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků ▪ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ▪ posoudí postavení rozvojových zemí ▪ prokáže základní orientaci v problémech současného světa	**Situace po druhé světové válce v Evropě a ve světě** ▪ studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi ▪ politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ▪ vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) ▪ rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět ▪ problémy současnosti ▪ věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje ▪ sport a zábava	*EGS – Jsme Evropané - mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže* *MKV – Etnický původ -postavení národnostních menšin* *MKV – Multikulturalita - multikulturalita jako příspěvek vzájemného obohacování*
Žák: ▪ rozpozná destruktivní sílu totalitarismu	**Vývoj Československa 1945 - 2004** ▪ vývoj Československa od	*MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v politickém*

▪ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy ▪ chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	roku 1945 do roku 1989 ▪ vznik České republiky	*životě (předvolební kampaně a jejich význam)*

Minimální výstupy z předmětu

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák:

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák:

- si uvědomuje souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák:

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák:

- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák:

- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

MODERNÍ DOBA

Žák:

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Žák:

- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Rozsáhlá škála témat tohoto předmětu nabízí základní orientaci ve společenskovědních oborech. Ať už jde na příklad o témata ekonomie, etika, státní správa, politický systém, korupce, obrana státu, rozvoj osobnosti, právo, globalizace.

Hlavním cílem předmětu je orientace ve společnosti, schopnost uplatňovat svá práva a povědomí o povinnostech, jež vyplývají z dennodenního života v občanské společnosti.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných a rizikových situacích i při mimořádných událostech. Rozvíjí také jejich orientaci ve světě financí.

Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Pomáhá utváření pozitivního vztahu k sobě samému, vlastnímu národu a jeho kultuře, toleranci a respektu ve vztahu k dalším lidem a k jiným kulturám, ale také k rozvoji sebevědomí a sebepoznání.

Vzdělávací oblast předmětu:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- uplatnění aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných i mimořádných událostech i poznání otázek obrany státu
- získání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	2	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Občanská výchova je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Učitel:

- vede žáky k ověřování důsledků
- poskytuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- kriticky myslí a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel:

- vede žáky ke kladení otevřených otázek
- vede žáky k volnému přístupu k pomůckám

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel:

- má zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcuje žáky k argumentaci
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanská

Žáci:

- znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Žáci:

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel:

- dodává sebedůvěru žákům
- napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení

Kompetence digitální

Žáci:

- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie
- chápou důležitost bezpečného zacházení s technikou zejména v oblasti ochrany osobních dat

Učitel:

- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- upozorňuje na možná rizika související s využíváním moderních technologií

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	**Občanská výchova**	**osmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ▪ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	**Naše vlast** ▪ pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny **Naše obec, region, kraj** ▪ důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní	*VDO – vedení k angažovanosti, zainteresovanému postoji k životu*

	rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	
Žák: ▪ chápe význam společenských pravidel a podílí se na jejich vytváření ▪ uvědomuje si význam vzdělání pro svou budoucnost ▪ zná a vhodně uplatňuje svá práva, zároveň si uvědomuje a plní své povinnosti	**Naše škola** ▪ život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život	*VDO – principy demokracie ve škole i mimo ni, občanská společnost a škola*
Žák: ▪ vysvětlí rozdíl mezi právem a morálkou ▪ chápe význam svobody a uvědomuje si její meze ▪ chápe význam pravidel pro fungování společnosti	**Zásady lidského soužití** ▪ morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	*VDO - utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost*
Žák: ▪ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	**Kulturní život** ▪ rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace	*MEV – využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času, rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení* *MKV - znalosti o různých etnických a kulturních skupinách*
Žák: ▪ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,	**Lidská setkání** ▪ přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc	*MKV – Etnický původ - předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)*

zaujímá tolerantní postoje k menšinám ▪ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	
Žák: ▪ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**Vztahy mezi lidmi** ▪ osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	*OSV - utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti*
Žák: ▪ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru ▪ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ▪ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ▪ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	**Vnitřní svět člověka** ▪ vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí **Podobnost a odlišnost lidí** ▪ projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál **Osobní rozvoj** ▪ životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	*OSV- porozumění sobě samému a druhým, zvládání vlastního chování, duševní hygiena*

Člověk a společnost	Občanská výchova	devátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ▪ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti ▪ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení ▪ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ▪ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ▪ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku	**Majetek, vlastnictví** ▪ formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví **Peníze** ▪ formy placení **Hospodaření** ▪ rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní **Banky a jejich služby** ▪ aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků **Principy tržního hospodářství** ▪ nabídka, poptávka, trh ▪ tvorba ceny, inflace ▪ podstata fungování trhu	

a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ▪ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu		
Žák: ▪ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ▪ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ▪ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ▪ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ▪ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**Právní základy státu** ▪ znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu **Státní správa a samospráva** ▪ orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly **Principy demokracie** ▪ znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev **Lidská práva** ▪ základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	*VDO – vedení k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod* *VDO – občanská společnost a stát* *OSV – hodnoty, postoje, praktická etika, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.*
Žák: ▪ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ▪ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	**Právní řád České republiky** ▪ význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů **Protiprávní jednání** ▪ druhy a postihy	*VDO - pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti*

▪ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ▪ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ▪ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání ▪ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, reklamace, oprava či pronájem věci	protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví **Právo v každodenním životě** ▪ důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	
Žák: ▪ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ▪ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky ▪ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	**Evropská integrace** ▪ podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR **Globalizace** ▪ projevy, významné globální problémy	*VMEGS - kultivace postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života, utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám* *MKV - vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu, uvědomění*

Minimální výstupy z předmětu

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák:

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák:

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák:

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného životaa rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák:

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách

- rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák:

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět. Obsahově se fyzika člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa. Dává jim potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě.

Hlavní důraz je kladen na praktické činnosti, realizující se formou pokusů, experimentů či měření a co nejužší propojení s podmínkami v reálném životě. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Fyzika se snaží podporovat samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy související s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi. Klást si otázky (Jak a Proč, Co se stane jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitosti přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. V neposlední řadě vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí a rozvíjení environmentálního povědomí.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k upevňování a rozvíjení dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy,
- vede k vytváření a ověřování hypotéz (hypotéza – ověření hypotézy – přijetí nebo zavržení hypotézy – závěr)
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi.
- vede k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: Matematika – převody jednotek, výpočty – hustota, pohyb, zvuk, tlak atd. Informatika – počítačové programy, webové stránky fyziky. Chemie - jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie. Zeměpis - magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava. Praktické činnosti – jednoduché demonstrační pokusy.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Fyzika je realizována Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

- OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV – Komunikace – komunikace v různých situacích
- OSV – Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
- EV – základní podmínky života – voda, ovzduší, energie
- EV – vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi
- OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vlivy průmyslu na prostředí, vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí
- MKV – multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; identifikování základních orientačních prvků v textu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- si osvojují základní fyzikální pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- si vytvářejí zásoby fyzikálních nástrojů (pojmů a vztahů, vlastností, metod řešení úloh)
- využívají prostředků výpočetní techniky

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- zjišťují, že realita je složitější než její fyzikální model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování a následné ověření výsledků pokusem

- se učí zvolit správný postup při dokazování fyzikálních vlastností a reálných problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu a jeho řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci:

- zdůvodňují fyzikální postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci:

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žáci:

- využívají internetové vyhledavače pro získání informací o probírané látce, konfrontují vyhledaná data s vlastními zkušenostmi a informacemi v učebnici
- vytvářejí digitální obsah, tvoří a upravují tabulky, grafy, textové dokumenty a prezentace
- používají digitální technologie při prezentacích výsledků bádání a zajímavých informací
- umí pracovat se softwarem, pomocí kterého získávají, zpracovávají a publikují data

Učitel:

- využívá digitální technologie při řízení procesu výuky
- vede žáky k práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k vytváření digitálního obsahu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	**Fyzika**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LÁTKY A TĚLESA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ změří délku tělesa, výsledek zapíše v různých jednotkách ▪ změří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách a výsledek zapíše s jednotkou ▪ změří časový úsek ▪ změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot ▪ změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce ▪ vhodně volí měřidla	**Měřené veličiny** ▪ měření délky ▪ měření objemu ▪ měření hmotnosti ▪ měření času ▪ měření teploty a její změny	*OSV - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů dovednosti pro učení a studium - práce s učebnicí, řešení úloh samostatně a ve skupinách, rozbor konkrétních situací*
Žák: ▪ určí hustotu látky výpočtem pomocí objemu a hmotnosti ▪ užívá vztah mezi objemem, hustotou a hmotností pro řešení úloh z praxe	**Hustota**	*OSV - Komunikace – komunikace v různých situacích - skupinová laboratorní práce*

Žák: ▪ předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	**Teplotní roztažnost**	
Žák: ▪ uvádí příklady jevů dokazujících neustálý pohyb částic a jejich vzájemného působení	**Skupenství látek** ▪ částice ▪ skupenství látek a jejich souvislost s částicovou stavbou ▪ difúze, Brownův pohyb	

Člověk a příroda	**Fyzika**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **POHYB TĚLES, SÍLY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozhodne, kdy je těleso v klidu a kdy v pohybu vzhledem k jinému tělesu a jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ▪ zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů ▪ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	**Pohyby těles** ▪ rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb ▪ pohyb přímočarý, křivočarý	*OSV - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích*
Žák: ▪ rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla ▪ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	**Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů** ▪ síla, skládání sil	*Praktické cvičení – měření rychlosti a dráhy pohybujícího se tělesa, skupinová práce*
Žák: ▪ užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou	**Gravitační pole a gravitační síla** ▪ přímá úměrnost mezi	

působící na těleso a hmotností tělesa F=mg při řešení jednoduchých úloh ▪ pochopí a aplikuje přímou úměrnost mezi gravitační silou a hmotností v jednoduchých výpočtech	gravitační silou a hmotností tělesa	
Žák: ▪ užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí ▪ řeší jednoduché praktické úlohy	**Tlaková síla a tlak** ▪ vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí	
Žák: ▪ porozumí pojmu třecí síla a navrhuje řešení jednoduchých reálných situací	**Třecí síla** ▪ smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a jeho souvislost s hloubkou a hustotou kapaliny ▪ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů ▪ vysvětlí potápění, vznášení se a plování těles v klidné tekutině	**Hydrostatický tlak** ▪ Archimedův zákon ▪ vztlaková síla, potápění, vznášení a plování těles v klidných tekutinách ▪ Pascalův zákon, hydraulická zařízení	
Žák: ▪ s porozuměním popíše jednodušší procesy probíhající v atmosféře související s atmosférickým tlakem	ATMOSFÉRICKÝ TLAK ▪ atmosférický tlak a jeho souvislost s některými procesy v atmosféře	

Člověk a příroda	Fyzika	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ENERGIE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou práci a časem	**Práce a výkon**	
Žák: ▪ je schopen porovnat energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností ▪ vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty	**Formy energie** ▪ pohybová a polohová energie ▪ vnitřní energie ▪ přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění ▪ hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	*EV - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie - samostatná domácí práce na téma spotřeba energie v naší domácnosti, skupinová práce na téma lokální zdroje energie*
Žák: ▪ s porozuměním hodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	**Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozliší vodič a izolant a polovodič na základě jejich vlastností ▪ podle schématu sestaví elektrický obvod se zapojeným zdrojem a spínačem, analyzuje správně schema reálného obvodu ▪ objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) ▪ s porozuměním používá pojmy elektrické napětí, elektrický odpor, elektrický	**Elektrický obvod, elektrické a magnetické pole** ▪ zdroj napětí, spotřebič, spínač ▪ bezpečnost práce s elektrickými přístroji a zařízeními ▪ elektrická energie a výkon ▪ elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor	*EV – vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi - brainstorming, práce s internetem*

proud ▪ vyjmenuje zdroje elektrického proudu ▪ rozliší střídavý proud od stejnosměrného ▪ změří elektrický proud a napětí ▪ dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými přístroji a zařízeními		

Člověk a příroda	**Fyzika**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE, ENERGIE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny mag. pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní ▪ zná druhy magnetů a jejich praktické využití	**Elektrické a magnetické pole, formy energie** ▪ elektromagnetická indukce ▪ elektrická a magnetická síla ▪ transformátor ▪ elektromotor ▪ výroba a přenos elektrické energie ▪ jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením	*OSV – Rozvoj schopnosti poznávání- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce.*
Žák: ▪ využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problému a úloh ▪ rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze	**Vlastnosti světla** ▪ zdroje světla ▪ rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích ▪ stín, zatmění Slunce a Měsíce ▪ zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle ▪ zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou ▪ rozklad bílého světla hranolem	

průchodu světla čočkami ▪ zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí ▪ rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZVUKOVÉ ZDROJE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz ▪ pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí a že rychlost šíření závisí na prostředí ▪ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ▪ chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny ▪ rozlišuje látky dle jejich schopnosti pohlcovat zvuk ▪ posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka ▪ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	**Vlastnosti zvuku** ▪ látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku ▪ rychlost šíření zvuku v různých prostředích ▪ odraz zvuku na překážce, ozvěna ▪ pohlcování zvuku	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VESMÍR**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet ▪ objasní pohyb Země kolem	**Sluneční soustava** ▪ její hlavní složky ▪ měsíční fáze	*EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vlivy průmyslu na prostředí, vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí*

Slunce a pohyb Měsíce kolem Země ▪ zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci ▪ osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru		*MKV – multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání - krátká samostatná práce na téma astronomie s využitím cizojazyčných materiálů* *MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hledání rozdílu mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením, identifikování základních orientačních prvků v textu. Práce s texty k astronomickým tématům. které si žáci vyhledají na internetových serverech typu Novinky.cz apod.*

Minimální výstupy z předmětu

LÁTKY A TĚLESA

Žák:

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

Žák:

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák:

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Žák:

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák:

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák:

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Žák:

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Zemězná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

V předmětu chemie je kladen důraz na pochopení souvislostí mezi teoretickými poznatky a jejich praktickými aplikacemi. Žáci se seznamují se zákonitostmi fungování přírody, využívají znalostí z ostatních předmětů. Vhodně užívají odborné názvosloví a pracují s odbornými texty. Vzhledem k menším možnostem ve vybavení školní laboratoře jsou pokusy prováděny pouze demonstrační formou. I přesto mají žáci možnost uplatnit své znalosti a dovednosti při laboratorních pracích. Žáci mají možnost rozvíjet své znalosti a dovednosti a účastnit se soutěží a olympiád.

Vzdělávání v předmětu chemie:

směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	2	2

Průřezová témata

EV – základní podmínky života, EV – Vztah člověka k prostředí, EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- využívají systematického pozorování jako základní formy zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, popisují, hledají souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- správně používají chemické termíny, symboly a značky

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- řeší problémové situace související s učivem chemie
- volí z různých, učitelem nabídnutých, způsobů řešení
- obhajují svá rozhodnutí před učitelem a spolužáky
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- hledají příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, snaží se vysvětlit jejich chemické podstaty

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Žáci:

- používají správné chemické symboly a značky
- provádí věcně správnou argumentaci

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci,

- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- řeší zadané úkoly v pracovních skupinách
- vedou smysluplnou diskusi se svými spolužáky
- respektují názory svých spolužáků

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dodržují pravidla slušného chování
- se učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- se učí zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolání pomoci, poskytnutí první pomoci)

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Žáci:

- používají bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavení
- dodržují vymezená pravidla a povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinuj různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	**Chemie**	**osmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ určí společné a rozdílné vlastnosti látek	**Vlastnosti látek** ▪ vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	
Žák: ▪ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost ▪ posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím	**Bezpečnost práce** ▪ zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě ▪ nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	

pracovat nesmí		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **SMĚSI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje směsi a chemické látky ▪ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení ▪ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení ▪ uvede příklady oddělování složek v praxi	**Směsi** ▪ směsi – různorodé, stejnorodé roztoky ▪ hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku ▪ koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok ▪ oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	*EV - základní podmínky života – voda, ovzduší*
Žák: ▪ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	**Voda a vzduch** ▪ voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody ▪ vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech ▪ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	**Chemické prvky** ▪ částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony ▪ prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo ▪ chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	

Konkretizovaný výstup	**Učivo** **CHEMICKÉ REAKCE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání ▪ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	**Chemické reakce** ▪ chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost ▪ faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	*EV- základní podmínky života - energie* *přírodní zdroje – Lidské aktivity a podmínky životního prostředí – doprava a životní prostředí*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ANORGANICKÉ SLOUČENINY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ▪ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**Anorganické sloučeniny** ▪ oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů ▪ kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů ▪ soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	

Člověk a příroda	Chemie	devátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ORGANICKÉ SLOUČENINY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	**Organické sloučeniny** ▪ uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků ▪ paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva ▪ deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin ▪ přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **CHEMIE A SPOLEČNOST**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ▪ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	**Chemický průmysl** ▪ chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze ▪ průmyslová hnojiva ▪ tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika ▪ plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace ▪ detergenty, pesticidy a insekticidy ▪ hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti ▪ léčiva a návykové látky	*EV – základní podmínky života – přírodní zdroje EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí průmysl a životní prostředí odpady a hospodaření s odpady – EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl*

Minimální výstupy z předmětu

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák:

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Žák:

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák:

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák:

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák:

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

V tomto předmětu je kladen důraz na pozorování přírody v souvislostech. Využívá vědomosti k pochopení vzájemných vztahů jednotlivých částí ekosystémů a v návaznosti na to i k porozumění nutnosti rozumné ochrany životního prostředí.

Žákům jsou nabídnuty alternativní možnosti ochrany a upevňování svého zdraví. Pobyty v centrech ekologické výchovy jim umožňují nové pohledy na ekologickou výrobu potravin a jsou seznámeni s technologiemi šetrnými k životnímu prostředí. Práce na školní zahradě při údržbě zeleně a při pěstování léčivých bylin pomáhá rozvíjet vztah k manuální práci.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis je realizována Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl učení
- mají pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutují o nich

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací

- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikují v praxi

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používají správné technické názvosloví, využívají informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupinách, spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- se učí věcně argumentovat

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem, snahu a citlivé postoje k přírodě

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují pravidla při práci, dokážou přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku a hledat na ně odpovědi
- učí myslet v souvislostech, vysvětlovat a zdůvodňovat principy udržitelnosti rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používají bezpečné a účinné nástroje, vybavení, materiály, dodržují technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- využívají své znalosti v běžné praxi

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- upozorňuje na dodržování bezpečnosti při pobytu v přírodě

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinuj různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	**Přírodopis**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZÁKLADY POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozliší základní projevy a podmínky života, uvede příklady rozmanitosti přírody ▪ pracuje s mikroskopem a lupou, připraví jednoduchý mikroskopický preparát ▪ vymezí základní projevy a podmínky života, uvede jejich význam	**Uspořádání živého světa** **Poznáváme přírodu** ▪ pozorování lupou a mikroskopem, práce s atlasy a klíči	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LES**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjmenuje lesní patra a vyjmenuje příklady organismů, které se v nich nachází ▪ na příkladech vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent ▪ vysvětlí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci ▪ uvede význam řas,pro potravní řetězce ▪ označí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin ▪ popíše stavbu, výskyt, význam, zásady sběru a konzumace hub ▪ u hub bez plodnic charakterizuje kladné a záporné vlivy na člověka a živé organismy ▪ rozezná (s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná	**Lesní patra** **Rostliny a houby našich lesů** *Základní charakteristika* ▪ řasy ▪ houby s plodnicemi i bez plodnic + první pomoc při otravě houbami ▪ lišejníky ▪ mechy ▪ kapraďorosty (kapradiny, plavuně, přesličky) ▪ rostliny nahosemenné ▪ rostliny krytosemenné ▪ byliny ▪ keře ▪ listnaté stromy **Živočichové v lesích** *Bezobratlí* ▪ měkkýši a členovci *Obratlovci* ▪ obojživelníci, plazi, ptáci a savci **Vztahy živočichů a rostlin v lese**	*EV: Ekosystém les – produkční a mimoprodukční význam (vycházka)*

je podle charakteristických znaků ▪ objasní výskyt a význam lišejníků ▪ rozezná běžné byliny, keře a stromy ▪ definuje rozdíly mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami ▪ užívá odbornou terminologii ▪ popíše stavbu těla živočichů ▪ za použití osvojené odborné terminologie vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ vybrané živočichy zařazuje do hlavních taxonomických skupin ▪ na základě pozorování odvodí základní projevy chování živočichů, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▪ posoudí jejich význam a postavení v lese ▪ uvede příklady potravních řetězců ▪ vysvětlí pojmy symbióza, parazitizmus, predace ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka ▪ uvede příčiny poškozování lesů a objasní význam lesů pro krajinu ▪ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy i rostlinami	**Rozmanitost a význam lesů** **Péče o lesy**	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VODA A JEJÍ OKOLÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjmenuje vybrané zástupce jednotlivých druhů rostlin	**Rostliny v rybníce** **Vlastnosti vodního prostředí** **Prvoci** **Živočichové**	*EV: Základní podmínky života - Ochrana čistoty vod*

ekosystému rybníka ▪ popíše oběh vody v přírodě, rozliší, co je vodní společenstvo a ekosystém ▪ uvede příklady prvoků a vysvětlí jejich význam ▪ uvede příklady živočichů a jejich význam ▪ popíše stavbu těla vybraných živočichů ▪ uvede místa výskytu, základní projevy chování a přizpůsobení stavby těla danému prostředí ▪ u hmyzu rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou ▪ orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a určí vybrané zástupce ▪ charakterizuje významné znaky obratlovců a jejich členění ▪ objasní vztahy mezi vodními organismy ▪ uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd ▪ popíše jejich místo v potravních řetězcích ▪ vybaví si způsoby rozmnožování ▪ vysvětlí význam rybníka pro krajinu i člověka	▪ *Bezobratlí* - žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci - korýši, pavoukovci, hmyz ▪ *Obratlovci* – ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci **Rybník jako celek**	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LOUKY, PASTVINY A POLE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvede závislost vzhledu travních společenstev na podmínkách prostředí (půdě a podnebí) a vlivech člověka ▪ objasní nebezpečí eroze ▪ uvede a pozná nejčastěji pěstované polní plodiny a objasní, proč je člověk pěstuje	**Rostliny travních společenstev** **Rostliny polí** ▪ obilniny ▪ luštěniny ▪ okopaniny ▪ přadné rostliny ▪ olejniny **Živočichové travních společenstev a polí** ▪ *Bezobratlí* – měkkýši, kroužkovci, členovci	*EV: Ekosystémy - Kulturní krajina (vliv civilizace – vycházky s komentářem)*

▪ objasní pojmy plevel, ornice, humus, ekologické zemědělství ▪ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ▪ uvede vybrané zástupce organismů ▪ uvede příklady potravních závislostí v rámci travního společenstva ▪ zdůvodní význam druhové rozmanitosti ▪ vysvětlí význam travních společenstev	(pavoukovci, hmyz) ▪ *Obratlovci* – obojživelníci, plazi, ptáci, savci **Travní společenstva**	

Člověk a příroda	**Přírodopis**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **LIDSKÁ SÍDLA A JEJICH OKOLÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ objasní pojem umělý ekosystém ▪ vyjmenuje příklady užitkových rostlin pěstovaných v ČR ▪ pracuje s informačními zdroji ▪ charakterizuje organismy provázející člověka ▪ uvede příklady mikroorganismů v okolí člověka ▪ uvede - na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka ▪ vysvětlí pojem infekce, epidemie a pandemie ▪ zdůrazní význam prevence onemocnění ▪ uvede příklady chovaných živočichůobjasní pojmy	**Sady, zahrady, parky** ▪ druhy okrasných zahrad ▪ druhy užitkových rostlin **Organismy provázející člověka** ▪ viry, bakterie – výskyt, význam a praktické využití ▪ prvoci ▪ houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy **Organismy člověkem pěstované a chované** ▪ domácí zvířata užitková ▪ domácí mazlíčci ▪ domestikace ▪ hospodářsky a epidemiologicky významní druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná	*EV: Ekosystém - Město – Vesnice – umělé ekosystémy, funkce, vztahy k okolí, ovlivňování přírody – vyhledávání informací v informačních zdrojích* *EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Ekologické zemědělství*

domestikace, plemeno, odrůda ▪ pozoruje chování živočichů a usuzuje na jejich reakce ▪ vybaví si jednotlivé produkty, které nám zvířata dávají ▪ objasní, čím se domácí zvířata živí	společenstva	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **CIZOKRAJNÉ EKOSYSTÉMY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvede příklady cizokrajných ekosystémů ▪ jmenuje příklady organismů žijících v uvedených oblastech ▪ na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▪ objasní význam druhové rozmanitosti ekosystémů na Zemi	▪ Tropické deštné lesy ▪ Savany a stepi ▪ Vody teplých krajin a jejich okolí ▪ Polopouště a pouště ▪ Tundry a polární oblasti ▪ Moře a oceány	*EV: Ekosystémy - druhové odlišnosti, význam pro biosféru, producenti kyslíku, cyklus oxidu uhličitého* *Tropický deštný les – ohrožování, globální význam*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **OCHRANA ROZMANITOSTI PŘÍRODY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvede příklady chráněných organismů, CHKO, NP	**Ochrana rozmanitosti přírody** ▪ rozšíření, význam a ochrana živočichů a rostlin	*EV: Vztah člověka k prostředí (Ochrana biologických druhů, ekosystémy – biodiverzita, ochrana ve světě a u nás)*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ROSTLINY A HOUBY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	**Mnohobuněčné organismy** ▪ nižší rostliny a houby, vyšší rostliny **Stavba těla nižších rostlin** ▪ rostlinná buňka **Stavba těla vyšších rostlin**	

▪ porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin ▪ vysvětlí základní fyziologické procesy v rostlinách a jejich využití při pěstování ▪ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje zástupce pomocí klíčů a atlasů	▪ anatomie a morfologie rostlin (kořen, stonek, list, semeno, plod, šíření semen) ▪ fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování, dráždivost, vývin ▪ systém rostlin	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **BEZOBRATLÍ ŽIVOČICHOVÉ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvede příklady bezobratlých živočichů a jejich zařazení do potravních vztahů ▪ opakuje si a prohlubuje poznatky o základních vztazích v ekosystémech ▪ u vybraných organismů popíše stavbu těla ▪ rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů bezobratlých živočichů ▪ s pomocí tabulky zařadí vybrané živočichy do taxonomických skupin	**Stavba a činnost těl bezobratlých živočichů** ▪ vývoj a vývin vybraných zástupců ▪ zapojení do potravních vztahů v ekosystémech **Živočichové a prostředí – vzájemné závislosti**	*EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Akce (Den životního prostředí, Den Země)*

Člověk a příroda	**Přírodopis**	**osmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **OBRATLOVCI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů a orgánových soustav vybraných skupin obratlovců ▪ porovná kostru, orgány a orgánové soustavy tříd obratlovců, označí rozdíly ▪ určí vybrané typické zástupce jednotlivých tříd	**Stavba a činnost těl obratlovců** ▪ živočišná buňka ▪ povrch těla ▪ tvar a pohyb ▪ základní činnosti těla ▪ rozmnožování ▪ projevy chování obratlovců ▪ rozdíly ve stavbě těla jednotlivých tříd obratlovců ▪ význam a zásady třídění	

obratlovců z jednotlivých ekosystémů ▪ určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▪ vyhledá informační zdroje a vypracuje výpisky ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	živočichů	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČLOVĚK**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského organismu ▪ vysvětlí vývoj člověka ▪ rozliší lidské rasy a jejich charakteristické znaky ▪ vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus ▪ určí polohu, stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla ▪ vysvětlí význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb, pojmenuje základní kosti a svaly ▪ vysvětlí, jak tělo získává energii a jak se zbavuje odpadních látek ▪ vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	**Lidské tělo** ▪ tvar a pohyb těla ▪ základní životní funkce a složení lidského těla ▪ řízení lidského těla ▪ rozmnožování člověka ▪ vývin nového jedince ▪ dědičnost u člověka **Průběh lidského života** ▪ od početí do stáří **Zdraví a nemoc** ▪ nemoci, úrazy, prevence ▪ praktické ukázky první pomoci ▪ zásady zdravého životního stylu **Člověk a jeho životní prostředí**	*EV: Základní podmínky života - Prostředí a zdraví, synergické působení možnosti a způsoby ochrany zdraví – diskuse, referáty* *EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Principy hospodaření s přírodními zdroji – vyhledávání z informačních zdrojů*

▪ pojmenuje a charakterizuje jednotlivé fáze lidského života ▪ uvědomí si příčiny a příznaky běžných nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci, které dokáže aplikovat ▪ rozpozná závažná poranění a život ohrožující stavy ▪ rozumí pojmu epidemie a chápe opatření k jejímu zastavení ▪ objasní význam zdravého způsobu života ▪ rozpozná návykové látky a jejich nebezpečí ▪ vysvětlí, jak člověk ovlivňuje životní prostředí ▪ charakterizuje pozitivní a negativní vlivy		

Člověk a příroda	**Přírodopis**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GENETIKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ▪ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	▪ Genetika (dědičnost)	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZEMĚ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vysvětlí teorii vzniku Země ▪ vybaví si teorie o vzniku a vývoji života na Zemi ▪ rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů	▪ Vznik a vývoj života na Zemi ▪ Éry ve vývoji Země	*F – vesmír, vznik planet a Slunce*

Konkretizovaný výstup	Učivo GEOLOGIE	Průřezová témata
Žák: ▪ rozliší prvky souměrnosti krystalu ▪ orientuje se ve stupnici tvrdosti ▪ s použitím určovacích pomůcek rozpozná vybrané nerosty a horniny ▪ vysvětlí význam některých důležitých nerostů (rudy) ▪ popíše způsob vzniku hornin vyvřelých, usazených a přeměněných ▪ uvede příklady využití hornin ▪ vysvětlí význam půdy a nebezpečí její devastace ▪ popíše možnosti rekultivace ▪ popíše schéma horninového cyklu ▪ uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů ▪ popíše druhy zvětrávání ▪ dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí ▪ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně ▪ geologického oběhu hornin i oběhu vody	**Mineralogie - nerost, hornina, krystal** ▪ vznik, fyzikální a chemické vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců **Třídění nerostů** **Petrologie – horniny** **Pedologie** ▪ složení vlastnosti a význam půdy ▪ příklad devastace, možnosti rekultivace **Geologické děje vnitřní** ▪ druhy, příčiny, důsledky **Geologické děje vnější** ▪ druhy, příčiny, důsledky	*EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí -Energie, její využívání, možnosti a způsoby šetření* *EV: Vztah člověka k prostředí - Přírodní zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí* *CH: chemické složení nerostů*
Konkretizovaný výstup	**Učivo EKOLOGIE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) a uvede příklady ▪ rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí ▪ uvede konkrétní příklad	**Ekologie - odborná terminologie** ▪ jedinec, populace, společenstvo, ekosystém, biom, stanoviště, desertifikace… ▪ potravní řetězce **Koloběh uhlíku** **Přizpůsobivost organismů**	

potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce ▪ vysvětlí křivku přizpůsobivosti organismů		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČLOVĚK, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A JEHO OCHRANA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů ▪ charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady ▪ zamýšlí se nad příčinami vzniku mimořádných přírodních událostí a ochranou před nimi ▪ uvědomí si význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, jejich znečištění a vliv klimatických změn na všechny živé organismy ▪ objasní význam vody, její koloběh	**Člověk a životní prostředí** **Atmosféra** **Hydrosféra** **Ochrana přírody a životního prostředí** ▪ rovnováha ekosystémů ▪ globální problémy a jejich řešení **Ochrana naší přírody** ▪ chráněná území	*EV: Vztah člověka k prostředí - Průmysl a jeho vliv na životní prostředí* *EV: Základní podmínky života - Globalizace, principy trvale udržitelného rozvoje, nerovnoměrnost života na Zemi – vyhledávání z informačních zdrojů. Životní styl a jeho vliv na životní prostředí* *EV: Vztah člověka k prostředí - Hospodaření s odpady – obecně i lokálně* *EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Dlouhodobé programy zaměřené na ekologické vědomí*

Minimální výstupy z předmětu

Obecná biologie a genetika

Žák:

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Biologie hub

Žák:

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Biologie rostlin

Žák:

- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Biologie živočichů

Žák:

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie člověka

Žák:

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Neživá příroda

Žák:

- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Základy ekologie

Žák:

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

Žák:

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ve výuce zeměpisu jsou žáci vedeni k pochopení vzájemných souvislostí a vztahů v přírodě a krajinné sféře. Žáci se učí samostatně, nebo ve skupině, pracovat s odbornými materiály, čímž se přirozeně rozvíjí jejich čtenářská gramotnost a obohacuje jejich slovní zásoba zeměpisnými pojmy.

Žáci se prostřednictvím moderních informačních prostředků názorněji seznamují se vzájemnými vazbami a zákonitostmi v přírodní a socioekonomické sféře. Žáci jsou vedeni k nutnosti kladného vztahu člověka k přírodě v rámci udržitelného rozvoje.

Zájemci a nadaní jedinci jsou dále vzděláváni a rozvíjeni, čímž se zároveň (v případě jejich zájmu) připravují na účast v zeměpisné olympiádě.

Na druhém stupni je zeměpis v rámci vyučovacího předmětu zaměřen na:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí
- osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot a podpory ochrany životního prostředí
- formování trvalého zájmu o poznávání své vlasti, obce a regionů světa
- získávání základních vědomostí o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech jednotlivých oblastí
- rozvíjení kritického myšlení, logického uvažování a odpovědnosti za životní způsob moderního člověka
- aplikace geografických poznatků v praktickém životě

Kromě geografických dovedností se v zeměpisu zaměřujeme na rozvoj klíčových kompetencí (viz níže). Výuka je realizována v běžných učebnách, v počítačové učebně a v prostranství mimo školu.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	1	2

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis je realizována Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a formulují závěry
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají, shromažďují, třídí a porovnávají informace
- používají odbornou terminologii
- nalézají souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- využívají vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují hypotézy, pojmenují problémy, vyjádří své myšlenky
- formulují vlastní rozhodnutí
- využívají informační a komunikační prostředky

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků
- vede žáky ke zhodnocení výsledků své práce a reakci na hodnocení ostatních, argumentaci, přijmutí kritiky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat

- upevňují pracovní vztahy, zodpovědnost za výsledky své činnosti
- přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých
- chápou potřebu efektivní spolupráce

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti,
- pozitivně hodnotí zájem, snahu a citlivé postoje k přírodě, krajině a životnímu prostředí

Kompetence občanská

Žáci:

- uznají nutnost ochrany přírodního a životního prostředí pro budoucí generace
- se učí praktické a bezpečné orientaci v přírodě a urbanizované krajině
- poznávají tradice, kulturu lidí v jednotlivých světadílech

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku a hledat na ně odpovědi
- učí myslet v souvislostech, vysvětlovat a zdůvodňovat principy udržitelnosti rozvoje

Kompetence pracovní

Žáci:

- uplatňují znalosti při práci v terénu, efektivně organizují vlastní práci
- jsou vedeni ke správnému používání techniky a vybavení
- uplatňují osvojení vědomosti pro svůj profesní život

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- upozorňuje na dodržování bezpečnosti při pobytu v přírodě

Kompetence digitální

Žáci:

- dokáží pracovat s pramennými zdroji v elektronické podobě, vyhledávat v nich, třídit informace v nich obsažené, kriticky je vyhodnocovat
- pracují s elektronickými a digitálními nástroji
- jsou vedeni k bezpečnému pohybu v internetovém prostředí
- mají prostor k vytváření digitálních výstupů, jejichž prostřednictvím prezentují výsledky své badatelské činnosti

Učitel:

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	**Zeměpis**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vypočítá skutečnou vzdálenost z mapy a glóbu ▪ určí dle mapy souřadnice určitého místa ▪ chápe podstatu a využití zeměpisné sítě ▪ orientuje se na mapě ▪ čte z grafů a diagramů, hodnotí informace v nich obsažené ▪ využívá vhodných geografických a statistických zdrojů informací ▪ má představu o reálném obraze prostředí, jež vidí na mapě ▪ používá a rozumí geografickému a kartografickému jazyku v psané i mluvené podobě	**Geografická kartografie a topografie** ▪ glóbus ▪ měřítko mapy ▪ zeměpisná síť (rovnoběžky, poledníky) ▪ určování zeměpisné polohy (souřadnice) ▪ praktická cvičení s mapou ▪ práce s grafy, diagramy a geografickými a statistickými zdroji informací **Komunikační geografický a kartografický jazyk** ▪ legenda mapy (jazyk mapy, symboly, smluvené mapové značky, symboly) ▪ geografický a kartografický jazyk	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ popíše tvar a velikost zemského tělesa ▪ dokáže vysvětlit důsledky pohybů Země ▪ objasní, proč se střídají roční období a jaké jsou příčiny ▪ vypočítá místní čas v různých částech světa ▪ objasní vzájemné vztahy složek krajinné sféry ▪ popíše stavbu zemského	**Země jako vesmírné těleso** ▪ tvar, velikost a pohyby Země ▪ střídání dne a noci ▪ střídání ročních období ▪ světový čas (časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas) **Krajinná sféra** ▪ přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry ▪ litosféra	

tělesa ▪ vysvětlí příčiny pohybu litosférických desek a jejich důsledky (zemětřesení, sopečná činnost, tsunami, …) ▪ odliší vnitřní a vnější činitele a identifikuje jejich vliv na tvorbu zemského povrchu ▪ vysvětlí příčiny formování zemského povrchu a podstatu jeho rozmanitosti ▪ popíše dno oceánů ▪ odliší a vysvětlí pojmy nadmořská výška a výškový rozdíl ▪ vysvětlí, co je atmosféra a čím je pro život na Zemi důležitá ▪ vyjmenuje základní chemické prvky v ovzduší ▪ zjednodušeně chápe fyzikální pochody v atmosféře a orientuje se v předpovědi počasí a synoptické mapě ▪ objasní příčiny změn počasí a rozmístění klimatických pásů na Zemi ▪ odlišuje pojmy počasí a podnebí ▪ chápe důvod změn délky dne a noci během roku a v odlišných částech světa ▪ zná příčiny a zákonitosti proudění vzduchu v atmosféře ▪ vysvětlí, co je hydrosféra a čím je pro život na Zemi významná ▪ rozumí oběhu vody v přírodě ▪ identifikuje a odliší pojmy moře, oceán, průliv, průplav, záliv, ostrov, poloostrov, příliv, odliv,	▪ atmosféra ▪ hydrosféra ▪ pedosféra ▪ biosféra **Systém přírodní sféry na planetární úrovni** ▪ geografické pásy ▪ geografická (šířková) pásma ▪ výškové stupně **Systém přírodní sféry na regionální úrovni** ▪ přírodní oblasti	

příboj, oceánské proudy, povodí, rozvodí, rozvodnice, úmoří, průtok ▪ objeví vliv působení přitažlivosti Měsíce a Slunce na pohyby mořské vody ▪ spolehlivě určí dle mapy i v přírodě levý a pravý přítok vodního toku ▪ chápe různé způsoby vzniku jezer a bažin ▪ odliší jezero od rybníka a vodní nádrže ▪ diferencuje horský a pevninský ledovec ▪ vysvětlí pojem sněžná čára, chápe význam ledovců na Zemi ▪ rozumí důležitosti podpovrchové vody pro život ▪ rozdělí půdy dle jejich struktury na typy a druhy ▪ vysvětlí pojem půdní eroze a její příčiny ▪ zná strukturu půdy ▪ rozliší biomy dle charakteristického podnebí, flóry a fauny a dokáže je lokalizovat ▪ lokalizuje vegetační, podnebné a jiné pásy na Zemi ▪ popíše změny v krajině s měnící se nadmořskou výškou ▪ hledá analogie s šířkovou pásmovitostí ▪ aplikuje poznatky o různorodosti krajiny na úroveň České republiky a kraje		

Konkretizovaný výstup	Učivo REGIONY SVĚTA	Průřezová témata
Žák: ▪ orientuje se v politické mapě dané oblasti ▪ charakterizuje, porovnává a hodnotí přírodní a socioekonomické podmínky Austrálie a Oceánie ▪ odhalí specifika daného regionu v přírodních a kulturních oblastech ▪ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ▪ odhadne jádrové a periferní oblasti dané lokality	▪ dělení světa na regiony (světadíly, kontinenty, …) **Světadíly, oceány, makroregiony světa** ▪ Austrálie - přiměřená přírodní a socioekonomická charakteristika regionu	*EGS – Objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět projekt – skupinová tvorba prezentace dílčích oblastí Evropy*

Člověk a příroda	Zeměpis	sedmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo REGIONY SVĚTA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ orientuje se v politické mapě dané oblasti ▪ charakterizuje, porovnává a hodnotí přírodní a socioekonomické podmínky oblastí ▪ odhalí specifika daného regionu v přírodních a kulturních oblastech ▪ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ▪ odhadne jádrové a periferní oblasti dané lokality ▪ popisuje přírodní podmínky oceánů, jejich vzájemné odlišnosti, využití člověkem	**Světadíly, makroregiony světa** ▪ Afrika- přiměřená přírodní a socioekonomická charakteristika regionu ▪ Antarktida, Arktida- přiměřená přírodní a socioekonomická charakteristika regionu ▪ Amerika- přiměřená přírodní a socioekonomická charakteristika regionu ▪ Asie - přiměřená přírodní a socioekonomická charakteristika regionu ▪ Evropa- přiměřená přírodní a socioekonomická charakteristika regionu ▪ Evropská unie **Oceány** ▪ charakteristika, specifika,	*EGS –jsme Evropané – co Evropu spojuje a co ji rozděluje - diskuze* *EGS- Objevujeme Evropu a svět- Evropa a svět – dokumentární film* *MKV- Kulturní diference- základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě - diskuze* *MKV- Etnický původ*

▪ uvede seznam ekologických problémů světového oceánu a diskutuje nad jejich příčinami a možným řešením ▪ objasní stručně strukturu a cíle EU	mořské proudy, fauna a flóra, ekologické problémy	

Člověk a příroda	Zeměpis	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ objasní příčiny a důvody současného romístění obyvatelstva ▪ diferencuje a lokalizuje obyvatelstvo dle náboženských zvyků, kulturních odlišností a jazykových rodin ▪ hodnotí územní pohyb obyvatelstva a kvantitativní růst světové i regionální populace ▪ chápe etnickou rozmanitost současného světa ▪ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla ▪ pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel ▪ vysvětlí pojmy urbanizace, suburbanizace, aglomerace, megalopolis, slum ▪ rozčlení hospodářství do sektorů a dílčích odvětví ▪ hodnotí a řadí regiony světa dle vyspělosti hospodářství za použití ekonomických ukazatelů (HDP) ▪ dokáže přiměřeně vysvětlit územní romístění	**Obyvatelstvo světa** ▪ demografické charakteristiky a odlišnosti různých regionů světa ▪ jazyková, kulturní, náboženská, etnická diferenciace světa **Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** ▪ společenské, politické, hospodářské poměry světa ▪ sídelní systémy ▪ urbanizace **Světové hospodářství** ▪ sektorová a odvětvová struktura ▪ územní dělba práce ▪ ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně **Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** ▪ administrativní členění států ▪ národní a mnohonárodnostní státy ▪ způsoby vlády ▪ integrace států ▪ jádrové, periferní oblasti světa ▪ ohniska konfliktů ve světě **Modelové regiony světa**	

hospodářských aktivit ▪ lokalizuje na mapě hlavní oblasti těžby nerostných surovin ▪ odliší na mapě světa periferní a jádrové hospodářské oblasti světa ▪ vysvětlí rozdíl mezi federativním a unitárním státem, uvede jejich příklady ▪ porovná státy světa dle jejich způsobu vlády ▪ zařadí státy světa do ekonomických a politických seskupení, porovnává na základě podobných a odlišných znaků ▪ chápe příčiny mezinárodních konfliktů ve světě, diskutuje nad jejich řešeními ▪ diskutuje nad řešením modelových přírodních, společenských, politických, hospodářských a environmentálních problémů	▪ vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozezná různé typy a složky krajiny, chápe jejich funkci ▪ odlišuje přírodní a kulturní krajinu ▪ hodnotí intenzitu zásahů člověka do krajiny ▪ chápe problémy současného světa a diskutuje nad jejich příčinami a hledá jejich případné řešení ▪ rozumí pojmu udržitelný rozvoj a jeho důležitosti v lidské činnosti	**Krajina** ▪ typy krajin ▪ přírodní, kulturní krajina **Vztah příroda a společnost** ▪ vliv člověka a jeho činností na krajinu ▪ udržitelný rozvoj ▪ ochrana přírody ▪ globální ekologické problémy a jejich řešení	*EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí- ochrana přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě – pracovní list EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí- průmysl a životní prostředí, vlivy na prostředí, zpracovávan*

Konkretizovaný výstup	Učivo TERENNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	Průřezová témata
Žák: ▪ dokáže se orientovat, pozorovat a pohybovat se v terénu dle kompasu, buzoly, mapy a přírodních jevů ▪ na základě pozorování okolí hodnotí a zaznamenává jevy v krajině (orientační body, jevy, odhad výšky a vzdálenosti, …) ▪ bezpečně se pohybuje v krajině i za mimořádných událostí ▪ učí se zvládat krizové situace, které mohou postihnout jeho samotného či jeho blízké okolí	**Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** ▪ orientace a pozorování krajiny ▪ určování světových stran bez buzoly ▪ orientace map ke světovým stranám ▪ cvičení s kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě ▪ práce s buzolou (určování světových stran, azimutů) a mapou ▪ hodnocení jevů v přírodě ▪ náčrty krajiny a pochodové osy **Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** ▪ živelní pohromy ▪ opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

Člověk a příroda	Zeměpis	devátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČESKÁ REPUBLIKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ hodnotí přírodní podmínky ČR ▪ vymezí polohu ČR ve vztahu k okolním státům a zhodnotí její výhody a nevýhody ▪ lokalizuje nejvýznamnější geomorfologické celky v ČR a zjednodušeně vysvětlí jejich vznik	**Přírodní podmínky** ▪ poloha ▪ povrch ▪ půdy ▪ podnebí ▪ vodstvo ▪ fauna a flóra ▪ ochrana přírody	*EGS- Objevujeme Evropu a svět - státní a Evropské symboly – práce s atlasem ČR EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí- ochrana přírody a kulturních*

▪ orientuje se přiměřeně v půdních typech, které se nachází na našem území ▪ chápe roční změny teplot a vývoj srážek ▪ klasifikuje, lokalizuje a charakterizuje území ČR dle teplotních oblastí ▪ lokalizuje nejvýznamnější české řeky, jezera, rybníky, vodní nádrže ▪ vysvětlí rozmístění fauny a flóry v závislosti na přírodních podmínkách ▪ seznámí se se stupni ochrany přírody v ČR ▪ vyjmenuje všechny NP v ČR a CHKO v nejbližším okolí bydliště		*památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě – diskuze, pracovní list*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČESKÁ REPUBLIKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ přibližně se seznámí se základními demografickými statistikami (počet obyvatel, věková struktura, hustota zalidnění, SDŽ, natalita, mortalita, přirozený přírůstek, …) a porovnává jej s jinými státy Evropy a světa ▪ přibližně se orientuje v národnostní, jazykové, kulturní struktuře ČR ▪ lokalizuje nejlidnatější města ČR ▪ hodnotí vývoj českého hospodářství v minulosti a dnes, s ohledem na věk predikuje další vývoj ekonomiky ▪ označí jádrové a periferní oblasti na úrovni ČR ▪ zhodnotí úlohu ČR v mezinárodní dělbě práce a mezinárodním obchodu,	**Socio-ekonomická sféra** ▪ obyvatelstvo ▪ sídla ▪ hospodářství (transformace hospodářství) ▪ těžba nerostných surovin ▪ energetika ▪ průmysl ▪ zemědělství ▪ doprava ▪ služby ▪ cestovní ruch	

hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě ▪ hodnotí a lokalizuje surovinovou základnu ČR ▪ lokalizuje a zdůvodní rozmístění největších českých elektráren ▪ hodnotí podmínky ČR pro výrobu elektrické energie ▪ lokalizuje a stručně charakterizuje průmyslová odvětví v ČR ▪ vyjmenuje nejvýznamnější plodiny a hospodářská zvířata, která jsou produkována českým zemědělství ▪ rozumí souvislostem mezi přírodními podmínkami (nadmořská výška, klima, půdy, reliéf, …) a rozmístěním zemědělské produkce ▪ vyjmenuje hlavní dopravní směry a tahy ve všech odvětvích (dálnice, železniční koridory, ropovody, …) ▪ hodnotí kvalitu dopravní infrastruktury v ČR ▪ posoudí význam služeb pro život obyvatel v ČR ▪ zná nejnavštěvovanější české turistické destinace, památky UNESCO		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČESKÁ REPUBLIKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ aplikuje poznatky o ČR do úrovně krajů ČR ▪ označí jádrové a periferní oblasti na úrovni kraje ▪ má pojem o přeshraniční spolupráci s okolními zeměmi v rámci euroregionů	**Regiony ČR, místní region** ▪ uzemní jednotky státní správy a samosprávy ▪ kraje ČR - geografická charakteristika a specifika krajů ▪ euroregiony	*EGS- Evropa a svět nás zajímá- místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu – exkurze na*

▪ vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště, školy	▪ místní region	*historická místa v okolí školy*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČESKÁ REPUBLIKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	**Členství ČR v mezinárodních organizacích** ▪ zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	*EGS- Jsme Evropané – instituce Evropské unie a jejich fungování - práce s materiály o EU, pracovní list*

Minimální výstupy z předmětu

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák:

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák:

- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Žák:

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák:

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák:

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ve výuce hudební výchovy je kladen důraz na získávání kladného vztahu k hudbě a zpěvu. Toho se dosahuje moderním přístupem prostřednictvím aktuálních hudebních žánrů a písní. S hudebními směry a žánry a další hudební teorií se žáci seznamují prostřednictvím referátů a prezentací, jež vypracovávají samostatně, ve dvojicích, či ve skupinách.

Žáci jsou podporováni ve svém přirozeném hlasovém projevu hromadným zpěvem populárních písní za doprovodu kytary. Hudební cítění žáků je podněcováno dramatickými a výtvarnými ztvárněními písní a skladeb.

Na druhém stupni je hudební výchova v rámci vyučovacího předmětu zaměřen na:

- vnímání hudby jako důležité součásti jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj celkové hudebnosti

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	1	0	0

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získávají znalosti, propojují je do širších souvislostí

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora daného hudebního díla
- samostatně a kriticky přemýšlí
- při zadání úkolu rozpoznávají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci:

- při práci ve skupině dokáží vyjádřit svůj názor, vhodnou formou jej obhájit a tolerovat názory druhých

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou aktivně spolupracovat a komunikovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu své práce

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít v rámci jeho hudebních možností úspěch

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory druhých a aktivně se zapojují do kulturního dění
- chrání a oceňují naše kulturní tradice

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na schopnosti druhých

Kompetence pracovní

Žáci:

- při samostatné práci se koncentrují na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel
- si vytváří pozitivní vztah k hudební činnosti

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

Žáci:

- používají digitální zařízení, vhodné aplikace a služby k poslechu hudby, k záznamu vlastního hudebního projevu, samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah pro zadanou prezentaci na hudební téma
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků na vhodných platformách
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

Učitel:

- trvá na dodržování autorských práv, uvádění zdrojů a etického chování v online prostředí, seznamuje žáky s pojmem plagiátorství a jeho nelegálností
- připomíná nutnost dodržovat zásady bezpečného chování při používání digitálních nástrojů a seznamuje žáky s případným rizikem a nebezpečím, které může internet přinášet

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	**Hudební výchova**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků ▪ pohybem vyjadřuje pochodový, polkový rytmus ▪ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu ▪ taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt ▪ orientuje se při pohybu v prostoru ▪ rozpozná některé z tanců z různých stylových období	**Hudebně pohybové činnosti** ▪ dramatizace písní ▪ vánoční koledy – dramatické ztvárnění ▪ rozvoj pohybové paměti ▪ taktování, taneční kroky ▪ polka, valčík, mazurka ▪ moderní tanec ▪ rozvoj hudební představivosti	*OSV – psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích – tanec v párech*
Žák: ▪ správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň ▪ využívá jednoduché hudební nástroje při doprovodu písní ▪ využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ▪ hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií – motivků, témat, písní, hra ▪ tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keybordů a počítače, nástrojová improvizace – jednoduché hudební formy ▪ noty – druhy, stavba ▪ respektuje dynamiku a rytmus skladby a písně	**Instrumentální činnosti** ▪ reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu ▪ rytmické hádanky ▪ tvorba doprovodů ▪ vyjadřování hudebních a nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje ▪ hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií - motivků, témat, písní, hra ▪ tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keybordů a počítače, nástrojová improvizace – jednoduché hudební formy	*OSV – psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací – ukázka relaxace*

▪ vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění		
Žák: ▪ sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat ▪ rozliší skladbu vokální a instrumentální ▪ rozlišuje lidovou a umělou píseň, muzikál, operu ▪ seznámí se s předními českými skladateli ▪ používá informace o státní hymně ▪ rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby ▪ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ▪ rozpozná hudební nástroje	**Poslechové činnosti** ▪ poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin ▪ píseň lidová, umělá ▪ vokální a instrumentální skladba ▪ výběr poslechových skladeb různých období ▪ hudební slohy – stručný přehled ▪ muzikál, opera ▪ operní tvorba česká – B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček ▪ nejznámější české a světové operní melodie ▪ noty – druhy, stavba, notová osnova ▪ státní hymna ▪ interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí ▪ orientace v hudebním prostoru – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě – zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie,pravidelnost a nepravidelnost hudební formy – jejich význam pro pochopení hudebního díla	*MKV – kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik – dokumentární fotografie* *MEV – vnímání autora mediálních sdělení – výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu – scénky*
Žák: ▪ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i více	**Vokální činnosti** ▪ orientace v notovém záznamu vokální skladby –notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálněinstrumentální skladby	*MKV – lidské vztahy - uplatňování principů slušného chování – scénky* *MEV – vnímání autora mediálních sdělení – výběr*

hlase ▪ dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého ▪ při zpěvu dodržuje správně pěvecké návyky a hlasovou hygienu ▪ orientuje se v jednoduchém notovém zápise	▪ lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus ▪ výběr písní různých období ▪ pěvecký a mluvní projev– rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace ▪ techniky vokálníhoprojevu – scat, falzet apod., jejich individuální využití při zpěvu I při společných vokálně instrumentálních aktivitách ▪ intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem ▪ práce s notovým zápisem ▪ výběr písní různých období hudební názvosloví -okrajově ▪ státní hymna	*a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu – scénky*
Umění a kultura	**Hudební výchova**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ▪ rozpozná některé z tanců z různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ▪ pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím	**Hudebně pohybové činnosti** ▪ tleskání, dupání, pantomima, vyjádření, taktování a taneční kroky ▪ vyjádření pohybem těla ▪ vybrané historické a moderní tance ▪ pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby –tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické	*OSV – poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí, diskuze*

jednoduchých gest a tanečních kroků ▪ na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou ▪ pohybovou vazbu		
Žák: ▪ využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ▪ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, ▪ vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché improvizace	**Instrumentální činnosti** ▪ hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií – motivků, témat, písní ▪ hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keybordů a počítače ▪ záznam hudby – noty, notační program, např. Capella, Finale, Sibelius a další způsoby záznamu hudby	
Žák: ▪ orientuje se v prouduznější hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ▪ rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ▪ zařadí na základěindividuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ▪ seznámí se s vybranými skladbami ▪ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ▪ zařadí na základě individuálních schopností	**Poslechové činnosti** ▪ vhodné ukázky hudbyz různých historických období ▪ poslech různých hudebních žánrů ▪ hudební dílo a jeho autor– hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi – inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost ▪ interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preference ▪ opakování učiva z předchozích ročníků ▪ hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince	*EGS – Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů – ukázky zvyků MKV - Multikulturalita - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost - poslech cizích písní v neznámém jazyce - respektování zvláštností různých etnik - dokumentární fotografie*

a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	a společnosti, kulturním tradicím a zvykům	
Žák: ▪ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ▪ uplatňuje získané pěveckédovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě ▪ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	**Vokální činnosti** ▪ reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti ▪ rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů a melodií, ▪ zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané hrané písně pomocí grafického notového záznamu	*MKV – kulturní diference – poznání vlastního kulturního zakotvení – kulturní deník*

Minimální výstupy z předmětu

Instrumentální činnosti
Žák: ▪ doprovází písně pomocí ostinata
Vokální činnosti
Žák: ▪ interpretuje vybrané lidové a umělé písně
Poslechové činnosti
Žák: ▪ pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu ▪ rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru ▪ uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	0	2

Průřezová témata

V předmětu jsou realizována především tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- při teoreticky zaměřených hodinách si vytvářejí takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám, zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- mají dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu rozpoznávají výtvarný problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- při práci ve skupině dokáží vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel:

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky…)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů…)

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- respektují pravidla při práci v týmu, dodržují je a svou pracovní činností kladně ovlivňují kvalitu práce

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žáku zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanská

Žáci:

- při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- respektují názor druhých
- prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Žáci:

- při samostatné práci se koncentrují na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

Žáci:

- zachycují jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívají některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírají, kombinují a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; objevují možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentují
- interpretují umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřují komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí

Učitel:

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	**Výtvarná výchova**	**šestý–sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků ▪ zaznamenává vizuální zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie ▪ uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ▪ při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	**Rozvíjení smyslové citlivosti** ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **Uplatňování subjektivity** ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech **Ověřování komunikačních účinků** ▪ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně	*MEV*

	obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování ▪ komunikační obsah vizuálněobrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	

Umění a kultura	**Výtvarná výchova**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ▪ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ▪ uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ▪ vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity ▪ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé	**Rozvíjení smyslové citlivosti** ▪ uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření ▪ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě **Uplatňování subjektivity** ▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby	

metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **Ověřování komunikačních účinků** ▪ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	

Minimální výstupy z předmětu

Výtvarná výchova

Žák:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	0	0	1

Průřezová témata

V tomto předmětu se zapojují tato průřezová témata:

- OSV – organizace vlastního času, plánování učiva a studia
- VDO – Občan, občanská společnost stát – práva a povinnosti občana
- OSV – seberegulace a sebeorganizace
- MKV – etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur
  MKV – Multikulturalita - vstřícný postoj k odlišnostem
  VDO – Občan, občanská společnost stát – práva a povinnosti občana
- MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu k reklamě
- MEV – Práce v realizačním týmu - faktory ovlivňující práci v týmu
  OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika - lidská práva jako regulativ vztahů
  OSV – Řešení problémů a rozhodovací povinnosti - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- jsou vedeni k efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace
- si vytváří komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel:

- se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k závěrům
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit své rozhodnutí

Učitel:

- klade otevřené otázky

- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- se účinně zapojují do diskuse
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a grafů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují dle dané situace
- se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- využívají znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívají je při učení i při zapojení života školy a do společnosti
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Učitel:

- podporuje žáky k využívání digitálních technologií, k vyhledávání informací vedoucí k různým pracovním postupům
- využívá ve výuce informační technologie
- vede žáky k třídění a kritickému hodnocení informací, nabízí příklady důvěryhodných zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	**Výchova ke zdraví**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ chápe význam pravidel soužití, uvědomuje si rozdílnost vztahů ve dvojici a komunitě ▪ je schopen vysvětlit role členů různých komunit i důležitost pozitivních i negativních vlivů na sociální klima	**Vztahy ve dvojici a ve vrstevnické skupině** ▪ přátelství, kamarádství, láska, čest ▪ vztahy v komunitě – rodina, škola, vrstevníci, obec, zájmová sdružení	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ charakterizuje jednotlivé etapy lidského života ▪ popíše změny v různých etapách svého života ▪ vyjmenuje pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ▪ pojmenuje části pohlavních orgánů muže a ženy ▪ vysvětlí, jak uplatňuje pravidla intimní hygieny ▪ s respektem se kultivovaně chová k opačnému pohlaví ▪ respektuje pravidla vztahů mezi spolužáky ▪ vytváří dobré mezilidské vztahy	**Změny v životě** ▪ dětství, puberta, dospívání – změny na lidském těle – tělesné i duševní ▪ hygiena dívek a hygiena chlapců v období dospívání ▪ sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy ▪ nebezpečí předčasné sexuální zkušenosti ▪ nechtěné těhotenství, interrupce ▪ sexuální orientace	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vysvětlí na příkladech pozitivní a negativní vlivy působící na člověka a jeho	**Zdraví a důležité faktory** ▪ zdravý způsob života – stravování, pitný režim, pohybová aktivita	

zdraví ▪ posoudí svůj životní styl, uvede pozitiva a negativa, navrhne možné změny ▪ uvědomí si vliv životního prostředí na zdraví člověka ▪ vyvozuje odpovědnost za svůj životní styl vzhledem ke zdraví ▪ snaží se uplatňovat získané poznatky v praxi	▪ návykové látky, neopatrné chování ▪ vliv životního prostředí na zdraví (ovzduší, voda, půda, hluk, záření aj.)	
Žák: ▪ popíše zásady zdravé výživy – zdravého stravovacího a pitného režimu ▪ uvědomí si a posoudí, do jaké míry se děti, on sám/sama stravují zdravě ▪ dokáže rozlišit zdravé a méně zdravé potraviny ▪ sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy ▪ uvede svůj denní režim a dokáže ho posoudit	**Výživa a zdraví** ▪ zásady zdravé výživy ▪ pyramida výživy ▪ vliv způsobu stravování na zdraví ▪ denní režim a vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit	*OSV - organizace vlastního času, plánování učiva a studia*
Žák: ▪ seznámí se s různými druhy nákazy ▪ popíše možnou cestu nákazy ▪ vysvětlí, jak se preventivně chránit ▪ dbá na prevenci v souvislosti s přenosnými nemocemi i běžnými nemocemi ▪ nebojí se a v případě obtíží se svěří do péče odborníka ▪ snaží se o zodpovědné chování, uvědomuje si důležitost preventivních prohlídek, chrání se před úrazy ▪ popíše základy první pomoci, určí vhodný	**Ochrana před přenosnými chorobami** ▪ možnosti přenosu nákazy a jejich prevence ▪ různé druhy nákazy (např. přenosné krví, zvířetem, hmyzem, potravou atd.) ▪ odborná pomoc **Ochrana před chronickými a nepřenosnými chorobami** ▪ preventivní opatření, odpovědné chování **Základy první pomoci** **Domácí lékárnička**	

materiál k použití na konkrétní úraz ▪ předvede v modelové situaci (konkrétní úraz) nejvhodnější způsob poskytnutí první pomoci ▪ vyjmenuje povinný obsah lékárničky ▪ uvede, k čemu se co používá ▪ vyjmenuje důležitá telefonní čísla		
Žák: ▪ zná čísla tísňového volání, záchranky, policie, hasičů ▪ popíše jak zabezpečit prostor nehody, aby nevznikla další škoda či úraz	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** ▪ při různých činnostech ▪ v dopravě ▪ postup při účasti na dopravní nehodě	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ aktivně využívá kompenzační a relaxační techniky ▪ snaží se vyhýbat stresovým reakcím a posiluje duševní odolnost ▪ vyhýbá se situacím vedoucím k násilí proti sobě a nezvládne li to, vyhledá odbornou pomoc	**Stres a jeho vztah ke zdraví** ▪ překonávání únavy ▪ kompenzační relaxační a regenerační techniky ▪ psychická onemocnění	
Žák: ▪ vysvětlí pojem šikana, uvede znaky šikany ▪ orientuje se ve školním řádu ▪ rozezná porušení školního řádu ▪ posoudí nebezpečnost šikany ▪ uvědomí si nebezpečí elektronických médií,	**Skryté formy násilí, zneužívání a sexuální kriminalita** ▪ šikana a jiné projevy násilí ▪ formy sexuálního zneužívání dětí ▪ komunikace se službami odborné pomoci	

kyberšikany ▪ uplatňuje osvojené komunikační dovednosti obrany proti manipulaci, agresi ▪ uvede, jak je třeba se zachovat v situaci ohrožení ▪ uvede, na koho se může obrátit v případě ohrožení ve škole i mimo ni		
Žák: ▪ analyzuje živelné pohromy z minulosti a chování lidí při nich, diskutuje o současných možnostech ochrany ▪ vysvětlí jak se chovat v situacích ohrožení zdraví, jak poskytnout adekvátní první pomoc ▪ popíše postup při evakuaci ▪ vysvětlí důvody obsahu evakuačního zavazadla	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** ▪ živelní pohromy a jiné mimořádné události ▪ způsoby varování ▪ úkoly ochrany obyvatelstva ▪ evakuace školy, evakuační plán	*VDO – Občan, občanská společnost stát – práva a povinnosti občana*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ respektuje svůj zdravotní stav i stav svých vrstevníků ▪ preferuje pozitivní hodnoty a odmítá brutalitu a násilí	**Celostní pojetí člověka** ▪ interakce všech složek zdraví, lidských potřeb a jejich hierarchie	
Žák: ▪ uplatňuje způsoby bezpečného chování ve vrstevnických skupinách ▪ využívá osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	**Podpora prevence** ▪ podpora zdravého životního stylu ▪ působení na změny v chování jedince	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zhodnotí své kladné	**Sebepoznání a sebepojetí** ▪ vztah k sobě samému, vztah	

i záporné stránky, nastíní možné způsoby ▪ zlepšení některých vlastností ▪ snaží se být vyrovnaným a sám se sebou spokojený ▪ uvědomuje i vlastní identitu	k druhým lidem ▪ zdravé vyrovnané sebepojetí ▪ vlastní identita	
Žák: ▪ uplatňuje komunikační dovednosti obrany proti manipulaci, agresi ▪ při řešení problému adekvátně komunikuje ▪ nebojí se vyhledat pomoc	**Psychohygiena** ▪ sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu	
Žák: ▪ podílí se při společné činnosti na splnění cíle skupiny ▪ zhodnotí vztahy ve skupině ▪ využívá vhodné strategie řešení problému, konfliktu ▪ analyzuje následky svého jednání, chování	**Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** ▪ vzájemná komunikace a kooperace a respektování jiných názorů v různých situacích ▪ dopad a následky jednání a chování	*MEV – Práce v realizačním týmu*

Člověk a zdraví	**Výchova ke zdraví**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ popíše a vysvětlí vztahy a role členů různých komunit	**Vztahy v komunitě** ▪ komunity – rodina, škola, vrstevníci, obec, spolek	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjmenuje jednotlivé etapy lidského života ▪ uvědomí si změny v různých etapách svého života	**Změny v životě** ▪ dětství, puberta, dospívání - změny ▪ lidské tělo, rozdíly v pohlaví mezi mužem a ženou	

▪ charakterizuje stručně období dospívání ▪ popíše změny probíhající v období dospívání ▪ uvede pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ▪ pojmenuje části pohlavních orgánů muže a ženy ▪ vysvětlí, jak uplatňuje pravidla intimní hygieny ▪ vysvětlí základní pojmy týkající se tématu (menstruace, poluce, erekce, spermie, vajíčko) ▪ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ▪ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, morálkou a etikou a životními cíli ▪ rozumí důležitosti sexuální zdrženlivosti v dospívání, učí se chovat se zodpovědně ▪ respektuje pravidla vztahu mezi spolužáky ▪ vytváří dobré mezilidské vztahy	▪ pohlavní orgány (základy anatomie a fyziologie) ▪ hygiena dívek a hygiena chlapců v období dospívání ▪ sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, sexuální zralost)	
Žák: ▪ vyjmenuje druhy antikoncepce a zdůvodní jejich používání ▪ orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců ▪ uvede zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob ▪ uvede argumenty pro odložení sexuálního života do doby plné zralosti ▪ orientuje se v právní problematice sexuálního chování	**Sexualita, sex, pohlavní choroby** ▪ antikoncepce a bezpečný sex ▪ předčasná sexuální zkušenost, nechtěné těhotenství, interrupce ▪ morální a etické zásady sexuálního chování ▪ sexuální orientace ▪ sexuální zneužívání ▪ pohlavní život a zákon, pohlavní choroby	

▪ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou a pozitivními životními cíli ▪ chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, jeho zdraví a způsob života ▪ posoudí svůj životní styl, uvede pozitiva a negativa, navrhne možné změny ▪ uvědomí si vliv životního prostředí na zdraví člověka ▪ charakterizuje negativní vlivy na zdraví člověka (nedostatek pohybu, tělesná, duševní zátěž a další) ▪ vyvozuje odpovědnost za svůj životní styl vzhledem ke zdraví ▪ snaží se uplatňovat získané poznatky v praxi	**Zdraví a důležité faktory** ▪ faktory ovlivňující zdraví ▪ negativní vlivy: nízká pohybová aktivita, návykové látky, neopatrné chování, přílišná zátěž tělesná i duševní ▪ vliv životního prostředí na zdraví (ovzduší, voda, půda, hluk, záření aj.)	
Žák: ▪ vyjmenuje zásady zdravé výživy – zdravého stravovacího a pitného režimu ▪ posoudí, do jaké míry se děti, on sám/sama stravují zdravě ▪ rozlišuje mezi zdravými a méně zdravými potravinami ▪ sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy ▪ vyjmenuje a popíše negativa a pozitiva způsobu stravování na zdraví	**Výživa a zdraví** ▪ zastoupení potravin v jídelníčku ▪ denní stravovací a pitný režim ▪ poruchy příjmu potravy	

▪ popíše příznaky běžných nemocí, pojmenuje cesty přenosu, způsoby ochrany před běžnými chorobami		
Žák: ▪ seznámí se s různými druhy nákazy ▪ popíše možnou cestu nákazy ▪ vysvětlí, jak se preventivně chránit ▪ vysvětlí, jak se chránit před stykem s cizí krví (nalezené injekční stříkačky aj.) ▪ dbá na prevenci v souvislosti s přenosnými nemocemi i běžnými nemocemi ▪ v případě obtíží se svěří do péče odborníka	**Ochrana před přenosnými i chorobami** ▪ cesty přenosu, nákazy a jejich prevence ▪ různé druhy nákazy (např. přenosné krví, zvířetem, hmyzem, potravou atd.) ▪ odborná pomoc	*OSV – seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učiva a studia*
Žák: ▪ vyjmenuje zásady osobní, intimní a duševní hygieny ▪ vysvětlí význam pohybu ke zdraví ▪ vyjmenuje a vysvětlí pravidla zdravého životního stylu ▪ popíše svůj denní režim, posoudí negativa a pozitiva	**Tělesná a duševní hygiena** ▪ zásady osobní, intimní a duševní hygieny ▪ význam pohybu	
Žák: ▪ vyjmenuje příklady kardiovaskulárních a metabolických onemocnění a jejich prevence ▪ uvede, jak je možné předcházet úrazům i chronickým poruchám ▪ vysvětlí souvislost mezi zdravím a civilizačními chorobami ▪ pochopí význam prevence nemocí, úrazů ▪ v případě obtíží se svěří do	**Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** ▪ prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, ▪ preventivní a léčebná péče ▪ odpovědné chování v situacích úrazu (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)	

péče odborníka ▪ svěří se svým zdravotním problémem, úrazem		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjmenuje druhy drog, stručně je charakterizuje ▪ uvede zdravotní a sociální rizika spojená se závislostmi ▪ orientuje se v legislativě spojené se závislostmi ▪ vyjmenuje hlavní příznaky jednotlivých závislostí ▪ užívá v modelové situaci osobního i cizího ohrožení účelné způsoby chování a komunikace ▪ uvede, která místa jsou pro něj z hlediska bezpečnosti riziková ▪ uvádí do souvislosti rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka ▪ diskutuje o závislostech a jejich vlivu na zdraví ▪ uplatňuje dovednosti a znalosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni ▪ v případě závislosti vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ▪ uvědomí si trestnou činnost spojenou s distribucí návykových látek, dopingu	**Auto-destruktivní závislosti** ▪ návykové látky: rozdělení drog, základní charakteristika ▪ zneužívání návykových látek ▪ kriminalita mládeže ▪ psychická onemocnění ▪ násilí mířené proti sobě samému ▪ rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) ▪ násilné chování, ▪ těžké životní situace a jejich zvládání ▪ trestná činnost, doping ve sportu	
Žák: ▪ provádí relaxační, kompenzační, regenerační techniky, aby zamezil	**Stres a jeho vliv na zdraví** ▪ různé techniky k překonání stresu a únavy ▪ posilování duševní	

vzniku stresu a únavy a regeneraci organismu ▪ snaží se posilovat duševní odolnost ▪ snaží se vyvarovat stresových situací a reakcí ▪ překonává stres a únavu a snaží se jim předcházet	odolnosti	
Žák: ▪ respektuje pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky ▪ utváří dobré mezilidské vztahy v komunitě i rodině ▪ vyjmenuje pravidla pro pohyb v rizikovém prostředí ▪ uplatňuje dovednosti komunikace s vrstevníky ▪ v cizím prostředí se vyhýbá nebezpečnému chování ▪ uvědomí si nebezpečí elektronických médií, kyberšikany ▪ uplatňuje osvojené komunikační dovednosti obrany proti manipulaci, agresi	**Bezpečné chování a komunikace** ▪ komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi ▪ bezpečný pohyb v rizikovém prostředí ▪ přítomnost v konfliktních a krizových situacích ▪ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií ▪ sebeochrana a vzájemná pomoc situacích a v situacích ohrožení	*MKV – Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur* *MKV – Multikulturalita- vstřícný postoj k odlišnostem* *VDO – Občan, občanská společnost stát – práva a povinnosti občana*
Žák: ▪ chová se bezpečně ve škole i mimo ni ▪ chová se bezpečně a zodpovědně v rizikových situacích silniční a železniční dopravě ▪ snaží se předcházet situacím, které ohrožují zdraví a osobní bezpečí ▪ v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc a zavolá na čísla tísňového volání ▪ chová se adekvátně v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** ▪ bezpečné prostředí ve škole, bezpečné chování při různých činnostech ▪ bezpečnost v dopravě (rizika silniční a železniční dopravy, vztahy bezpečnost v silničním provozu, zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody – tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	

▪ při ohrožení, mimořádných situacích, nebezpečí nepanikaří a chová se podle naučených postupů		
Žák: ▪ orientuje se ve školním řádu ▪ rozezná porušení školního řádu ▪ posoudí nebezpečnost šikany ▪ seznámí se s různými formami šikany a zneužívání dětí ▪ vysvětlí pojem šikana, uvede znaky šikany ▪ uvědomí si, že existuje kriminalita mládeže ▪ uvede, jak je třeba se zachovat v situaci ohrožení ▪ uvede, na koho se může obrátit v případě ohrožení ve škole i mimo ni ▪ pochopí, že v případě ohrožení je vhodné obrátit se na odbornou péči	**Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání** ▪ šikana, sexuální kriminalita, sexuální zneužívání dětí ▪ kriminalita mládeže ▪ komunikace se službami odborné pomoci	
Žák: ▪ vyhodnotí a vysvětlí vliv reklamy na zdraví člověka v TV, rozhlase a časopisech ▪ vysvětlí pojem sekta a její působení na sebe i druhého člověka ▪ rozezná způsoby manipulace ▪ rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt a ujasní si jejich nebezpečnost ▪ brání se proti manipulaci a agresi	**Manipulační reklama a informace** ▪ reklamní vlivy TV, rozhlasu, časopisů ▪ působení sekt	*MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu k reklamě*

Konkretizovaný výstup	Učivo OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	Průřezová témata
Žák: ▪ popíše a předvede kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu ▪ využívá vhodné strategie řešení problému, konfliktu hodnotí výsledky své práce, dílčích kroků vedoucích k cíli, pracuje s chybou, nastíní možná řešení ▪ komunikuje adekvátně při řešení problému ▪ podílí se na splnění cíle skupiny při společné činnosti ▪ zhodnotí vztahy ve skupině ▪ učí se soucítit s ostatními ▪ uvědomuje si význam a důležitost pomoci druhým ▪ zaujímá správný postoj při mezilidských konfliktech ▪ diskutuje o svém postoji a nad tím, proč ho zaujal	**Seberegulace a sebeorganizace činností a chování** ▪ cvičení sebereflexe, sebekontroly a sebeovládání ▪ zvládání problémových situací ▪ stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení ▪ tvorba sociálního cítění k druhým, prosociální chování a jednání ▪ mezilidské vztahy, konflikty, postoje, řešení problémů	
Žák: ▪ uplatňuje soc. dovednosti a modely chování při kontaktu s rizikovým chováním ▪ uplatňuje komunikační dovednosti obrany proti manipulaci, agresi ▪ při řešení problému adekvátně komunikuje ▪ uvědomí si, že na problém nikdy není sám ▪ nebojí se vyhledat pomoc	**Psychohygiena** ▪ sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu ▪ možnost pomoci při problémech	
Žák: ▪ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých	**Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** ▪ respektování sebe sama i druhých ▪ přijímání názoru druhého,	*MEV – Práce v realizačním týmu - faktory ovlivňující práci v týmu* *OSV - Hodnoty,*

mezilidských vztahů (v komunitě) ▪ podílí se při společné činnosti na splnění cíle skupiny ▪ zhodnotí vztahy ve skupině ▪ využívá vhodné strategie řešení problému, konfliktu ▪ analyzuje následky svého jednání, chování ▪ posuzuje různé chování lidí ▪ rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií ▪ brání se proti manipulaci a agresi	empatie ▪ chování podporující dobré vztahy ▪ aktivní naslouchání, dialog ▪ vzájemná komunikace a kooperace v různých situacích ▪ dopad a následky jednání a chování	*postoje, praktická etika - lidská práva jako regulativ vztahů* *OSV - řešení problémů a rozhodovací povinnosti - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne*

Minimální výstupy z předmětu

Výchova ke zdraví

Žák:

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Tělesná výchova je povinný vyučovací předmět v 1. - 9. ročníku ZŠ. Součástí výuky je ve 2. a 3. ročníku plavecký výcvik. Základní výuka plavání se realizuje v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin, a to buď formou samostatných lekcí v průběhu roku, které jsou smluvně zajištěny u plavecké školy nebo formou intenzívního vícedenního souvislého kurzu ve smluvně zajištěném objektu s bazénem.

Na 1. stupni se vyučovací předmět Tělesná výuka vyučuje koedukovaně. Výuka probíhá s ohledem na značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tématických bloků, které se opakují a postupně rozšiřují. V běžných hodinách na druhém stupni výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy. K rozvíjení tělesné zdatnosti velkou měrou přispívají i pobyty na školách v přírodě, zážitkové kurzy a školní výlety. Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, diskuze, závod, soutěž, turnaj, kurz.

Místa realizace: velká tělocvična, malá tělocvična (sokolovna), venkovní multifunkční hřiště, doskočiště pro skok daleký, školní dvůr, přírodní terén.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	2

Průřezová témata

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV - obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV - schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy
- EMV - vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MEV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel:

- vytváří prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- zařazováním vhodných sportovních aktivit posiluje u žáků sebekontrolu a sebeovládání
- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sport. výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- pomáhá žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií)

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni, osvojují si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, okamžitě řeší otázky šikany, přístupu osobnímu a školnímu majetku
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel:

- důrazem na dodržování pravidel vede žáky ke hře v duchu „fair – play“
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Žáci:

- jsou prostřednictvím videonahrávek (mobilní telefon) vedeni k hodnocení a sebehodnocení pohybového výkonu (rovina pohybová i emočně-komunikační)
- aktivně používají běžné i digitální nástroje (aplikace) pro měření/odpočet času
- se orientují v nabídce aplikací pro monitoring osobního tréninkového procesu či využití volného času
- si vyzkouší hodinu vedenou tutoriálem mobilní aplikace (kompenzační cvičení, dechová cvičení, meditace, kognitivní trénink atd.)
- účastní se celoškolní pohybové výzvy, jež je spravována centrální cloudovou formou
- se seznámí a v praxi vyzkouší využití QR-kódů ve sportovních či jiných volnočasových aktivitách (orientační běh, únikové hry atp.)
- jsou při práci s internetovým obsahem prezentujícím sportovní trénink (youtube kanály, podcasty, webové stránky) vedeni ke kritickému myšlení

Učitel:

- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ definuje pojem sport, sport dívek a chlapců, rozezná rekreační a výkonnostní sport, ▪ zná základní význam jednotlivých druhů cvičení ▪ s pomocí učitele umí připravit organismus pro různé pohybové činnosti ▪ zná zásady fair play chování ▪ chápe souvislost mezi odmítáním drog a jiných škodlivin v závislosti na sportovní etice ▪ zná stupně znečistění ovzduší a různé pohybové činnosti během nich ▪ ovládá základní údržbu cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj umí jednoduše ošetřit vážná a životu ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných ▪ zná v základní formě způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení, dovede je převážně samostatně využívat	▪ význam pohybu pro zdraví ▪ rozcvičení a příprava organismu na zátěž ▪ pohybová aktivita a zdraví ▪ hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ▪ průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a jiná cvičení	*OSV – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle – při hrách je žák často součástí týmu a nemůže jednat pouze podle vlastní vůle*

Konkretizovaný výstup	Učivo ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	Průřezová témata
Žák: ▪ zná a ovládá prvky lehké abecedy (lifting, skipping, předkopávání, zakopávání) ▪ zná základy techniky běhu ▪ zvládá běh vytrvalostního charakteru do 1000 m ▪ zvládá rychlý běh do 60 m ▪ zná a umí provést startovní povely a nízký a polovysoký start, starty z poloh ▪ zvládá průpravu skoku do dálky- násobné odrazy, různé variace odrazů, odrazy jednonož i snožmo ▪ zvládá skok do dálky z rozběhu - postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků) ▪ ovládá držení míčku, rozběh, hod míčkem z místa, hod míčkem z pomalého rozběhu	**Atletika** ▪ základy lehké atletiky ▪ skok daleký ▪ hod míčkem	*OSV – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládnutí soutěže a konkurence – žák není při hře jako jednotlivec, ale jako součást týmu, který někdy vyhraje, jindy prohraje* *OSV – kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci – žák se často musí podřídit spoluhráči se kterým hraje, aby dosáhli společně výsledku*
Žák: ▪ zná pojmy: odvozené cvičební polohy, postoje a pohyby částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními tvary ▪ zvládá cvičení se švihadlem na lavičkách, na žebřinách s tyčemi, opičí dráha, podporová průprava ▪ dovede kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, rovnovážné polohy v postojích ▪ dovede skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty), roznožka přes kozu (bednu) našíř, skrčka přes kozu	**Gymnastika** ▪ gymnastická průprava ▪ akrobacie ▪ přeskok ▪ hrazda po čelo ▪ kladina (převážně D) ▪ šplh (lano, tyč) **Hudba a pohyb (převážně D)** ▪ rytmické a kondiční gymnastické, činnosti s hudbou, tanec	

(bednu) našíř ▪ dovede náskok do vzporu - zákmihem seskok, sešin ▪ dovede různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy ▪ zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou ▪ umí 2 - 3 tance z osvojovaných skupin ▪ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny. V jednoduché formě dovede pod vedením zacvičit aerobic, step aerobic.		
Žák: **Sportovní hry** ▪ zná základní pravidla jednotlivých průpravných her – vybíjená, přehazovaná, je schopen utkání **Házená** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá následující herní činnosti jednotlivce: uvolňování bez míče, s míčem, přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu, ve výskoku, po uvolnění), postoj brankáře, vyrážení a chytání střel z různých prostorů, střelba vrchní jednoruč ze země ▪ je schopen jednoduchého utkání či utkání s modifikovanými pravidly **Fotbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá následující herní činnosti jednotlivce: přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, přihrávka	**Sportovní hry** ▪ průpravné sportovní hry **Házená** ▪ házená HČJ ▪ házená herní provedení **Fotbal** ▪ kopaná HČJ ▪ kopaná herní provedení **Basketbal** ▪ basketbal HČJ ▪ basketbal herní provedení **Florbal** ▪ florbal HČJ ▪ florbal herní provedení	

hlavou na místě, střelba z místa a po vedení míče, uvolňování, obcházení soupeře s míčem, obsazování, zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče, odebírání míče ▪ je schopen jednoduchého utkání **Basketbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá následující herní činnosti jednotlivce: přihrávka jednoruč a obouruč (na místě a za pohybu), střelba jednoruč a obouruč z místa, rozskok, vhazování ▪ je schopen jednoduchého utkání či utkání s modifikovanými pravidly **Florbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá následující herní činnosti jednotlivce: vedení míčku, uvolňování s míčkem, uvolňování bez míčku, přihrávání, střelba ▪ je schopen jednoduchého utkání či utkání s modifikovanými pravidly		
Žák: **Netradiční sportovní hry** ▪ zná netradiční sportovní hry – frisbee, petang, ringo spikeball, badminton, kimball ▪ zná pravidla těchto her ▪ ovládá základní herní činnosti jednotlivce ▪ zná aktivně základní pojmy osvojovaných činností, dovede pojmenovat osvojované činnosti ▪ zná a umí popsat základní označení a vybavení hřišť	**Netradiční sportovní hry** ▪ pravidla osvojovaných pohybových činností ▪ historie a současnost sportu	

▪ zná a umí reagovat na základní smluvená gesta rozhodčích ▪ prakticky umí zvládat úpravu jednotlivých sportovních a soutěžních sektorů ▪ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ▪ zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat (za pomoci učitele) ▪ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozumí potřebě komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▪ zná význam spolupráce pro rozvoj herního myšlení a úspěšné taktiky ▪ umí vybrat a zvolit patřičnou taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) ▪ zvládá různé sociální a herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - časoměřič, zapisovatel atd.) v osvojovaných činnostech ▪ chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), Zná úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře	**Komunikace v TV** ▪ Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech ▪ 0rganizace prostoru a pohybových činností ▪ Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností ▪ Organizace prostoru a pohybových činností	

Žák: ▪ zvládá měření a hodnocení výkonů svých i ostatních ▪ za pomoci učitele umí posoudit kvalitu pohybové činnosti a označí nedostatky, umí poznat hezký a nezvládnutý pohyb ▪ zvládá, za pomoci učitele hodnocení svých sportovních výkonů a umí je porovnat s výkony s ostatních žáků ▪ s pomocí zvládne zorganizovat pod vedením učitele jednoduchou soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony ▪ dokáže pod vedením učitele připravit a zorganizovat utkání ▪ zvládne odpovídajícím způsobem vyhodnotit a zapsat naměřené výsledky a skóre (do tabulky, grafu, výsledkové listiny) ▪ dokáže vytvořit (pod vedeném učitele) jejich jednoduchou prezentaci ▪ je schopen v jednoduché formě vymezit příčiny důsledky absence korekce zdravotních oslabení ▪ je si vědom zdravotního rizika při absenci nebo špatném provádění vyrovnávacích cvičení ▪ během i na závěr hodiny umí použít pod vedením učitele takové vhodné sady speciální vyrovnávacích a kompenzačních cvičení, které jsou zaměřeny na korekci oslabení ▪ zvládne si uspořádat svůj denní pohybový režim z pohledu zdravotního	▪ činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení ▪ činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení ▪ speciální cvičení ▪ činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	

oslabení ▪ zná a dovede určit základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví. Zná důsledky těchto činností na jeho zdravotní oslabení		

Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ umí si uspořádat svůj pohybový režim, základní druhy jednotlivých cvičení umí použít v denním režimu ▪ definuje pojem zdravotně orientovaná zdatnost, zná možnosti jejího rozvoje ▪ s pomocí učitele i samostatně umí připravit organismus pro různé pohybové činnosti ▪ dodržuje zásady sportovní etiky, bezpečnost při pohybových činnostech ▪ uvědomuje si, že zužívání návykových látek ohrožuje jeho bezpečnost a zdraví ▪ zná zásady cvičení během různých stupňů znečištění ovzduší	▪ význam pohybu pro zdraví ▪ zdravotně orientovaná zdatnost ▪ rozcvičení a příprava organismu na zátěž ▪ pohybová aktivita a zdraví ▪ hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ▪ průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a jiná cvičení	
Žák: ▪ zná zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les) a uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí ▪ zná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení		

a dovede je převážně samostatně využívat		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zná a ovládá prvky LA abecedy a základní odrazová cvičení ▪ ovládá techniku běhu ▪ zvládá běh vytrvalostního charakteru do 1000 m ▪ zvládá rychlý běh do 60 m ▪ zná a umí provést startovní povely a nízký a polovysoký start, starty z poloh ▪ zná základy štafetového běhu ▪ v základní formě zvládá skok do dálky z rozběhu, umí si naměřit rozběh ▪ zvládá skok do výšky (skrčný, střižný) z plného rozběhu ▪ ovládá držení míčku, rozběh, hod míčkem z místa, hod míčkem z rychlého rozběhu	**Atletika** ▪ základy LA Běh ▪ skok daleký ▪ hod míčkem	
Žák: ▪ zná aktivně osvojené pojmy, dovede cvičit podle slovních pokynů, zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích ▪ dovede kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo, stoj na lopatkách a na rukou s dopomocí, přemet stranou (vlevo, vpravo), rovnovážné polohy v postojích ▪ dovede skoky odrazem	**Gymnastika** ▪ gymnastická průprava ▪ akrobacie ▪ přeskoky ▪ hrazda ▪ kladina (převážně D) ▪ hudba a pohyb (převážně D) ▪ rytmické a kondiční gymnastické, činnosti s hudbou, tanec	

z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty), roznožka přes kozu (bednu) našíř i nadél, skrčka přes kozu (bednu) našíř i nadél ▪ dovede náskok do vzporu - zákmihem seskok, sešin, výmyk (odrazem jednonož, obounož) s dopomocí ▪ dovede různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy, náskoky, seskoky (na vhodnou podložku) ▪ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ▪ zvládá základy aerobního cvičení s hudbou		
Žák: **Sportovní hry** ▪ v průpravných sportovních hrách přizpůsobí svoji pohybovou činnost dané skladbě hráčů a taktice družstva ▪ umí komunikovat se spoluhráči i protihráči - zvládá roli hráče v poli i kapitána, spolupracuje **Házená** ▪ zná pravidla hry ▪ zvládá následující herní činnosti jednotlivce: střelba vrchní jednoruč: (ze země, z náskoku, po uvolnění 2 - 3 kroky), přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu, ve výskoku, po uvolnění), uvolňování bez míče, s míčem, obsazování s míčem a bez míče, postoj brankáře, vyrážení a chytání střel z různých prostorů ▪ je schopen jednoduchého utkání	**Sportovní hry** ▪ průpravné sportovní hry **Házená** ▪ házená HČJ ▪ házená herní provedení **Fotbal** ▪ kopaná HČJ ▪ kopaná herní provedení **Basketbal** ▪ basketbal HČJ ▪ basketbal herní provedení **Volejbal** ▪ volejbal HČJ ▪ volejbal herní provedení Florbal ▪ florbal HČJ ▪ florbal herní provedení Softbal ▪ softbal HČJ ▪ softbal herní provedení	*OSV – kooperace a kompetice– rozvoj indiv. a soc. dovedností pro zvládnutí soutěže a konkurence – žák není při hrř jako jednotlivec, ale jako součást týmu, který někdy vyhraje, jindy prohraje OSV – kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci – žák se často musí podřídit spoluhráči se kterým hraje, aby dosáhli společně výsledku*

Fotbal ▪ zná základní pravidla hry. Zvládá a osvojil si nové následující herní činnosti jednotlivce: výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ▪ zná druhy a základy herních systémů ▪ je schopen utkání **Basketbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá a osvojil si nové následující herní činnosti jednotlivce: uvolňování bez míče a s míčem (driblinkem, obrátkou), krytí útočníka s míčem, bez míče, prostoru ▪ je schopen utkání **Volejbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá následující herní činnosti jednotlivce: odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč, podání spodní, vrchní, přihrávka, nahrávka ▪ je schopen jednoduchého utkání či s modifikovanými pravidly **Florbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá a osvojil si nové následující herní činnosti jednotlivce: obsazování hráče s míčkem, obsazování hráče bez míčku ▪ je schopen utkání **Softbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ základních herních činností jako házení, chytání a to ve všech výškách, nácvik skluzu k metě, odpalování ▪ je schopen jednoduchého utkání		

Konkretizovaný výstup	Učivo ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	Průřezová témata
Žák: ▪ rozumí potřebě komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▪ zná význam spolupráce pro rozvoj herního myšlení a úspěšné taktiky ▪ umí vybrat a zvolit patřičnou taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) ▪ zvládá různé sociální a herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - časoměřič, zapisovatel atd.) v osvojovaných činnostech ▪ chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele) zná úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře	**Komunikace v TV** ▪ zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech ▪ organizace prostoru a pohybových činností	
Žák: ▪ zvládá měření a hodnocení výkonů svých i ostatních ▪ částečně se umí zapojit do řízení a samostatného hodnocení kvality ▪ za pomoci učitele umí posoudit kvalitu pohybové činnosti a označí nedostatky, umí poznat hezký a nezvládnutý pohyb ▪ zvládá, za pomoci učitele hodnocení svých sportovních výkonů a umí je porovnat s výkony s ostatních žáků ▪ je schopen zorganizovat pod vedením učitele jednoduchou soutěž	▪ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností ▪ organizace prostoru a pohybových činností ▪ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	

a změřit a zapsat potřebné výkony ▪ umí pod vedením učitele připravit a zorganizovat utkání ▪ umí odpovídajícím způsobem vyhodnotit a zapsat naměřené výsledky a skóre (do tabulky, grafu, výsledkové listiny) ▪ umí vytvořit (pod vedením učitele) jejich jednoduchou prezentaci		
Žák: ▪ umí vysvětlit a vymezit příčiny důsledky absence korekce zdravotních oslabení ▪ je si vědom zdravotního rizika při absenci nebo špatném provádění vyrovnávacích cvičení ▪ během i na závěr hodiny umí použít pod vedením učitele takové vhodné sady speciální vyrovnávacích a kompenzačních cvičení, které jsou zaměřeny na korekci oslabení ▪ umí si uspořádat svůj denní pohybový režim z pohledu zdravotního oslabení ▪ zná a dovede určit základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví ▪ zná důsledky těchto činností na jeho zdravotní oslabení	▪ činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení ▪ speciální cvičení	

Člověk a zdraví	Tělesná výchova	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ dokáže si uspořádat svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě ▪ zná a dovede určit základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví ▪ zná význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže ▪ umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže ▪ dokáže vybrat vhodné soubory cvičení pro rozcvičení a zahřátí organismu	▪ Význam pohybu pro zdraví ▪ Zdravotně orientovaná zdatnost ▪ Rozcvičení a příprava organismu na zátěž	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle*
Žák: ▪ umí uplatňovat pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí ▪ zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky) ▪ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat	▪ Pohybová aktivita a zdraví ▪ Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ▪ Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a jiná cvičení	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zná a ovládá i těžší prvky	**Atletika** ▪ Základy LA	

LA abecedy (kolesa, poskočný klus, kotníkové odrazy) a základní odrazová cvičení ▪ ovládá techniku běhu ▪ zvládá běh vytrvalostního charakteru do 3000 m ▪ zvládá rychlý běh do 100 m ▪ zná a umí provést startovní povely a nízký a polovysoký start, starty z poloh - umí provést štafetovou předávku ▪ zvládá skok do dálky z plného rozběhu, umí si naměřit rozběh a omezuje negativní návyky a projevy při letu i dopadu ▪ ovládá hod míčkem, technika odhodu z místa, odhody koulí z různých poloh jednoruč i obouruč vrh koulí v základní podobě	▪ Běh ▪ Skok daleký ▪ Hod míčkem	
Žák: ▪ zná aktivně osvojené a používané pojmy, dovede cvičit podle slovních pokynů ▪ dovede kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo, stoj na lopatkách a na rukách samostatně, přemet stranou (vlevo, vpravo), rovnovážné polohy v postojích ▪ dovede skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty), roznožka přes kozu (bednu) našíř a nadél i s oddáleným odrazem, - skrčka přes kozu (bednu) našíř a nadél i s oddáleným odrazem ▪ dovede náskok do vzporu - zákmihem seskok, sešin, výmyk (odrazem jednonož, obounož) samostatně ▪ dovede různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné	**Gymnastika** ▪ Gymnastická průprava ▪ Akrobacie ▪ Přeskok ▪ Hrazda po čelo ▪ Kladina (převážně D) ▪ Hudba a pohyb (převážně D) **Rytmické a kondiční gymnastické, činnosti s hudbou, tanec**	

polohy, náskoky, seskoky (na vhodnou podložku), klus, poskoky ▪ zná a ovládá techniku tanců (kroky, držení, pohyby - výběr z lidových, společenských, diskotékových, country a jiných tanců) ▪ dokáže vyjádřit dynamiku pohybem - jednoduché pohybové etudy		
Žák: **Házená** ▪ zná druhy a základy herních systémů ▪ ovládá postupný útok proti osobní obraně, postupný útok s jedním pivotem, dále osobní obranný systém na celém hřišti, územní obranný systém 0:6 ▪ je schopen podat odpovídající herní projev **Fotbal** ▪ ovládá základy herních systémů – zná rozdíly mezi postupným útokem, rychlým protiútokem ▪ umí použít územní obranu ▪ je schopen utkání **Basketbal** ▪ ovládá základy herních systémů – zná rozdíly mezi postupným útokem, rychlým protiútokem. Umí použít zónovou a osobní obranu ▪ je schopen utkání **Volejbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá a osvojil si nové následující herní činnosti jednotlivce: útočný úder, lob ▪ je schopen utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd.	**Sportovní hry** ▪ Házená herní systémy ▪ Házená herní provedení ▪ Kopaná herní systémy ▪ Kopaná herní provedení ▪ Basketbal herní systémy ▪ Basketbal herní provedení ▪ Volejbal herní systémy ▪ Volejbal herní provedení ▪ Florbal herní systémy ▪ Florbal herní provedení ▪ Softbal HČJ ▪ Softbal herní provedení	*OSV – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládnutí soutěže a konkurence – žák není při hře jako jednotlivec, ale jako součást týmu, který někdy vyhraje, jindy prohraje OSV – kooperace a kompetice– rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci – žák se často musí podřídit spoluhráči, se kterým hraje, aby dosáhli společně výsledku*

Florbal ▪ ovládá základy herních systémů – zná rozdíly mezi postupným útokem, rychlým protiútokem ▪ umí použít zónovou a osobní obranu ▪ je schopen utkání **Softbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá a osvojil si nové následující herní činnosti jednotlivce: catcherování, nadhazování, pohyb mezi metami ▪ je schopen utkání		
Žák: **Netradiční sportovní hry** ▪ zná netradiční sportovní hry – frisbee, petang, ringo, spikeball, kimball zná pravidla hry ▪ ovládá základní herní činnosti jednotlivce ▪ zná aktivně základní pojmy osvojovaných činností, dovede pojmenovat osvojované činnosti ▪ zná a umí popsat základní označení a vybavení hřišť ▪ zná a umí reagovat na základní smluvená gesta rozhodčích ▪ prakticky umí zvládat úpravu jednotlivých sportovních a soutěžních sektorů ▪ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ▪ zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat (za pomoci učitele) ▪ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry,	**Netradiční sportovní hry** ▪ Pravidla osvojovaných pohybových činností **Historie a současnost sportu**	

ne z prohry jiného		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ umí vybrat a zvolit patřičnou taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) ▪ zná význam spolupráce pro rozvoj herního myšlení a úspěšné taktiky ▪ rozumí potřebě komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▪ zvládá různé sociální a herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - časoměřič, zapisovatel atd.) v osvojovaných činnostech ▪ chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele) ▪ zná úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře	▪ Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech ▪ 0rganizace prostoru a pohybových činností ▪ Komunikace v TV	
Žák: ▪ zvládá měření a hodnocení výkonů svých i ostatních ▪ umí posoudit kvalitu pohybové činnosti a označí nedostatky, umí poznat hezký a nezvládnutý pohyb ▪ zvládá hodnocení svých sportovních výkonů a umí je porovnat s výkony s ostatních žáků ▪ je schopen zapojit do řízení a samostatného hodnocení kvality ▪ udokáže zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony ▪ zvládne připravit	▪ Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností ▪ Organizace prostoru a pohybových činností	

a zorganizovat utkání ▪ po příslušném sledování a hodnocení výkonů spolužáků, umí vyvozovat závěry a prezentovat výsledky jednotlivce, družstva, utkání či zápasů ▪ dokáže využít počítač pro zpracování a prezentaci informací a výsledků		
Žák: ▪ je schopen vysvětlit a vymezit příčiny důsledky absence korekce zdravotních oslabení ▪ je si vědom zdravotního rizika při absenci nebo špatném provádění vyrovnávacích cvičení ▪ během i na závěr hodiny umí samostatně použít takové vhodné sady speciální vyrovnávacích a kompenzačních cvičení, které jsou zaměřeny na korekci oslabení ▪ umí si uspořádat svůj denní pohybový režim z pohledu zdravotního oslabení ▪ zná a dovede určit základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví ▪ zná důsledky těchto činností na jeho zdravotní oslabení	▪ Speciální cvičení ▪ Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	

Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládne manipulovat se zatížením a zvolit vhodný či vytvořit jednoduchý kondiční program	▪ Zdravotně orientovaná zdatnost ▪ Rozcvičení a příprava organismu na zátěž	*OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly,*

▪ zná základní a umí určit nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví ▪ dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost		*sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle – při hrách je žák často součástí týmu a nemůže jednat pouze podle vlastní vůle*
Žák: ▪ uvědomuje se si rizika zneužívání návykových látek a drog při pohybových aktivitách a ve sportu, umí definovat pojem doping ▪ umí si uspořádat pohybový režim při různých stupních znečištění ovzduší ▪ uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí ▪ zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky) ▪ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat	▪ Pohybová aktivita a zdraví ▪ Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ▪ Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a jiná cvičení	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zná a bezchybně ovládá LA abecedu, základní odrazová cvičení ▪ je schopen připravit organismus na atletické závody ▪ ovládá techniku běhu ▪ zvládá běh vytrvalostního	**Atletika** ▪ Základy LA ▪ Běh ▪ Skok daleký ▪ Skok vysoký (dle možností a vybavení školy) ▪ Hod míčkem	

charakteru do 3000 m ▪ zvládá rychlý běh do 100 m ▪ zná a umí provést startovní povely a nízký a polovysoký start, starty z poloh ▪ umí provést štafetovou předávku ▪ zvládá skok do dálky z plného rozběhu a umí omezit negativní návyky a projevy při letu i dopadu ▪ ovládá hod míčkem a vrh koulí z místa i ze zádového postavení		
Žák: ▪ zná aktivně osvojené a používané pojmy, dovede cvičit podle slovních pokynů ▪ umí se zapojit do řízení a samostatného hodnocení kvality ▪ dovede kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo, stoj na lopatkách a na rukách samostatně, přemet stranou (vlevo, vpravo), rovnovážné polohy v postojích, nacvičit samostatnou sestavu ▪ dovede skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty), roznožka přes kozu (bednu) našíř a nadél i s oddáleným odrazem, skrčka přes kozu (bednu) našíř a nadél i s oddáleným odrazem ▪ dovede náskok do vzporu - zákmihem seskok, sešin, výmyk (odrazem jednonož, obounož) samostatně ▪ zvládne nacvičit samostatnou sestavu ▪ dovede různé druhy chůze s doprovodnými pohyby	**Gymnastika** ▪ Gymnastická průprava ▪ Akrobacie ▪ Přeskok ▪ Hrazda po čelo ▪ Kladina, lavička (převážně D) ▪ Hudba a pohyb (převážně D) **Rytmické a kondiční gymnastické, činnosti s hudbou, tanec**	

paží a obraty, rovnovážné polohy, náskoky, seskoky (na vhodnou podložku), klus, poskoky ▪ umí propagovat, organizovat a vyhodnotit cvičení na hudbu, má přehled o všech alternativách a směrů cvičení na hudbu		
Žák: **Házená** ▪ zná druhy a základy herních kombinací ▪ ovládá útočná kombinace založená na přihrávání, útočná kombinace založená na přebíhání a obranná kombinace zajišťování, proklouzávání - je schopen utkání **Kopaná (především CH)** ▪ zná základní rozdíly mezi jednotlivými herními kombinacemi útočnými a obrannými ▪ osvojil si útočné kombinace založené na přihrávce, útočné kombinace založené na "přihraj a běž", obranné kombinace založené na zajišťování a přebírání do šířky a do hloubky ▪ je schopen utkání **Basketbal** ▪ zná základní rozdíly mezi jednotlivými herními kombinacemi útočnými a obrannými ▪ osvojil si obranné kombinace založená na proklouzávání a útočné kombinace založená na početní převaze útočníků, na akci "hoď a běž" ▪ je schopen utkání	**Sportovní hry** ▪ Házená herní kombinace ▪ Házená herní provedení ▪ Kopaná herní kombinace ▪ Kopaná herní provedení ▪ Basketbal herní kombinace ▪ Basketbal herní provedení ▪ Volejbal herní kombinace ▪ Volejbal herní provedení ▪ Florbal herní kombinace ▪ Florbal herní provedení ▪ Softbal zdokonalení herního projevu ▪ Netradiční sportovní hry	*OSV – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládnutí soutěže a konkurence – žák není při hře jako jednotlivec, ale jako součást týmu, který někdy vyhraje, jindy prohraje* *OSV – kooperace a kompetice– rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci – žák se často musí podřídit spoluhráči, se kterým hraje, aby dosáhli společně výsledku*

Volejbal ▪ zná základní pravidla hry ▪ zvládá základní herní kombinace: s nahrávačem u sítě v zóně III a postavení při příjmu podání ▪ je schopen utkání **Florbal** ▪ zná základní rozdíly mezi jednotlivými herními kombinacemi útočnými a obrannými ▪ osvojil si obranné a útočné kombinace ▪ je schopen utkání **Softbal** ▪ zná základní pravidla hry ▪ naučil se zkrátit časový interval chycení-hození, zvládá změny způsobu běhu při pohybu ▪ na hřišti, zvládá střehový postoj ▪ je schopen zápasu **Netradiční sportovní hry** ▪ zná netradiční sportovní hry – frisbee, petang, ringo zná pravidla hry, ovládá základní herní činnosti jednotlivce		
Žák: ▪ zná aktivně základní pojmy osvojovaných činností, dovede pojmenovat osvojované činnosti ▪ zná a umí popsat základní označení a vybavení hřišť ▪ zná a umí reagovat na základní smluvená gesta rozhodčích ▪ prakticky umí zvládat úpravu jednotlivých sportovních a soutěžních sektorů ▪ umí cvičit podle slovních	▪ Pravidla osvojovaných pohybových činností ▪ Historie a současnost sportu ▪ Komunikace v TV ▪ Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech ▪ 0rganizace prostoru a pohybových činností	

pokynů, příp. grafického návodu ▪ zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat (za pomoci učitele) ▪ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného ▪ umí vybrat a zvolit patřičnou taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) ▪ zná význam spolupráce pro rozvoj herního myšlení a úspěšné taktiky ▪ rozumí potřebě komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▪ zvládá různé sociální a herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - časoměřič, zapisovatel atd.) v osvojovaných činnostech ▪ chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele) ▪ zná úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zvládá měření a hodnocení výkonů svých i ostatních ▪ dovede posoudit kvalitu pohybové činnosti a označí nedostatky ▪ umí poznat hezký a nezvládnutý pohyb ▪ zvládá hodnocení svých sportovních výkonů a umí	▪ Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností ▪ Organizace prostoru a pohybových činností	

je porovnat s výkony s ostatních žáků ▪ je schopen zapojit do řízení a samostatného hodnocení kvality ▪ dokáže zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony ▪ dovede připravit a zorganizovat utkání ▪ po příslušném sledování a hodnocení výkonů spolužáků, umí vyvozovat závěry a prezentovat výsledky jednotlivce, družstva, utkání či zápasů ▪ umí využít počítač pro zpracování a prezentaci informací a výsledků		
Žák: ▪ je schopen vysvětlit a vymezit příčiny důsledky absence korekce zdravotních oslabení ▪ zná zdravotní rizika při absenci nebo špatném provádění vyrovnávacích cvičení ▪ během i na závěr hodiny umí samostatně použít takové vhodné sady speciální vyrovnávacích a kompenzačních cvičení, které jsou zaměřeny na korekci oslabení	▪ Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení ▪ Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení ▪ Speciální cvičení	

Minimální výstupy z předmětu

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák:

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák:

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák:

- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	0	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl učení
- mají pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel:

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- zjišťují, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikují v praxi

Učitel:

- se zajímá o náměty, klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používají správné technické názvosloví, využívají informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupinách, spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných a učí se věcně argumentovat

Učitel:

- podle potřeby pomáhá žáků
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch, dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují pravidla při práci, dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žáci:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů a pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli a hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

Žáci:

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení daného problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	**Praktické činnosti**	**šestý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ▪ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ▪ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ▪ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ▪ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím ▪ poskytne první pomoc při úrazu	▪ vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ▪ jednoduché pracovní operace a postupy ▪ organizace práce, důležité technologické postupy ▪ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ▪ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný ▪ čas, tradice a řemesla	

Člověk a svět práce	Praktické činnosti	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ▪ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ▪ posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života	**Trh práce** ▪ povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů ▪ charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní ▪ rovnost příležitostí na trhu práce	
Žák: ▪ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	**Volba profesní orientace** ▪ základní principy ▪ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace ▪ informační základna pro volbu povolání ▪ práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

Člověk a svět práce	Praktické činnosti	devátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ▪ byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů ▪ byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného	**Možnosti vzdělávání** ▪ náplň učebních a studijních oborů ▪ přijímací řízení ▪ informace a poradenské služby **Zaměstnání** ▪ pracovní příležitosti v obci (regionu) ▪ způsoby hledání zaměstnání	

hledání zaměstnání	▪ psaní životopisu ▪ pohovor zaměstnavatele ▪ problémy nezaměstnanosti ▪ úřady práce ▪ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů **Podnikání** ▪ druhy a struktura organizací ▪ nejčastější formy podnikání ▪ drobné a soukromé podnikání	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Alternativní péče o zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

V tomto předmětu je kladen důraz na pozorování, vlastní zkušenost, experiment. Žáci jsou vedeni ke kladení otázek o průběhu a příčinách poruch zdraví a hledání odpovědí na ně. Pěstováním, zpracováním a využíváním některých bylin jim je nabídnuta alternativa k upevňování zdraví.

Žákům je zdůrazňována jejich vlastní, aktivní role v péči ozdraví. Jsou seznámeni s komplexním pohledem na lidské zdraví a tím, že zdraví zajistí pouze rovnováha všech potřeb duševních i tělesných. Uvědomí si, že na zdraví má vliv celý souhrn faktorů od výživy, tělesného pohybu, i duševní hygieny až po využívání přírodních zdrojů.

- předmět doplňuje a rozšiřuje základní učivo přírodopisu o informace s vlastním poznáváním
- učí žáky porozumět základním souvislostem, pojmům
- hloubka i rozsah je plynule přizpůsobován psychomotorickému vývoji a zájmu žáků,
- cílem předmětu je poznávání funkcí těla pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání
- vlastním prožitkovým poznáváním žák získává trvalejší praktické zkušenosti, které ho vedou k samostatnosti a zodpovědnějšímu přístupu k vlastnímu zdraví
- učí se komunikovat ve skupině a vyvozovat závěry, prohlubuje si odborný slovník
- žák je veden k budování citových vztahů k přírodě, vnímání jejích krás i k uvědomování si přírody jako jednoho ze zdrojů lidského zdraví

Pro výuku je využívána učebna, kuchyňka a okolí školy.

nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou diskuse, pokus, kooperativní techniky, práce s informacemi.

Volitelný předmět je nabízen žákům 7.–9. třídy v dotaci 1 vyučovací hodiny týdně.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl učení
- mají pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutují o nich

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikují v praxi

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používají správnou terminologii, využívají informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupinách, spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem, snahu a citlivé postoje ke spolužákům

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují pravidla při práci, dokážou přivolat pomoc při zranění
- chápou většinu souvislostí, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- vede žáky k pochopení práv a povinností souvisejících s ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách tělesných procesů, které mají vliv na ochranu zdraví
- učí myslet v souvislostech, vysvětlovat a zdůvodňovat principy udržitelnosti zdraví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používají bezpečné a účinné nástroje, vybavení, materiály, dodržují technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- využívají své znalosti v běžné praxi

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s živými přírodninami a surovinami pro přípravu jídel
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- upozorňuje na dodržování bezpečnosti při pobytu v přírodě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	**Alternativní péče o zdraví**	**sedmý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ se orientuje v poznávání některých bylin ▪ dokáže zpracovat protokoly z praktických úkolů ▪ dokáže hledat údaje v atlasech, klíčích, časopisech i na internetu ▪ dokáže založit herbář	**Léčivé byliny** ▪ pěstování, sběr, zpracování, uskladnění, využití	*VDO – prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví*
Žák: ▪ vyhledá byliny, které se využívají v kosmetických přípravcích a zjistí jejich vliv ▪ skupina žáků bude ošetřovat zahrádku se základními druhy bylin ▪ zjistí základy zpracování bylin – sušení, výluh ▪ vyhledá využití bylin na přípravu jídel a jejich využití v přírodní medicíně pro přípravu léčivých čajů, obkladů a koupelí ▪ rozliší přípravu výluhu, odvaru, tinktury ▪ dokáže připravit jídlo s bylinami vhodné pro posílení zdraví	**Byliny v kosmetice** ▪ recepty na přírodní kosmetiku ▪ recepty na prostředky pro domácnost **Byliny v kuchyni** ▪ recepty s využitím bylin	
Žák: ▪ popíše prostředí, které je vhodné pro relaxaci ▪ zdůvodní význam relaxace pro lidské zdraví ▪ dokáže sám relaxovat ▪ v informačních zdrojích vyhledá různé metody relaxace	**Relaxace** ▪ jednoduché relaxační techniky ▪ proč relaxovat ▪ podmínky pro relaxaci	
Žák: ▪ vysvětlí účinek některých	**Využití potravy k upevnění zdraví**	*VDO - vede k odpovědnosti za*

látek na organismus, např. alkaloidy – dráždí, osvěží (pepř, paprika), glykosidy – přírodní antibiotika, desinfekce (česnek, křen, cibule, jalovec), hořčiny – povzbuzovací účinky (pelyněk) ▪ dokáže sestavit jídelníček ze zdraví prospěšných surovin ▪ zvládne připravit jednoduchá jídla podle zásad zdravé výživy	▪ správné stravovací návyky ▪ vliv některých potravin na zdraví	*vlastní rozhodnutí s vědomím jejich důsledků, diskutuje, obhajuje své názory*
Žák: ▪ vyjmenuje nejčastější alergeny a popíše co je to alergie a její příznaky ▪ s pomocí literatury dokáže určit potraviny, které mají na zdraví negativní a pozitivní vliv	**Využití přírodních zdrojů ke zlepšení zdraví** ▪ strategie na zvýšení imunity pomocí stravy ▪ jak bojovat s alergiemi	*OSV - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti*
Žák: ▪ pochopí, které zdravotní důvody mohou vést k půstu ▪ dokáže rozlišit rozdíl mezi hladověním a držením půstu ▪ popíše jak začít s půstem a kdy je jeho držení přínosem pro organismus	**Léčebný půst** ▪ účinky půstu na organismus ▪ jak s půstem začínat ▪ nejčastější chyby v držení půstu	*OSV – v informačních zdrojích hledá různé názory a dokáže o nich diskutovat*
Žák: ▪ popíše rozdíl mezi půstem, mentální anorexií a bulimií ▪ dokáže vysvětlit nebezpečí plynoucí z mentální anorexie ▪ dokáže vysvětlit nebezpečí plynoucí z bulimie	**Poruchy příjmu potravy** ▪ rozdíl mezi půstem a poruchami příjmu potravy	
Žák: ▪ přiměřeně věku dokáže vysvětlit fungování lidského těla ▪ dokáže diskutovat o vhodnosti různých stravovacích návyků	**Diety – ano či ne**	

Žák: ▪ vysvětlí mechanismus působení přiměřené tělesné aktivity na zdraví	**Vliv pohybu na duševní i tělesné zdraví**	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Anglická konverzace

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglická konverzace je volitelný předmět, zaměřený zejména na zdokonalování mluvních schopností žáků. Cílem je zbavit žáky ostychu a naučit je vyjádřit se ve všech běžných situacích a současně reagovat na mluvené slovo. Spolu s obohacením slovní zásoby se žáci seznamují s reáliemi jiných zemí a prostřednictvím rodilých mluvčí mají možnost získat další informace o dané zemi. Žáci se připravují nejen na střední školy, ale i na výjezdy do zahraničí, které připravujeme v souvislosti s nově navázanými kontakty. Blízkost Prahy a letiště Ruzyně přivádí řadu žáků do oborů, které s provozem letiště souvisejí. Zde je znalost angličtiny základním předpokladem přijetí.

Konverzace je zaměřena zejména na:

- porozumění často užívaným větám a výrazům v běžných situacích
- komunikaci prostřednictvím jednoduchých úloh, jež vyžadují přímou výměnu informací
- vyjadřování o známých a běžných skutečnostech
- popis své rodiny, okolí bydliště, každodenních činností, svátků
- témata směřující k poznávání reálií jiných zemí

Anglická konverzace je vyučována jako samostatný volitelný předmět v 7., 8. nebo 9. ročníku jednu hodinu týdně. Jedná se o jednoletý seminář.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Anglická konverzace je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- chápe význam pravidelné domácí přípravy
- zajímá se o texty, zejména časopisecké, psané v anglickém jazyce
- má zájem obohacovat svou slovní zásobu o nová slova anglického jazyka

Učitel:

- vede žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- vede žáky k ústnímu i písemnému projevu
- vede žáky k zodpovědné přípravě na hodiny konverzace
- dbá pracovních návyků, zejména domácí přípravy

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- umí pracovat ve skupině
- orientuje se ve slovnících
- tvořivě pracuje s přiměřeným textem

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- vede žáky k pochopení důležitosti pravidelného kontaktu s jazykem v mluvené nebo psané podobě
- vede žáky k práci s cizojazyčnými slovníky

Kompetence komunikativní

Žáci:

- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích
- umí si vyžádat jednoduchou informaci
- dokáže reprodukovat vlastní literární text

Učitel:

- vede žáky k vyjadřování v rámci dialogů
- vede žáky k reprodukci přečteného textu
- vede žáky k obohacování slovní zásoby
- vede žáky k vytváření vlastního literárního textu

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- respektuje názory druhých
- dokáže bez problémů spolupracovat ve skupinách
- učí se objektivním způsobem hodnotit svoji práci

Učitel:

- vyžaduje pravidla slušného chování
- umožňuje každému žákovi podle jeho schopností zažít pocit úspěchu

Kompetence občanská

Žáci:

- žák se učí respektovat názory druhých
- umí spolupracovat ve skupinách
- je schopen objektivně zhodnotit svoji práci, najít a opravit své chyby

Učitel:

- učí žáky respektovat společenské dění a to i v jiných zemích

- učí žáky brát ohledy na schopnosti a možnosti druhých

Kompetence pracovní

Žáci:

- při samostatné činnosti je žák veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel
- vytváří si pozitivní vztah k cizím jazykům

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů
- dbá na pravidelné kontroly všech písemných materiálů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Anglická konverzace**	**sedmý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě ▪ rozumí obsahu a vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (z novin, časopisů, knih, internetu) ▪ vyjádří vlastními slovy obsah čteného textu ▪ navrhne vhodné otázky pro diskuzi na téma z čteného textu ▪ uvede klady a zápory aktuálního tématu a obhájí svůj názor na dané téma ▪ komentuje aktuální dění na základě informací ze zpráv a novin ▪ vyvodí pravděpodobný význam nových slov v textu a případně je - vyhledá v cizojazyčném slovníku ▪ sestaví sdělení týkající se běžných situací ▪ vyžádá si informace při cestování	**Práce** ▪ pracovní pohovor, budoucí povolání **Cestování** ▪ způsoby cestování ▪ popis prázdnin, dovolené ▪ dopis z dovolené ▪ na letišti/ nádraží, v hotelu, v restauraci, obchodě **Obyčejný den** ▪ popis všedního dne ▪ sport, záliby, zdravý životní styl ▪ styl života Evropanů a lidí v jiných zemích **Aktuální témata** ▪ články z novin, časopisů, internetu ▪ diskuze týkající se současných témat společnosti **Další témata** ▪ významné osobnosti současnosti a minulosti ▪ zajímavá a významná místa světa	*EGS - Evropa a svět nás zajímá - diskuze na témata týkající se života dětí a mladistvých v jiných zemích* *EGS – Evropa a svět nás zajímá - život Evropanů a styl života v evropských rodinách - diskuze srovnávající různé životní styly Evropanů a Čechů* *OSV – Komunikace- rozvíjení dialogu vztahující se k běžným tématům i aktuálnímu dění, vedení dialogu a chápání jeho pravidel a řízení, rozvíjení schopnosti domluvit se v různých situacích během cestování a poznávání lidí*

▪ domluví se při běžných formálních a neformálních situacích každodenního života ▪ předvede jednoduchý rozhovor v různých situacích při cestování a v každodenním životě ▪ popíše svůj běžný den, záliby a styl života ▪ stručně pohovoří o zajímavém městě, významné osobě		*MKV - Lidské vztahy - utváření dobrých mezilidských vztahů mezi kulturami* *MKV – Lidské vztahy - Řešení konfliktů mezi kulturami vycházející z jejich odlišností - diskuze na téma předsudky a vžité stereotypy*

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Čtenářský klub

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Čtenářský klub se vyučuje jako jeden z povinně volitelných předmětů v sedmé třídě.

Rozšiřuje a doplňuje předmět český jazyk a literatura na druhém stupni.

Předmět umožňuje ukázat, že čtení se prostřednictvím čtenářského klubu stává společenskou záležitostí. Ačkoli je čtení často soukromou, samotářskou činností, může být také sdílenou a kolektivní potěchou. V čtenářském klubu se čtenáři pravidelně scházejí, aby si povídali o četbě, sdíleli své zážitky s knihami, aby se spolu dohadovali a nacházeli shodu.

Čtenářský klub se soustřeďuje na čtení pro radost a zábavu, rozšiřuje dětem rámec čtení a zvyšuje jejich schopnosti, zlepšuje jejich čtenářské dovednosti, vychovává oddané, nadšené čtenáře na celý život, motivuje čtenáře, pomáhá vytvářet kulturu čtení ve školách a jiných zařízeních, podporuje pozitivní obraz čtení a knihoven, povzbuzuje představivost, svobodné myšlení, reflexi a seberealizaci, mění vnímání čtení jako samotářské či dokonce „podivínské zábavy“ na společenskou a populární činnost, které si můžeme užívat s ostatními.

Čtenářský klub, jako školní volitelný předmět, může rozšířit čtenářskou zkušenost nad požadavky osnov, může obohatit životy mladých lidí skrze setkání s celou škálou a bohatstvím zážitků, které se dají v knihách nalézt a umožní mladým čtenářům vytvořit si celoživotní návyk ke čtení a radosti z knih.

Forma a metody užívaná v tomto předmětu: skupinová práce, samostatná práce, diskuze, práce s textem, metody kritického myšlení.

Čtenářský klub je vyučována jako samostatný volitelný předmět 7., 8. nebo 9. ročníku jednu hodinu týdně.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Čtenářský klub je realizována Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- aktivně si vyměňují informace a hodnotí problémy z více stran
- reflektují, oceňují a kriticky hodnotí vlastní práci, činnost skupiny i spolužáků
- hledají prostřednictvím četby vlastní efektivnější způsob vypořádání se s problémem či úkolem
- prozkoumávají prostřednictvím rozličných motivací možnosti svého jednání

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- kriticky myslí
- činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žáci:

- vyslovují, komentují a obhajují svůj názor
- naslouchají druhým, citlivě přebírají slovo při skupinové komunikaci
- reflektují svou činnost a diskutují
- pracují na zadaných úkolech
- pracují jak individuálně, tak především ve dvojicích či menších skupinách

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- podílejí se na výběru témat a částečně i činnosti ve vyučování
- řeší problémy ve skupině společně s učitelem diskusí
- dostávají prostor k seberealizaci a prezentaci svých jedinečných dovedností

Kompetence občanská

Žáci:

- chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

Kompetence pracovní

Žáci:

- plní domácí úlohy, na nichž závisí úspěšnost jednotlivce i skupiny
- pracují zodpovědně a systematicky
- započatou činnost dokončí
- připravují krátké literární akce pro třídní kolektiv nebo užší školní veřejnost
- podílejí se na vyhledávání a třídění témat a materiálů i na propagaci akcí
- sami tvoří plakáty, pozvánky na školní akce spojené s literaturou

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Čtenářský klub**	**sedmý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ čte text s porozuměním ▪ poznává jednotlivé styly ▪ zpracovává témata a interpretuje je před ostatními ▪ seznamuje ostatní s vlastní četbou ▪ reprodukuje daný text ▪ porovnává různá ztvárnění námětu ▪ interpretuje smysl literární ukázky ▪ charakterizuje postavy ▪ poznává rysy stylu autora ▪ seznámí se základními metodami kritického myšlení	**Čtenářská gramotnost** ▪ vlastní samostatná četba ▪ společná hlasitá četba ▪ četba zaměřená např. na postavu, prostředí, jazyk (spisovný X nespisovný), žánr, autora atd. ▪ tematické čtení	
Žák: ▪ aktivně se zapojí při vytváření akce „Měsíc knihy“ (program, plakáty, pozvánky aj.) ▪ zúčastní se předčítání mladším spolužákům ▪ pozve osobu ze svého okolí na besedu o četbě a jeho oblíbených knihách	**Měsíc knihy**	
Žák: ▪ poznává filmové a divadelní adaptace ▪ poslechne si audionahrávku knihy ▪ čte divadelní hru (četba po rolích) ▪ nacvičí jako divadelní hru úryvek z knihy	**Adaptace**	
Žák: ▪ seznamuje se s novinkami	**Spolupráce s místní knihovnou a jinými kulturními institucemi v okolí**	

a interpretuje je před ostatními ▪ seznámí se s významnými výročími slavných spisovatelů ▪ pokusí se dojednat návštěvu spisovatele/ky pro děti a mládež ▪ seznámí se s výsledky literárních soutěží Magnesia Litera, Zlatá stuha atd. ▪ navštíví (v rámci možností) nějaký knižní veletrh, festival, např. Svět knihy		
Žák: ▪ ověří si své znalosti v hrách, kvízech a soutěžích zaměřených na život a dílo spisovatelů ▪ vytváří jednoduché křížovky, osmisměrky, rébusy s literární tématikou pro mladší žáky	**Hry, soutěže, kvízy**	
Žák: ▪ naučí se aktivně přemýšlet nad cizími slovy v textu ▪ nacvičí hlasité čtení se scénickými projevy	**Jazykolamy, hry se slovy**	
Žák: ▪ pokusí se o vlastní literární text (např. báseň, příběh, dokončení knihy)	**Literární tvorba**	
Žák: ▪ vytvoří propagační plakáty na akci „Měsíc knihy“ ▪ spoluvytvoří medailonek významného autora /ky ▪ vytvoří si vlastní záložku do knihy ▪ vyrobí nástěnku se čtenářskými tipy, které budou sloužit pro celou školu	**Výtvarné pojetí**	

Žák: ▪ seznámí se s autory, kteří píší poezii pro děti a mládež ▪ hledá vhodné básně do recitačních soutěží (vyhledává klady a zápory) ▪ uspořádá se svými spolužáky recitační soutěž pro mladší žáky školy	**Poezie**	

Environmentální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Environmentální výchova doplňuje poznatky ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a zdraví i Umění a kultura. V tomto předmětu budeme nacházet odpovědi na mnohé otázky o takzvaném udržitelném rozvoji naší společnosti. Bude zde kladen důraz na návody a strategie chování, abychom společnost rozvíjeli s co nejmenším dopadem na životní prostředí.

Žáci budou seznámeni s alternativami používání nadměrného množství chemických látek, uvědomí si nezbytnost uchování čisté pitné vody, zamyslí se nad ději v přírodě a uvědomí si, že jsou na ní závislí. Ekologické chování budou vnímat jako nezbytnou součást svého smysluplného života. Seznámí se s novými technologiemi zpracování odpadů i některými průmyslovými výrobami potravin.

Vzdělávání v předmětu

- směřuje k porozumění přírodním vztahům a jejich vlivu na život člověka
- umožňuje poznat přírodu jako systém, do kterého člověk zasahuje a nenávratně ho mění
- podporuje kritické myšlení a logické uvažování
- učí klást si otázky a hledat na ně řešení
- vede k chápání závislosti člověka na přírodních zdrojích

Výuka probíhá v areálu školy, ve třídě i mimo prostory školy.

Environmentální výchova je vyučována jako samostatný volitelný předmět 7., 8. nebo 9. ročníku jednu hodinu týdně. Jedná se o jednoletý seminář.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Environmentální výchova je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a nedílnou součástí jsou témata Environmentální výchovy, která jsou probírána v průběhu celého školního roku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně využívá
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a posuzuje a vyvozuje závěry

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování, porovnávání a vyvozování závěrů
- vede žáky k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy
- je schopen obhájit výsledky své práce

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých si žáci sami navrhují řešení, dochází k závěrům a vyhodnocují fakta
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů a dává jim na vybranou

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- rozumí různým druhům textů

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek
- umožňuje žákům prezentaci své práce, sebehodnocení, obhajobu své práce i reagovat na kritiku

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- přispívá k diskusi ve skupině
- chápe potřebu efektivně spolupracovat
- respektuje různá hlediska
- čerpá poučení od druhých lidí

Učitel:

- navozuje situace k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem a snahu

Kompetence občanská

Žáci:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy v návaznosti na zdraví populace lidí

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a udržitelnosti rozvoje společnosti

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí
- vede žáky k pochopení práv a povinností při ochraně zdraví svého i druhých lidí
- učí myslet v souvislostech

Kompetence pracovní

Žáci:

- navrhne postup a časový rozvrh své práce
- při samostatné práci dodržuje pravidla bezpečného chování

Učitel:

- vede žáky k dodržování BOZP při práci s přírodninami
- vede žáky k vlastní organizaci pracovního času

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
	Environmentální výchova	**sedmý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjmenuje složky životního prostředí ▪ nalézá způsoby ochrany životního prostředí ▪ identifikuje škodlivé vlivy	**Životní prostředí** ▪ vymezení pojmů, ochrana, možnosti každého člověka ▪ lidské výtvory ovlivňující životní prostředí	
Žák: ▪ na konkrétních příkladech vysvětlí vzájemnou provázanost organismů a prostředí ▪ vysvětlí odbornou terminologii	**Ekologie** ▪ vztahy organismů a neživého prostředí ▪ pojmy: jedinec, populace, společenstvo, ekosystém, přizpůsobivost	
Žák: ▪ uvádí na konkrétních příkladech do souvislosti své spotřební chování a jeho vliv na životní prostředí ▪ popíše životní cyklus vybraného výrobku ▪ hodnotí vliv jednotlivých	**Vliv našeho oblékání na životní prostředí** ▪ suroviny a jejich zpracování až do konečné úpravy oděvů, prodej, nošení a údržba, recyklace nebo odstranění ▪ ekomóda	

fází na životní prostředí ▪ uvede návrhy opatření, kterými může sám přispět ke snížení environmentálního dopadu		
Žák: ▪ identifikuje změny v okolí svého bydliště ▪ uvědomí si nutnost plánování s ohledem na dopad na životní prostředí	**Můj domov za několik let** ▪ právo na informace, zapojení do rozhodování – referendum ▪ zkoumání bydliště – pozorování změn, ekonomické dopady	*VDO – Občan, občanská společnost a stát - vede k odpovědnosti za rozhodnutí s vědomím jejich důsledků, diskutuje, obhajuje své názory*
Žák: ▪ na konkrétních příkladech vysvětlí souvislost mezi životním prostředím a vlastním zdravím ▪ přiřazuje k běžně používaným výrobkům možné ekologicky šetrnější alternativy	**Kosmetika, léky, potraviny** ▪ testování, nebezpečné látky, vliv na organismus člověka, přírodní ekvivalenty chemických látek, zodpovědné rozhodování	
Žák: ▪ na základě posouzení životního cyklu výrobků seřadí výrobky podle míry vlivu na životní prostředí	**Elektronika** ▪ kriteria pro rozhodování o koupi, kvalita, recyklace, zdroje surovin	
Žák: ▪ navrhne příklady a realisticky naplánuje, jak by mohl svým chováním přispět k řešení daného problému ▪ odhadne, jaké bude mít jeho chování důsledky	**Ekologicky šetrné chování ve školním prostředí** ▪ úspory energií, vody, třídění odpadů, ▪ změny, zlepšující prostředí školy	
Žák: ▪ ztvární různými způsoby krajinu, ve které žije, popíše její jedinečné rysy a svůj vztah k ní ▪ zhodnotí důsledky jejího narušení	**Krajina** ▪ změny v krajině, ochrana, přetváření, dělení dálnicemi, ploty atd., vlastnictví, časoměrné fotografie	

Žák: ▪ vybraný environmentální problém analyzuje z hlediska historických a společenských souvislostí ▪ vysvětlí, kdy se z environmentálního problému stává environmentální konflikt	**Chránit, nebo užívat?** ▪ problémové situace, zájmové skupiny, řešení konfliktů, hodnocení stanovisek, vyjádření názorů, kompromis	*OSV – komunikace - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti, v informačních zdrojích hledá environmentální problémy*
Žák: ▪ vysvětlí souvislost mezi půdou a živinami v ní ▪ vybaví si zákonitosti koloběhu živin ▪ popíše založení kompostu ▪ vysvětlí, jak nákupy mohou ovlivnit kvalitu životního prostředí	**Pěstování jídla** ▪ půda, živiny, potraviny, zahradnické zkušenosti, využití a třídění bioodpadu, kompostování, nákupy ▪ intenzivní hospodaření a alternativy – drobní farmáři	
Žák: ▪ analyzuje provoz domácnosti z hlediska dopadu na životní prostředí ▪ navrhne konkrétní opatření vedoucí ke snížení tohoto dopadu ▪ posoudí jeho reálnost	**Ekologická stopa** ▪ biologická kapacita ▪ biologicky produktivní prostor ▪ ekologická rezerva	*OSV – rozvoj schopnosti poznávání - přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, diskutuje, upozorňuje na chybné chování*
Žák: ▪ formuluje výzkumnou otázku ▪ navrhne metody pro získání dat k jejímu zodpovězení ▪ shromažďuje a porovnává informace z různých informačních zdrojů ▪ vyhodnotí shromážděná data	**Pitná voda** ▪ balená nebo kohoutková? ▪ cesta vody, kvalita vody, ochrana vody, dostupnost vody u nás a v zahraničí	

Dramatická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Dramatická výchova se vyučuje jako jeden z povinně volitelných předmětů v sedmé třídě.

Obsah předmětu navazuje na výuku českého jazyka a literatury, hudební, výtvarné a občanské výchovy, blízká témata sdílí též se vzdělávací oblastí Člověk a společnost. Specifickou vazbu má pak se vzdělávací oblastí Umění a kultura. Tu podněcuje soustavnou péčí o rozvoj citlivého vnímání věcí a vztahů kolem nás, péčí o tvořivost a estetické cítění ve sféře mimoumělecké i umělecké. Získané vědomosti, dovednosti a postoje jsou dále využívány a rozvíjeny.

Formy a metody převážně užité v tomto předmětu vyplývají z jeho podstaty:

- skupinová práce
- samostatná práce
- dramatizace

Společným jmenovatelem realizace Dramatické výchovy je důraz na hru. Jedná se o hry s pravidly, dramatické improvizace a etudy simulační, alternační, charakterizační povahy, hry a cvičení hlasová, pohybová, rytmická a strukturované drama. Dále je věnován prostor a čas diskusi a samostatné reflexi. Zařazovány mohou být krátkodobé i dlouhodobé projekty s ohledem na schopnost žáků.

Témata a motivace jsou volené s ohledem na věková specifika žáků, ale i s ohledem na konkrétní kolektiv a jeho psychosociální charakteristiky a potřeby žáků. Na výběru témat se mohou žáci aktivně podílet.

Volitelný předmět je nabízen žákům 7.–9. třídy v dotaci 1 vyučovací hodiny týdně.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- hledají prostřednictvím her a cvičení s pravidly vlastní efektivnější způsob vypořádání se s problémem či úkolem
- prozkoumávají prostřednictvím rozličných motivací možnosti svého jednání
- aktivně si vyměňují informace a hodnotí problémy z více stran
- reflektují, oceňují a kriticky hodnotí vlastní práci, činnost skupiny i spolužáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- reagují na konfliktní situace a v dramatické situaci zaujímají stanovisko, vstupují do různých rolí, situace opakují a kultivují své postoje

Kompetence komunikativní

Žáci:

- vyslovují, komentují a obhajují svůj názor
- naslouchají druhým, citlivě přebírají slovo při skupinové komunikaci
- reflektují svou činnost a diskutují
- cvičí se ve správné práci s dechem, hlasem a v artikulaci
- v dramatických hrách a cvičeních pantomimických komunikují verbálně i neverbálně
- připravují se v situacích s náměty z reálného života na danou situaci a zkouší si různé způsoby reagování
- pracují na zadaných úkolech, pracují jak individuálně, tak především ve dvojicích či menších skupinách

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- se zamýšlejí v reflexích a cvičeních sociálních nad vlastními postoji a chováním, vciťují se do druhých a regulují své chování ve skupině
- podílejí se na výběru témat a částečně i činnosti ve vyučování
- řeší problémy ve skupině společně s učitelem diskusí
- dostávají prostor k seberealizaci a prezentaci svých jedinečných dovedností

Kompetence občanská

Žáci:

- inscenují drobné divadelní hry
- v tématech her využívají díla nebo úryvky z kulturních děl českých i světových

Kompetence pracovní

Žáci:

- plní domácí úlohy, na nichž závisí úspěšnost jednotlivce i skupiny
- pracují zodpovědně a systematicky
- započatou činnost dokončí
- připravují krátké etudy k prezentaci pro třídní kolektiv nebo užší školní veřejnost
- podílejí se na vyhledávání a třídění témat a materiálů i na propagaci představení sami tvoří divadelní kulisy a pomůcky

Fyzikální a chemické pokusy

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Fyzikální a chemické pokusy se vyučuje jako jeden z povinně volitelných předmětů v deváté třídě. Rozšiřuje a doplňuje předměty fyzika a chemie na druhém stupni. Obsahově se soustředí na témata, která umožňují na této úrovni bližší zkoumání a experimenty.

Předmět umožňuje rozšíření a prohloubení znalostí některých oborů obou předmětů a poskytuje prostor pro propojení fyziky a chemie, které je velmi přirozené. Hlavní důraz je kladen na experiment a na ozřejmení úzkého propojení obou předmětů navzájem a jejich spojení s realitou denního života.

Dále je důraz kladen na nácvik tvorby hypotéz a jejich následné ověřování, na spolupráci a komunikaci mezi jednotlivci i skupinami, na vyhledání problému, na samostatnou přípravu žáka. Předmět dává prostor pro aktivní účast žáka ve volbě postupů a pracovních metod, které vedou k vyřešení problému.

Forma a metody převážně užité v tomto předmětu vyplývají z jeho podstaty:

- skupinová práce
- příprava a uskutečnění experimentu
- samostatná práce

Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně.

Výuka je realizována především v učebně chemie a fyziky.

Volitelný předmět je nabízen žákům 9. třídy v dotaci 1 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá ve 2 hodinových blocích 1x za 2 týdny.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- aktivně spolupracují při navrhování vhodných metod
- vyvozují závěry ze svých pozorování

Učitel:

- dává žákům prostor pro výběr z navrhovaných metod případně nalezení vlastní metody

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- aktivně komunikují ve skupině, aktivně spolupracují na určení vhodnosti daného postupu, případně navrhují vlastní

Učitel:

- podporuje žáky v nacházení mezipředmětových vazeb

- navrhuje využití různých metod z fyziky, chemie a dalších oborů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- stejné jako v předmětech fyzika a chemie

Učitel:

- stejné jako v předmětech fyzika a chemie

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- stejné jako v předmětech fyzika a chemie

Učitel:

- stejné jako v předmětech fyzika a chemie

Kompetence občanská

Žáci:

- stejné jako v předmětech fyzika a chemie

Učitel:

- stejné jako v předmětech fyzika a chemie

Kompetence pracovní

Žáci:

- stejné jako v předmětech fyzika a chemie

Učitel:

- stejné jako v předmětech fyzika a chemie

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
	Fyzikální a chemické pokusy	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ pochopí a s porozuměním vysvětlí chod paprsků spojnou a rozptylnou čočkou ▪ pochopí princip dírkové komory a sestrojí její model ▪ zobrazí obraz pomocí dírkové komory, spojné čočky ▪ sestrojí model dalekohledu a mikroskopu a s porozuměním vysvětlí princip tvorby obrazu a jeho vlastnosti	**Paprsková optika** ▪ průchod paprsků spojnými a rozptylnými čočkami ▪ princip Camery obscury ▪ setrojení modelu Newtonova dalekohledu ▪ sestrojení modelu mikroskopu	
Žák: ▪ pochopí a s porozuměním vysvětlí šíření zvuku v jednotlivých prostředích ▪ na základě získaných vědomostí odhadne chování soustavy ladiček ▪ experimentálně ověří svůj odhad ▪ získané vědomosti aplikuje na vytvoření dalších hypotéz	**Akustika** ▪ princip šíření zvuku, rezonance ▪ šíření zvuku v jednotlivých prostředích	
Žák: ▪ objasní princip elektromotoru, sestrojí jeho jednoduchý funkční model	**Elektromagnetická indukce** ▪ sestrojení jednoduchého elektromotoru	
Žák: ▪ s porozuměním vysvětlí výskyt vody ve všech třech skupenstvích ▪ vysvětlí anomálii vody a její nezbytnost pro udržení života na Zemi ▪ odhadne vliv tvrdosti vody na spotřebu detergentů ▪ odhadne a změří pH	**Voda** ▪ anomálie vody ▪ trojný bod vody ▪ tvrdost vody ▪ pH vody ▪ filtrace a samočisticí schopnost vody	

destilované vody, kohoutkové vody, sodové vody apod. ▪ pochopí průběh filtrace vody v přírodě a na základě těchto znalostí navrhne způsob čištění některých odpadních vod ▪ demonstruje vznik minerálních vod		
Žák: ▪ samostatně vyhledá pH důležitých částech těla (krev atd.) ▪ připraví přírodní indikátor ▪ změří pH běžně konzumovaných nápojů ▪ zjistí pH běžně konzumovaných potravin ▪ navrhne změny jídelníčku tak, aby složení stravy a nápojů více respektovalo přirozené pH lidského těla	**Měření pH potravin nápojů**	
Žák: ▪ navrhne a sestrojí ovocný (nebo jiný podobný) monočlánek ▪ s porozuměním popíše jeho funkci ▪ navrhne a provede zapojení několika monočlánků tak, aby se zvýšil výkon zdroje	**Sestrojení ovocného monočlánku**	
Žák: ▪ sestrojí jednoduchý model fotografického přístroje, popíše jeho funkci ▪ pochopí a s porozuměním popíše chemickou reakci vedoucí k uchování obrazu ▪ vytvoří fotogram ▪ na jednoduchém příkladu vysvětlí, jak mozek tvoří prostorový obraz	**Princip fotografie, fotogram, prostorové fotografie**	

Žák: ▪ na základě pozorování reakce zkoumaných látek vytvořit tabulku se zaznamenanými výsledky ▪ dokáže soli pomocí činidel	**Anorganické soli**	
Žák: ▪ zkoumá a zaznamenává fyzikální a chemické vlastnosti plamene ▪ sleduje zbarvení plamene v přítomnosti solí kovů	**Hoření vlastnosti plamene**	
Žák: ▪ extrahuje barviva z rostlinného materiálu a identifikuje je	**Chromatografie**	
Žák: ▪ porovná rychlostsedimentace různých látek	**Sedimentace**	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vaření

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

V tomto předmětu je kladen důraz na vlastní zkušenost a experiment. Žáci jsou vedeni ke kladení otázek o průběhu procesů probíhajících v potravinách při jejich přípravě ke konzumaci, jejich vliv na zdraví a hledání odpovědí na ně. Správným nákupem surovin a jejich zpracováním lze výrazně ovlivnit nutriční hodnotu pokrmů a využíváním některých bylin k ochucení jídel jim je nabídnuta alternativa k chemickým dochucovadlům.

Žákům je zdůrazňována jejich vlastní, aktivní role v péči o své zdraví i zdraví celé své rodiny. Jsou seznámeni s komplexním pohledem na přípravu pokrmů vhodným i nevhodným způsobem. Mohou získat dovednosti, které je přivedou k lukrativnímu povolání.

- předmět doplňuje a rozšiřuje základní učivo pracovních činností o informace s vlastním poznáváním
- učí žáky porozumět základním souvislostem, pojmům
- hloubka i rozsah je plynule přizpůsobován psychomotorickému vývoji a zájmu žáků,
- cílem předmětu je poznávání účinku potravy na lidský organismus a její příprava
- vlastním prožitkovým poznáváním žák získává trvalejší praktické zkušenosti, které ho vedou k samostatnosti a zodpovědnějšímu přístupu k vlastnímu zdraví
- učí se komunikovat ve skupině, prohlubuje si odborný slovník,
- žák je veden k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci i poskytnutí první pomoci při úrazech v kuchyni

Pro výuku je využívána učebna, kuchyňka školy.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pokus, kooperativní techniky, práce s informacemi.

Volitelný předmět je nabízen žákům 7.–9. třídy v dotaci 1 vyučovací hodiny týdně.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl učení
- mají pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutují o nich

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikují v praxi

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používají správnou terminologii, využívají informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupinách, spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem, snahu a citlivé postoje ke spolužákům

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují pravidla při práci, dokážou přivolat pomoc při zranění

- chápou většinu souvislostí, chrání a oceňují naše kulinářské kulturní tradice a historické dědictví

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- vede žáky k pochopení práv a povinností souvisejících s ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách tělesných procesů, které mají vliv na ochranu zdraví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používají bezpečné a účinné nástroje, vybavení, materiály, dodržují technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí – práce s kuchyňskými odpady
- využívají své znalosti v běžné praxi

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s živými přírodninami a surovinami pro přípravu jídel
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívají je při učení i při zapojení života školy a do společnosti
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Učitel:

- podporuje žáky k využívání digitálních technologií, k vyhledávání informací vedoucí k různým pracovním postupům
- využívá ve výuce informační technologie
- vede žáky k třídění a kritickému hodnocení informací, nabízí příklady důvěryhodných zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	**Vaření**	**sedmý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ▪ se orientuje v poznávání některých bylin a koření ▪ vhodné suroviny pro přípravu jídel	**Kuchyně** ▪ základní vybavení, udržování pořádku a čistoty ▪ bezpečnost a hygiena provozu ▪ nákup surovin ▪ správné uskladnění surovin ▪ správné uskladnění jídel ▪ mražení ▪ pasterizace	*VDO – prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví*
Žák: ▪ připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ▪ dokáže hledat informace a recepty v časopisech, kuchařských knihách i na internetu ▪ vyhledá využití bylin na přípravu jídel ▪ dokáže připravit jídlo s bylinami a kořením vhodné pro udržení a posílení zdraví	**Příprava jídel** ▪ recepty studené kuchyně ▪ recepty teplé kuchyně **Byliny v kuchyni** ▪ recepty s využitím bylin ▪ poznávání a využití koření	
Žák: ▪ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	**Stolování** ▪ použití příborů ▪ použití sklenic ▪ obecné principy stolování ▪ zdobné prvky slavnostní tabule **Společenské chování** ▪ obsluha u stolu	
Žák: ▪ dokáže sestavit jídelníček ze zdraví prospěšných surovin ▪ zvládne připravit jednoduchá jídla podle zásad zdravé výživy	**Využití potravy k upevnění zdraví** ▪ správné stravovací návyky ▪ vliv některých potravin na zdraví ▪ příprava jídel	*VDO - vede k odpovědnosti za vlastní rozhodnutí s vědomím jejich důsledků, diskutuje, obhajuje své názory*

Žák: ▪ vyjmenuje nejčastější alergeny a popíše co je to alergie a její příznaky ▪ s pomocí literatury dokáže určit potraviny, které mají na zdraví negativní a pozitivní vliv	**Využití přírodních zdrojů ke zlepšení zdraví** ▪ strategie na zvýšení imunity pomocí stravy ▪ jak bojovat s alergiemi ▪ první pomoc při alergické reakci na potravu	*OSV - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti*
Žák: ▪ přiměřeně věku dokáže vysvětlit fungování lidského těla ▪ dokáže diskutovat o vhodnosti různých stravovacích návyků ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	**Diety** ▪ Co je to dieta ▪ Diety – ano či ne ▪ Čisticí prostředky v kuchyni ▪ Vybavení lékárničky	

Příprava na testy

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

V tomto předmětu budou žáci zdokonalovat dovednosti potřebné při práci s testovými úlohami. Bude zde kladen důraz na návody a strategie chování, plánování, které potřebují žáci při testování. Žáci budou seznámeni s postupy při řešení testových úloh, budou záměrně vystaveni práci s omezeným časem, práci ve stresové situaci. Bude rozvíjena jejich čtenářská a matematická gramotnost.

Vzdělávání v předmětu

- směřuje k porozumění, jak pracovat v časové tísni
- učí žáky strategii při vypracovávání testu
- podporuje kritické myšlení a logické uvažování
- učí klást si otázky a hledat na ně řešení
- vede k chápání výsledku jako zpětné vazby

Metody práce

- Práce se zadanými testy – žáci vypracovávají zadané testy a následně rozebírají své výsledky.
- Žáci pracují s výsledky jako se zpětnou vazbou, analyzují své výsledky a v případě neúspěchu hledají nové způsoby řešení daného problému.
- Žáci se zaměří na analýzu svých výsledků a postupů práce.

Formy výuky

- Samostatná práce žáků a individualizovaná výuka - jedná se o aktivity, kdy žáci získávají poznatky vlastním úsilím.
- Skupinová (kooperativní) výuka - žáci pracují ve skupinách (ve dvojicích či více), řeší složitější problémy a vzájemně spolupracují.

Příprava na testy je vyučována jako samostatný volitelný předmět v 9. ročníku jednu hodinu týdně, výuka probíhá v dvouhodinových blocích jednou za 2 týdny.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	0	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojují je, systematicky je efektivně využívají
- získané výsledky porovnávají, posuzují a vyvozují závěry
- pracují s chybou

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky ke správnému používání strategie při práci s testem (např. při nedostatku času, při složitějším úkolu apod.)
- vede žáky k samostatnému pozorování, porovnávání a vyvozování závěrů
- vede žáky k nalézání souvislostí
- vede žáky plánování a hodnocení vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledají informace vhodné k řešení problému
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky v různých testech
- samostatně řeší problémy
- jsou schopni obhájit výsledky své práce
- pracují v stresovém prostředí

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých si žáci sami navrhují řešení, dochází k závěrům a vyhodnocují fakta
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů a dává jim na vybranou

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky v logickém sledu
- vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- rozumí různým druhům textů, které jsou v testovacích úlohách

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek
- umožňuje žákům prezentaci své práce, sebehodnocení, obhajobu své práce i reakci na kritiku

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- přispívají k diskusi ve skupině
- čerpají poučení od druhých lidí

Učitel:

- navozuje situace k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem a snahu

Kompetence občanská

Žáci:

- rozhodují se v zájmu podpory a udržitelnosti rozvoje společnosti

- respektují názory spolužáků

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí myslet v souvislostech

Kompetence pracovní

Žáci:

- navrhne postup a časový rozvrh své práce
- snaží se běžně používat a využívat svoje znalosti
- řádně připravuje a udržuje učební prostor
- respektuje a dodržuje bezpečnostní pravidla

Učitel:

- vede žáky k využívání dovedností v běžné praxi
- dbá na dodržování a upevňování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- požaduje řádnou přípravu a udržování učebního prostoru
- vede žáky k dodržování všech pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
	Příprava na testy	**devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vypracovává zadané testové úlohy ▪ pracuje s omezeným časem ▪ zhodnotí svůj výsledek a pracuje se zpětnou vazbou ▪ pracuje s chybou ▪ zvládá strategie vypracovávání testových úloh ▪ aplikuje naučené strategie na testové úlohy ▪ systematizuje práci při testu se znalostmi učiva z matematiky a českého jazyka ▪ plánuje vlastní práci při testech	Učivo z oblasti matematiky a českého jazyka a literatury pro 2. stupeň základní školy.	

Dílny

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

V tomto předmětu je kladen důraz na praktické dovednosti žáků při práci s nářadím a různými materiály. Žáci jsou vedeni k získání vztahu k manuální práci a k práci s hmotou. Seznámí se s různými činnostmi při organizaci práce, pracovními postupy a dalšími procesy vedoucími k zvládnutí jednoduchých úkolů, se kterými se mohou setkat v domácnosti. Seznámí se s jednotlivými materiály, jejich vlastnostmi a nářadím, kterým je budou opracovávat.

Součástí výuky budou také správné pracovní návyky v oblasti bezpečnosti a hygieny práce, důraz na tvořivou činnost a to i v oblasti designu a konstruování. Další aktivitou pak budou exkurze do atraktivních pracovišť v okolí.

- předmět doplňuje a rozšiřuje učivo pracovních činností
- učí žáky určovat typy nářadí dle zvoleného materiálu
- náročnost je přizpůsobován psychomotorickému vývoji a zájmu žáků
- cílem předmětu je poskytnout žákům základní znalosti a dovednosti při práci s hmotou
- vlastní prací žák získává trvalejší praktické zkušenosti
- učí se pracovat samostatně nebo ve skupině a získává tak pocit zodpovědnosti a sounáležitosti s ostatními
- žák je veden k ocenění kvalitních materiálů, práci jako takové a také k ocenění kvalitního návrhu (designu)

Pro výuku je využívána dílna.

Nejčastěji používanými jsou praktické metody a formami výuky jsou samostatná nebo skupinová práce.

Volitelný předmět je nabízen žákům 7.–9. třídy v dotaci 1 vyučovací hodiny týdně.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl práce
- mají pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných praktických úkolů v rámci výuky
- má zájem obohacovat své dovednosti o nové pracovní postupy
- umí posoudit vlastní pokrok

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- promýšlí pracovní postupy
- z mnoha řešení vybírá ta nejlepší, nejpraktičtější
- teoretické poznatky aplikují v praxi

Učitel:

- zadává úkoly jak konkrétní, tak volné se zaměřením na tvůrčí činnost žáků
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují jednotlivé postupy

Kompetence komunikativní

Žáci:

- učí se výběru správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používají správnou terminologii

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné (technické kreslení) i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- přirozenou formou stanovují jednotlivé pozice při práci ve skupině
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem, snahu a citlivé postoje ke spolužákům

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují pravidla při práci, dokážou přivolat pomoc při zranění
- chápou pracovní postupy, učí se i tradiční postupy při opracování hmoty

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k ochraně vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používají bezpečné a účinné nástroje, vybavení, materiály, dodržují technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- využívají své znalosti v běžné praxi

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci hmotou
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- upozorňuje na dodržování bezpečnosti při pobytu v dílně

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
	Dílny	**sedmý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ se orientuje v poznávání druhů hmoty ▪ dokáže hledat údaje v návodech i na internetu ▪ určí základní vlastnosti materiálů	**Druhy materiálů** ▪ vlastnosti	
Žák: ▪ zná základní rozdíl mezi dřevem jehličnatých a listnatých stromů ▪ zná základní zákony o ochraně lesa, podmínkách kácení ▪ orientuje s v terminologii polotovarů z pily ▪ umí určit základní vlastnosti dřeva	**Dřevo** ▪ druhy stromů ▪ polotovary ▪ vlastnosti	*Ochrana přírodního bohatství*
Žák: ▪ zná technologii výroby kovu a jednotlivých výrobků (ingoty, dráty, plechy, …) ▪ umí určit základní vlastnosti	**Kov** ▪ druhy kovových materiálů ▪ polotovary z válcoven a lisoven ▪ vlastnosti	

kovových materiálů		
Žák: ▪ zná technologii výroby plastů ▪ ví o rozdílech mezi termosety a termoplasty	**Plast** ▪ druhy plastů ▪ vlastnosti	*Ochrana přírodního bohatství, ekologie*
Žák: ▪ zná některé způsoby jejich získávání, výroby ▪ zná některé jejich základní vlastnosti vzhledem k opracovávání	**Další materiály** ▪ vlastnosti přírodních a umělých materiálů ▪ kůže, rostliny, slitiny, beton, …	
Žák: ▪ umí pojmenovat druhy nářadí ▪ ví k čemu jednotlivé druhý nástrojů použít	**Opracování** ▪ druhy nářadí, nástrojů ▪ terminologie	
Žák: ▪ nejčastěji používané druhy spojů ▪ lepidla v historii a dnes	**Spojování** ▪ typy spojů ▪ druhy lepidel	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tento volitelný předmět je určen pro žáky 7. – 9. tříd. Navazuje na učivo tělesné výchovy a rozšiřuje pro zájemce jeho týdenní hodinovou dotaci. Sportovní hry jsou zaěřeny převážně na míčové a kolektivní sporty. Zde by se měli žáci, kromě posílení fyzické zdatnosti, zlepšovat v sociálních dovednostech a kompetencích, ketré jsou pro kolektivní sporty typické a nepostradatelné.

Zájemci o tento volitelný předmět rozšíří své povědomí také o pravidla konkrétních sportů. Na program budou zařazeny i méně tradiční kolektivní sporty, kterým se v běžné výuce TV nevěnují, nebou pouze okrajově. Ve sportovních hrách si žáci budou osvojovat herní činnosti jednotlice, herní kombinace a systémy a pravidla fotbalu, volejbalu, basketbalu, florbalu, házené a netradičních sportů dle možností školy (ringo, softbal…).

Výuka SH probíhá v tělocvičně školy, na sportovním hřišti či ve volné přírodě. Žáci jsou připravováni i na sportovní akce mimo školu.

Pro výuku je využívána tělocvična, školní hřište a školní zahrada.

Nejčastěji používanými jsou praktické metody a formami výuky jsou samostatná nebo skupinová práce.

Volitelný předmět je nabízen žákům 7.–9. třídy v dotaci 1 vyučovací hodiny týdně.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- různým způsobem zpracovávají informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíly vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků a dává jim konstruktivní zpětnou vazbu

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímají nejrůznější problémové herní situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- navrhnou a obhájí svá rozhodnutí

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů a herních situací

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojují kultivovaný ústní projev
- se účinně zapojují do diskuse

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování vůči spoluhráčům, protihráčům a rozhodčímu
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

- se aktivně zapojují do sportovních aktivit
- se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní aktivity
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	**Sportovní hry**	**sedmý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ jedná podle pravidel hry a v duchu fair-play ▪ spolupracuje v týmových aktivitách a soutěžích ▪ provádí a zdokonaluje dle svých možností herní činnost jednotlivce v jednotlivých sportovních hrách ▪ pochopí smysl obrany v jednotlivých sportovních hrách ▪ provádí obranu, útok v jednotlivých sportovních hrách ▪ zdokonaluje střelbu v jednotlivých sportovních hrách	**Sportovní hry** ▪ držení míče jednoruč a obouruč ▪ základní přihrávky na místě i v pohybu, jednoruč, obouruč ▪ chytání jednoruč, obouruč ▪ hry s míčem v družstvu – kolektivní pojetí ▪ přihrávka, chytání jednoruč a obouruč ▪ průpravné hry dle pravidel ▪ házená - základní herní dovednosti (chytání míče na místě, v běhu, přihrávky jednoruč, driblink), kombinace hoď a běž, zjednodušená hra ▪ basketbal - základní herní	

▪ provádí kombinaci hoď a běž ▪ uvolňuje se dle pravidel hry v jednotlivých sportovních hrách ▪ provádí kompenzační, průpravná cvičení pro jednotlivé sportovní hry ▪ posoudí provedení osvojených pohybových činností ▪ posuzuje své nedostatky, jejich příčiny a snaží se zdokonalit, nedostatky odstranit ▪ uplatňuje a rozlišuje práva a povinnosti hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ▪ pomáhá v roli rozhodčích ▪ dohodne se na taktice a spolupráci, která může vést k vítězství družstva, respektuje dohodnuté ▪ používá názvosloví a sportovní terminologii na úrovni hráče, diváka, rozhodčího, čtenáře	dovednosti – přihrávky, střelba, dvojtakt, bránění na místě, v pohybu, kombinace hoď a běž, uvolňování hráče), zjednodušená hra ▪ florbal, fotbal - základní herní dovednosti - přihrávky, střelba, bránění na místě, v pohybu, kombinace hoď a běž, uvolňování hráče), zjednodušená hra ▪ volejbal - průpravná cvičení ▪ hra dle pravidel ▪ smluvené signály, povely ▪ vzájemná komunikace a spolupráce mezi hráči ▪ organizace zápasů, rozhodování zápasů	
Žák: ▪ aplikuje základní pravidla netradičních her ▪ přihraje při pohybu, na místě spoluhráči ▪ jedná podle pravidel hry a v duchu fair-play ▪ spolupracuje v týmových aktivitách a soutěžích ▪ uplatňuje pravidla v roli rozhodčího	**Netradiční sportovní hry** ▪ frisbee, ringo, kroket, badminton ▪ pravidla hry	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Mediální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovaný předmět mediální výchova v základním vzdělávání si klade za cíl žáky vzdělávat v oblasti mediální gramotnosti. Mediální gamotnost je především znalost dostupných médií na základě získaných vědomostí, schopnost se v nich orientovat a třídit získané informace, které média přinášejí. Nezbutně nutná oblast mediální gramotnosti je dále informovanost žáků, jak se bezpečně chovat ve světě médií, který má v současné době především virtuální podobu, a jejich bezpečné zapojování se do komunikace.

Vzhledem k velkému množství dostupných médií a zahlcením velkým množstvím informací nejen ve virtuálním prostředí je nezbytně nutné žákům zprostředkovat elementární znalosti a zkušenosti k vyhodnocování různorodých sdělení v médiích z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost), aby žáci na základě získaných vědomostí a znalostí a svých osobních postojů a hodnot byli schopni média efektivně a bezpečné využívat.

Předmět doplňuje a rozšiřuje vzdělávácí oblast Jazyk a jazyková komunikace především ve vnímání a pochopení obsahu mluveného a psaného projevu, dále vzdělávací oblast Umění a kultura tím, že přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefskty běžné i umělecké mediální produkce. Propojení mediální výchovy s digitálními technologiemi je v současné době velmi rozsáhlé především kvůli mediální komunikaci ve virtuálním světě a potřebu jejího bezpečného průběhu a nutnému kritickému vyhodnocování manipulativních a nepravdivých sdělení.

Výuka je realizována v běžné učebně, v níž je k dispozici interaktivní tabule, a také občas v počítačové učebně, v níž má každý žák k dispozici vlastní počítač.

Mediální výchova je vyučována jako samostatný volitelný předmět 7., 8. nebo 9. ročníku. Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně, která probíhá ve 2hodinových blocích 1x za 14 dní. Jedná se o jednoletý seminář.

Volitelný předmět je zpravidla nabízen žákům 8. třídy.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu mediální výchova je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a samotná témata mediální výchovy.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- aktivně vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- orientuje se v základní terminologii
- samostatně pracuje s texty, kriticky posuzuje a vyvozuje závěry ze své práce
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení,
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování, porovnávání a vyvozování závěrů
- vede žáky k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení;
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých si žáci sami navrhují řešení, dochází k závěrům a vyhodnocují fakta
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů a dává jim na vybranou

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek
- umožňuje žákům prezentaci své práce, sebehodnocení, obhajobu své práce i reagovat na kritiku

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- pozitivně hodnotí zájem, snahu a citlivé postoje ke spolužákům

Kompetence občanská

Žáci:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

Žáci:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel:

- podporuje žáky k využívání digitálních technologií, k vyhledávání informací vedoucí k různým pracovním postupům
- využívá ve výuce informační technologie
- vede žáky k třídění a kritickému hodnocení informací, nabízí příklady důvěryhodných zdrojů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	**Mediální výchova**	**sedmý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyhledává znaky seriózního média a bulvárními zdroji informací ▪ reprodukuje hlavní myšlenku mediálního sdělení ▪ aktivně vyhledává rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením ▪ vyhledává a aktivně používá základní orientační body v textu ▪ rozlišuje subjektivní	Kritický přístup ke zpravodajství a reklamě Rozlišování zábavních a bulvárních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných Hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením Chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel Identifikování základních orientačních prvků v textu	*VDO - občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování*

a objektivní sdělení ▪ uvědomuje si, jaké pocity mohou vyvolávat bulvární zprávy ▪ rozlišuje hodnotící a nehodnotící prvky sdělení		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **INTERPRETACE VZTAHU MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ A REALITY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje typy sdělení v médiích a jejich funkci, rozpozná a najde prvky mezi faktickým a fiktivním obsahem ▪ rozlišuje realitu versus sterotypy zobrazovanými médii ▪ umí najít a použít výrazové prostředky používané v mediovaných sděleních ▪ nachází prvky etického/neetického mediálního sdělení	Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; Hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); Vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti Identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; Identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	*VDO - občan, občanská společnost a stát, principy demokracie* *OSV - sebepoznání, mezilidské vztahy, komunikace, morální rozvoj* *MKV - odlišné myšlení a vnímání světa, právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **STAVBA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ aktivně používá prostředky stavby mediálních sdělení při vlastní tvorbě mediálních sdělení ▪ rozlišuje prvky stavby v různě zaměřených	Stavba mediálních sdělení Sestavování zpravodajství a jejich identifikace	

mediálních sdělení		
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **AUTOR MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozlišuje mezi objektivním a subjektivním názorem autora ▪ rozlišuje mezi vlastním názorem autora a faktickým stavem skutečnosti	identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci;	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **FUNGOVÁNÍ A VLIV MÉDIÍ VE SPOLEČNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: chápe roli médií ve společnosti a umí vysvětlit jejich význam a roli ve společnosti uvědomuje si faktory, které mají vliv na sdělovaný obsah v médiích dohledá vlastníka média a uvědomuje si, jak vlastník ovlivňuje obsah médií	Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, role médií ve společnosti (politika, kultura, jednotlivec)	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TVORBA MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ**	**Průřezová témata**
Žák: tvoří vlastní mediální sdělení a vybírá správné výrazové prostředky a kombiuje je pro jeho tvorbu	vlastní tvorba žáka - tvorba mediálního sdělení s uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Měkké dovednosti

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se zaměřuje na rozvoj základních měkkých dovedností jako je schopnost naslouchat, schopnost týmové spolupráce, schopnost řešit problémy, pozitivní nastavení k životu apod. V jednoduchosti být sám sebou a přitom respektovat druhé.

Mekké dovednosti jsou vyučovány jako samostatný volitelný předmět 7., 8. nebo 9. ročníku. Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně. Jedná se o jednoletý seminář.

Volitelný předmět je zpravidla nabízen žákům 7. třídy.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1

Průřezová témata

V tomto předmětu se zapojují tato průřezová témata:

- OSV - organizace vlastního času, plánování učiva a studia
- OSV – seberegulace a sebeorganizace
- MKV – Multikulturalita - vstřícný postoj k odlišnostem
- MEV – Práce v realizačním týmu - faktory ovlivňující práci v týmu
- OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika
- OSV - Řešení problémů a rozhodovací schopnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- umí popsat nějaký svůj jednoduchý problém a poznají, že potřebují pomoc s jeho řešením. Umí problémy identifikovat, jaké strategie jim pomohou jednoduché problémy vyřešit.
- umí si nastavit cíle a rozložit si je na dílčí kroky
- zlepšují svoji schopnost reflexe a využití zpětné vazby od ostatních.
- osvojují si schopnost rozpoznat složitější problémy, rozdělit si je na menší části a poté navrhnout různá možná řešení.
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Učitel:

- poskytuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- kriticky myslí a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel:

- vede žáky ke kladení otevřených otázek
- vede žáky k volnému přístupu k pomůckám

Kompetence komunikativní

Žáci:

- jasně a logicky vyjádřují své myšlenky
- volí vhodné jazykové prostředky vzhledem ke konkrétnímu publiku a účelu komunikace
- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel:

- má zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcuje žáky k argumentaci
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- ví jak být efektivním členem týmu
- ví, jak správně podporovat ostatní a jak zajistit, aby tým při rozhodování bral v úvahu názory všech členů
- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanská

Žáci:

- znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy

- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Žáci:

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- jsou schopni vynaložit úsilí, vědí, proč je to důležité a jak to v jejich případě může vypadat
- umí si stanovit cíl a efektivně sledovat, jak postupují v jejich plnění

Učitel:

- dodává sebedůvěru žákům
- napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení

Kompetence digitální

Žáci:

- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie
- chápou důležitost bezpečného zacházení s technikou zejména v oblasti ochrany osobních dat

Učitel:

- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- upozorňuje na možná rizika související s využíváním moderních technologií

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	**Měkké dovednosti**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ umí popsat nějaký svůj jednoduchý problém a pozná, že potřebuje pomoc s jeho řešením. Umí problémy identifikovat, ví, jaké strategie mu pomohou jednoduché problémy vyřešit. ▪ tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení ▪ jasně a logicky vyjádřuje své myšlenky, volí vhodné	**jednotlivé soft skills dle metodiky skills builder-schopnost naslouchat** ▪ prezentační dovednosti ▪ schopnost řešit problémy ▪ kreativní myšlení ▪ pozitivní nastavení ▪ cílevědomost ▪ vůdčí schopnosti ▪ týmová práce	

jazykové prostředky vzhledem ke konkrétnímu publiku a účelu komunikace ▪ snaží se být vyrovnaným a sám se sebou spokojený ▪ uvědomuje i vlastní identitu ▪ uplatňuje komunikační dovednosti obrany proti manipulaci, agresi ▪ podílí se při společné činnosti na splnění cíle skupiny ▪ zhodnotí vztahy ve skupině ▪ využívá vhodné strategie řešení problému, konfliktu ▪ analyzuje následky svého jednání, chování		

Základní škola a Mateřská škola Oty Pavla Buštěhrad, okres Kladno

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP)

č. j.: 547/2023

„Vzdělání pro budoucnost“

Dodatek č. 1, který je zpracován

v souladu s RVP ZV platného od 1. 9. 2021

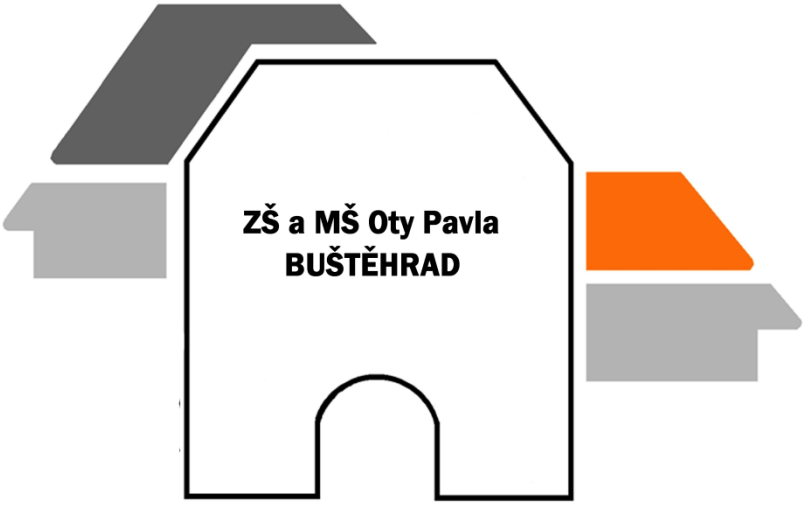

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Konstruktivistická matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové, časové a organizační vymezení:
Předmět Konstruktivistická matematika je založen na rozvoji abstrakce, exaktního, logického a kombinatorického myšlení a kritickém usuzování.
V procesu výuky hraje aktivní roli především žák, učitel je průvodcem, který vytváří bezpečné a tvůrčí prostředí, ve kterém žáci řeší úlohy rozvíjející matematickou gramotnost. S využitím gradovaných úloh rozvíjí potenciál každého žáka a vytváří prostor pro pocit úspěchu každého z nich.
Vzdělávací předmět KONSTRUKTIVISTICKÁ MATEMATIKA je zaměřen na:

- Základy abstrakce.
- Kritické usuzování, odvozování a dokazování
- Logické a kombinatorické myšlení
- Řešení motivačních, aplikačních a nestandardních úloh
- Vytváření zásoby řešitelských strategií v různých prostředích
- Prožívání úspěchu
- Spolupráci
- Prolínání témat
- Rozvoj osobnosti
- Vnitřní motivaci
- Radost z poznání
- Práci s chybou, důraz na růstové myšlení
- Přiměřené výzvy

Vzdělávací témata předmětu KONSTRUKTIVISTICKÁ MATEMATIKA:

- Posloupnosti a řady
- Velká a malá čísla
- Výroková logika
- Kombinatorika
- Geometrie v čtvercové mříži
- Rovnice
- Zlomky
- Práce s daty, diagramy

- Písmena v matematice, algebra
- Funkce
- Tělesa a rovinné útvary

Konstruktivistická matematika je vyučována jako samostatný volitelný předmět od 6. do 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu KONSTRUKTIVISTICKÁ MATEMATIKA je realizována Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním
- reálných jevů
- si vytváří zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod učení
- a řešení úloh)
- si uvědomí své slabé a silné stránky, kladou si reálné cíle
- chybu chápou jako příležitost ke zlepšení
- využívají prostředků výpočetní techniky

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- snaží se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci:

- zdůvodňují matematické postupy, vytvářejí hypotézy

- komunikují na odpovídající úrovni
- slušně obhajují svůj názor na řešení problému
- pracují na zlepšení porozumění psanému textu a matematické symbolice

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podle potřeby pomáhá žákům
- Kompetence sociální a personální

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření bezpečné atmosféry v týmu a třídě
- se učí věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci:

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce, osvojují si pravidla duševní hygieny

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žáci:

- analyzují a řeší jednoduché problémy, modelují konkrétní situace, účelně používají
- digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- vyhodnocují a porovnávají soubory dat, prezentují a interpretují výsledky i za pomoci
- digitálních technologií
- účelně používají geometrický software, sestrojí obrazy jednoduchých útvarů v rovině
- i modely těles

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu
- řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci
- a interpretaci výsledků

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	**Konstruktivistická matematika**	**šestý–devátý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla ▪ provádí početní operace s přirozenými čísly (zpaměti i písemně) ▪ provádí odhady a kontrolu výpočtů ▪ zaokrouhluje ▪ zobrazuje čísla na číselné ose	**Velká a malá čísla** **Zlomky a desetinná čísla**	*OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů*
Žák: ▪ hledá a určuje členy posloupnosti ▪ počítá součet členů posloupnosti ▪ hledá netradiční způsoby řešení praktických úloh ▪ objevuje pravidla uspořádání daných prvků podle určitých pravidel do určitých skupin	**Posloupnosti a řady** **Kombinatorika**	*OSV - Kooperace a kompetice- Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – práce ve skupině*
Žák: ▪ řeší úlohy na prostorovou představivost, kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí ▪ se seznámí se základy analytické geometrie ▪ řeší metrické i kombinatorické úlohy ▪ řeší úlohy na množiny bodů dané vlastnosti ▪ seznámí se s pojmy elementární konstrukce	**Geometrie v čtvercové mříži** **Tělesa a rovinné útvary**	*OSV - Psychohygiena - Dobrá organizace času – časové rozvrhnutí práce v hodině*
Žák: ▪ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ▪ využívá jazyk algebry k řešení úloh ▪ od sémantiky přechází do struktury, objevuje vztahy ▪ orientuje se v různých prostředích	**Písmena v matematice, algebra** **Rovnice**	*OSV - Rozvoj schopností poznávání - Dovednosti pro učení a studium – vyhledávání správných dvojic příkladů a výsledků*
Žák: ▪ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ▪ je schopen sestavit diagram, graf	**Práce s daty, diagramy** **Výroková logika**	*OSV - Rozvoj schopností poznávání – Rozvoj dovedností pro učení a studium – odvozování, využívání vědomostního základu*

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Španělský jazyk je vyučovací předmět, který si žák vybere z nabízených volitelných cizích jazyků v rámci oboru Další cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Konkrétní vzdělávací obsah pro třídu určuje vyučující ve svém tematickém časovém plánu na daný školní rok. Skupiny pracují ve třídách. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka směřuje více než k ovládnutí cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku.

Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka: poslech – rozhovor – samostatný ústní projev – čtení – psaní.

Ve výuce cizího jazyka jde především o praktické dovednosti (aby se žáci uměli představit, zeptat na cestu, nakoupit v obchodě, objednat si v restauraci...). Cílem výuky je také probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytvoření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v běžných situacích každodenního života.

Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Při výuce se pracuje s tištěnými i audiovizuálními materiály, zařazuje se používání cizího jazyka v kombinaci s počítačem a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře španělsky mluvících zemí.

Vyučující vhodně využívá odlišnosti žáků v různých činnostech.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	2	2	2

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Španělský jazyk je realizována Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- využívají vhodné způsoby učení
- vyhledávají a třídí informace, používají je ve výuce

- získané výsledky porovnávají v kolektivu
- poznávají smysl a cíl učení - žáci se učí pracovat s chybou

Učitel:

- identifikuje a vybírá cíle, volí vhodný způsob, metodu a formu
- navrhuje a doporučuje další zdroje vzdělávání
- pomáhá žákům ve výběru
- diagnostikuje a informuje o studijních technikách
- hodnotí žáka - vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost - připravuje je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používá prvky pozitivní motivace
- učí žáky práci s chybou, učí trpělivosti, povzbuzuje

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- ví, kde vyhledat odpovědi na otázky
- dokážou utřídit informace a zhodnotit výsledek
- poradí si s chybějící slovní zásobou opisem
- učí se spolupracovat
- dokážou používat různé způsoby řešení problémů

Učitel:

- spolupracuje s rodiči žáků
- odhalí problémy žáků (nepochopení látky, nesprávné používání pojmů a jejich struktur…) a navrhne jejich řešení, objasní, vysvětlí
- vyhledá pomoc odborníků
- učí žáky nebát se problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- akceptuje různé přijatelné způsoby řešení problému
- zařazuje týmovou spolupráci při řešení problému

Kompetence komunikativní

Žáci:

- dokáží komunikovat na úrovni odpovídající věku a znalostem
- dokáží reagovat, naslouchat i oponovat; učí se toleranci a respektu k druhým
- formulují jednoduché myšlenky

Učitel:

- používá výrazy a pojmy přiměřené věku a úrovni žáků, stejně tak i odborné výrazy
- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učí žáky prezentovat své názory a myšlenky
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- učí žáky naslouchat druhým (nezbytný prvek mezilidské komunikace)
- připravuje žáky na komunikaci s jinými lidmi v různých situacích

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- chápou potřebu spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- ovládají a řídí svoje jednání a chování
- vyžádají si pomoc či radu
- dokáží se zapojit do pracovního týmu a pomoci svým spolužákům
- dokáží kriticky zhodnotit své výsledky práce

Učitel:

- podporuje atmosféru dobrého soužití, tolerance, spolupracuje při řešení úkolů
- učí žáky pracovat v týmech, uvědomovat si vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporuje vzájemnou pomoc žáků
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanská

Žáci:

- respektují názory druhých, pomáhají ostatním
- chápou a dodržují společenské zákony i normy
- chápou společnost jako multikulturní, porovnávají zvyky a tradice španělsky mluvících zemí
- používají zásady bezpečnosti, aby neohrozili zdraví jiných spolužáků

Učitel:

- uvádí žáky do širších souvislostí reálného života školy, širšího prostředí obce, města
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k pomoci druhým
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- v hodnocení žáků se snaží používat prvky pozitivní motivace

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou schopni efektivně organizovat svoji práci

- pracují s dvojjazyčnými slovníky
- využívají španělského jazyka k získávání informací z různých oblastí

Učitel:

- pomáhá překonávat problémy při výuce
- připravuje žáky pro budoucí život k adaptaci na nové pracovní podmínky
- motivuje žáky k dosažení vybraného povolání

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace, online sešity, učebnice a služby, využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vyhledávají, kriticky posuzují a sdílejí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty
- vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků, vytvářejí, sdílí a prezentují vlastní jednoduché projekty v cizím jazyce
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- seznamují se s novými technologiemi

Učitel:

- seznamuje žáky s novými technologiemi
- pomáhá při sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- využívá digitální technologie, aby žákům ukázal, jak zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce
- volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- kriticky hodnotí přínosy nových technologií a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	**Španělský jazyk**	**sedmý**
Konkretizovaný výstup	**Učivo ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka ▪ dokáže správně vyslovovat běžná slova ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov	▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ▪ přízvuk ve španělštině ▪ základní pravidla fonetiky	*OSV- Rozvoj schopností poznávání: Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - hry* *OSV- Seberegulace a sebeorgnizace: Plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – plánování činností*
Konkretizovaný výstup	**Učivo MLUVNICE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozliší číslo a rod podstatných jmen ▪ rozlišuje určitý a neurčitý člen ▪ počítá od 0 do 100 ▪ časuje pravidelná slovesa v přítomném čase ▪ tvoří otázky a zápor ▪ rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování ▪ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) ▪ rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)	▪ podstatná jména (jednotné a množné číslo) ▪ rod podstatných a přídavných jmen ▪ člen určitý vs. neurčitý ▪ přídavná jména, porovnání, stupňování ▪ osobní zájmena ▪ základní číslovky 0-100 ▪ časování pravidelných sloves	*OSV – Kooperace: Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci – práce ve skupinách*
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – POZDRAVY, PŘEDSTAVOVÁNÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ přivítá se a rozloučí ▪ sdělí své jméno ▪ rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) ▪ poděkuje	▪ pozdravy: různé typy pozdravů při příchodu a odchodu ▪ představování: seznamovací fráze, poděkování ▪ vykání, tykání ▪ číslovky 1-20 ▪ seznámení se Španělskem a španělsky mluvícími zeměmi	*EGS- Evropa a svět nás zajímá*

Konkretizovaný výstup	Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – RODINA, POVOLÁNÍ	Průřezová témata
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu rodina ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a jeho rodiny	▪ rodinné vztahy ▪ povolání ▪ barvy ▪ číslovky 20 - 100	
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – ŠKOLA, ŠKOLNÍ ROZVRH, NAŠE TŘÍDA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu škola ▪ pracuje se slovníkem ▪ vyjmenuje dny v týdnu	▪ škola, rozvrh hodin a školních předmětů ▪ dny v týdnu, denní doby	*OSV – Poznávání lidí: Vzájemné poznávání se ve třídě/skupině* *OSV – Mezilidské vztahy: Chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc – skupinová práce*
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – JÍDLO A PITÍ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu jídlo a pití ▪ vyjmenuje své oblíbené potraviny, jídla a nápoje ▪ je schopen se zeptat na cenu	▪ jídlo: vyjmenování oblíbených jídel a nápojů ▪ stravování během dne, objednávání jídla v restauraci ▪ typické španělské pokrmy, potraviny a nápoje	
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – MĚSTO, DŮM**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z orientace ve městě ▪ rozumí jednoduchým nápisům, pokynům, turistickým informacím ▪ pracuje se slovníkem	▪ orientace ve městě: názvy budov, místa ve městě, dopravní prostředky ▪ významná města ve španělsky mluvících zemích	*EGS – Evropa a svět nás zajímá*

Jazyk a jazyková komunikace	Španělský jazyk	osmý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka ▪ dokáže správně vyslovovat běžná slova ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ▪ rozumí jednoduchým pokynům učitele	▪ základní pravidla fonetiky ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ▪ přízvuk ve španělštině	*OSV- Rozvoj schopností poznávání: Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - hry*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MLUVNICE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ časuje pravidelná i nepravidelná slovesa v přítomném čase ▪ správně používá předložky místa ▪ tvoří jednoduché rozhovory ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ orientuje se v základních zeměpisných, kulturních a historických reáliích	▪ tázací zájmena ▪ časování pravidelných sloves v přítomném čase ▪ nepravidelná slovesa v přítomném čase ▪ zvratná slovesa ▪ základní předložky a příslovce	*EGS – Evropa a svět nás zajímá: Zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice jiných španělsky mluvících zemí*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – HODINY A ČÁSTI DNE, KAŽDODENNÍ ČINNOSTI**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ zeptá se na čas a sdělí, kolik je hodin ▪ hovoří o každodenních činnostech	▪ vyjádření času ▪ data, měsíce ▪ denní doby ve španělsky mluvících zemích a časová pásma	*OSV- Seberegulace a sebeorganizace: Plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k*

▪ rozumí jednoduchým poslechům i snadným textům	v některých španělsky mluvících zemích	*jejich dosažení – plánování činností*
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – ZÁLIBY, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY, SPORT**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z okruhu hobby a koníčky ▪ vyjmenuje různé sporty	▪ zdravé způsoby trávení volného času ▪ druhy sportu, volnočasové aktivity ▪ sporty oblíbené ve španělsky mluvícím světě	
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – VNĚJŠÍ VZHLED A POVAHA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ popíše vzhled a povahu jiných osob ▪ vyjádří pocity a emoce ▪ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	▪ vnější a vnitřní charakteristika ▪ přídavná jména	*MKV – Lidské vztahy: Vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti*
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – OBLEČENÍ A NÁKUPY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ popíše oblečení ▪ zeptá se na cenu	▪ oblečení, doplňky ▪ obchody ve španělsky mluvících zemích, mezinárodně uznávané značky a výrobky	
Konkretizovaný výstup	**Učivo TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – ZDRAVÍ A ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL, LIDSKÉ TĚLO**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu péče o zdraví ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá	▪ lidské tělo ▪ zdraví, zdravý životní styl	*Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví*

Jazyk a jazyková komunikace	Španělský jazyk	devátý
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka ▪ dokáže správně vyslovovat běžná slova ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ▪ rozumí jednoduchým pokynům učitele ▪ reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text	▪ základní pravidla fonetiky ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ▪ přízvuk ve španělštině	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **MLUVNICE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ časuje pravidelná i nepravidelná slovesa v přítomném čase ▪ tvoří rozkazovací způsob u pravidelných sloves ▪ tvoří jednoduché rozhovory ▪ používá slovníky a jazykové příručky ▪ pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) ▪ orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, kulturních a historických reáliích	▪ časování nepravidelných sloves v přítomném čase ▪ rozkazovací způsob ▪ jednoduché slovesné konstrukce ▪ základní gramatické struktury a typy vět	*OSV – Komunikace: Řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, dialog, komunikace v různých situacích*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – POČASÍ, PŘÍRODA, ZVÍŘATA, ČASOVÉ ÚDAJE**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ vyjmenuje měsíce v roce a názvy	▪ počasí, popis ročních období, měsíce, příroda	

ročních období ▪ hovoří o počasí během jednotlivých ročních období ▪ popíše zvíře a krajinu	▪ druhy zvířat ▪ příroda Jižní Ameriky	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – ZVYKY A TRADICE, SVÁTKY, OSLAVY**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ získá a používá slovní zásobu z tematického okruhu svátky a oslavy ▪ hovoří o zvycích ve španělsky mluvících zemích	▪ svátky a oslavy ▪ zvyky a tradice ▪ španělské svátky - Den mrtvých, Vánoce, Silvestr, Velikonoční týden	
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – CESTOVÁNÍ PO SVĚTĚ**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ zná názvy okolních států, národností	▪ dovolená: názvy některých zemí a měst, názvy jazyků ▪ známé osobnosti španělsky mluvícího světa	*MKV – Multikulturalita: Specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky z odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání*
Konkretizovaný výstup	**Učivo** **TEMATICKÝ OKRUH A SLOVNÍ ZÁSOBA – OPAKOVÁNÍ VŠECH PROBRANÝCH TÉMAT**	**Průřezová témata**
Žák: ▪ rozumí probraným tématům a dokáže je aplikovat v praxi ▪ pomocí učitele zhodnotí svůj vlastní pokrok ve studiu ▪ provede sebehodnocení svých vědomostí a dovedností při práci na projektu ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ sebehodnocení a sebeprezentace	

▪ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Minimální výstupy z předmětu

POSLECH S POROZUMĚNÍM
Žák: ▪ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka ▪ rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování ▪ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) ▪ rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) ▪ rozumí jednoduchým pokynům učitele
MLUVENÍ
Žák: ▪ pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas ▪ sdělí své jméno a věk
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
Žák: ▪ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ
Žák: ▪ reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Dodatek schválen školskou radou 31 8. 2023 a pedagogickou radou 29. 8. 2023

Účinnost dodatku: 1. 9. 2023

Mgr. Václav Barták – ředitel školy

Základní škola a Mateřská škola Oty Pavla Buštěhrad, okres Kladno

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP)

č. j.: ZŠMŠB 561/2025

„Vzdělání pro budoucnost“

Dodatek č. 2, který je zpracován

v souladu s RVP ZV platného od 1. 9. 2021

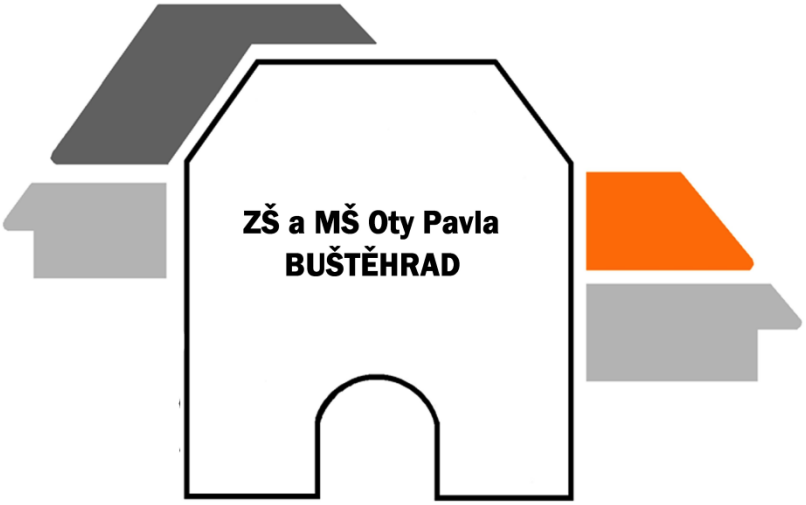

Kompletní výpis předmětu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Finanční gramotnost

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Finanční gramotnost rozvíjí u žáků klíčové kompetence potřebné k odpovědnému a informovanému zacházení s penězi a finančními produkty. Vede žáky k pochopení hodnoty peněz, významu spoření, principů rozpočtování, rizik zadlužení a základů investování. Výuka se opírá o reálné životní situace a podporuje kritické myšlení, samostatnost a odpovědné rozhodování.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	1	0

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova: odpovědnost, rozhodování, hodnoty
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: globální ekonomika, práce, mzda
- Mediální výchova: vliv reklamy a médií na finanční chování
- Environmentální výchova: udržitelná spotřeba

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- pracují s informacemi, porovnávají produkty, vyvozují závěry.

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- analyzují finanční situace a hledají vhodná řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a obhajují své názory při diskuzích o penězích.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- Žáci spolupracují s ostatními při řešení úkolů (např. skupinové plánování rozpočtu, projekt „život na vlastní noze“).
- Přijímají odpovědnost za svá rozhodnutí a jejich důsledky.

- Rozvíjejí schopnost empatie a porozumění finančním situacím jiných lidí (např. chudoba, dluhy, různorodé životní podmínky).
- Učí se zvládat stres z finanční zátěže a hledají způsoby, jak mu předcházet.

Kompetence občanská

Žáci:

- rozumí právům spotřebitele a občana v ekonomickém systému.

Kompetence pracovní

Žáci:

- chápou hodnotu práce a mzdy, znají možnosti výdělku.

Kompetence digitální

Žáci:

- Žáci používají digitální technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací z oblasti financí.
- Ověřují důvěryhodnost zdrojů, rozpoznávají dezinformace a podvodné praktiky v online prostředí (např. podvodné e-shopy, phishing).
- Umí využívat základní digitální nástroje (tabulky, kalkulačky, internetové bankovnictví) pro hospodaření s penězi.
- Chrání svá osobní data a jsou si vědomi rizik online prostředí.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	Finanční gramotnost	osmý
Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák: ▪ dovede vysvětlit, co jsou peníze a jaké plní funkce v ekonomice ▪ rozlišuje mezi hotovostí a bezhotovostními penězi ▪ chápe význam peněz pro každodenní život	Peníze a jejich funkce	*Osobnostní a sociální výchova (OSV) – sebepoznání, odpovědnost Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – význam peněz v globálním kontextu*
Žák: ▪ dovede rozlišit mezi příjmem a výdajem ▪ sestaví jednoduchý osobní nebo rodinný rozpočet ▪ dovede určit, co je nezbytný výdaj a co je zbytná spotřeba	Příjmy a výdaje	*OSV – plánování a organizace času, rozhodování Výchova demokratického občana (VDO) – odpovědné hospodaření v rámci komunity/rodiny*
Žák: ▪ chápe rozdíl mezi hotovostní a bezhotovostní platbou ▪ dovede provést bezhotovostní platbu ▪ orientuje se v základních	Hotovost a bankovnictvi	*Mediální výchova (MV) – orientace v reklamních nabídkách bank Digitální kompetence – bezpečné online bankovnictví*

bankovních produktech		
Žák: ▪ rozumí pojmu úspora a dovede vysvětlit, proč je důležité spořit ▪ dovede vypočítat jednoduchý úrok ▪ rozlišuje mezi různými typy spořicích produktů	Úspory a úrok	*OSV – odpovědné rozhodování, sebekontrola MV – porovnávání finančních nabídek, reklamy bank*
Žák: ▪ rozumí pojmům půjčka, úvěr, splátka, úrok ▪ dovede vysvětlit rizika neuváženého zadlužení ▪ popíše možné důsledky nesplácení dluhů	Půjčky a exekuce	*OSV – zvládání stresu, tlak vrstevníků VDO – právo, zodpovědnost za svá rozhodnutí MV – ochrana před manipulací a podvody*
Žák: ▪ analyzuje vliv reklamy na vlastní finanční rozhodování ▪ dovede srovnat nabídky zboží a služeb ▪ zná základní práva spotřebitele	Reklama, nákup, práva spotřebitele	*MV – kritické hodnocení médií a reklamy OSV – rozvoj kritického myšlení a hodnotová orientace VDO – spotřebitelská práva a odpovědnost*
Žák: ▪ chápe význam pojištění jako ochrany před finančním rizikem ▪ rozlišuje základní druhy pojištění ▪ uvede příklady situací, kdy je pojištění výhodné	Pojištění	*VMEGS – vliv událostí (např. živelných pohrom) na ekonomiku OSV – odpovědnost za majetek, plánování do budoucna*
Žák: ▪ rozlišuje mezi spořením a investováním ▪ dovede rozeznat rizikovou investici od konzervativní ▪ chápe vztah mezi výnosem a rizikem investice	Investice	*OSV – hodnocení rizik, rozhodování MV – mediální obraz investic, reklama VMEGS – globální ekonomické souvislosti*
Žák: ▪ dovede spočítat čistou mzdu z hrubé ▪ chápe význam daní a jejich funkci ▪ uvede základní kroky k zahájení podnikání	Práce, mzda a podnikání	*VDO – právo na práci, podnikání, daňový systém OSV – seberealizace, pracovní motivace VMEGS – pracovní trh v EU, globalizace*
Žák: ▪ vytvoří vlastní měsíční rozpočet ▪ dovede plánovat výdaje v návaznosti na příjmy ▪ obhájí svá rozhodnutí a reflektuje jejich dopady	Projekt „Život na vlastní noze“	*OSV – sebereflexe, zodpovědnost MV – práce s informacemi a prezentace VDO – občanská odpovědnost v praktickém životě*

Kompletní výpis předmětu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Dějepisný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dějepisný seminář je volitelný předmět zaměřený na prohloubení a rozšíření zájmu žáků o historii nad rámec běžné výuky. Cílem je rozvíjet dovednosti historického myšlení, schopnost práce s různými typy pramenů, samostatné bádání a schopnost žáků vyjadřovat vlastní názory na základě ověřených informací.
Výuka klade důraz na aktivní zapojení žáků, tvořivost, komunikaci a projektovou práci. Důležitou součástí jsou práce s historickými časopisy, filmy a dokumenty, tematické exkurze i setkání s pamětníky. Žáci si mohou volit témata podle svých zájmů, čímž rozvíjejí vlastní zodpovědnost a motivaci k učení.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	1	0

Průřezová témata

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají a propojují informace z různých historických zdrojů, plánují a hodnotí vlastní učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci s prameny a podněcuje zájem o historii prostřednictvím badatelských úkolů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- formulují historické otázky a hledají různá vysvětlení, porovnávají různé pohledy

Učitel:

- zadává problémové úlohy, učí žáky uvažovat v souvislostech a diskutovat

Kompetence komunikativní

Žáci:

- vyjadřují své názory ústně i písemně, prezentují výsledky, diskutují

Učitel:

- vytváří prostor pro diskusi, poskytuje zpětnou vazbu k formě a obsahu

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině, respektují názory druhých, přispívají ke společné práci

Učitel:

- podporuje týmovou práci, zadává úkoly s jasným rozdělením rolí

Kompetence občanská

Žáci:

- chápou historické souvislosti, respektují kulturní dědictví a demokratické hodnoty

Učitel:

- propojuje historická témata s etickými a občanskými otázkami, podněcuje diskuzi

Kompetence pracovní

Žáci:

- organizují si práci, dodržují termíny, zpracovávají projekty

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu plánování, práci s nástroji a technikami

Kompetence digitální

Žáci:

- využívají digitální zdroje a nástroje k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací

Učitel:

- zapojuje digitální technologie, vede k práci s ověřenými zdroji a digitální gramotnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	Dějepisný seminář	osmý
Konkretizovaný výstup	Učivo DĚJINY JINAK: ZKOUMÁME, PTÁME SE, INTERPRETUJEME	Průřezová témata
Žák: ▪ Samostatně formuluje otázky k historickým jevům a událostem ▪ Pracuje s různými typy pramenů (obrazové, textové, audiovizuální) ▪ Porovnává různé výklady téže události a hledá příčiny rozdílů ▪ Kriticky vyhodnocuje historické informace a přemýšlí o jejich dopadech	▪ Co je historický pramen, co je výklad ▪ Alternativní výklady dějin, kontroverzní témata a jejich interpretace ▪ Záhady a nejasnosti v historii (např. záhada Marie Antoinetty, konspirační teorie) ▪ Práce s časopisy a odbornými články (např. *Dějiny a současnost*, *Historie revue*) ▪ Analýza historických filmů a dokumentů – např. Co film zamlčuje, co přidává ▪ Scénář „Co by bylo kdyby…?“ jako nástroj porozumění	*• MEV: práce s informacemi, rozlišení fakta vs. názor • VDO: demokracie, svoboda, role propagandy • OSV: schopnost argumentace, respektování odlišných názorů*

	historickým souvislostem	
Konkretizovaný výstup	Učivo DĚJINY KOLEM NÁS: REGION, PAMĚŤ, PŘÍBĚHY	Průřezová témata
Žák: ▪ Vyhledává a zpracovává informace o místní a regionální historii ▪ Představí konkrétní místo, osobnost nebo událost z regionu ▪ Provádí rozhovor s pamětníkem a zpracuje jeho vyprávění ▪ Uvědomuje si propojení „velkých“ dějin s každodenním životem	▪ Zdroje k regionálním dějinám: kroniky, mapy, pamětní desky, místní tisk ▪ Exkurze do muzea, archivu, na historické památky v okolí školy ▪ Projekt „Historie naší ulice / školy / města“ ▪ Orální historie – vedení rozhovoru s pamětníkem, jeho záznam, interpretace ▪ Prezentace příběhu regionu formou výstavy, posteru nebo videa ▪ Porovnání osobní a kolektivní paměti	*• EGS: vztah lokální a evropské historie • MKV: různé životní zkušenosti a kulturní kořeny • OSV: empatie, naslouchání, zpracování osobních výpovědí*
Konkretizovaný výstup	Učivo HISTORICKÉ OSOBNOSTI JINAK	Průřezová témata
Žák: ▪ Kriticky přistupuje k veřejnému obrazu významné osobnosti ▪ Vyhledává méně známé informace a snaží se o „pohled zevnitř“ ▪ Vytváří kreativní výstup – fiktivní rozhovor, portrét, scénku apod. ▪ Vysvětluje význam osobnosti pro danou dobu i dnešní společnost	▪ Známé postavy „jinýma očima“ – stíny velikánů ▪ Osobnosti na okraji učebnic: ženy, disidenti, tvůrci, vědci ▪ Historické mýty o osobnostech – co je realita a co legenda? ▪ Tvorba výstupu: fiktivní rozhovor, „osobnost na Instagramu“, scénka ▪ Porovnání s tím, jak osobnosti prezentují média a učebnice	*• MEV: mediální obraz a manipulace • VDO: hodnoty, odvaha, zodpovědnost v historickém kontextu • OSV: vlastní postoj, porozumění složitosti osobnosti*
Konkretizovaný výstup	Učivo DĚJINY JAKO PŘÍBĚH: TVORBA, SDÍLENÍ, PREZENTACE	Průřezová témata
Žák: ▪ Plánuje, tvoří a prezentuje výstup (plakát, prezentaci, video, scénku) ▪ Spolupracuje v týmu a přispívá k výsledku společné práce ▪ Reflektuje svůj proces učení a vyhodnocuje kvalitu výstupu ▪ Umí využít digitální nástroje pro prezentaci a práci s informacemi	▪ Zásady prezentace a sdělování informací ▪ Tvorba projektů – postery, prezentace, scénky, podcasty ▪ Práce s digitálními nástroji – časová osa (např. Timeline JS), online nástěnka (Padlet), mapa ▪ Skupinová práce – plánování, rozdělení rolí, sebehodnocení ▪ Závěrečná prezentace: sdílení s třídou / školou / veřejností	*• MEV: tvorba sdělení, mediální výstupy • DIG: práce s technologiemi, prezentace, bezpečné chování online • OSV: spolupráce, zodpovědnost, komunikace ve skupině*

Kompletní výpis předmětu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Cukrářská výroba

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Charakteristika předmětu

Předmět žákům přibližuje základy cukrářského řemesla a rozvíjí jejich manuální zručnost, tvořivost a estetické vnímání. Výuka probíhá formou praktických činností doplněných o teoretické základy z oblasti surovin, hygieny a technologických postupů. Důraz je kladen na bezpečnost, přesnost, spolupráci a pozitivní vztah k řemeslu.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	1	0

Průřezová témata

• OSV – soustředění, přesnost, dokončování úkolu

• MV – orientace v psaných návodech, recepty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- využívají pokyny, návody a recepty, reflektují své výkony a hledají zpětnou vazbu.

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- identifikují vzniklé problémy při práci (např. nevydařené těsto, chybějící surovina, porucha pomůcky).
- Navrhují možná řešení a dokáží zvolit vhodný postup (např. náhrada suroviny, úprava receptu).
- Ověřují, zda navržené řešení funguje, a reflektují jeho výsledek.
- Učí se pracovat klidně a efektivně i pod časovým tlakem nebo ve stresu (např. při dokončování výrobku v omezeném čase).

Kompetence komunikativní

Žáci:

- popisují pracovní postupy, sdílejí zkušenosti, prezentují výsledky.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině, pomáhají si, respektují ostatní.

Kompetence občanská

Žáci:

- chápou význam řemesel, respektují pravidla společného soužití v dílně/kuchyňce.

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla, postupují pečlivě, dokončují práci.

Kompetence digitální

Žáci:

- vyhledávají recepty, sledují postupy na videu, pořizují a sdílejí fotografie výsledků.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	Cukrářská výroba	osmý
Konkretizovaný výstup	Učivo 1. ZÁKLADY CUKRÁŘSTVÍ, HYGIENA A BEZPEČNOST	Průřezová témata
Žák: • dodržují pravidla bezpečnosti práce a hygieny při výrobě cukrářských výrobků • správně používají pracovní oděv a vybavení • znají základní nástroje a pomůcky v cukrářské výrobě	Základy bezpečnosti práce v cukrářské výrobě pravidla BOZP v provozu (zásady práce s elektrickými spotřebiči, ostrými nástroji, horkými povrchy) prevence úrazů – chování na pracovišti, zásady manipulace s horkými surovinami a nástroji první pomoc při drobných úrazech v provozu (řezné rány, popáleniny) Hygiena provozu a osobní hygiena pracovníka pravidelné mytí rukou, údržba nehtů, zákaz používání šperků a silné kosmetiky při práci pravidelné čištění a sanitace pracovních ploch, nástrojů a zařízení správné skladování surovin z hlediska hygieny a bezpečnosti potravin Účel a význam pracovního oděvu v potravinářství složení pracovního oděvu cukráře (kalhoty, halena/zástěra, pokrývka hlavy, pracovní obuv) důvody používání ochranných pomůcek (pokrývka vlasů, rukavice, rouška při	*• OSV – odpovědnost, sebekázeň • ENV – nakládání s odpady, šetrnost ke zdrojům*

	výrobě specifických výrobků) Péče o pracovní oděv čistota a pravidelná výměna, oddělené skladování od civilního oděvu Používání a údržba osobních pomůcek správná manipulace s ochrannými rukavicemi, rouškami, popř. dalšími ochrannými prostředky	
Konkretizovaný výstup	Učivo 2. SUROVINY V CUKRÁŘSTVÍ	Průřezová témata
Žák: • rozlišují základní suroviny a jejich vlastnosti (cukr, mouka, tuky, vejce…) • váží a odměřují suroviny podle receptury • znají alternativy běžných surovin (např. pro bezlepkové nebo dietní varianty)	Cukr a sladidla druhy cukrů: krupice, krystal, moučka, třtinový, hnědý cukr použití cukru v cukrářské výrobě: sladidlo, stabilizátor, karamelizace jiná sladidla: med, glukózový sirup, umělá sladidla (sacharin, stévie) Mouky druhy mouky: pšeničná (hladká, polohrubá, hrubá), žitná, kukuřičná, rýžová vlastnosti: lepivost, schopnost vázat vodu, tvorba lepku využití: základy těst (piškotové, linecké, kynuté…) Tuky druhy: máslo, margarín, ztužený tuk, olej vlastnosti: chuť, konzistence, schopnost šlehat a zpevňovat hmoty role v cukrářství: křehkost těst, krémy, náplně, smažení Vejce význam složek vejce: bílek – šlehání, žloutek – emulgace použití ve výrobě: piškoty, třená těsta, krémy vliv na strukturu, barvu, chuť	*• ENV – vliv potravin na zdraví a životní prostředí • VMEGS – původ surovin, lokální vs. dovoz*
Konkretizovaný výstup	Učivo 3. TĚSTA A PEČENÍ	Průřezová témata
Žák: • připraví jednoduchá těsta (linecké, třené, piškotové) • znají základní postupy kynutí, šlehání, míchání • pečou a sledují správný postup pečení podle receptury	Linecké těsto Složení: hladká mouka, máslo nebo jiný tuk, moučkový cukr, žloutek Postup: rychlé zpracování studených surovin, odležení v chladu Využití: cukroví, koláčky, mřížkové koláče, sušenky Třené těsto Složení: tuk, cukr, vejce, mouka, kypřicí prášek Postup: důkladné tření tuku s cukrem,	*• OSV – soustředění, přesnost, dokončování úkolu • MV – orientace v psaných návodech, recepty*

	postupné zašlehávání vajec, střídavé přidávání mouky a tekutin Využití: bábovky, řezy, litá těsta do forem Piškotové těsto Složení: vejce, krupicový cukr, polohrubá mouka Postup: oddělené šlehání bílků a žloutků nebo šlehání celých vajec s cukrem Využití: dortové korpusy, rolády, řezy Kynutí Princip: působení droždí, přeměna cukrů na CO_2, který těsto nadlehčuje Faktory ovlivňující kynutí: teplota, vlhkost, množství droždí Postupy: příprava kvásku, první a druhé kynutí, kynutí na plechu Šlehání Cíl: zapracování vzduchu do směsi pro nadlehčení Techniky: šlehání vajec s cukrem, šlehačky, bílkový sníh Nástroje: ruční metla, šlehač, robot Míchání Jednoduché spojení surovin bez vnášení vzduchu Používá se u těžkých těst (linecké, sušenkové) Důraz na rovnoměrné promíchání – bez přemíchání (hrozí tuhost) Základy pečení Nastavení trouby: předehřátí, horní/dolní ohřev, horkovzduch Teplota pečení dle druhu těsta (např. piškot 160–180 °C, linecké 150–160 °C) Doba pečení – kontrola špejlí, barva, vůně Dodržování receptury Postupná kontrola jednotlivých kroků (odvážení, pořadí surovin, zpracování, teplota) Hygiena práce – mytí rukou, čištění pomůcek Bezpečnost – manipulace s troubou, horkými plechy a formami Chladnutí a manipulace po upečení Včasné vyklopení z formy, vychladnutí na mřížce Zásady zdobení a dalšího zpracování (krémy, marmelády, polevy)	
Konkretizovaný výstup	Učivo 4. KRÉMY, NÁPLNĚ, POLEVY	Průřezová témata

Žák: • připraví základní máslový, pudinkový a tvarohový krém • dovedou pracovat s čokoládovou a citronovou polevou • dodržují chladící a hygienické podmínky	Máslový krém Základ: máslo + cukr (moučkový) Postup: máslo vyšleháme do pěny, přidáváme cukr nebo ochucené přísady (kakao, káva, likér) Variace: máslový krém se svařeným cukrovým rozvarem, s pudinkem (pařížský), se žloutky (žloutkový), s bílkovým sněhem (italský) Pudinkový krém Základ: uvařený pudink (mléko, pudinkový prášek, cukr) + máslo Postup: vychladlý pudink postupně zašleháváme do změklého másla Využití: dorty, řezy, poháry Tvarohový krém Základ: měkký tvaroh (nebo smetanový), cukr, máslo nebo šlehačka Možnosti ochucení: citronová šťáva/kůra, vanilka, ovoce Využití: řezy, dorty, zákusky (např. Míša řez) Čokoládová poleva Základ: čokoláda (nebo kakaová poleva), tuk (máslo nebo ztužený) Postup: rozpuštění čokolády ve vodní lázni, pozvolné vmíchání tuku Důležité: nesmí se přehřát, nesmí se dostat voda – hrozí sražení Použití: dorty, řezy, dezerty, polévání, namáčení Citronová poleva (cukrová poleva) Základ: moučkový cukr + citronová šťáva + voda Postup: důkladné rozmíchání do hladké, lehce tekoucí konzistence Použití: lití na linecké cukroví, ovocné řezy, perníky Variace: přibarvení potravinářským barvivem, ochucení (např. pomerančová) Hygienické zásady při práci s krémy a polevami: Umývání rukou před přípravou a po manipulaci se surovinami Používání čistých nástrojů a pracovních ploch Včasné zchlazení a uchovávání hotových krémů – krémy podléhají rychlé zkáze Dodržování data spotřeby surovin Práce v čistém pracovním oděvu (zástěra, čepice), zakrytí vlasů Chladicí podmínky: Skladování krémů a zákusků s krémem v	*• OSV – spolupráce, hygiena • ENV – zodpovědná spotřeba surovin*

	chladničce (ideálně 4–8 °C) Ochrana před kontaminací (zakrytí fólií, umístění ve vitríně nebo v lednici) Nemanipulovat s krémem příliš dlouho při pokojové teplotě – riziko množení bakterií Rychlé ochlazení pudinků a dalších vařených složek – zabránění rozmnožení mikroorganismů	
Konkretizovaný výstup	Učivo 5. ZDOBENÍ A ESTETIKA VÝROBKŮ	Průřezová témata
Žák: • esteticky upraví cukrářský výrobek podle vlastní nebo zadané předlohy • používají jednoduché techniky zdobení (polevy, posypy, modelovací hmota) • rozvíjejí vlastní kreativitu	Zásady estetické úpravy cukrářských výrobků Výběr vhodného stylu a barevnosti zdobení Dodržování proporcí a symetrie (např. při vrstvení, rozmístění ozdob) Práce podle předlohy – přesnost, pozorovací schopnosti, cit pro detail Práce podle vlastní fantazie – kombinace tvarů, barev a dekorací Uplatnění sezónnosti a tematického ladění (např. Velikonoce, Vánoce, narozeniny) Základní techniky zdobení: Polevy: Použití cukrové polevy, citronové polevy, čokoládové polevy Správná konzistence, rovnoměrné nanášení, lití a roztírání polev Posypy: Použití cukrového zdobení, kokosu, čokoládových hoblin, mandlových lupínků, sekaných ořechů Ozdobné cukrářské perličky, třpytky, barevné cukry Modelovací hmoty: Použití marcipánu, fondánu, potahovacích a modelovacích hmot Tvarování jednoduchých dekorací (květiny, lístky, zvířátka, písmena) Barvení modelovací hmoty – potravinářské barvy (gelové, práškové) Základy práce se zdobicími sáčky a špičkami: Tlak, vedení zdobicí špičky, technika linkování, tečkování, spirála, hvězdičky Kreativní přístup v cukrářské praxi: Vlastní návrhy cukrářských výrobků – výkres, skica, popis ozdob Kombinování barev, tvarů a materiálů dle	*• OSV – seberealizace, tvořivost • MV – vnímání médií jako zdroje inspirace*

	vlastního nápadu Inspirace přírodou, svátky, tradicemi nebo osobním příběhem Tvořivost při práci s neobvyklými nebo zbytkovými surovinami Využití sezónního ovoce a dekorací Příprava tematických výrobků – svatební, slavnostní, dětské Zdobení lineckého koláčku podle fantazie Výroba jednoduché dekorace z fondánu (např. květ, srdíčko) Sestavení vlastní předlohy dortu včetně náčrtu a barevného provedení Soutěž o nejoriginálnější zdobený muffin	
Konkretizovaný výstup	Učivo 6. VÝROBA SLAVNOSTNÍCH A SEZÓNNÍCH VÝROBKŮ	Průřezová témata
Žák: • připraví cukroví k vybrané příležitosti (Vánoce, Velikonoce, oslavy) • dokáží pracovat v týmu při plánování výrobního postupu • zhodnotí svou práci i práci druhých	Základní techniky zdobení: Polevy: Použití cukrové polevy, citronové polevy, čokoládové polevy Správná konzistence, rovnoměrné nanášení, lití a roztírání polev Posypy: Použití cukrového zdobení, kokosu, čokoládových hoblin, mandlových lupínků, sekaných ořechů Ozdobné cukrářské perličky, třpytky, barevné cukry Modelovací hmoty: Použití marcipánu, fondánu, potahovacích a modelovacích hmot Tvarování jednoduchých dekorací (květiny, lístky, zvířátka, písmena) Barvení modelovací hmoty – potravinářské barvy (gelové, práškové) Základy práce se zdobicími sáčky a špičkami: Tlak, vedení zdobicí špičky, technika linkování, tečkování, spirála, hvězdičky Kreativní přístup v cukrářské praxi: Vlastní návrhy cukrářských výrobků – výkres, skica, popis ozdob Kombinování barev, tvarů a materiálů dle vlastního nápadu Inspirace přírodou, svátky, tradicemi nebo osobním příběhem Tvořivost při práci s neobvyklými nebo zbytkovými surovinami Využití sezónního ovoce a dekorací Příprava tematických výrobků – svatební,	*• VDO – kulturní tradice • OSV – hodnocení, reflexe, týmová spolupráce*

	slavnostní, dětské Zdobení lineckého koláčku podle fantazie Výroba jednoduché dekorace z fondánu (např. květ, srdíčko) Sestavení vlastní předlohy dortu včetně náčrtu a barevného provedení Soutěž o nejoriginálnější zdobený muffin	

Kompletní výpis předmětu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Pletení a háčkování

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět rozvíjí jemnou motoriku, trpělivost, estetické cítění a manuální zručnost. Žáci se seznámí se základními i pokročilejšími technikami pletení a háčkování. Výuka probíhá praktickou formou a vede žáky k tvořivosti, systematičnosti a soustředění. Výsledkem jsou konkrétní výrobky, které žáci mohou využít nebo prezentovat.

ROČNÍK	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	1	0

Průřezová témata

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- učí se podle návodu, využívají videonávody, experimentují s technikami.

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- rozpoznají vzniklé problémy při práci (např. chybný vzor, uvolněné oko, chybějící materiál).
- Hledají vhodná řešení (např. oprava vzoru, změna techniky, úprava výrobku).
- Vyhodnotí efektivitu zvoleného řešení a reflektují, jak podobným chybám předcházet.
- Rozvíjejí schopnost zachovat klid a soustředění při řešení obtíží a dokončování práce ve stanoveném čase.

Kompetence komunikativní

Žáci:

- popisují pracovní postupy, sdílejí nápady, radí si navzájem.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují, vzájemně si pomáhají, oceňují práci druhých.

Kompetence občanská

Žáci:

- rozvíjejí vztah k tradici a ručním pracím, chápou význam ruční výroby.

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují pracovní postupy, bezpečnost a pečlivost, dokončují započatou práci.

Kompetence digitální

Žáci:

- hledají návody online, dokumentují a sdílejí svou tvorbu.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	Pletení a háčkování	osmý
Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák: ▪ poznávají druhy přízí, jehlic a háčků ▪ umějí si připravit pracovní místo a pomůcky ▪ dodržují zásady bezpečnosti a pořádku	Úvod, pomůcky a materiály	*OSV – odpovědnost, organizace práce ENV – šetrné nakládání s materiály*
Žák: ▪ zvládají řetízek, krátký sloupek, dlouhý sloupek ▪ háčkují jednoduchý čtverec nebo proužek ▪ čtou jednoduchý háčkovací návod	Základy háčkování	*OSV – trpělivost, soustředění MV – práce s návody a videonávody*
Žák: ▪ zvládají nahazování, hladce, obrace ▪ upletou jednoduchý vzorek ▪ rozumějí grafickému značení pletení	Základy pletení	*OSV – rozvoj jemné motoriky MV – práce s návodem, videonávodem*
Žák: ▪ kombinují jednoduché vzory a barvy ▪ navrhují vlastní barevný motiv ▪ pracují podle jednoduchého schématu	Kombinování vzorů a barev	*OSV – tvořivost, estetika VDO – respektování různorodosti stylu a vkusu*
Žák: ▪ samostatně zhotoví výrobek podle vlastního výběru ▪ zhodnotí svůj postup a navrhne zlepšení ▪ předvede práci druhým (výstavka, prezentace)	Výroba jednoduchého výrobku (šála, čelenka, podložka)	*MV – prezentace výsledků OSV – sebereflexe, vytrvalost*
Žák: ▪ zvládají náročnější techniku podle videa nebo návodu	Výroba výrobku s využitím pokročilejší techniky (např.	*OSV – řešení problémů, vytrvalost Digitální kompetence – práce s*

▪ rozumí schématům a symbolům ▪ řeší samostatně drobné chyby a potíže	granny square, vzorované pletení)	*videem, návody*
Žák: ▪ dokončí výrobek, upraví a prezentuje ho ▪ připraví fotodokumentaci nebo krátké představení ▪ hodnotí práci svou i spolužáků	Finální výrobek a prezentace	*OSV – zpětná vazba, sebehodnocení MV – tvorba a sdílení prezentace*

Dodatek schválen školskou radou 4. 8. 2025 a pedagogickou radou 29. 8. 2025

Účinnost dodatku: 1. 9. 2025

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A MATEŘSKÁ ŠKOLA OTY PAVLA
BUŠTĚHRAD
okres KLADNO

Mgr. Václav Barták – ředitel školy